

WYBRANE
PRZEPISY ORAZ
ULGI PODATKOWE
OBOWIĄZUJĄCE W 1998 i '99r

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	5
Ulgi podatkowe obowiązujące w 1998 r.....	6
Dojazd dzieci do szkół poza miejscowością zamieszkania.....	7
Opis i komentarz.....	7
Warunki odliczeń (kto i co).....	7
Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego).....	7
Podstawa prawna (skąd to wiadomo).....	7
Zakup przyrządów i pomocy naukowych oraz programów komputerowych i wydawnictw fachowych w r. 1996 (prawa nabyte).....	9
Opis i komentarz.....	9
Warunki odliczeń (kto i co).....	9
Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego).....	9
Podstawa prawna (skąd to wiadomo).....	9
Zakup przyrządów i pomocy naukowych oraz programów komputerowych i wydawnictw fachowych w r. 1998.....	11
Opis i komentarz.....	11
Warunki odliczeń (kto i co).....	11
Odliczać możesz wydatki na:.....	11
Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego).....	12
Podstawa prawna (skąd to wiadomo).....	12
Wykaz rodzajów przyrządów i pomocy naukowych, których zakup uprawnia do odliczenia poniesionych wydatków od podatku.....	14
Czesne w szkołach niepublicznych (podstawowych, zawodowych i średnich).....	33
Opis i komentarz.....	33
Warunki odliczeń (kto i co).....	33
Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego).....	33
Podstawa prawna (skąd to wiadomo).....	33
Odpłatne kształcenie w szkołach wyższych.....	35
Opis i komentarz.....	35
Warunki odliczeń (kto i co).....	35
Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego).....	35
Podstawa prawna (skąd to wiadomo).....	35
Odpłatne doszkąlanie i doskonalenie zawodowe podatnika.....	37
Opis i komentarz.....	37
Warunki odliczeń (kto i co).....	37
Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego).....	37
Podstawa prawna (skąd to wiadomo).....	37
Darowizny.....	39
Opis i komentarz.....	39
Umowa darowizny powinna zawierać:.....	39
Warunki odliczeń (kto i co).....	39

Cele "ważniejsze":.....	39
Cele "mniej ważne":.....	39
Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego).....	40
Podstawa prawna (skąd to wiadomo).....	40
Renty, alimenty.....	42
Opis i komentarz.....	42
Umowa renty powinna zawierać:.....	42
Warunki odliczeń (kto i co).....	43
Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego).....	43
Podstawa prawna (skąd to wiadomo).....	43
Odpłatne świadczenia zdrowotne udzielane przez lekarzy i lekarzy dentystów oraz niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej.....	44
Opis i komentarz.....	44
Warunki odliczeń (kto i co).....	44
Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego).....	45
Podstawa prawna (skąd to wiadomo).....	45
Wydatki osób niepełnosprawnych na cele rehabilitacyjne.....	46
Opis i komentarz.....	46
Warunki odliczeń (kto i co).....	46
Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego).....	48
Podstawa prawna (skąd to wiadomo).....	48
Zakup gruntu lub prawa wieczystego użytkowania gruntu.....	51
Opis i komentarz.....	51
Warunki odliczeń (kto i co).....	51
Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego).....	51
Podstawa prawna (skąd to wiadomo).....	52
Inwestycyjne wydatki mieszkaniowe ("duża ulga mieszkaniowa") w l. 1992-1996 (prawa nabyte)	56
Opis i komentarz.....	56
Warunki odliczeń (kto i co).....	56
Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego).....	56
Podstawa prawna (skąd to wiadomo).....	56
Inwestycyjne wydatki mieszkaniowe ("duża ulga mieszkaniowa") w r. 1998.....	59
Opis i komentarz.....	59
Warunki odliczeń (kto i co).....	59
Budowa budynku mieszkalnego.....	60
Wykończenie mieszkania, adaptacja strychu, suszarni itp.....	60
Przekształcenie mieszkania spółdzielczego z lokatorskiego na własnościowe.....	61
Oszczędzanie w kasie mieszkaniowej.....	61
Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego).....	61
Podstawa prawna (skąd to wiadomo).....	62
Wydatki na remont mieszkania (budynku mieszkalnego).....	66
Opis i komentarz.....	66
Warunki odliczeń (kto i co).....	66

Roboty zaliczane do remontu i modernizacji budynku mieszkalnego:.....	67
Roboty zaliczane do remontu i modernizacji lokalu mieszkalnego:.....	68
Roboty zaliczane do remontu i modernizacji w zakresie instalacji gazowej, urządzeń eksplozometrycznych lub urządzeń gazowych:.....	68
Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego).....	69
Podstawa prawna (skąd to wiadomo).....	70
Wykaz robót zaliczanych do remontu i modernizacji budynku mieszkalnego.....	72
Wykaz robót zaliczanych do remontu i modernizacji lokalu mieszkalnego.....	73
Wykaz robót zaliczanych do remontu i modernizacji w zakresie instalacji gazowej, urządzeń eksplozometrycznych lub urządzeń gazowych.....	73
Splata zadłużenia z tytułu kredytu zaciągniętego przez spółdzielnie mieszkaniowe do 31 maja 1992.....	75
Opis i komentarz.....	75
Warunki odliczeń (kto i co).....	75
Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego).....	75
Podstawa prawna (skąd to wiadomo).....	75
Budowa domów mieszkalnych z co najmniej 5 lokalami mieszkalnymi na wynajem....	78
Opis i komentarz.....	78
Warunki odliczeń (kto i co).....	78
Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego).....	79
Podstawa prawna (skąd to wiadomo).....	79
Przychód, dochód, koszty, ulgi - co to wszystko znaczy?.....	83
Źródła uzyskania przychodów.....	84
Koszty uzyskania przychodów.....	86
Wynagrodzenia ze stosunku pracy.....	86
Prawa majątkowe (w tym prawa autorskie i pokrewne).....	86
Działalność wykonywana osobiście (w tym umowy o dzieło i zlecenia).....	87
Przychody, od których nie można odliczać żadnych kosztów.....	87
Tzw. "inne źródła".....	87
Przychody zwolnione od podatku.....	88
Przychody zwolnione od podatku.....	88
Świadczenia socjalne.....	88
Odszkodowania i wypłaty ubezpieczeń.....	90
Wypłaty związane z pracą (np. diety).....	91
Niektóre dochody z działalności gospodarczej.....	94
Niektóre przychody ze sprzedaży i zamiany.....	95
Inne przychody zwolnione od podatku dochodowego.....	97
Skala podatkowa.....	100
Wartości skali podatkowej na rok 1998.....	100
Zaliczki.....	101
Biurokracja: formularze i terminy ich składania.....	102
Wspólne rozliczanie się z małżonkiem i z dziećmi.....	103
Warunki rozliczania się z małżonkiem.....	103
Sposób obliczania podatku przy rozliczaniu się z małżonkiem.....	104

Warunki rozliczania się z dzieckiem, jeżeli nie ma się małżonka.....	104
Sposób obliczania podatku przy rozliczaniu się z dzieckiem.....	104
Urzędy podatkowe.....	105
USTAWA z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.....	106
Rozdział 1. Podmiot i przedmiot opodatkowania.....	106
Rozdział 2. Źródła przychodów.....	109
Rozdział 3. Zwolnienia przedmiotowe.....	115
Rozdział 4. Koszty uzyskania przychodów.....	120
Rozdział 5. Szczególne zasady ustalania dochodu.....	127
Rozdział 6. Podstawa obliczenia i wysokość podatku.....	129
Rozdział 7. Pobór podatku lub zaliczek na podatek przez płatników.....	144
Rozdział 8 . Zeznanie podatkowe.....	154
Rozdział 9. Zmiany w przepisach obowiązujących.....	155
Rozdział 10. Przepisy przejściowe i końcowe.....	157
Wybrane parametry finansowe - podatek dochodowy od osób fizycznych.....	160
Skala podatku dochodowego od osób fizycznych 1995.....	160
Skala podatku dochodowego od osób fizycznych 1996.....	160
Skala podatku dochodowego od osób fizycznych 1997.....	160
Skala podatku dochodowego od osób fizycznych 1998.....	160

Wstęp

Podatek dochodowy od osób fizycznych (tj. ludzi, a nie osób prawnych, czyli np. spółek akcyjnych lub fundacji) pobierany jest na podstawie Ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych. Kodeks Postępowania Administracyjnego (art. 6) głosi: "organy administracji państwowej działają na podstawie przepisów prawa". Oznacza to, między innymi, że wszystko, czego może wymagać od nas jakikolwiek urząd, musi być zapisane w odpowiedniej ustawie (w szczególnych przypadkach ustawa może odsyłać do rozporządzeń wydawanych przez rząd, ale są tylko ważne tylko w tym zakresie, który określa ustawa). W przypadku wysokości podatku dochodowego od osób fizycznych stosowną ustawą jest Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych i ustawy ją zmieniające. Jakikolwiek inny przepis w tym zakresie, nie wynikający z tej ustawy będzie nieważny, a gdyby jakikolwiek urząd próbował go stosować, przegra sprawę przed Naczelnym Sądem Administracyjnym.

Jak czytać Ustawę?

Wśród wielu maksym prawniczych w kwestiach podatkowych kilka wydaje się szczególnie ważnych:

Lex specialis derogat legi generali (przepis szczegółowy unieważnia przepis ogólny)

- wyjątki są ważniejsze od reguł, a więc ustawę trzeba przeczytać do końca, bo zawsze może się okazać, że od sympatycznej reguły jest jakiś przykry dla nas wyjątek.

Np. z art. 26, ust. 1., p. 9 wynika, że od dochodu możemy odliczyć do 15% z tytułu darowizny na cele np. naukowe oraz do 10% z tytułu darowizny na cele np. religijne -- razem może to być aż 25% dochodu. Tymczasem niżej, w ust. 5. czytamy, że łączna kwota darowizn obu rodzajów nie może przekroczyć 15% dochodu.

Clara non sunt interpretanda (rzeczy jasnych się nie tłumaczy)

- nieważne, co chciał napisać Ustawodawca, ważne jest wyłącznie to, co napisał.

Jeżeli zdarzy się przypadek, że Ustawodawca co innego chciał napisać, a co innego napisał -- wtedy mamy szczęście: oznacza to najczęściej, że powstała jakaś furтка, dzięki której możemy zapłacić mniej (tak było np. w słynnej sprawie darowizn); jeżeli zdarzy się odwrotnie (pomyłka w ustawie jest na korzyść władzy), zazwyczaj podatnicy nie ponoszą tego konsekwencji.

Lex retro non agit (prawo nie działa wstecz)

- w ciągu roku rząd nie może pogorszyć naszej sytuacji (dodać podatków ani odebrać ulg). Podobnie jest z ulgami kilkuletnimi (np. na budowę domu): jak zdążymy zacząć z nich korzystać, to nikt ich nam nie odbierze.

Tutaj sprawa jest bardziej skomplikowana, bo zdarzały się ustawy łamiące tę zasadę; Trybunał Konstytucyjny staje jednak po stronie podatników -- jak ostatnio w sprawie ulg mieszkaniowych.

Ulgi podatkowe obowiązujące w 1998 r.

Edukacja

- Dojazd dzieci do szkół poza miejscowością zamieszkania
- Zakup przyrządów i pomocy naukowych oraz programów komputerowych i wydawnictw fachowych w r. 1996 (prawa nabyte)
- Zakup przyrządów i pomocy naukowych oraz programów komputerowych i wydawnictw fachowych w r. 1998
- Czesne w szkołach niepublicznych (podstawowych, zawodowych i średnich)
- Odpłatne kształcenie w szkołach wyższych
- Odpłatne doksztalcanie i doskonalenie zawodowe podatnika

Darowizny, renty, alimenty

- Darowizny
- Renty, alimenty

Zdrowie

- Odpłatne świadczenia zdrowotne udzielane przez lekarzy i lekarzy dentystów oraz niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej
- Wydatki osób niepełnosprawnych na cele rehabilitacyjne

Budownictwo

- Zakup gruntu lub prawa wieczystego użytkowania gruntu
- Inwestycyjne wydatki mieszkaniowe ("duża ulga mieszkaniowa") w l. 1992-1996 (prawa nabyte)
- Inwestycyjne wydatki mieszkaniowe ("duża ulga mieszkaniowa") w r. 1998
- Wydatki na remont mieszkania (budynku mieszkalnego)
- Spłata zadłużenia z tytułu kredytu zaciągniętego przez spółdzielnie mieszkaniowe do 31 maja 1992
- Budowa domów mieszkalnych z co najmniej 5 lokalami mieszkalnymi na wynajem

Dojazd dzieci do szkół poza miejscowością zamieszkania

Opis i komentarz

Można odliczyć 19% kwot wydanych na bilety miesięczne (lub inne bilety okresowe), wykupione dzieciom, by dojeżdżały do szkoły. Ważne jest, że nie mogą to być bilety jednorazowe. Nie można też odliczać innych kosztów dowozu dzieci do szkoły.

Warunki odliczeń (kto i co)

Dziecko chodzi do szkoły poza miejscowością zamieszkania.

Wykupiłeś dziecku bilet okresowy (np. miesięczny lub semestralny) na dojazd do miejscowości, w której znajduje się szkoła.

Dzieci dojeżdżać mogą autobusem, koleją lub promem.

Dzieci mogą być własne lub adoptowane.

Szkoła może być podstawowa, zawodowa lub średnia. Nie musi być państwowa, ale musi posiadać uprawnienia szkoły publicznej.

Szkoła musi się znajdować poza miejscowością zamieszkania dzieci (stałego lub czasowego). Wprawdzie ustawa nie mówi o zameldowaniu, tylko zamieszkaniu dziecka, ale skądinąd istnieje obowiązek meldunkowy, więc jeżeli chcesz wykazać, że dziecko mieszka gdzie indziej, niż jest zameldowane, możesz (przynajmniej teoretycznie) mieć kłopoty.

Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego)

19% tego, ile się wydało, można odpisać od podatku.

Rodzice dziecka nie mogą odpisywać tych samych wydatków, ale mogą się nimi dowolnie podzielić.

Podstawa prawna (skąd to wiadomo)

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity: Dz.U. z 1993 r., Nr 90, poz. 416, zm.: Dz.U. z 1993 r. Nr 134, poz. 646; z 1994 r. Nr 43, poz. 163, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602, Nr 126, poz. 626; z 1995 r. Nr 5, poz. 25, Nr 133, poz. 654; z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 87, poz. 395, Nr 137, poz. 638, Nr 147, poz. 686, Nr 156, poz. 776; z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 30, poz. 164, Nr 71, poz. 449, Nr 85, poz. 538, Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932, 933 i 934 i Nr 141, poz. 943 i 945):

Art. 27a

1. Podatek dochodowy [...] się na zasadach określonych w ust. 2-17, jeżeli w roku podatkowym podatnik: [...]
 - 3) poniósł wydatki na:
 - a) dojazd dzieci własnych i przysposobionych do podstawowych, zawodowych i średnich szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, położonych poza miejscowością stałego lub czasowego zamieszkania dzieci, [...]. [...]
3. Kwota, o którą zmniejsza się podatek, nie może przekroczyć:
 - 1) za rok podatkowy: [...]

- c) 19% poniesionych wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. a), [...]. [...]
6. Wysokość wydatków na cele określone w ust. 1 ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie, z tym że: [...]
- 2) wydatki na cele wymienione w ust. 1 pkt 3 lit. a) ustala się na podstawie imiennych biletów okresowych na dojazdy środkami transportu autobusowego, kolejowego lub promowego, [...]
8. Wysokość odliczeń od podatku, określona w ust. 3 pkt 1 lit. [...] c) [...], dotyczy łącznie obojga małżonków. Jeżeli małżonkowie:
- 1) podlegają odrębnemu opodatkowaniu - odliczeń dokonuje się zgodnie z wnioskami zawartymi w zeznaniach rocznych bądź od podatku każdego z małżonków, w proporcji wskazanej we wniosku, bądź od podatku jednego z małżonków [...].

Zakup przyrządów i pomocy naukowych oraz programów komputerowych i wydawnictw fachowych w r. 1996 (prawa nabyte)

Opis i komentarz

Do r. 1996 ulga na zakup pomocy naukowych była ulgą trzyletnią: po zakupieniu komputera (który kosztuje przecież kilka pensji) można było jego cenę odliczać od dochodu na raty (limit roczny był zbyt niski).

Ulgą ta (być może z powodu przeoczenia Ustawodawcy) jest niezależna od ulgi tegorocznej: można jednocześnie odliczać zakup starego komputera (kupionego dwa lata temu) i tegoroczny zakup nowego modelu.

W sprawie odliczeń z tego tytułu za r. 1998 patrz tutaj.

Warunki odliczeń (kto i co)

Jeżeli skorzystałeś w r. 1996 z ulgi na zakup:

- przyrządów i pomocy naukowych,
- programów komputerowych i
- wydawnictw fachowych,

a nie zdążyłeś odliczyć wszystkiego (miałeś na to trzy lata), masz teraz do tego prawo.

Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego)

Odliczyć można nadwyżkę wydatków poniesionych w 1996 r. ponad kwotę 915 zł, nie odliczoną w r. 1997.

Kwotę powyższą należy odczytać ze stosownych rubryk ubiegłorocznego zeznania podatkowego.

Kwota odliczeń za rok 1996 nie może przekroczyć w tym roku 1350 zł.

Podstawa prawna (skąd to wiadomo)

Ustawa z dnia 12 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. Nr 137, poz. 638):

Art. 2.

7. Podatnicy, którzy w latach 1995-1996 nabyli prawo do odliczenia od dochodu wydatków na zakup przyrządów i pomocy naukowych, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 7b ustawy [o podatku dochodowym od osób fizycznych] w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 1997 r., nie odliczoną w zeznaniach za lata 1995 i 1996, kwotę wydatków mogą odliczyć na zasadach określonych w art. 26

ust. 5a ustawy [o podatku dochodowym od osób fizycznych]
w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 1997 r. [tj: "Jeżeli wydatki na cele wymienione w ust. 1 pkt 7b poniesione w roku podatkowym przekraczały kwotę określoną w tym przepisie, nie odliczoną kwotę wydatków na zakup przyrządów i pomocy naukowych można odliczyć od dochodów za dwa następne lata podatkowe, z tym że łączna kwota odliczeń z tytułów określonych w tym przepisie nie może w każdym z tych lat przekroczyć wysokości, o której mowa w ust. 1 pkt 7", tj. "kwoty trzykrotnego najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy"].

Zakup przyrządów i pomocy naukowych oraz programów komputerowych i wydawnictw fachowych w r. 1998

Opis i komentarz

Ulga ta obejmuje wydatki na zakup książek, komputerów i pomocy naukowych potrzebnych do pracy na etacie.

W związku z tym korzystać z niej mogą tylko osoby, które są zatrudnione na podstawie umowy o pracę (lub podobnej), a nie np. umowy zlecenia lub o dzieło.

Odliczyć można wyłącznie wydatki na kupno rzeczy wymienionych w tabeli, zamieszczonej w rozporządzeniu p. ministra Jerzego Wiatra.

Według Rozporządzenia, jedynymi typami komputerów, jakie się liczą, są "ODRA" i "MERA" (za nimi dopiero IBM), zaś ich komponentami są głównie pamięci ferrytowe i czytniki kart perforowanych (całe szczęście, jest jeszcze pozycja "inne"). Lektura tej listy (przytoczonej tu *in extenso*) będzie miłą rozrywką na długie, nostalgiczne wieczory.

Warunki odliczeń (kto i co)

Kupiłeś przyrządy lub pomoce naukowe, programy komputerowe lub wydawnictwa fachowe, bezpośrednio związane z wykonywanym zawodem i wykonywaną pracą.

Ów zawód i pracę musisz wykonywać na etacie, tzn. być zatrudnionym w stosunku służbowym, stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczego stosunku pracy.

Możesz też utrzymywać się

z członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną. W szczególności nie może to być praca na podstawie umowy zlecenia ani umowy o dzieło.

Na wszystko musisz mieć fakturę lub rachunek wystawiony przez firmę płacącą VAT albo dowód odprawy celnej. Nie dotyczy to tylko książek (wydawnictw fachowych): na książki wystarczy mieć jakikolwiek paragon.

Odliczać możesz wydatki na:

- Komputery i oprogramowanie
- Przyrządy i wyroby optyczne i optyczno-mechaniczne, z wyjątkiem:
 - wyrobów do korekcji ochrony wzroku (SWW 0965), jak np.
 - lupy,
 - okulary korekcyjne z oprawkami,
 - okulary przeciwsłoneczne,
 - etui do okularów
 - półfabrykatów ze szkła optycznego i elementy optyczne luzem (SWW 0966),
 - części wyrobów do korekcji i ochrony wzroku (SWW 0969-5)
- Przyrządy obserwacyjne i celownicze
- Aparaty i sprzęt fotograficzny oraz wyposażenie
- Kamery i projektory filmowe oraz kinotechniczny sprzęt pomocniczy
- Przyrządy do projekcji stałej i urządzenia do fotograficznej reprodukcji dokumentacji
- Części przyrządów i wyrobów optycznych i optyczno-mechanicznych

- Dyktafony
- Odtwarzacze
- Mikroskopy
- Przybory rysownicze i kreślarskie
- Zapis dźwięku i wizji
- Reprodukcje fotograficzne na podłożu: szklanym, papierowym, taśmach filmowych i błonach
- Nuty
- Mapy
- Materiały do zapisu magnetycznego i pomocnicze do użytkowania taśm magnetycznych i magnetofonów
- Instrumenty muzyczne
- Części do instrumentów muzycznych i akcesoria muzyczne
- Pomoce naukowe, specjalistyczny sprzęt szkolny i przedszkolny (służące celom demonstracyjnym i wizyjnym, tj. nie nadające się do użytku produkcyjnego, do celów badawczych itp.)

Szczegółowe wyliczenie wyrobów uważanych za pomoce naukowe wraz z numerami Systematycznego Wykazu Wyrobów (SWW) znajduje się poniżej, w tekście rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej. W Rozporządzeniu nie są wymienione np.:

- zestawy kombinowane sprzętu elektronicznego powszechnego użytku (SWW 1153-3, 1153-99), w tym np. radiomagnetofon,
- sprzęt elektroniczny powszechnego użytku pozostały, osobno nie wymieniony (SWW 1153-99),
- kamery TV amatorskie i sprzęt pomocniczy (SWW 1153-99).

Oznacza to, że nie można odliczać ich od podatku, nawet jeżeli są komuś potrzebne do pracy.

Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego)

19% tego, ile się wydało, ale nie więcej niż 256 zł 50 gr, można odliczyć od podatku. Maksymalna kwota odliczeń odpowiada wydatkom równym 1350 zł.

Podstawa prawna (skąd to wiadomo)

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity: Dz.U. z 1993 r., Nr 90, poz. 416, zm.: Dz.U. z 1993 r. Nr 134, poz. 646; z 1994 r. Nr 43, poz. 163, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602, Nr 126, poz. 626; z 1995 r. Nr 5, poz. 25, Nr 133, poz. 654; z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 87, poz. 395, Nr 137, poz. 638, Nr 147, poz. 686, Nr 156, poz. 776; z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 30, poz. 164, Nr 71, poz. 449, Nr 85, poz. 538, Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932, 933 i 934 i Nr 141, poz. 943 i 945):

Art. 27a

1. Podatek dochodowy [...] zmniejsza się na zasadach określonych w ust. 2-17, jeżeli w roku podatkowym podatnik: [...]
 - 3) poniósł wydatki na: [...]

b) zakup przyrządów i pomocy naukowych, programów komputerowych oraz wydawnictw fachowych bezpośrednio związanych z wykonywanym zawodem i wykonywaną pracą, [...]. [...]

3. Kwota, o którą zmniejsza się podatek, nie może przekroczyć:

1) za rok podatkowy: [...]

d) 19% poniesionych wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b), nie więcej jednak niż 19% kwoty stanowiącej trzykrotność najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy, [...]. [...]

6. Wysokość wydatków na cele określone w ust. 1 ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie, z tym że:

1) wydatki na cele wymienione w ust. 1 [...] pkt 3 lit. b), z wyjątkiem wydatków na zakup wydawnictw fachowych, ustala się na podstawie faktury lub rachunku, wystawionych wyłącznie przez podatnika podatku od towarów i usług, nie korzystającego ze zwolnienia od tego podatku, lub dowodu odprawy celnej, [...].

7. Odliczenia stosuje się, jeżeli: [...]

2) wydatki na cele określone w ust. 1 pkt 3 lit. b) zostały poniesione przez podatników osiągających przychody określone w art. 12 ust. 1 [tj.: "przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy"] i ust. 6. [tj.: "przychód z członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną"]. [...]

20. Minister Edukacji Narodowej, w porozumieniu z Ministrem Finansów, określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje przyrządów i pomocy naukowych, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 grudnia 1996 r. w sprawie określenia rodzajów przyrządów i pomocy naukowych, których zakup uprawnia do odliczenia poniesionych wydatków od podatku dochodowego (Dz. U. z 1996 r. Nr 156, poz. 784)

Na podstawie art. 27a ust. 20 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych [...] zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Osoby fizyczne uzyskujące przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy oraz z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną mogą odliczyć od podatku dochodowego wydatki poniesione na zakup przyrządów i pomocy naukowych określonych w załączniku do rozporządzenia.
2. Odliczenie, o którym mowa w ust. 1, może być dokonane w wysokości i na warunkach określonych w art. 27a ust. 1 pkt 3 lit. b, ust. 3 pkt 1 lit. d, ust. 6 pkt 1 i ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych [...]

Wykaz rodzajów przyrządów i pomocy naukowych, których zakup uprawnia do odliczenia poniesionych wydatków od podatku

[w tabeli pominięto numery zastępcze SWW, podając tylko numery jednolite]

Symbol Systematycznego Wykazu Wyrobów (SWW)	Rodzaje przyrządów i pomocy naukowych
1 092	Systemy komputerowe i urządzenia elektronicznej techniki obliczeniowej (ETO)
0921	Systemy komputerowe (bez oprogramowania na maszynowych nośnikach informacji)
0921-1	- Systemy komputerowe elektroniczne cyfrowe
0921-11	- - Systemy komputerowe elektroniczne cyfrowe serii Jednolitego Systemu
0921-13	- - Systemy komputerowe elektroniczne cyfrowe serii ODRA
0921-14	- - Systemy komputerowe elektroniczne cyfrowe serii MERA
0921-15	- - Systemy komputerowe elektroniczne cyfrowe serii IBM
0921-19	- - Systemy komputerowe elektroniczne cyfrowe pozostałe
0921-2	- Systemy komputerowe elektroniczne analogowe
0921-21	- - Systemy komputerowe elektroniczne analogowe uniwersalne
0921-22	- - Systemy komputerowe elektroniczne analogowe specjalizowane
0921-3	- Systemy komputerowe pneumatyczne
0921-9	- Systemy komputerowe (bez oprogramowania na maszynowych nośnikach informacji) pozostałe
0922	Systemy minikomputerowe i mikrokomputerowe
0922-1	- Systemy minikomputerowe Jednolitego Systemu
0922-4	- Systemy minikomputerowe serii MERA
0922-5	- Systemy mikrokomputerowe
0922-9	- Systemy minikomputerowe pozostałe
0923	Moduły systemów komputerowych
0923-1	- Moduły systemów komputerowych - procesory centralne
0923-11	- - Procesory centralne elektroniczne cyfrowe
0923-111	- - - wielodostępne (możliwość łączenia jednostek centralnych w system hierarchiczny), z podziałem czasu
0923-112	- - - wielodostępne, bez podziału czasu
0923-113	- - - nie posiadające cech wielodostępności, z podziałem czasu
0923-114	- - - nie posiadające cech wielodostępności, bez podziału czasu
0923-12	- - Procesory centralne elektroniczne analogowe
0923-121	- - - uniwersalne
0923-122	- - - specjalizowane
0923-13	- - Procesory centralne pneumatyczne
0923-14	- - Procesory centralne, urządzenia pamięci
0923-141	- - - pamięci ferrytowe
0923-142	- - - pamięci cienkowarstwowe
0923-143	- - - pamięci bębnowe

Symbol Systematycznego Wykazu Wyrobów (SWW)	Rodzaje przyrządów i pomocy naukowych
0923-144	--- pamięci taśmowe
0923-145	--- pamięci dyskowe
0923-146	--- pamięci na kartach magnetycznych
0923-147	--- pamięci pasywne
0923-149	--- procesory centralne, urządzenia pamięci pozostałe
0923-19	-- Moduły systemów komputerowych - procesory centralne pozostałe
0923-2	- Moduły systemów komputerowych, urządzenia wejścia-wyjścia
0923-21	-- Urządzenia wejścia-wyjścia, czytniki taśmy dziurkowanej
0923-22	-- Urządzenia wejścia-wyjścia, czytniki kart dziurkowanych
0923-23	-- Urządzenia wejścia-wyjścia, czytniki dokumentów
0923-24	-- Urządzenia wejścia-wyjścia, dziurkarki szybkie taśmy papierowej
0923-25	-- Urządzenia wejścia-wyjścia, dziurkarki szybkie kart
0923-26	-- Urządzenia wejścia-wyjścia, urządzenia drukujące znakowe
0923-27	-- Urządzenia wejścia-wyjścia, urządzenia drukujące wierszowe
0923-28	-- Urządzenia wejścia-wyjścia kreślące
0923-29	-- Moduły systemów komputerowych, urządzenia wejścia-wyjścia pozostałe
0923-4	- Urządzenia wejścia-wyjścia, kanały i łącza interface
0923-5	- Urządzenia wejścia-wyjścia, do przygotowania komputerowych nośników informacji (bez dziurkarek)
0923-6	- Oprogramowanie na maszynowych nośnikach informacji dla systemów komputerowych
0923-61	-- Oprogramowanie operacyjne
0923-611	--- programy kontrolno - diagnostyczne systemów komputerowych (pracujące pod kontrolą systemów operacyjnych)
0923-612	--- programy standardowe - moduły systemów operacyjnych i generatory modułów systemów operacyjnych
0923-613	--- programy obsługi urządzeń zewnętrznych (uzupełniające lub rozszerzające systemy operacyjne); w grupie tej klasyfikujemy moduły obsługi urządzeń zewnętrznych wytworzone dla urządzeń nie wchodzących w skład katalogów standardowych urządzeń zewnętrznych danego systemu komputerowego
0923-614	--- programy manipulacji i edycji danych tekstowych (pracujące pod kontrolą systemów operacyjnych)
0923-615	--- programy oraz generatory programów translacji i kompilacji (uzupełniające lub rozszerzające systemy operacyjne); w grupie tej klasyfikujemy niestandardowe kompilatory i generatory kompilatorów, jak np. kompilator FORTRAN typu "load and go"
0923-616	--- programy i generatory programów obsługi bazy danych
0923-617	--- programy i generatory programów zdalnego przetwarzania
0923-62	-- Oprogramowanie zastosowań
0923-621	--- programy sterowania pomiarami, procesami technologicznymi, działaniem urządzeń
0923-622	--- programy projektowo - inżynierskie; w grupie tej klasyfikujemy programy wspomaganie prac inżynierskich
0923-623	--- programy obsługi administracji i zarządzania
0923-9	- Moduły systemów komputerowych pozostałe
0924	Urządzenia specjalistyczne dla ośrodków komputerowych osobno nie wymienione

Symbol Systematycznego Wykazu Wyrobów (SWW)	Rodzaje przyrządów i pomocy naukowych
0924-1	- Urządzenia pomocnicze ośrodków techniki obliczeniowej i punktów abonenckich
0924-3	- Sprzęt specjalistyczny do przechowywania i transportu nośników informacji
0924-4	- Wyposażenie specjalistyczne instalacji sal komputerowych ośrodków techniki obliczeniowej
0929	Części modułów systemów komputerowych i urządzeń elektronicznej techniki obliczeniowej (ETO)
0929-3	- Części modułów systemów komputerowych
0929-31	- - Części modułów systemów komputerowych, urządzenia zasilające i specjalne
0929-32	- - Części modułów systemów komputerowych, urządzenia specjalizowane
0929-321	- - - konwertory analogowo-cyfrowe
0929-322	- - - konwertory cyfrowo-analogowe
0929-323	- - - selektory
0929-329	- - - części modułów systemów komputerowych pozostałe
0929-33	- - Części modułów systemów komputerowych, bloki operacyjne
0929-331	- - - wzmacniacze operacyjne
0929-332	- - - bloki mnożąco-dzielące
0929-333	- - - bloki opóźniające
0929-334	- - - bloki pamięci analogowej
0929-335	- - - bloki funkcji nieliniowych
0929-336	- - - bloki liniowe
0929-34	- - Elementy elektronicznej automatyki cyfrowej
0929-341	- - - logiczne
0929-342	- - - liczniki
0929-343	- - - rejestratory
0929-344	- - - sumatory
0929-345	- - - układy deszyfrujące
0929-346	- - - układy mnożące
0929-347	- - - interpolatory
0929-348	- - - układy specjalizowane centralnej rejestracji i sygnalizacji
0929-349	- - - elementy elektronicznej automatyki cyfrowej pozostałe
0929-39	- - Części modułów systemów komputerowych pozostałe
0929-4	- Części do urządzeń komputerowych specjalistycznych
0929-9	- Części modułów systemów komputerowych i urządzeń elektronicznej techniki obliczeniowej (ETO) pozostałe
2 096	Przyrządy i wyroby optyczne i optyczno-mechaniczne, z wyjątkiem 0965, 0966 i 0969-5
0961	Przyrządy obserwacyjne i celownicze
0961-1	- Lunety
0961-11	- - Lunety obserwacyjne (z wyjątkiem astronomicznych)
0961-111	- - - Galileusza
0961-112	- - - ziemskie (z obrazem prostym)
0961-113	- - - noktowizyjne

Symbol Systematycznego Wykazu Wyrobów (SWW)	Rodzaje przyrządów i pomocy naukowych
0961-114	--- specjalne
0961-119	--- pozostałe
0961-12	-- Lunety celownicze
0961-121	--- myśliwskie
0961-122	--- sportowe
0961-123	--- noktowizyjne
0961-124	--- specjalne
0961-129	--- pozostałe
0961-13	-- Lunety peryskopowe
0961-19	-- Lunety pozostałe
0961-2	- Lornety i lornetki
0961-21	-- Lornetki Galileusza
0961-211	--- teatralne
0961-212	--- turystyczne
0961-219	--- pozostałe
0961-22	-- Lornetki pryzmatyczne
0961-221	--- teatralne
0961-222	--- turystyczne
0961-223	--- specjalne
0961-229	--- pozostałe
0961-23	-- Lornetki zwierciadlane
0961-231	--- turystyczne
0961-239	--- pozostałe
0961-24	-- Lornetki noktowizyjne
0961-25	-- Lornety peryskopowe
0961-26	-- Lornety specjalne
0961-29	-- Lornety i lornetki pozostałe
0961-3	- Dalmierze
0961-31	-- Dalmierze stereoskopowe
0961-311	--- ze stałym znacznikiem pomiarowym
0961-312	--- z ruchomym znacznikiem pomiarowym
0961-32	-- Dalmierze koincydencyjne
0961-33	-- Dalmierze kombinowane stereoskopowe-koincydencyjne
0961-39	-- Dalmierze pozostałe
0961-4	- Przyrządy justerskie
0961-41	-- Przyrządy justerskie lunetowe
0961-42	-- Przyrządy justerskie kolimatorowe
0961-43	-- Przyrządy justerskie kolimatorowo-lunetowe
0961-44	-- Przyrządy justerskie autokolimacyjne

0961-45	-- Przyrządy justerskie mikroskopowe
0961-46	-- Przyrządy justerskie projekcyjne
0961-47	-- Przyrządy justerskie interferencyjne
0961-48	-- Przyrządy justerskie polaryzacyjne
0961-49	-- Przyrządy justerskie pozostałe
0961-8	- Wyposażenie przyrządów obserwacyjnych i celowniczych
0961-81	-- Filtry świetlne w oprawach
0961-82	-- Soczewki nasadkowe w oprawach
0961-83	-- Osłony na okulary i obiektywy
0961-84	-- Osłony przeciwsłoneczne
0961-85	-- Muszle oczne
0961-89	-- Wyposażenie przyrządów obserwacyjnych i celowniczych pozostałe
0962	Aparaty i sprzęt fotograficzny oraz wyposażenie
0962-1	- Aparaty fotograficzne
0962-11	-- Aparaty fotograficzne małoobrazkowe nielustrzane o formacie 24x36
0962-111	--- popularne
0962-112	--- średniej klasy
0962-113	--- wysokiej klasy
0962-115	--- miniaturowe
0962-12	-- Aparaty fotograficzne nielustrzane o formacie powyżej 24x36
0962-121	--- popularne
0962-122	--- średniej klasy
0962-123	--- wysokiej klasy
0962-13	-- Aparaty fotograficzne małoobrazkowe lustrzane jednoobiektywowe o formacie 24x36
0962-131	--- średniej klasy
0962-132	--- wysokiej klasy
0962-14	-- Aparaty fotograficzne lustrzane jednoobiektywowe o formacie powyżej 24x36
0962-141	--- średniej klasy
0962-142	--- wysokiej klasy
0962-15	-- Aparaty fotograficzne lustrzane dwuobiektywowe o formacie powyżej 24x36
0962-151	--- średniej klasy
0962-152	--- wysokiej klasy
0962-16	-- Aparaty fotograficzne specjalne
0962-161	--- do zdjęć pozytywowych
0962-162	--- aparaty stereoskopowe
0962-163	--- aparaty atelierowe do dużych formatów
0962-164	--- aparaty fotograficzne do mikrofilmów
0962-169	--- aparaty fotograficzne specjalne pozostałe
0962-2	- Wyposażenie do aparatów fotograficznych

0962-21	-- Obiektywy wymienne do aparatów fotograficznych
0962-211	--- obiektywy szerokokątne
0962-212	--- teleobiektywy i obiektywy długoogniskowe
0962-213	--- obiektywy o zmiennej ogniskowej
0962-214	--- obiektywy specjalne
0962-219	--- obiektywy wymienne do aparatów fotograficznych pozostałe
0962-22	-- Wizjery i dalmierze do aparatów fotograficznych
0962-221	--- wizjery do aparatów fotograficznych
0962-222	--- dalmierze do aparatów fotograficznych
0962-23	-- Filtry i soczewki
0962-231	--- filtry nasadkowe
0962-232	--- filtry wkręcane
0962-233	--- soczewki w oprawkach nasadkowe
0962-234	--- soczewki w oprawkach wkręcane
0962-24	-- Osłony przeciwsłoneczne do aparatów fotograficznych
0962-241	--- nasadkowe
0962-242	--- wkręcane
0962-25	-- Statywy i głowice statywowe do aparatów fotograficznych
0962-251	--- statywy składane metalowe
0962-252	--- statywy składane drewniane
0962-253	--- głowice statywowe
0962-27	-- światłomierze
0962-271	--- średniej klasy
0962-272	--- wysokiej klasy
0962-29	-- Wyposażenie aparatów fotograficznych pozostałe
0962-291	--- wężyki spustowe
0962-294	--- lampy błyskowe
0962-295	--- wyposażenie specjalne do poszczególnych aparatów fotograficznych
0962-299	--- wyposażenie aparatów fotograficznych pozostałe osobno nie wymienione
0962-3	- Sprzęt fotograficzny laboratoryjny
0962-31	-- Powiększalniki fotograficzne i kopiarki
0962-311	--- powiększalniki popularne
0962-312	--- powiększalniki średniej klasy
0962-313	--- powiększalniki wysokiej klasy
0962-314	--- kopiarki
0962-315	--- obiektywy do powiększalników
0962-32	-- Maskownice fotograficzne i ramy do naświetlania
0962-321	--- maskownice metalowe
0962-322	--- maskownice drewniane

0962-323	- - - ramy do naswietlania
0962-33	- - Wywoływaczki fotograficzne i kuwety
0962-331	- - - wywoływaczki amatorskie
0962-332	- - - wywoływaczki laboratoryjne
0962-333	- - - kuwety metalowe emaliowane
0962-334	- - - kuwety z tworzyw sztucznych
0962-34	- - Suszarki fotograficzne
0962-341	- - - suszarki płytowe
0962-342	- - - suszarki bębnowe
0962-343	- - - suszarki szafkowe
0962-36	- - Obcinarki fotograficzne
0962-361	- - - ręczne
0962-362	- - - stolikowe nożne
0962-37	- - Lampy fotograficzne laboratoryjne
0962-371	- - - lampy ciemniowe
0962-372	- - - reflektory fotograficzne stołowe
0962-373	- - - reflektory fotograficzne statywowe
0962-39	- - Sprzęt fotograficzny laboratoryjny pozostały
0963	Kamery i projektory filmowe oraz kinotechniczny sprzęt pomocniczy
0963-1	- Kamery filmowe i sprzęt pomocniczy; bez kamer lotniczych ujętych w pozycji 0955-2
0963-11	- - Kamery filmowe wąskotaśmowe
0963-111	- - - kamery 8 mm
0963-112	- - - kamery 8 mm "Super"
0963-113	- - - kamery 16 mm do zdjęć niemych
0963-114	- - - kamery 16 mm cichobieżne
0963-115	- - - kamery 16 mm z zapisem dźwięku
0963-12	- - Kamery normalne szerokotaśmowe
0963-121	- - - kamery 35 mm do zdjęć niemych
0963-122	- - - kamery 35 mm cichobieżne
0963-123	- - - kamery 70 mm do zdjęć niemych
0963-124	- - - kamery 70 mm cichobieżne
0963-13	- - Kamery specjalne
0963-14	- - Kamery mikrofilmowe
0963-15	- - Krany i wózki kamerowe
0963-151	- - - krany z napędem ślimakowym ręcznym
0963-152	- - - krany z napędem hydraulicznym ręcznym
0963-153	- - - krany z napędem ślimakowym mechanicznym
0963-154	- - - krany z wysięgnikiem ponad 2 m
0963-155	- - - krany samojezdne

Symbol Systematycznego Wykazu Wyrobów (SWW)	Rodzaje przyrządów i pomocy naukowych
0963-156	--- wózki kamerowe
0963-16	-- Statywy i podstawy pod kamery
0963-161	--- statywy lekkie
0963-162	--- statywy ciężkie
0963-163	--- statywy hydrauliczne
0963-164	--- pomosty
0963-165	--- wieże
0963-17	-- Głowice kamerowe
0963-171	--- cierne
0963-172	--- żyroskopowe
0963-173	--- korbkowe
0963-174	--- samopowrotne
0963-18	-- Wyposażenie optyczne kamer i projektorów kinowych
0963-181	--- wyposażenie optyczne do kamer
0963-182	--- obiektywy zdjęciowe do kamer wąskokątowych
0963-183	--- obiektywy do kamer szerokokątowych
0963-184	--- obiektywy o zmiennej ogniskowej
0963-185	--- obiektywy zdjęciowe pozostałe
0963-186	--- filtry świetlne
0963-187	--- filtry cieplne
0963-2	- Projektory i sprzęt kinotechniczny
0963-21	-- Projektory kinowe wąskokątowe
0963-211	--- 8 mm
0963-212	--- 8 mm Super
0963-213	--- 16 mm z odczytem optycznym
0963-214	--- 16 mm z odczytem optycznym i magnetycznym
0963-215	--- 16 mm dwukątowe
0963-22	-- Projektory kinowe normalne i szerokokątowe
0963-221	--- 35 mm
0963-222	--- uniwersalne 5/70 mm
0963-223	--- 35 mm dwukątowe
0963-23	-- Sprzęt kabinowy
0963-231	--- zespoły programowania seansów
0963-235	--- rzutniki do diapozytywów reklamowych
0963-236	--- filmostaty
0963-237	--- perforometry
0963-238	--- gongi
0963-25	-- Ekrany kinowe
0963-251	--- perforowane kierunkowe

0963-252	- - - perforowane rozpraszajace
0963-253	- - - nie perforowane do 6 m ²
0963-26	- - Wyposazenie do projektorow
0963-261	- - - obiektywy projekcyjne do projektorow waskotaasmowych
0963-262	- - - obiektywy projekcyjne do projektorow szerokotaasmowych
0963-263	- - - obiektywy anamorfotyczne
0963-269	- - - wyposazenie do projektorow pozostale
0963-3	- Sprzet montazowy filmowy
0963-31	- - Urzadzenia przegladowe nieme
0963-311	- - - przegladarka do filmu na taśmie 8 mm
0963-312	- - - przegladarka na taśmie 8 mm Super
0963-313	- - - przegladarka na taśmie 16 mm z napędem ręcznym
0963-314	- - - stół przegladowy do taśmy 16 mm
0963-315	- - - stół przegladowy do taśmy 35 mm
0963-316	- - - stół przegladowy do taśmy 70 mm
0963-32	- - Urzadzenia przegladowe z odczytem dźwięku
0963-321	- - - stół odsłuchowy jednotaasmowy 16 mm
0963-322	- - - stół odsłuchowy jednotaasmowy 35 mm
0963-323	- - - stół odsłuchowy jednotaasmowy 70 mm
0963-33	- - Stoły montazowe do synchronizacji obrazu i dźwięku
0963-331	- - - 16 mm dwutaasmowe
0963-332	- - - 16 mm trójtaasmowe
0963-333	- - - stoły montazowe 16 mm z reprodukcją ekranu na monitorze telewizyjnym
0963-334	- - - 16 mm z tonem pilotujacym
0963-335	- - - 35 mm dwutaasmowe
0963-336	- - - 35 mm trójtaasmowe
0963-337	- - - 35 mm z tonem pilotujacym
0963-338	- - - uniwersalne
0963-34	- - Stoły do scinania negatywow
0963-341	- - - dwutaasmowe poziome
0963-342	- - - wielotaasmowe poziome
0963-35	- - Sklejarki taśmy filmowej
0963-36	- - Stoły 35 mm dla tłumaczy filmow obcojęzycznych
0963-37	- - Przewijarki stolowe
0963-371	- - - dwutalerzowe ręczne
0963-372	- - - dwutalerzowe mechaniczne
0963-373	- - - czterotalerzowe
0963-38	- - Stoły zdjeciowe jedno- i wielobębnowe
0963-39	- - Sprzet montazowy filmowy pozostaly

Symbol Systematyczny go Wykazu Wyrobów (SWW)	Rodzaje przyrządów i pomocy naukowych
0963-4	- Sprzęt do fotochemicznej obróbki taśmy filmowej
0963-41	-- Maszyny wywołujące
0963-411	--- maszyny wywołujące 16 mm dla taśmy czarno-białej
0963-412	--- maszyny wywołujące 16 mm dla taśmy kolorowej
0963-413	--- maszyny wywołujące 35 mm dla taśmy czarno-białej
0963-414	--- maszyny wywołujące 35 mm dla taśmy kolorowej
0963-415	--- maszyny wywołujące 70 mm dla taśmy kolorowej
0963-416	--- zbiorniki do roztworów roboczych
0963-417	--- urządzenia do mieszania roztworów roboczych
0963-418	--- agregaty zasilające do roztworów roboczych
0963-419	--- agregaty do regeneracji kąpeli srebrowej
0963-42	-- Maszyny kopiujące
0963-421	--- maszyny kopiujące dla taśmy 16 mm kontaktowe
0963-422	--- maszyny kopiujące dla taśmy 16 mm optyczne
0963-423	--- maszyny kopiujące dla taśmy 35 mm kontaktowe
0963-424	--- maszyny kopiujące dla taśmy 35 mm optyczne
0963-425	--- maszyny kopiujące redukcyjne 35/16 mm
0963-426	--- maszyny kopiujące dla taśmy 70 mm kontaktowe
0963-427	--- sprzęt pomocniczy dla maszyn kopiujących
0963-43	-- Urządzenia do konserwacji taśmy filmowej
0963-431	--- czyszczarki ultradźwiękowe
0963-432	--- czyszczarki chemiczne
0963-433	--- matowaczki i wyblyszczarki podłoża
0963-434	--- czyszczarki mechaniczne
0963-435	--- regeneratorki emulsji
0963-436	--- regeneratorki warstwy ochronnej
0963-49	-- Sprzęt do fotochemicznej obróbki taśmy filmowej pozostały
0963-491	--- urządzenia pomocnicze do maszyn wywołujących pozostałe
0963-492	--- urządzenia pomocnicze do maszyn kopiujących pozostałe
0964	Przyrządy do projekcji stałej i urządzenia do fotograficznej reprodukcji dokumentacji
0964-1	- Przyrządy do projekcji (diaskopy)
0964-11	-- Rzutniki dla dzieci (filmoskopy)
0964-12	-- Rzutniki małoobrazkowe
0964-121	--- zwykłe
0964-122	--- półautomatyczne
0964-123	--- automatyczne
0964-13	-- Rzutniki małoobrazkowe stereoskopowe
0964-14	-- Rzutniki dla średnich i dużych formatów
0964-19	-- Przyrządy do projekcji (diaskopy) pozostałe

Symbol Systematycznego Wykazu Wyrobów (SWW)	Rodzaje przyrządów i pomocy naukowych
0964-2	- Episkopy i epidiaskopy
0964-21	- - Episkopy
0964-22	- - Epidiaskopy
0964-3	- Przyrządy projekcyjne specjalne
0964-31	- - Projektory pisma
0964-39	- - Przyrządy projekcyjne specjalne pozostałe
0964-5	- Urządzenia do fotograficznej reprodukcji dokumentacji
0964-51	- - Urządzenia fotograficzne do reprodukcji dokumentacji
0964-52	- - Urządzenia uzupełniające do fotograficznej reprodukcji dokumentacji
0964-6	- Urządzenia do mikrofilmów i mikrokart
0964-61	- - Urządzenia zdjęciowe do mikrofilmów i mikrokart
0964-62	- - Urządzenia wywołujące i suszarki do mikrofilmów
0964-63	- - Urządzenia kopiujące do mikrofilmów
0964-64	- - Czytniki do mikrofilmów
0964-641	- - - proste
0964-642	- - - uniwersalne
0964-7	- Fotoautomaty
0964-8	- Wyposażenie przyrządów do projekcji stałej i urządzeń do fotograficznej reprodukcji dokumentacji
0969	Części przyrządów i wyrobów optycznych i optyczno-mechanicznych
0969-1	- Części przyrządów obserwacyjnych i celowniczych
0969-11	- - Części lunet
0969-12	- - Części lornet i lornetek
0969-13	- - Części dalmierzy
0969-14	- - Części przyrządów justerskich
0969-2	- Części aparatów i sprzętu fotograficznego
0969-21	- - Części aparatów fotograficznych
0969-22	- - Części wyposażenia do aparatów fotograficznych
0969-23	- - Części sprzętu fotograficznego laboratoryjnego
0969-3	- Części kamer i projektorów filmowych oraz kinotechnicznego sprzętu pomocniczego
0969-4	- Części przyrządów do projekcji stałej i urządzeń do fotograficznej reprodukcji dokumentacji
0969-41	- - Części diaskopów i filmoskopów
0969-42	- - Części episkopów i epidiaskopów
0969-43	- - Części przyrządów projekcyjnych specjalnych
0969-45	- - Części urządzeń do fotograficznej reprodukcji dokumentacji
0969-46	- - Części urządzeń do mikrofilmów i mikrokart
0969-47	- - Części fotoautomatów
3 1153-414	Dyktafony
4 1153-415	Odtwarzacze
5 0952	Mikroskopy

Symbol Systematycznego Wykazu Wyrobów (SWW)	Rodzaje przyrządów i pomocy naukowych
0952-1	- Mikroskopy szkolne
0952-11	-- Mikroskopy szkolne do obserwacji w świetle przechodzącym
0952-12	-- Mikroskopy szkolne do obserwacji w świetle odbitym
0952-19	-- Mikroskopy szkolne pozostałe
0952-2	- Mikroskopy biologiczne i ogólnego zastosowania
0952-21	-- Mikroskopy biologiczne
0952-211	--- proste laboratoryjne i badawcze
0952-212	--- uniwersalne badawcze
0952-213	--- specjalne
0952-22	-- Mikroskopy pracujące w niewidzialnej części widma
0952-221	--- do prac w ultrafiolecie
0952-222	--- do prac w podczerwieni
0952-23	-- Mikroskopy do badań w fizyce i chemii jądrowej
0952-231	--- do badań jądrowych
0952-239	--- mikroskopy do badań w fizyce i chemii jądrowej pozostałe
0952-24	-- Mikroskopy do analiz ilościowych i porównawczych
0952-241	--- lanametry
0952-242	--- mikroskopy porównawcze
0952-249	--- mikroskopy do analiz ilościowych i porównawczych pozostałe
0952-25	-- Mikroskopy do prac w różnym zakresie temperatur
0952-251	--- mikroskopy do prac w podwyższonej temperaturze
0952-252	--- mikroskopy do prac w obniżonej temperaturze
0952-253	--- mikroskopy do badań w mikroklimacie o różnych temperaturach i w różnych atmosferach
0952-26	-- Mikroskopy biologiczne podręczne i miniaturowe
0952-29	-- Mikroskopy biologiczne i ogólnego zastosowania pozostałe
0952-3	- Mikroskopy stereoskopowe
0952-31	-- Mikroskopy stereoskopowe proste
0952-311	--- mikroskopy ze stałymi obiektywami
0952-312	--- mikroskopy z wymiennymi obiektywami
0952-32	-- Mikroskopy stereoskopowe uniwersalne
0952-321	--- mikroskopy ze zmieniaczem powiększeń
0952-322	--- mikroskopy z ciągłą zmianą powiększenia
0952-33	-- Mikroskopy stereoskopowe polaryzacyjne
0952-331	-- ze zmieniaczem powiększeń
0952-332	--- z ciągłą zmianą powiększenia
0952-34	-- Mikroskopy stereoskopowe do badań w podczerwieni
0952-35	-- Mikroskopy stereoskopowe lekarskie i operacyjne
0952-39	-- Mikroskopy stereoskopowe pozostałe
0952-4	- Mikroskopy metalograficzne

0952-41	-- Mikroskopy metalograficzne proste
0952-411	--- z obiektywem pod stolikiem
0952-412	--- z obiektywem nad stolikiem
0952-42	-- Mikroskopy metalograficzne badawcze
0952-421	--- do badan w jasnym i ciemnym polu i swietle spolaryzowanym
0952-422	--- do badan w jasnym i ciemnym polu, swietle spolaryzowanym i kontraście fazowym
0952-423	--- do badan w jasnym i ciemnym polu, swietle spolaryzowanym w kontraście fazowym i interferencyjnym
0952-424	--- z urzadzeniem do pomiaru mikrotwardosci
0952-425	--- z próżniowymi lub gazowymi komorami wysokotemperaturowymi
0952-43	-- Mikroskopy interferencyjne do badan powierzchni materialow w swietle odbitym
0952-431	--- z interferencją dwupromieniową
0952-432	--- z interferencją wielopromieniową
0952-49	-- Mikroskopy metalograficzne pozostale
0952-5	- Mikroskopy polaryzacyjne
0952-51	-- Mikroskopy polaryzacyjne proste
0952-511	--- do obserwacji w swietle przechodzającym
0952-512	--- do obserwacji w swietle odbitym
0952-52	-- Mikroskopy polaryzacyjne badawcze
0952-521	--- do badan w swietle przechodzającym
0952-522	--- do badan w swietle odbitym
0952-53	-- Mikroskopy polaryzacyjne badawcze uniwersalne do badan w swietle przechodzającym i odbitym oraz ewentualnie w kontraście fazowym i interferencyjnym
0952-531	--- z dostawiana kamerą fotograficzna
0952-532	--- z wbudowana kamerą fotograficzna
0952-54	-- Mikroskopy polaryzacyjne podrózne
0952-59	-- Mikroskopy polaryzacyjne pozostale
0952-6	- Mikroskopy nieoptyczne
0952-61	-- Mikroskopy elektronowe dla wiązki przechodzającej
0952-611	--- o zdolności rozdzielczej poniżej 1p0,000001 mm
0952-612	--- o zdolności rozdzielczej od 1p0,000001 mm do 2p0,000001 mm
0952-613	--- o zdolności rozdzielczej powyżej 2p0,000001 mm
0952-62	-- Mikroskopy elektronowe dla wiązki odbitej
0952-621	--- bezpośrednio od preparatu
0952-622	--- od zwierciadła elektronowego
0952-64	-- Mikroskopy protonowe
0952-65	-- Mikroskopy jonowe
0952-69	-- Mikroskopy nieoptyczne pozostale
0952-8	- Wyposazenie do mikroskopow szkolnych, biologicznych i ogólnego zastosowania, stereoskopowych, metalograficznych, polaryzacyjnych
0952-81	-- Wyposazenie do mikroskopow szkolnych

Symbol Systematycznego Wykazu Wyrobów (SWW)	Rodzaje przyrządów i pomocy naukowych
0952-811	--- okulary ze wskaźnikiem
0952-812	--- okulary podwójne (asystenckie)
0952-813	--- oświetlacze elektryczne sieciowe
0952-819	--- wyposażenie do mikroskopów szkolnych pozostałe
0952-82	-- Wyposażenie specjalne mikroskopów biologicznych i ogólnego zastosowania
0952-821	--- obiektywy, okulary i kondensatory specjalne
0952-822	--- lampy i oświetlacze
0952-823	--- stoliki mikroskopowe specjalne
0952-824	--- nasadki okularowe specjalne
0952-825	--- wyposażenie mikrofotograficzne i mikrokinematograficzne
0952-826	--- wyposażenie fazowo-kontrastowe, amplitudowo-kontrastowe i interferencyjne
0952-827	--- wyposażenie fluorescencyjne
0952-829	--- wyposażenie specjalne mikroskopów biologicznych i ogólnego zastosowania pozostałe
0952-83	-- Wyposażenie specjalne do mikroskopów stereoskopowych
0952-831	--- statywy specjalne
0952-832	--- stoliki specjalne
0952-833	--- wyposażenie do badań w świetle spolaryzowanym
0952-834	--- nasadki okularowe
0952-835	--- pryzmaty do poosiowego oświetlania góry
0952-836	--- uchwyty do mocowania preparatów
0952-837	--- oświetlacze
0952-838	--- nasadki obiektywowe
0952-839	--- wyposażenie specjalne do mikroskopów stereoskopowych pozostałe
0952-84	-- Wyposażenie specjalne do mikroskopów metalograficznych
0952-841	--- obiektywy do badania w świetle odbitym
0952-842	--- stoliki wysokotemperaturowe
0952-843	--- wyposażenie mikrofotograficzne
0952-844	--- wyposażenie fazowo-kontrastowe
0952-845	--- wyposażenie interferencyjne
0952-846	--- wyposażenie polaryzacyjne
0952-847	--- wyposażenie do pomiaru mikrotwardości
0952-849	--- wyposażenie specjalne do mikroskopów metalograficznych pozostałe
0952-85	-- Wyposażenie do mikroskopów polaryzacyjnych
0952-851	--- obiektywy specjalne
0952-852	--- okulary specjalne
0952-853	--- kondensory specjalne
0952-854	--- oświetlacze typu "epi"
0952-855	--- stoliki specjalne
0952-856	--- wyposażenie do określania współczynników załamania

Symbol Systematycznego Wykazu Wyróbów (SWW)	Rodzaje przyrządów i pomocy naukowych
0952-857	- - - kompensatory specjalne
0952-858	- - - wyposażenie mikrofotograficzne
0952-859	- - - wyposażenie do mikroskopów polaryzacyjnych pozostałe
0952-86	- - Wyposażenie specjalne do mikroskopów nieoptycznych
0952-861	- - - elektronowych
0952-862	- - - protonowych
0952-863	- - - jonowych
0952-869	- - - wyposażenie specjalne do mikroskopów nieoptycznych pozostałe
6 2883-49	Przybory rysownicze i kreślarskie pozostałe
2883-491	- - - przybory kreślarskie
2883-492	- - - grafiony
2883-493	- - - przykładnice
2883-494	- - - deski kreślarskie
7 2814	Zapis dźwięku i wizji gotowy
2814-1	- Zapis dźwięku na taśmie magnetofonowej
2814-2	- Płyty z zapisem dźwięku
2814-22	- - Płyty gramofonowe [Fi]175/33/1/3 obrotów
2814-23	- - Płyty gramofonowe [Fi]175/45 obrotów z jednym utworem na stronie i dwoma utworami na stronie
2814-231	- - - z jednym utworem zapisanym na stronie
2814-232	- - - z dwoma utworami zapisanymi na stronie
2814-24	- - Płyty gramofonowe [Fi] 250/33/1/3 obrotów
2814-25	- - Płyty gramofonowe [Fi] 300/33/1/3 obrotów
2814-251	- - - monofoniczne
2814-252	- - - stereofoniczne
2814-26	- - Płyty kompaktowe
2814-3	- Płyty gramofonowe wizyjne z zapisem obrazu i dźwięku
2814-4	- Fonoramy (płyty z cienkiej folii elastycznej)
2814-5	- Karty dźwiękowe
2814-6	- Taśmy magnetyczne z zapisem dźwięku
2814-61	- - Taśmy magnetyczne z zapisem dźwięku - w kasetach
2814-62	- - Taśmy magnetyczne z zapisem dźwięku - na szpulach
2814-7	- Taśmy magnetyczne z zapisem dźwięku i obrazu
2814-71	- - Taśmy magnetyczne z zapisem dźwięku i obrazu - w kasetach
2814-72	- - Taśmy magnetyczne z zapisem dźwięku i obrazu - na szpulach
8 2817	Reprodukcje fotograficzne na podłożu: szklanym, papierowym, taśmach filmowych i błonach
2817-1	- Fotogramy
2817-11	- - Fotogramy czarno-białe
2817-111	- - - czarno-białe do formatu 13x18 cm
2817-112	- - - czarno-białe powyżej 13x18 cm do 50x60 cm

Symbol Systematyczny go Wykazu Wyrobów (SWW)	Rodzaje przyrządów i pomocy naukowych
2817-113	--- czarno-białe powyżej 50x60 cm
2817-12	-- Fotogramy barwne
2817-121	--- barwne do formatu 13x18 cm
2817-122	--- barwne powyżej 13x18 cm do 50x60 cm
2817-123	--- barwne powyżej 50x60 cm
2817-13	-- Pocztówki fotograficzne
2817-131	--- pocztówki czarno-białe
2817-132	--- pocztówki barwne
2817-14	-- Fotogramy krajoznawcze w harmonijce
2817-141	--- czarno-białe krajoznawcze w harmonijce
2817-142	--- barwne krajoznawcze w harmonijce
2817-2	- Diapozytywy
2817-21	-- Diapozytywy czarno-białe
2817-211	--- na błonie czarno-białej do formatu 13x18 cm
2817-212	--- na błonie czarno-białej powyżej 13x18 cm do 50x60 cm
2817-22	-- Diapozytywy barwne
2817-221	--- na błonie barwnej do formatu 13x18 cm
2817-222	--- na błonie barwnej powyżej 13x18 cm do 50x60 cm
2817-223	--- na błonie barwnej powyżej 50x60 cm
2817-23	-- Klisze fotograficzne (płyty) eksponowane
2817-231	--- klisze fotograficzne (płyty) czarno-białe eksponowane
2817-232	--- klisze fotograficzne (płyty) barwne eksponowane
2817-3	- Przeźrocza
2817-31	-- Przeźrocza czarno-białe taśmowe
2817-311	--- klatka 18x24 mm
2817-312	--- klatka 24x36 mm
2817-32	-- Przeźrocza barwne taśmowe
2817-321	--- klatka 18-24 mm
2817-322	--- klatka 24-36 mm
2817-39	-- Przeźrocza pojedyncze
2817-391	--- czarno-białe, klatka 24x36 mm
2817-392	--- barwne, klatka 24x36 mm
9 2713-11	Nuty
10 2713-12	Mapy
11 1335-8	Materiały do zapisu magnetycznego i pomocnicze do użytkowania taśm magnetycznych i magnetofonów
1335-81	-- Taśmy magnetyczne
1335-811	--- do zapisu dźwięku w kasetach
1335-812	--- do zapisu dźwięku na szpulach
1335-813	--- do zapisu dźwięku w krążkach

Symbol Systematycznego Wykazu Wyrobów (SWW)	Rodzaje przyrządów i pomocy naukowych
1335-814	- - - do zapisu obrazu w kasetach
1335-815	- - - do zapisu obrazu na szpulach
1335-816	- - - do systemów komputerowych w kasetach
1335-817	- - - do systemów komputerowych na szpulach
1335-819	- - - taśmy magnetyczne pozostałe
1335-82	- - Karty magnetyczne
1335-83	- - Dyski magnetyczne
1335-84	- - Bębny magnetyczne
1335-85	- - Druty magnetyczne
1335-86	- - Materiały pomocnicze do użytkowania taśm magnetycznych i magnetofonów
1335-861	- - - taśma rozbiegowa
1335-862	- - - taśma czyszcząca i szlifująca
1335-869	- - - materiały pomocnicze do użytkowania taśm magnetycznych i magnetofonów pozostałe
1335-89	- - Materiały do zapisu magnetycznego i pomocnicze do użytkowania taśm magnetycznych i magnetofonów pozostałe
12 2811	Instrumenty muzyczne
2811-1	- Instrumenty muzyczne klawiszowo-strunowe
2811-11	- - Fortepiany
2811-12	- - Pianina
2811-19	- - Instrumenty klawiszowo-strunowe pozostałe
2811-2	- Instrumenty muzyczne lutnicze smyczkowe i szarpane
2811-21	- - Instrumenty muzyczne lutnicze smyczkowe
2811-211	- - - skrzypce i altówki
2811-212	- - - wiolonczele
2811-213	- - - basy i kontrabasy
2811-219	- - - instrumenty muzyczne lutnicze smyczkowe pozostałe
2811-22	- - Instrumenty muzyczne lutnicze szarpane
2811-221	- - - gitary
2811-222	- - - mandoliny i mandole
2811-223	- - - banjo
2811-229	- - - instrumenty muzyczne lutnicze szarpane pozostałe
2811-3	- Instrumenty muzyczne dęte
2811-31	- - Instrumenty muzyczne dęte drewniane
2811-32	- - Instrumenty muzyczne dęte blaszane
2811-39	- - Instrumenty muzyczne dęte pozostałe
2811-4	- Instrumenty muzyczne perkusyjne
2811-41	- - Kompletory perkusyjne
2811-411	- - - membranofony
2811-412	- - - idiofony

Symbol Systematycznego Wykazu Wyrobów (SWW)	Rodzaje przyrządów i pomocy naukowych
2811-413	--- zestawy perkusyjne
2811-49	-- Instrumenty perkusyjne pozostałe
2811-5	- Instrumenty muzyczne piszczalkowe i stroikowe
2811-51	-- Organy i fisharmonie
2811-511	--- organy
2811-512	--- fisharmonie
2811-52	-- Akordeony, harmonie i harmonijki ustne
2811-521	--- akordeony
2811-522	--- harmonie
2811-523	--- harmonijki ustne
2811-59	-- Instrumenty muzyczne piszczalkowe i stroikowe pozostałe
2811-6	- Instrumenty muzyczne elektronowe i elektromechaniczne
2811-61	-- Instrumenty muzyczne elektronowe
2811-62	-- Instrumenty muzyczne elektromechaniczne strunowe
2811-63	-- Instrumenty muzyczne elektromechaniczne stroikowe
2811-69	-- Instrumenty muzyczne elektronowe i elektromechaniczne pozostałe
2811-9	-- Instrumenty muzyczne pozostałe
13 2812	Części do instrumentów muzycznych i akcesoria muzyczne
2812-1	- Części do instrumentów muzycznych
2812-11	-- Części do instrumentów klawiszowo-strunowych (bez strun)
2812-111	--- mechanizmy pianinowe
2812-112	--- klawiatury pianinowe i fortepianowe
2812-113	--- mechanizmy fortepianowe
2812-114	--- części do fortepianów i pianin
2812-119	--- części do instrumentów klawiszowo-strunowych pozostałe
2812-12	-- Części do instrumentów lutniczych (bez strun)
2812-13	-- Struny
2812-131	--- struny metalowe gołe
2812-132	--- struny metalowe nawijane
2812-133	--- struny jelitowe i z tworzyw sztucznych
2812-139	--- struny pozostałe
2812-14	-- Części do instrumentów dętych
2812-15	-- Części do instrumentów perkusyjnych
2812-16	-- Części do instrumentów piszczalkowych i stroikowych
2812-161	--- części głosotwórcze
2812-162	--- części do akordeonów, harmonii i harmonijek ustnych
2812-169	--- części do instrumentów piszczalkowych i stroikowych pozostałe
2812-17	-- Części do instrumentów elektronowych i elektromechanicznych
2812-171	--- części do instrumentów elektronowych
2812-172	--- części do instrumentów elektromechanicznych strunowych

Symbol Systematycznego Wykazu Wyrobów (SWW)	Rodzaje przyrządów i pomocy naukowych
2812-173	- - - części do instrumentów elektromechanicznych stroikowych
2812-2	- Akcesoria muzyczne
2812-21	- - Akcesoria do instrumentów muzycznych klawiszowo-strunowych
2812-22	- - Akcesoria do instrumentów muzycznych lutniczych, smyczkowych i szarpanych
2812-23	- - Akcesoria do instrumentów muzycznych dętych drewnianych i blaszanych
2812-24	- - Akcesoria do instrumentów muzycznych perkusyjnych
2812-25	- - Akcesoria do instrumentów muzycznych piszczalkowych i stroikowych
2812-26	- - Akcesoria do instrumentów muzycznych elektronowych i elektromechanicznych
2812-29	- - Akcesoria do instrumentów osobno nie wymienionych
14 2884	Pomoce naukowe, specjalistyczny sprzęt szkolny i przedszkolny. Przyrządy wymienione w tej podbranży należy rozumieć jako służące celom demonstracyjnym i wizyjnym, tj. nie nadające się do użytku produkcyjnego, do celów badawczych itp.
2884-1	- Pomoce naukowe do nauczania fizyki, astronomii, chemii i matematyki
2884-2	- Pomoce naukowe do nauczania biologii, higieny, środowiska społeczno-przyrodniczego, geografii i geologii
2884-3	- Pomoce naukowe do nauczania języka polskiego, języków obcych, historii, propedeutyki (nauki o społeczeństwie)
2884-4	- Pomoce naukowe z zakresu kultury fizycznej i przysposobienia obronnego; bez wymienionych w podbranżach SWW: 0675, 1366, 1377, 1772, 2183, 2274
2884-5	- Pomoce naukowe z zakresu plastyki, muzyki oraz przedmiotu "Praca-Technika"
2884-6	- Pomoce naukowe ogólnego przeznaczenia oraz specjalistyczny sprzęt szkolny
2884-7	- Pomoce naukowe osobno nie wymienione
2884-8	- Pracownie przedmiotowe w kompletach
2884-9	- Pomoce naukowe i specjalistyczny sprzęt przedszkolny

Czesne w szkołach niepublicznych (podstawowych, zawodowych i średnich)

Opis i komentarz

Ulga na kształcenie dzieci dotyczy szkół podstawowych, zawodowych i średnich.

Nauki dzieci w szkołach wyższych dotyczy inna (niezależna) ulga.

Nauki podatnika (Twojej) dotyczą ulgi:

- na kształcenie w szkołach wyższych (dotyczy ona także dzieci, ale mało kto sam studiuje i ma studiujące dzieci)
- i na doksztalcanie i doskonalenie zawodowe (ona dotyczy wyłącznie osób pracujących).

Warunki odliczeń (kto i co)

Zapłaciłeś za kształcenie dzieci.

Dzieci mogą być własne lub adoptowane.

Szkoła może być podstawowa, zawodowa lub średnia.

Szkoła nie może być państwowa, ale musi mieć uprawnienia szkoły publicznej na mocy Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz.U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329).

Szkoła musi być płatna, tzn. nie można odliczać "dobrowolnych" składek, np. na komitet rodzicielski. Składki na komitet rodzicielski można odliczyć jako darowizny na cele oświatowe.

Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego)

19% z tego, ile się wydało, ale nie więcej niż 757 zł 66 gr na każde dziecko, można odliczyć od podatku.

Maksymalna kwota odliczeń odpowiada wydatkom równym 3987 zł 68 gr na dziecko.

Rodzice dziecka nie mogą odpisywać tych samych wydatków, ale mogą się nimi dowolnie podzielić.

Podstawa prawna (skąd to wiadomo)

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity:

Dz.U. z 1993 r., Nr 90, poz. 416, zm.: Dz.U. z 1993 r. Nr 134, poz. 646; z 1994 r. Nr 43, poz. 163, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602, Nr 126, poz. 626; z 1995 r. Nr 5, poz. 25, Nr 133, poz. 654; z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 87, poz. 395, Nr 137, poz. 638, Nr 147, poz. 686, Nr 156, poz. 776; z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 30, poz. 164, Nr 71, poz. 449, Nr 85, poz. 538, Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932, 933 i 934 i Nr 141, poz. 943 i 945):

Art. 27a

1. Podatek dochodowy [...] zmniejsza się na zasadach określonych w ust. 2-17, jeżeli w roku podatkowym podatnik: [...]
- 3) poniósł wydatki na: [...]

- c) odpłatne kształcenie dzieci własnych i przysposobionych w podstawowych, zawodowych i średnich szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, [...]. [...]
3. Kwota, o którą zmniejsza się podatek, nie może przekroczyć:
- 1) za rok podatkowy: [...]
 - e) 19% poniesionych wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. c), nie więcej jednak niż 3% dochodu stanowiącego górną granicę pierwszego przedziału skali podatkowej obowiązującej w roku podatkowym, na każde dziecko, [...]. [...]
6. Wysokość wydatków na cele określone w ust. 1 ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie [...]. [...]
8. Wysokość odliczeń od podatku, określona w ust. 3 pkt 1 lit. [...] e) [...], dotyczy łącznie obojga małżonków. Jeżeli małżonkowie:
- 1) podlegają odrębnemu opodatkowaniu - odliczeń dokonuje się zgodnie z wnioskami zawartymi w zeznaniach rocznych bądź od podatku każdego z małżonków, w proporcji wskazanej we wniosku, bądź od podatku jednego z małżonków, [...].

Odpłatne kształcenie w szkołach wyższych

Opis i komentarz

Dzięki przedstawionej tu metodzie można odliczyć od podatku 19% wydatków na płatne studia wyższe (np. zaoczne).

Ulga ta nie dotyczy osób w podeszłym wieku: nie można mieć ukończonych 35 lat, a dzieci nie mogą mieć 25 lat.

Zarazem praktycznie uniemożliwia to jednoczesne odliczanie kosztów studiów własnych i studiów dziecka (choć teoretycznie jest to możliwe).

Warunki odliczeń (kto i co)

Zapłaciłeś za studia w szkole wyższej.

Studia muszą być płatne (tzn. żadne "dobrowolne" składki się nie liczą).

Szkoła musi mieć uprawnienia szkoły wyższej (określone przez Ustawę z dnia 12 września 1990 r.

o szkolnictwie wyższym - Dz.U. Nr 65, poz. 385 z późniejszymi zmianami).

Jeżeli płacisz za własne studia, nie możesz mieć więcej niż 34 lata.

Jeżeli płacisz za studia dziecka lub innej osoby będącej na twoim utrzymaniu, nie może mieć ona więcej niż 24 lata i sama nie może zarabiać (z wyjątkiem dochodów zwolnionych od podatku, np. stypendium).

Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego)

19% z tego, ile się wydało, ale nie więcej niż 450 zł, można odliczyć od podatku.

Maksymalna kwota odliczeń odpowiada wydatkom równym 2368 zł 42 gr.

Rodzice dziecka nie mogą odpisywać tych samych wydatków, ale mogą się nimi dowolnie podzielić.

Podstawa prawna (skąd to wiadomo)

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity:

Dz.U. z 1993 r., Nr 90, poz. 416, zm.: Dz.U. z 1993 r. Nr 134, poz. 646; z 1994 r. Nr 43, poz. 163, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602, Nr 126, poz. 626; z 1995 r. Nr 5, poz. 25,

Nr 133, poz. 654; z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 87, poz. 395, Nr 137, poz. 638, Nr 147, poz. 686, Nr 156, poz. 776; z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 30, poz. 164, Nr 71, poz. 449, Nr 85, poz. 538,

Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932, 933 i 934

i Nr 141, poz. 943 i 945):

Art. 27a

1. Podatek dochodowy [...] zmniejsza się na zasadach określonych w ust. 2-17, jeżeli w roku podatkowym podatnik: [...]

3) poniósł wydatki na: [...]

f) odpłatne kształcenie w szkołach wyższych, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym. [...]

3. Kwota, o którą zmniejsza się podatek, nie może przekroczyć:

- 1) za rok podatkowy: [...]
- h) 19% poniesionych wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. f), nie więcej jednak niż kwota najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy, [...]. [...]
6. Wysokość wydatków na cele określone w ust. 1 ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie [...]. [...]
10. Prawo do odliczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 3, lit. f), przysługuje podatnikowi, na którego utrzymaniu pozostaje osoba kształcąca się, o ile osoba ta nie ukończyła 25 roku życia i nie uzyskuje dochodów, z wyjątkiem dochodów zwolnionych od podatku dochodowego, a podatnikowi kształcącemu się w szkole wyższej - o ile nie ukończył 35 roku życia.
11. Wysokość odliczeń od podatku określona w ust. 3 pkt 1 lit. h), w przypadku ponoszenia wydatków na kształcenie dziecka własnego lub przysposobionego, przysługuje łącznie obojgu rodzicom. Zasadę wyrażoną w ostatnim zdaniu ust. 9 [tj. "w ramach limitu przysługującego małżonkom wydatki poniesione na rzecz dzieci własnych i przysposobionych odlicza się od podatku jednego z małżonków lub od podatku obojga, w proporcji określonej przez nich w zeznaniach rocznych"] stosuje się odpowiednio.

Odpłatne doksztalcanie i doskonalenie zawodowe podatnika

Opis i komentarz

Na podstawie tej ulgi można odliczyć od podatku część wydatków przeznaczonych na udział w kursach, zwłaszcza językowych, i naukę w szkołach, które nie mieszczą się w kategoriach określonych dla ulgi na płatne studia.

Warunki odliczeń (kto i co)

Zapłaciłeś za własne doksztalcanie lub doskonalenie zawodowe.

Pod tym określeniem kryją się trzy następujące pozycje:

- doksztalcanie w formach szkolnych i pozaszkolnych, w określonych w przepisach w sprawie zasad i warunków podnoszenia kwalifikacji zawodowych i wykształcenia ogólnego dorosłych,
- poddanie się egzaminowi na tytuł kwalifikacyjny,
- nauka języka obcego w formach zorganizowanych przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie.

Doksztalcanie i doskonalenie zawodowe muszą być płatne, tj. nie może być udzielane za dobrowolne składki.

Nauka języka obcego musi przebiegać "w formach zorganizowanych..." itd., nie można więc odliczać wydatków np. na prywatne korepetycje.

Nie ma możliwości płacenia za cudze doksztalcanie.

Nie potrzeba tutaj rachunku uproszczonego, wystarczy "kwitek", z którego będzie jednoznacznie wynikać, na co przeznaczona jest opłata.

Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego)

19% z tego, ile się wydało, ale nie więcej niż 256 zł 50 gr, można odliczyć od podatku.

Maksymalna kwota odliczeń odpowiada wydatkom równym 1350 zł.

Podstawa prawna (skąd to wiadomo)

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity:

Dz.U. z 1993 r., Nr 90, poz. 416, zm.: Dz.U. z 1993 r. Nr 134, poz. 646; z 1994 r. Nr 43, poz. 163, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602, Nr 126, poz. 626; z 1995 r. Nr 5, poz. 25, Nr 133, poz. 654; z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 87, poz. 395, Nr 137, poz. 638, Nr 147, poz. 686, Nr 156, poz. 776; z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 30, poz. 164, Nr 71, poz. 449, Nr 85, poz. 538, Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932, 933 i 934 i Nr 141, poz. 943 i 945):

Art. 27a

1. Podatek dochodowy [...] zmniejsza się na zasadach określonych w ust. 2-17, jeżeli w roku podatkowym podatnik: [...]
 - 3) poniósł wydatki na: [...]
 - e) odpłatne doksztalcanie i doskonalenie zawodowe podatnika, [...]. [...]
3. Kwota, o którą zmniejsza się podatek, nie może przekroczyć:
 - 1) za rok podatkowy: [...]

- g) 19% poniesionych wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. e), jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, nie więcej jednak niż 19% kwoty stanowiącej trzykrotność najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy, [...]. [...]
- 6. Wysokość wydatków na cele określone w ust. 1 ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie [...]. [...]
- 21. Minister Finansów, w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej, określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. e), oraz zasady i warunki odliczania ich od podatku.

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 marca 1995 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 1995 r. Nr 35, poz. 173, zm.:

z r. 1995 Nr 148, poz. 722, z 1997 r. Nr 1, poz. 4 i Nr 6, poz. 35):

Na podstawie [...] art. 27a ust. 21 [...] ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych [...] zarządza się co następuje: [...]

§ 7.

1. Za wydatki poniesione przez podatnika na jego odpłatne doksztalcanie i doskonalenie zawodowe, podlegające odliczeniu od podatku, uważa się wydatki z tytułu:
 - 1) doksztalcania w formach szkolnych i pozaszkolnych, określonych w przepisach w sprawie zasad i warunków podnoszenia kwalifikacji zawodowych i wykształcenia ogólnego dorosłych [tj. w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej oraz Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 12 października 1993 r. w sprawie zasad i warunków podnoszenia kwalifikacji zawodowych i wykształcenia ogólnego dorosłych (Dz.U. Nr 103, poz. 472)],
 - 2) poddania się egzaminowi na tytuł kwalifikacyjny,
 - 3) nauki języka obcego w formach zorganizowanych przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie.
2. Wydatki, o których mowa w ust. 1, podlegają odliczeniu, jeżeli:
 - 1) nie zostały odliczone od podatku, na podstawie art. 27a ust. 1 pkt 3 lit. f) ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych [...],
 - 2) nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów lub nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie.
3. Podstawą odliczenia wydatków poniesionych na odpłatne doksztalcanie i doskonalenie zawodowe jest posiadanie przez podatnika dowodu ich poniesienia.

Darowizny

Opis i komentarz

Darowizna polega na tym, że coś komuś dajemy. Inaczej niż przed rokiem, nie można odliczać darowizn na rzecz tzw. osób fizycznych, czyli zwykłych ludzi. Odliczyć można teraz wyłącznie to, co dajemy np. stowarzyszeniom, kościołom, fundacjom, a nawet firmom prywatnym.

Według Kodeksu Cywilnego (art. 888) umowa darowizny musi mieć taki charakter, że osoba dająca (darczyńca) nie otrzymuje nic w zamian. W związku z tym "darowizny", które są niezbędnym warunkiem dostania czegoś (np. telefonu, miejsca w szpitalu itd.) nie są prawdziwymi darowiznami i nie mogą być odliczane.

Darować możemy cokolwiek, nie tylko pieniądze. W przypadku gdy nie są to pieniądze, należy obliczyć wartość rzeczy (lub innych dóbr) podarowanych.

Umowa darowizny powinna zawierać:

- dane dotyczące darczyńcy i obdarowanego,
- wartość przedmiotu darowizny,
- określenie celu darowizny,
- oświadczenie obdarowanego o otrzymaniu darowizny.

Rolę umowy darowizny może też dowód wpłaty w przypadku darowizny przekazanej na rzecz instytucji, do której zadań statutowych należy realizacja danych celów. Powinny się na nim znaleźć:

- dane dotyczące darczyńcy i obdarowanego,
- wartość przedmiotu darowizny,
- określenie celu darowizny.

Warunki odliczeń (kto i co)

Podarowałeś pieniądze, przedmioty lub usługi.

Są dwie kategorie celów, na które można podarować: cele "ważniejsze" zdaniem autorów Ustawy (czyli te, za które można odliczyć więcej) i cele "mniej ważne".

Cele "ważniejsze":

- nauka i cele naukowo-techniczne,
- oświata i cele oświatowo-wychowawcze (np. wpłata na komitet rodzicielski),
- kultura,
- kultura fizyczna i sport,
- ochrona zdrowia i pomoc społeczna,
- rehabilitacja zawodowa i społeczna inwalidów,
- wspieranie inicjatyw społecznych w zakresie budowy dróg i sieci telekomunikacyjnej na wsi oraz zaopatrzenia wsi w wodę

Cele "mniej ważne":

- kult religijny,

- działalność charytatywno-opiekuńcza,
- bezpieczeństwo publiczne,
- obrona narodowa,
- ochrona środowiska,
- cele dobroczynne,
- cele związane z budownictwem mieszkaniowym dla samorządu terytorialnego i na budowę strażnic jednostek ochrony przeciwpożarowej, w rozumieniu przepisów o ochronie przeciwpożarowej, oraz ich wyposażenie i utrzymywanie.

Nie można odliczyć darowizn na rzecz osób fizycznych (choć można było w poprzednich latach).

Nie można odliczyć darowizn na rzecz instytucji wytwarzających wyroby przemysłu:

- elektronicznego,
- paliwowego,
- tytoniowego,
- spirytusowego,
- winiarskiego,
- piwowarskiego,
- a także pozostałych wyrobów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,5%,
- wyrobów z metali szlachetnych albo z udziałem tych metali, lub handlu tymi wyrobami.

Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego)

15% uzyskanych dochodów można podarować na cele "ważniejsze".

10% uzyskanych dochodów można podarować na cele "mniej ważne".

Razem można podarować 15% uzyskanych dochodów.

Oczywiście, każdemu wolno podarować więcej, ale fiskus nie przyjmie tego do wiadomości.

W przypadku podarowania towaru lub usługi do ich wartości można doliczyć wysokość VAT.

Podstawa prawna (skąd to wiadomo)

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity:

Dz.U. z 1993 r., Nr 90, poz. 416, zm.: Dz.U. z 1993 r. Nr 134, poz. 646; z 1994 r. Nr 43, poz. 163, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602, Nr 126, poz. 626; z 1995 r. Nr 5, poz. 25, Nr 133, poz. 654; z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 87, poz. 395, Nr 137, poz. 638, Nr 147, poz. 686, Nr 156, poz. 776; z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 30, poz. 164, Nr 71, poz. 449, Nr 85, poz. 538, Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932, 933 i 934 i Nr 141, poz. 943 i 945):

Art. 26

1. Podstawę obliczenia podatku, z zastrzeżeniem art. 24 ust. 3 i art. 28-30, stanowi dochód ustalony zgodnie z art. 9, art. 24 ust. 1 i 2 oraz ust. 4-7 lub art. 25, po odliczeniu kwot: [...]

9) darowizn:

- a) na cele naukowe, naukowo-techniczne, oświatowe, oświatowo-wychowawcze, kulturalne, kultury fizycznej i sportu, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów, a także wspierania inicjatyw społecznych w zakresie budowy dróg i sieci telekomunikacyjnej na wsi oraz zaopatrzenia wsi w wodę - łącznie do wysokości nie przekraczającej 15% dochodu,
 - b) na cele kultu religijnego i na działalność charytatywno-opiekuńczą, bezpieczeństwa publicznego, obrony narodowej, ochrony środowiska, dobroczynne, a także na cele związane z budownictwem mieszkaniowym dla samorządu terytorialnego i na budowę strażnic jednostek ochrony przeciwpożarowej, w rozumieniu przepisów o ochronie przeciwpożarowej, oraz ich wyposażenie i utrzymywanie - łącznie do wysokości nie przekraczającej 10% dochodu. [...]
5. Łączna kwota odliczeń z tytułów określonych w ust. 1 pkt 9 nie może przekroczyć 15% dochodu lub przychodu opodatkowanego zryczałtowanym podatkiem dochodowym na podstawie art. 30 ust. 1 pkt 6, z tym że odliczeniu nie podlegają darowizny poniesione na rzecz:
- 1) osób fizycznych,
 - 2) osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, prowadzących działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu wyrobów przemysłu elektronicznego, paliwowego, tytoniowego, spirytusowego, winiarskiego, piwowarskiego, a także pozostałych wyrobów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,5%, oraz wyrobów z metali szlachetnych albo z udziałem tych metali, lub handlu tymi wyrobami.
6. Jeżeli przedmiotem darowizny są towary lub usługi opodatkowane podatkiem od towarów i usług, za kwotę darowizny uważa się wartość towaru lub usługi, uwzględniającą należny podatek od towarów i usług.
7. Wysokość wydatków na cele określone w ust. 1 ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie [...].

Renty, alimenty

Opis i komentarz

Renta to regularnie wypłacana przez Ciebie pensja: rodzicom, dzieciom lub komuś obcemu (np. utrzymankom).

Renta może być bardzo opłacalna - kiedy zarabiasz dużo, a osoba będąca na Twoim utrzymaniu - mało (albo nic). Wtedy Ty unikasz płacenia wysokich podatków (tym wyższych, im więcej zarabiasz), a osoba obdarowywana płaci niskie albo żadne (tym mniejsze, im mniej zarabia).

Jeżeli zarówno Ty, jak i osoba, której płacisz rentę, zarabiacie po tyle samo (tzn. mieścicie się

w tym samym przedziale skali podatkowej, np. oboje płacicie podatek według skali 19%, 30% lub 40%), płacenie renty się nie opłaca.

Istotą renty jest wypłacanie jej regularnie. Nigdzie jednak nie jest zdefiniowane, jak często: można ją płacić co tydzień, co miesiąc lub nawet rzadziej. Nie trzeba też jej płacić dożywotnio: można płacić przez kilka tygodni. Nie należy jednak przesadzać, bo sąd może uznać, że coś nie jest już rentą, a darowizną rozłożoną w czasie (np. jeśli zdecydujemy, że będziemy wypłacać ją kwartalnie przez pół roku).

Co ważne, pobieranie renty umownej (np. od dzieci) nie pozbawia uprawnień emerytalnych: można brać od dzieci miesięcznie dowolną sumę i dalej mieć prawo do emerytury.

Umowa renty powinna zawierać:

- datę i miejsce sporządzenia umowy,
- szczegółowe personalia stron (dane osobowe, daty urodzenia, numery dowodów osobistych, PESEL, NIP, adresy zamieszkania),
- wysokość ustalonych świadczeń,
- terminy wypłacania świadczenia,
- określenie wypłaty ("z dołu" lub "z góry"),
- czas trwania umowy,
- datę zawarcia umowy,
- podpisy stron

Jeżeli w umowie renty nie zaznaczono terminów jej płatności, to rentę należy wypłacać miesięcznie z góry (art. 904 Kodeksu Cywilnego).

W zwyczaju jest płacenie renty miesięcznie albo kwartalnie.

Renta, o której mowa (tzw. renta umowna), jest traktowana w zeznaniu podatkowym jako "przychód z innych źródeł", nie ma ona kosztów uzyskania.

Pamiętać należy, że osoby otrzymujące rentę umowną muszą wpłacać zaliczkę na podatek dochodowy do 20 dnia następnego miesiąca po otrzymaniu kolejnej raty. Nie dotyczy to osób:

- nie uzyskujących dochodów, od których zaliczki pobierają płatnicy (np. zakład pracy; jeżeli ktoś pracuje, to zakład pracy odprowadza za niego zaliczki od pozostałych dochodów, zaś zaliczkę od renty musi odprowadzić sam),
- osób, które poza dochodami z renty umownej nie osiągają żadnych innych dochodów opodatkowanych na zasadach ogólnych,

- osób samodzielnie odprowadzających zaliczki do urzędu, np. uzyskujących dochody z działalności gospodarczej, ze stosunku pracy otrzymywanych z zagranicy, z najmu i dzierżawy.

Warunki odliczeń (kto i co)

Płacisz komuś regularnie rentę lub alimenty.

Renty i alimenty muszą mieć tytuł prawny: dla alimentów jest to wyrok sądowy, a dla rent - spisana umowa.

Renta musi być wypłacana za darmo, bez wynagrodzenia. Nie można odliczyć renty wypłacanej w zamian za oddanie gospodarstwa rolnego, domu lub za pieniądze (np. emerytury).

Zdaniem Ministerstwa Finansów umowa renty musi być zaświadczona notarialnie; nie wynika to jednak z ustawy, więc zapewne Ministerstwo będzie musiało się z tego wycofać.

Nie można odliczyć alimentów na rzecz dzieci.

Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego)

Wszystko, co zapisane jest w umowie renty lub wyroku alimentacyjnym można odpisać od dochodu.

Oddać możesz nawet wszystko, wtedy fiskus dojdzie do wniosku, że niczego nie zarobiłeś i nie będzie trzeba w ogóle płacić podatku (zapłaci go osoba, która pieniądze dostała).

Podstawa prawna (skąd to wiadomo)

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity):

Dz.U. z 1993 r., Nr 90, poz. 416, zm.: Dz.U. z 1993 r. Nr 134, poz. 646; z 1994 r. Nr 43, poz. 163, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602, Nr 126, poz. 626; z 1995 r. Nr 5, poz. 25, Nr 133, poz. 654; z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 87, poz. 395, Nr 137, poz. 638, Nr 147, poz. 686, Nr 156, poz. 776; z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 30, poz. 164, Nr 71, poz. 449, Nr 85, poz. 538, Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932, 933 i 934 i Nr 141, poz. 943 i 945):

Art. 26

1. Podstawę obliczenia podatku, z zastrzeżeniem art. 24 ust. 3 i art. 28-30, stanowi dochód ustalony zgodnie z art. 9, art. 24 ust. 1 i 2 oraz ust. 4-7 lub art. 25, po odliczeniu kwot:
 - 1) rent i innych trwałych ciężarów opartych na tytule prawnym, oraz alimentów, z wyjątkiem alimentów na rzecz dzieci, nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów, w wysokości ustalonej w wyroku alimentacyjnym, [...]. [...]
7. Wysokość wydatków na cele określone w ust. 1 ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie [...].

Odpłatne świadczenia zdrowotne udzielane przez lekarzy i lekarzy dentyków oraz niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej

Opis i komentarz

Ulga na leczenie dotyczy wszystkich, w przeciwieństwie do ulgi na rehabilitację inwalidów, która dotyczy wyłącznie osób, wobec których orzeczono o inwalidztwie.

Na mocy tej ulgi nie można odliczać wydatków na leki (mogą to tylko inwalidzi)

Warunki odliczeń (kto i co)

Poniosłeś wydatki na świadczenia zdrowotne udzielane przez:

- niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej (posiadające stosowne uprawnienia),
- lekarzy i lekarzy dentyków prowadzących praktykę indywidualną (posiadających stosowne uprawnienia).

Wymagane uprawnienia zakładów i lekarzy oraz definicję świadczenia zdrowotnego określono

w Ustawie z dn. 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U. z 1991, Nr 91, poz. 408

z późn. zm.). Na jej mocy świadczeniem zdrowotnym jest każde, wykonywane zawodowo, postępowanie służące zachowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia, a w szczególności:

- badanie i porada lekarska,
- leczenie,
- badanie i terapia psychologiczna,
- rehabilitacja lecznicza,
- opieka nad kobietą ciężarną, jej porodem i położeniem oraz nad noworodkiem,
- szczepienia ochronne i inne działania zapobiegawcze,
- działania diagnostyczne i analityki medycznej,
- pielęgnacja chorych,
- pielęgnacja i opieka nad niepełnosprawnymi,
- czynności techniczne z zakresu protetyki stomatologicznej i ortodoncji,
- czynności z zakresu zaopatrzenia ortopedycznego,
- orzekanie o stanie zdrowia,
- prowadzenie działalności profilaktycznej i oświatowo-wychowawczej.

Z owych świadczeń (np. leczenia u dentystry) korzystać mogły następujące osoby:

- Ty,
- Twój małżonek, o ile sam nie płaci podatku dochodowego,
- Twoje dzieci, o ile same nie płacą podatku dochodowego.

Musisz mieć fakturę lub rachunek, wystawione przez zakład opieki zdrowotnej lub lekarza. Muszą tam być zawarte m.in. imię, nazwisko i adres osoby korzystającej ze świadczenia zdrowotnego.

Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego)

19% z tego, ile się wydało, ale nie więcej niż 252 zł 52 gr, można odliczyć od podatku.

Maksymalna kwota odliczeń odpowiada wydatkom równym 1329 zł 05 gr.

Rodzice dziecka nie mogą odpisywać tych samych wydatków, ale mogą się nimi dowolnie podzielić.

Podstawa prawna (skąd to wiadomo)

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity:

Dz.U. z 1993 r., Nr 90, poz. 416, zm.: Dz.U. z 1993 r. Nr 134, poz. 646; z 1994 r. Nr 43, poz. 163, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602, Nr 126, poz. 626; z 1995 r. Nr 5, poz. 25, Nr 133, poz. 654; z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 87, poz. 395, Nr 137, poz. 638, Nr 147, poz. 686, Nr 156, poz. 776; z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 30, poz. 164, Nr 71, poz. 449, Nr 85, poz. 538, Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932, 933 i 934 i Nr 141, poz. 943 i 945):

Art. 27a

1. Podatek dochodowy [...] zmniejsza się na zasadach określonych w ust. 2-17, jeżeli w roku podatkowym podatnik: [...]
 - 3) poniósł wydatki na: [...]
 - d) odpłatne świadczenia zdrowotne, wymienione w przepisach o zakładach opieki zdrowotnej [tj. w Ustawie z dn. 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U. z 1991, Nr 91, poz. 408 z późn. zm.)] - udzielane przez niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, działające na zasadach określonych w tych przepisach, a także przez lekarzy i lekarzy dentyków prowadzących praktykę indywidualną zgodnie z przepisami o zawodzie lekarza lub o wykonywaniu praktyki dentyckiej - na rzecz podatnika, a także na rzecz jego małżonka oraz dzieci własnych i przysposobionych, jeżeli małżonek lub dzieci nie uzyskały w roku podatkowym dochodów, z wyjątkiem dochodów zwolnionych (wolnych) od podatku dochodowego, [...]
3. Kwota, o którą zmniejsza się podatek, nie może przekroczyć:
 - 1) za rok podatkowy: [...]
 - f) 19% poniesionych wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. d), nie więcej jednak niż 1% kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału skali podatkowej obowiązującej w roku podatkowym, [...]
6. Wysokość wydatków na cele określone w ust. 1 ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie, z tym że: [...]
 - 3) wydatki na cele określone w ust. 1 pkt 3 lit. d) ustala się na podstawie faktury lub rachunku, wystawionych przez zakład lub lekarza, o których mowa w tym przepisie, zawierających między innymi imię, nazwisko i adres osoby korzystającej ze świadczenia zdrowotnego, tj. podatnika, jego małżonka lub dziecka. [...]
9. Wysokość odliczeń od podatku określona w ust. 3 pkt 1 lit. f) obejmuje wydatki poniesione na świadczenia udzielone na rzecz podatnika, jego małżonka oraz dzieci własnych i przysposobionych, jeżeli małżonek lub dzieci nie uzyskały w roku podatkowym dochodów, z wyjątkiem dochodów zwolnionych (wolnych) od podatku dochodowego. Jeżeli każdy z małżonków osiąga dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym, limit odliczeń, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 lit. f), przysługuje odrębnie każdemu z małżonków. W ramach limitu przysługującego małżonkom wydatki poniesione na rzecz dzieci własnych i przysposobionych odlicza się od podatku jednego z małżonków lub od podatku

obojga, w proporcji określonej przez nich
w zeznaniach rocznych.

Wydatki osób niepełnosprawnych na cele rehabilitacyjne

Opis i komentarz

Ulga ta dotyczy wyłącznie osób niepełnosprawnych, które mają na to odpowiednie zaświadczenie, w szczególności rentę inwalidzką lub orzeczenie o przyznaniu I, II lub III grupy inwalidztwa.

Większość z pozycji objętych ulgą można odliczyć w całości, z wyjątkiem leków (tylko to, co wydamy powyżej 90 zł miesięcznie), wydatków osób niewidomych na przewodnika i psa przewodnika oraz wydatków na dojazd własnym samochodem na zabiegi (w tych przypadkach można odliczyć od podatku do 1350 zł).

Warunki odliczeń (kto i co)

Jesteś osobą niepełnosprawną lub poniosłeś wydatki na rzecz następujących osób niepełnosprawnych, będących na Twoim utrzymaniu

- warunek: dochody tych osób w roku 1998 nie będą wyższe niż 5.400 zł (dwunastokrotność kwoty najniższego wynagrodzenia pracowników za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy)

Osoby te to:

- współmałżonek,
- dzieci własne i przysposobione,
- dzieci obce przyjęte na wychowanie,
- pasierbowie,
- rodzice,
- rodzice współmałżonka,
- rodzeństwo,
- ojczym,
- macocha,
- zięciowie i synowe

Osoba niepełnosprawna musi mieć na to stosowne zaświadczenie:

- orzeczenia o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności, określonych w odrębnych przepisach, lub
- decyzji przyznającej rentę z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy albo rentę szkoleniową, albo
- orzeczenia o rodzaju i stopniu niepełnosprawności osoby, która nie ukończyła 16 roku życia, wydanego na podstawie odrębnych przepisów.

Wydatki powyższe nie mogą być zwrócone Ci w jakiegokolwiek formie, ani finansowane przez kogo innego.

W przypadku częściowego finansowania odliczyć możesz tylko tę część, która nie została Ci zwrócona ani sfinansowana przez kogo innego (lub np. przez PFRON).

Na wszystkie wydatki (z wyjątkiem wydatków limitowanych: wydatków osób niewidomych na przewodników i psa-przewodnika, oraz na używanie prywatnego samochodu osobowego), trzeba mieć rachunek.

Można odliczyć wydatki poniesione na:

- adaptację i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- przystosowanie (**nie kupno!**) pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- zakup i naprawę indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- zakup wydawnictw i materiałów (pomocy) szkoleniowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- odpłatność za pobyt na turnusie rehabilitacyjno-usprawniającym,
- odpłatność za pobyt na leczeniu sanatoryjnym, za pobyt w placówkach leczniczo - sanatoryjnych, rehabilitacyjno-szkoleniowych, leczniczo-opiekuńczych i szkolno-wychowawczych oraz odpłatność za zabiegi rehabilitacyjno-usprawniające,
- opłacenie przewodników osób niewidomych I lub II grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa, w kwocie nie przekraczającej w roku podatkowym trzykrotnego najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,
- utrzymanie przez osoby niewidome, o których mowa w pkt 7, psa przewodnika - w wysokości nie przekraczającej w roku podatkowym kwoty określonej w pkt 7,
- opiekę pielęgniarską w domu nad osobą niepełnosprawną w okresie przewlekłej choroby uniemożliwiającej poruszanie się oraz usługi opiekuńcze świadczone dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do I grupy inwalidztwa,
- opłacenie tłumacza języka migowego,
- kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych,
- leki - w wysokości stanowiącej nadwyżkę pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu a kwotą 90 zł, jeśli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna stosować określone leki (stale lub czasowo),
- odpłatny, konieczny przewóz na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne:
 - osoby niepełnosprawnej - karetką transportu sanitarnego,
 - osoby niepełnosprawnej, zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa, oraz dzieci niepełnosprawnych do lat 16 - również innymi środkami transportu, niż karetką transportu sanitarnego,
- używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną zaliczoną do I lub II grupy inwalidztwa albo dzieci niepełnosprawne do lat 16, dla potrzeb związanych z koniecznym przewozem na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne,
- odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego związane z pobytem na:
 - turnusie rehabilitacyjno-usprawniającym,
 - leczeniu sanatoryjnym w placówkach leczniczo-sanatoryjnych, rehabilitacyjno-szkoleniowych i leczniczo-opiekuńczych oraz szkolno-wychowawczych,
 - koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych.

Pod pojęciem osób zaliczonych do I grupy inwalidztwa należy rozumieć osoby, w stosunku do których, na podstawie odrębnych przepisów, orzeczono:

- całkowitą niezdolność do pracy oraz niezdolność do samodzielnej egzystencji albo
- znaczny stopień niepełnosprawności.

Pod pojęciem osób zaliczonych do II grupy inwalidztwa należy rozumieć osoby, w stosunku do których, na podstawie odrębnych przepisów, orzeczono:

- całkowitą niezdolność do pracy albo
- umiarkowany stopień niepełnosprawności

Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego)

a) leki

Wydatki na leki odliczyć można od podatku, ale tylko nadwyżkę ponad 90 zł w danym miesiącu; np. jeżeli wydałeś w lipcu 91 zł, to odliczyć możesz tylko złotówkę.

Ulga ta się nie kumuluje: jeżeli w lutym wydałeś 100 zł, a w maju 85 zł, to odliczyć możesz tylko za luty (10 zł).

b) opłacenie przewodników przez osoby niewidome

1350 zł można odliczyć od dochodu.

c) opłacenie psa przewodnika przez osoby niewidome

1350 zł można odliczyć od dochodu.

d) wydatki na samochód osobowy w związku z przewozem na zabiegi

1350 zł można odliczyć od dochodu.

e) pozostałe wydatki rehabilitacyjne

Całą sumę wydatków można odliczyć od dochodu.

Podstawa prawna (skąd to wiadomo)

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity:

Dz.U. z 1993 r., Nr 90, poz. 416, zm.: Dz.U. z 1993 r. Nr 134, poz. 646; z 1994 r. Nr 43, poz. 163, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602, Nr 126, poz. 626; z 1995 r. Nr 5, poz. 25, Nr 133, poz. 654; z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 87, poz. 395, Nr 137, poz. 638, Nr 147, poz. 686, Nr 156, poz. 776; z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 30, poz. 164, Nr 71, poz. 449, Nr 85, poz. 538, Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932, 933 i 934 i Nr 141, poz. 943 i 945):

Art. 26

1. Podstawę obliczenia podatku, z zastrzeżeniem art. 24 ust. 3 i art. 28-30, stanowi dochód ustalony zgodnie z art. 9, art. 24 ust. 1 i 2 oraz ust. 4-7 lub art. 25, po odliczeniu kwot: [...]

6) wydatków na cele rehabilitacyjne, ponoszonych przez podatnika będącego osobą niepełnosprawną lub podatnika, na którego utrzymaniu są osoby niepełnosprawne, [...]. [...]

7. Wysokość wydatków na cele określone w ust. 1 ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie [...]. [...]

14. Minister Finansów, w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej, w drodze rozporządzenia, określi rodzaje wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 6, oraz szczegółowe zasady i warunki odliczania ich od dochodu.

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 marca 1995 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 1995

r. Nr 35, poz. 173, zm.:

z r. 1995 Nr 148, poz. 722, z 1997 r. Nr 1, poz. 4 i Nr 6, poz. 35)

Na podstawie [...] art. 26 ust. 14 [...] ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych [...] zarządza się co następuje: [...]

§ 8.

1. Za wydatki poniesione na cele rehabilitacyjne przez podatnika będącego osobą niepełnosprawną lub podatnika, na którego utrzymaniu są osoby niepełnosprawne, uważa się wydatki na:
 - 1) adaptację i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
 - 2) przystosowanie pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
 - 3) zakup i naprawę indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
 - 4) zakup wydawnictw i materiałów (pomocy) szkoleniowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
 - 5) odpłatność za pobyt na turnusie rehabilitacyjno-usprawniającym,
 - 6) odpłatność za pobyt na leczeniu sanatoryjnym, za pobyt w placówkach leczniczo - sanatoryjnych, rehabilitacyjno-szkoleniowych, leczniczo-opiekuńczych i szkolno-wychowawczych oraz odpłatność za zabiegi rehabilitacyjno-usprawniające,
 - 7) opłacenie przewodników osób niewidomych I lub II grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa, w kwocie nie przekraczającej w roku podatkowym trzykrotnego najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,
 - 8) utrzymanie przez osoby niewidome, o których mowa w pkt 7, psa przewodnika - w wysokości nie przekraczającej w roku podatkowym kwoty określonej w pkt 7,
 - 9) opiekę pielęgniarską w domu nad osobą niepełnosprawną w okresie przewlekłej choroby uniemożliwiającej poruszanie się oraz usługi opiekuńcze świadczone dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do I grupy inwalidztwa,
 - 10) opłacenie tłumacza języka migowego,
 - 11) kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych,
 - 12) leki - w wysokości stanowiącej nadwyżkę pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu a kwotą odpowiadającą 20% najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy, jeśli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna stosować określone leki (stale lub czasowo),
 - 13) odpłatny, konieczny przewóz na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne:
 - a) osoby niepełnosprawnej - karetką transportu sanitarnego,
 - b) osoby niepełnosprawnej, zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa, oraz dzieci niepełnosprawnych do lat 16 - również innymi środkami transportu, niż wymieniony w lit. a),
 - 13a) używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną zaliczoną do I lub II grupy inwalidztwa albo dzieci niepełnosprawne do lat 16, dla potrzeb związanych z koniecznym przewozem na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne - w wysokości nie przekraczającej w roku podatkowym kwoty określonej w pkt 7,
 - 14) odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego związane z pobytem na:
 - a) turnusie rehabilitacyjno-usprawniającym,

- b) leczeniu sanatoryjnym w placówkach leczniczo-sanatoryjnych, rehabilitacyjno-szkoleniowych i leczniczo-opiekuńczych oraz szkolno-wychowawczych,
 - c) koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych.
2. Wydatki na cele rehabilitacyjne wymienione w ust. 1 podlegają odliczeniu od dochodu, jeżeli nie były finansowane ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych lub Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych albo nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek innej formie. W przypadku gdy wydatki były częściowo finansowane z tych funduszy, odlicza się różnicę pomiędzy poniesionymi wydatkami a kwotą sfinansowaną z zakładowego albo państwowego funduszu rehabilitacji lub zwróconą z jakiegokolwiek środków.
 3. Podstawą do odliczenia wydatków poniesionych na cele rehabilitacyjne jest posiadanie dowodu poniesienia tych wydatków, z wyjątkiem wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 7, 8 i 13a.
 4. Warunkiem odliczenia, o którym mowa w ust. 3, jest posiadanie przez osobę, której dotyczy wydatek:
 - 1) orzeczenia o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności, określonych w odrębnych przepisach, lub
 - 2) decyzji przyznającej rentę z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy albo rentę szkoleniową, albo
 - 3) orzeczenia o rodzaju i stopniu niepełnosprawności osoby, która nie ukończyła 16 roku życia, wydanego na podstawie odrębnych przepisów.
 5. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do podatników, na których utrzymaniu pozostają następujące osoby niepełnosprawne: współmałżonek, dzieci własne i przysposobione, dzieci obce przyjęte na wychowanie, pasierbowie, rodzice, rodzice współmałżonka, rodzeństwo, ojczym, macocha, zięciowie i synowie - jeżeli w roku podatkowym dochody tych osób niepełnosprawnych nie przekraczają dwunastokrotności kwoty najniższego wynagrodzenia pracowników za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy.
 6. Ilekroć w przepisach ust. 1-5 jest mowa o osobach zaliczonych do:
 - 1) I grupy inwalidztwa - należy przez to rozumieć odpowiednio osoby, w stosunku do których, na podstawie odrębnych przepisów, orzeczono:
 - a) całkowitą niezdolność do pracy oraz niezdolność do samodzielnej egzystencji albo
 - b) znaczny stopień niepełnosprawności,
 - 2) II grupy inwalidztwa - należy przez to rozumieć odpowiednio osoby w stosunku do których, na podstawie odrębnych przepisów, orzeczono:
 - a) całkowitą niezdolność do pracy albo
 - b) umiarkowany stopień niepełnosprawności

Zakup gruntu lub prawa wieczystego użytkowania gruntu

Opis i komentarz

Ulga ta dotyczy zakupu ziemi (albo prawa wieczystego użytkowania) pod budowę budynku mieszkalnego.

Ulga jest tak skonstruowana, że w zasadzie można z niej korzystać tylko raz w życiu, można to jednak robić na raty (kupując po kawałku, aż do limitu 350 m²).

Jeżeli chcesz kupić więcej niż 350 m² ziemi, kupując po różnej cenie, do odliczenia najlepiej wybrać najdroższy kawałek (nie ma limitu ceny, a tylko limit powierzchni). Dlatego jeżeli w tym roku kupiłeś tanio, a za dwa lata masz zamiar kupić inną działkę drożej, lepiej zaczekaj z wykorzystaniem tej ulgi.

Trzeba pamiętać, że limit obowiązuje oboje małżonków łącznie, nawet z ulgi korzystali jeszcze przed ślubem, a teraz już żyją w separacji: jeżeli Twój mąż kupił przed ślubem 300 m² ziemi pod budowę domu i skorzystał z ulgi, to teraz możesz odliczyć zakup tylko 50 m², nawet jeżeli męża nie widziałaś od roku (i nie chcesz go widzieć).

Jeżeli jesteś po rozwodzie, a w czasie trwania małżeństwa kupiliście 300m² ziemi, to sprawa może wyglądać dwojako:

- jeżeli byliście opodatkowani razem, to na Ciebie przypada 50%, czyli 150 m²: zostało Ci jeszcze 200 m²;
- jeżeli byliście opodatkowani osobno, to od 350 m² musisz odjąć tyle, ile było zapisane w Twoim zeznaniu podatkowym.

Warunki odliczeń (kto i co)

Poniosłeś wydatki na zakup gruntu lub odpłatne przeniesienie prawa wieczystego użytkowania gruntu pod budowę budynku mieszkalnego.

Grunt musi być kupiony pod budowę budynku mieszkalnego. Jeżeli okaże się, że stanie na nim coś innego, będziesz musiał wszystko oddać.

Nie można sobie odliczyć wydatków na zakup działki rekreacyjnej; ponieważ jednak nigdzie nie jest powiedziane, kiedy ma na danym gruncie coś stanąć, można odwlekać budowę dowolnie długo.

Nie można odliczyć wartości gruntu, na którym już coś stoi (chyba, że jest przeznaczone do rozbiórki)

Grunt musi leżeć w Polsce.

Ulga przysługuje tylko na zakup 350 m².

Ulga przysługuje w całym okresie obowiązywania ustawy, tj. od r. 1992 (można kupować ziemię po kawałku w różnych latach).

Ulgę nie wykorzystaną w tym roku z powodu niewystarczających dochodów będzie można wykorzystać w latach następnych (ale tylko w granicach limitu tegorocznego).

Ulgę nie wykorzystaną w latach poprzednich z powodu niewystarczających dochodów (ale tylko w ramach ówczesnego limitu) możesz wykorzystać w tym roku, niezależnie od limitu tegorocznego.

Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego)

19% z tego, ile się wydało od roku 1992, ale tylko na 350 m², można odliczyć od podatku.

Jeżeli kupiło się więcej niż 350 m² ziemi, trzeba wyliczyć koszt 1 m² ziemi i pomnożyć przez 350; 19% tych wydatków można odliczyć od podatku.

Wzór wygląda następująco:

$$(\text{wydatek} / \text{powierzchnia w m}^2) * 350 \text{ m}^2 * 0,19$$

Do ceny zakupu dolicza się wszystkie koszty, takie jak opłata skarbową, opłata notarialna i prowizja pośrednika.

Jeżeli korzystałeś z tej ulgi w latach 1992-1996, to od przysługującego Ci odliczenia musisz odjąć 19% wydatków, odliczanych wówczas od dochodu.

Jeżeli odliczałeś coś w zeszłym roku, od przysługującego limitu musisz także odjąć odliczenia zeszłoroczne.

Jeżeli odliczysz coś w tym roku, w przyszłym od przysługującego limitu będziesz musiał odjąć odliczenia tegoroczne (oprócz wyżej wymienionych odliczeń).

Małżonkowie mają prawo tylko do wspólnej ulgi (niezależnie od tego, czy żyją razem, czy w separacji); mogą się nią jednak dowolnie podzielić.

Jeżeli przed ślubem korzystaliście z odliczeń na te cele, musicie zmniejszyć przysługującą wam kwotę odliczeń o te sumy, które każde z was odliczyło od podatku, a w przypadku wydatków sprzed r. 1997 - o 19% sumy odliczonej od dochodu.

Jeżeli Twoje małżeństwo ustało (z powodu śmierci małżonka lub rozwodu), a w czasie jego trwania korzystałeś z tej ulgi, musisz zmniejszyć możliwą ulgę o Twoją część. Twoja część to 50%, jeżeli byliście opodatkowani razem, lub kwota, którą odliczyłeś sobie, jeżeli byliście opodatkowani osobno.

Jeżeli oszczędzałeś w kasie mieszkaniowej i pieniądze wydałeś na zakup gruntu, musisz zmniejszyć ulgę o kwotę odliczeń dokonanych z tego tytułu. Tak samo się dzieje, jeżeli Twoi rodzice oszczędzali w kasie mieszkaniowej, a następnie Tobie przekazali wkład (rachunek) w kasie.

Jeżeli sprzedałeś mieszkanie i zapłatę wydałeś w ciągu dwóch lat na zakup gruntu, w związku z czym ta zapłata nie była opodatkowana, teraz musisz zmniejszyć o 10% zapłaty kwotę przysługujących Ci odliczeń.

Jeżeli otrzymałeś ekwiwalent pieniężny w zamian za rezygnację z kwatery, na mocy ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 86, poz. 433 i z 1996 r. Nr 106, poz. 496), teraz musisz zmniejszyć o 20% ekwiwalentu kwotę przysługujących Ci odliczeń.

Podstawa prawna (skąd to wiadomo)

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity):

Dz.U. z 1993 r., Nr 90, poz. 416, zm.: Dz.U. z 1993 r. Nr 134, poz. 646; z 1994 r. Nr 43, poz. 163, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602, Nr 126, poz. 626; z 1995 r. Nr 5, poz. 25,

Nr 133, poz. 654; z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 87, poz. 395, Nr 137, poz. 638, Nr 147, poz. 686, Nr 156, poz. 776; z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 30, poz. 164, Nr 71, poz. 449, Nr 85, poz. 538,

Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932, 933 i 934

i Nr 141, poz. 943 i 945):

Art. 27a

1. Podatek dochodowy [...] zmniejsza się na zasadach określonych w ust. 2-17, jeżeli w roku podatkowym podatnik:
 - 1) poniósł wydatki na własne potrzeby mieszkaniowe, przeznaczone na:
 - a) zakup gruntu lub odpłatne przeniesienie prawa wieczystego użytkowania gruntu pod budowę budynku mieszkalnego, [...]. [...]
3. Kwota, o którą zmniejsza się podatek, nie może przekroczyć: [...]

- 2) w okresie obowiązywania ustawy w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a) - 19% wydatkowanej kwoty, nie wyższej jednak niż 19% kwoty stanowiącej iloczyn powierzchni 350 m² i ceny nabycia 1 m² gruntu lub określonej w umowie wartości odpłatnie przenieszonego prawa wieczystego użytkowania gruntu, [...].
[...]
6. Wysokość wydatków na cele określone w ust. 1 ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie [...].
7. Odliczenia stosuje się, jeżeli:
- 1) wydatki na cele określone w ust. 1 pkt 1 dotyczą gruntu, budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów lub nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie, chyba że zwrócone wydatki zostały zaliczone do przychodów podlegających opodatkowaniu, [...].
8. Wysokość odliczeń od podatku, określona w ust. 3 pkt [...] 2 [...], dotyczy łącznie obojga małżonków. Jeżeli małżonkowie:
- 1) podlegają odrębnemu opodatkowaniu - odliczeń dokonuje się zgodnie z wnioskami zawartymi w zeznaniach rocznych bądź od podatku każdego z małżonków, w proporcji wskazanej we wniosku, bądź od podatku jednego z małżonków,
 - 2) przed zawarciem związku małżeńskiego, w okresie obowiązywania ustawy, korzystali z odliczeń od podatku na cele, o których mowa w ust. 1 pkt 1 [...], o kwotę dokonanych odliczeń zmniejsza się kwoty odliczeń określone w ust. 3 [...] pkt 2 [...],
 - 3) w czasie trwania związku małżeńskiego korzystali, w okresie obowiązywania ustawy, z odliczeń od podatku na cele określone w ust. 1 pkt 1 [...], a następnie związek małżeński ustał - przysługująca każdemu z nich kwota odliczenia podlega zmniejszeniu o kwotę odliczeń dokonanych w czasie trwania związku małżeńskiego, w wysokości po 50% tych odliczeń, jeżeli byli opodatkowani łącznie, a jeżeli byli opodatkowani odrębnie - w wysokości odliczenia dokonanego przez każdego z nich. [...]
12. Jeżeli podatnik korzystał z odliczeń wymienionych w ust. 1 pkt 2, a oszczędności zgromadzone w banku prowadzącym kasę mieszkaniową wydatkował zgodnie z celami systematycznego oszczędzania na tym rachunku, kwoty określone w ust. 3 [...] pkt 2 [...] pomniejsza się o kwoty odliczeń dokonanych z tego tytułu.
13. Jeżeli podatnik skorzystał z odliczeń od dochodu (przychodu) lub podatku z tytułu wydatków poniesionych na cele określone w ust. 1 pkt 1 [...], a następnie: [...]
- 2) w całości zmienił przeznaczenie lokalu lub budynku mieszkalnego na użytkowy,
 - 3) po roku, w którym dokonano odliczeń, otrzymał zwrot odliczonych wydatków, z wyjątkiem gdy zwrócone kwoty zostały zaliczone do przychodów podlegających opodatkowaniu, [...]
- do dochodu (przychodu) lub podatku należnego za rok, w którym zaistniały te okoliczności, dolicza się odpowiednio kwoty poprzednio odliczone z tych tytułów. [...]
15. Kwota odliczeń od podatku, ustalona zgodnie z ust. 3 [...] pkt 2 [...] przekraczająca kwotę podatku obliczonego zgodnie z art. 27, podlega odliczeniu od podatku obliczonego za lata następne, aż do całkowitego jej odliczenia. [...]
17. Kwotę przysługujących odliczeń od podatku na cele określone w ust. 1 pkt 1 pomniejsza się:
- 1) o 10% wydatków poniesionych na te cele, pokrytych przychodami zwolnionymi z opodatkowania na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 32 lit. a) i b),

2) o 20% kwoty ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 49 lit. a).

Przywoływany w ust. 17, pkt 1), artykuł 21 ust. 1 pkt 32 lit. a) i b) brzmi:

"32) przychody uzyskane ze sprzedaży nieruchomości i praw majątkowych określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a)-c):

- a) w części wydatkowanej na nabycie w kraju, nie później niż w okresie dwóch lat od dnia sprzedaży, budynku mieszkalnego lub jego części, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, gruntu albo prawa wieczystego użytkowania gruntu pod budowę budynku mieszkalnego, lub na nabycie wynikających z przydziału spółdzielni mieszkaniowej: prawa do jednorodzinnego domu mieszkalnego, prawa do lokalu mieszkalnego w małym domu mieszkalnym oraz na budowę, rozbudowę albo remont lub modernizację własnego budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego,
- b) w całości - jeśli sprzedaż nastąpiła w celu uzyskania, w zamian tych nieruchomości lub praw, spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu albo budynku mieszkalnego lub jego części, zajmowanego na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale lokalu lub budynku, [...]"

Przywoływany tu art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a)-c) brzmi:

"8) sprzedaż lub zamiana [...]:

- a) nieruchomości lub ich części oraz udziału w nieruchomości,
- b) spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub użytkowego oraz wynikającej z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym,
- c) prawa wieczystego użytkowania gruntów, [...]
- jeżeli sprzedaż lub zamiana nie następuje w wykonywaniu działalności gospodarczej i została dokonana: w przypadku sprzedaży lub zamiany nieruchomości i praw majątkowych określonych pod lit. a)-c) - przed upływem pięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło nabycie lub wybudowanie, a innych rzeczy - przed upływem pół roku, licząc od końca miesiąca, w którym nastąpiło nabycie; w przypadku zamiany okresy te odnoszą się do osób uzyskujących przychód [...]"

Przywoływany w ust. 17, pkt 2), artykuł 21 ust. 1 pkt 49 lit. a) i b) brzmi:

"49) kwoty wypłacone osobom wymienionym w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 86, poz. 433 i z 1996 r.

Nr 106, poz. 496) z tytułu:

- a) ekwiwalentu pieniężnego w zamian za rezygnację z kwatery, [...]"

Ustawa z dnia 12 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. Nr 137, poz. 638):

Art. 2.

2. Podatnikom, którzy w zeznaniach za lata 1992-1996 odliczyli od dochodu (przychodu) wydatki na cele określone w następujących przepisach ustawy [o podatku dochodowym od osób fizycznych] w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą:
 - 1) w art. 27a w ust. 1 pkt 1 lit. a) - kwotę przysługującego odliczenia od podatku, ustaloną zgodnie z art. 27a ust. 3 pkt 2, zmniejsza się o 19% kwoty wydatków odliczonych w latach 1992-1996, [...].
3. Do kwoty wydatków, o których mowa w ust. 2 odliczonych od dochodu (przychodu) w latach 1992-1996, dolicza się wydatki, które nie znalazły pokrycia w dochodach (przychodach) uzyskanych w tych latach.

4. Podatnikom, którzy w latach 1992-1996 nabyli prawo do odliczenia od dochodu wydatków poniesionych na cele określone w art. 26 ust. 1 pkt 5, 5a i 6 ustawy [o podatku dochodowym od osób fizycznych] w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 1997 r. [tj. m.in. "na cele mieszkaniowe podatnika, przeznaczonych na [...] zakup gruntu lub prawa wieczystego użytkowania gruntu pod budowę budynku mieszkalnego"], a wydatki te nie znalazły pokrycia w dochodach osiągniętych w tych latach, przysługuje prawo do odliczenia tych wydatków na zasadach określonych w art. 26 ust. 9 ustawy [o podatku dochodowym od osób fizycznych] w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 1997 r. [tj: "Wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 5, 5a i 6, nie znajdujące pokrycia w rocznym dochodzie podatnika, podlegają odliczeniu od dochodów osiągniętych w następnych latach, aż do całkowitego ich odliczenia [...], w granicach określonych w ust. 2-5.", tj. w ramach początkowego limitu.]
5. Zasadę określoną w ust. 4 stosuje się odpowiednio do podatników, którzy w latach 1994-1996 nabyli prawo do odliczenia poniesionych wydatków od przychodów.
6. Przepisy ust. 1-5 stosuje się odpowiednio w sytuacjach, o których mowa w art. 27a ust. 8 ustawy [o podatku dochodowym od osób fizycznych] w brzmieniu [obowiązującym od 1 stycznia 1997].

[art. 27a ust. 8 ustawy brzmi następująco:

Wysokość odliczeń od podatku [...] dotyczy łącznie obojga małżonków. Jeżeli małżonkowie:

- 1) podlegają odrębnemu opodatkowaniu - odliczeń dokonuje się zgodnie z wnioskami zawartymi w zeznaniach rocznych bądź od podatku każdego z małżonków, w proporcji wskazanej we wniosku, bądź od podatku jednego z małżonków,
- 2) przed zawarciem związku małżeńskiego, w okresie obowiązywania ustawy, korzystali z odliczeń od podatku na cele, o których mowa [...], o kwotę dokonanych odliczeń zmniejsza się kwoty odliczeń [...],
- 3) w czasie trwania związku małżeńskiego korzystali, w okresie obowiązywania ustawy, z odliczeń od podatku na cele [o których mowa], a następnie związek małżeński ustał - przysługująca każdemu z nich kwota odliczenia podlega zmniejszeniu o kwotę odliczeń dokonanych w czasie trwania związku małżeńskiego, w wysokości po 50% tych odliczeń, jeżeli byli opodatkowani łącznie, a jeżeli byli opodatkowani odrębnie - w wysokości odliczenia dokonanego przez każdego z nich.]

Inwestycyjne wydatki mieszkaniowe ("duża ulga mieszkaniowa") w l. 1992-1996 (prawa nabyte)

Opis i komentarz

Od 1 stycznia 1997 zmieniło się prawo i ulga ta jest znacznie mniej korzystna.

Osoby, które w latach poprzednich korzystały z ulgi mieszkaniowej (tzw. "dużej"), mogą korzystać z niej nadal, na tych samych zasadach.

Dotyczy to tylko sum wydanych w latach poprzednich, które nie zostały odliczone od dochodu, bo np. Twój dochód był zbyt niski.

Warunki odliczeń (kto i co)

Odliczałeś za lata 1992-1996 wydatki w ramach tzw. "dużej ulgi mieszkaniowej", czyli na własne cele mieszkaniowe, przeznaczone na:

- budowę budynku mieszkalnego,
- wkład budowlany lub mieszkaniowy do spółdzielni mieszkaniowej, z wyjątkiem wkładu wynikającego z przekształcenia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu na spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu,
- zakup nowo wybudowanego budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego w takim budynku od gmin, a także od osób, które wybudowały ten budynek w wykonywaniu działalności gospodarczej,
- nadbudowę i rozbudowę budynku na cele mieszkalne,
- przebudowę strychu, suszarni albo przystosowanie innego pomieszczenia na cele mieszkalne oraz wykończenie lokalu mieszkalnego w nowo wybudowanym budynku mieszkalnym, do dnia zasiedlenia tego lokalu,
- remont i modernizację budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego zajmowanego na podstawie tytułu prawnego,
- systematyczne gromadzenie oszczędności wyłącznie na jednym rachunku oszczędnościowo-kredytowym w banku prowadzącym kasę mieszkaniową, według zasad określonych odrębnymi przepisami, w wysokości nie przekraczającej w roku podatkowym 20% kwoty określonej w ust. 3, [...].

Nie zdążyłeś odliczyć wszystkiego, bo np. zarobiłeś mniej, niż potrzeba było do zapłacenia odpowiednio wysokiego podatku (po prostu nie miałeś od czego odliczyć).

Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego)

Odliczyć możesz kwotę dokonanych odliczeń w latach 1992-1996 (do 64.400 zł), nie znajdującą pokrycia w dochodzie za te lata ani w dochodzie za r. 1997.

Wysokość przysługującej Ci jeszcze ulgi możesz odczytać z zeznania podatkowego za r. 1997

Podstawa prawna (skąd to wiadomo)

Ustawa z dnia 12 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. Nr 137, poz. 638):

Art. 2.

2. Podatnikom, którzy w zeznaniach za lata 1992-1996 odliczyli od dochodu (przychodu) wydatki na cele określone w następujących przepisach ustawy [o podatku dochodowym od osób fizycznych] w brzmieniu [obowiązującym od 1 stycznia 1997]: [...]

- 2) w art. 27a w ust. 1 pkt 1 lit. b)-f) oraz w pkt 2 - kwotę przysługującego odliczenia od podatku, ustaloną zgodnie z art. 27a ust. 3 pkt 1 lit. a) i b), zmniejsza się o 19% kwoty wydatków odliczonych w latach 1992-1996.
3. Do kwoty wydatków, o których mowa w ust. 2 odliczonych od dochodu (przychodu) w latach 1992-1996, dolicza się wydatki, które nie znalazły pokrycia w dochodach (przychodach) uzyskanych w tych latach.
4. Podatnikom, którzy w latach 1992-1996 nabyli prawo do odliczenia od dochodu wydatków poniesionych na cele określone w art. 26 ust. 1 pkt 5 [oraz] 5a [...] ustawy [o podatku dochodowym od osób fizycznych] w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 1997 r., a wydatki te nie znalazły pokrycia w dochodach osiągniętych w tych latach, przysługuje prawo do odliczenia tych wydatków na zasadach określonych w art. 26 ust. 9 ustawy [o podatku dochodowym od osób fizycznych] w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 1997 r.
[tj: "Wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 5 [oraz] 5a [...], nie znajdujące pokrycia w rocznym dochodzie podatnika, podlegają odliczeniu od dochodów osiągniętych w następnych latach, aż do całkowitego ich odliczenia [...], w granicach określonych w ust. 2-5.", tj. w ramach początkowego limitu.]
- [Powoływane powyżej punkty 5 i 5a artykułu 26 ustęp 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 1997 r. brzmią:
- "Podstawę obliczenia podatku, [...] stanowi dochód [...] po odliczeniu kwot: [...]
- 5) wydatków poniesionych w roku podatkowym na cele mieszkaniowe podatnika, przeznaczonych na:
- a) zakup gruntu lub prawa wieczystego użytkowania gruntu pod budowę budynku mieszkalnego,
 - b) budowę budynku mieszkalnego,
 - c) wkład budowlany lub mieszkaniowy do spółdzielni mieszkaniowej, z wyjątkiem wkładu wynikającego z przekształcenia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu na spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu,
 - d) zakup nowo wybudowanego budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego w takim budynku od gmin, a także od osób, które wybudowały ten budynek w wykonywaniu działalności gospodarczej,
 - e) nadbudowę i rozbudowę budynku na cele mieszkalne,
 - f) przebudowę strychu, suszarni albo przystosowanie innego pomieszczenia na cele mieszkalne oraz wykończenie lokalu mieszkalnego w nowo wybudowanym budynku mieszkalnym, do dnia zasiedlenia tego lokalu,
 - g) remont i modernizację budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego zajmowanego na podstawie tytułu prawnego,
- 5a) wydatków poniesionych w roku podatkowym w celu systematycznego gromadzenia oszczędności wyłącznie na jednym rachunku oszczędnościowo-kredytowym w banku prowadzącym kasę mieszkaniową, według zasad określonych odrębnymi przepisami, w wysokości nie przekraczającej w roku podatkowym 20% kwoty określonej w ust. 3, [...].
5. Zasadę określoną w ust. 4 stosuje się odpowiednio do podatników, którzy w latach 1994-1996 nabyli prawo do odliczenia poniesionych wydatków od przychodów.
6. Przepisy ust. 1-5 stosuje się odpowiednio w sytuacjach, o których mowa w art. 27a ust. 8 ustawy [o podatku dochodowym od osób fizycznych] w brzmieniu [obowiązującym od 1 stycznia 1997].

[art. 27a ust. 8 ustawy brzmi następująco:

Wysokość odliczeń od podatku [...] dotyczy łącznie obojga małżonków. Jeżeli małżonkowie:

- 1) podlegają odrębnemu opodatkowaniu - odliczeń dokonuje się zgodnie z wnioskami zawartymi w zeznaniach rocznych bądź od podatku każdego z małżonków, w proporcji wskazanej we wniosku, bądź od podatku jednego z małżonków,
- 2) przed zawarciem związku małżeńskiego, w okresie obowiązywania ustawy, korzystali z odliczeń od podatku na cele, o których mowa [...], o kwotę dokonanych odliczeń zmniejsza się kwoty odliczeń [...],
- 3) w czasie trwania związku małżeńskiego korzystali, w okresie obowiązywania ustawy, z odliczeń od podatku na cele [o których mowa], a następnie związek małżeński ustał - przysługująca każdemu z nich kwota odliczenia podlega zmniejszeniu o kwotę odliczeń dokonanych w czasie trwania związku małżeńskiego, w wysokości po 50% tych odliczeń, jeżeli byli opodatkowani łącznie, a jeżeli byli opodatkowani odrębnie - w wysokości odliczenia dokonanego przez każdego z nich.]

Inwestycyjne wydatki mieszkaniowe ("duża ulga mieszkaniowa") w r. 1998

Opis i komentarz

Tzw. "duża ulga mieszkaniowa" daje możliwość odliczenia wydatków na m.in. budowę i zakup domu lub mieszkania na własność, wykupienie mieszkania lokatorskiego w spółdzielni i zbieranie funduszy w kasie mieszkaniowej.

Te wszystkie pozycje (i kilka innych, o których niżej), muszą się zmieścić w jednym limicie, który w roku 1998 wynosi 19.285 zł (tyle można odjąć od podatku; żeby to odliczyć, wydatki muszą być równe aż 101.500 zł, bo od podatku odlicza się 19% wydatków).

Od tego limitu musisz jednak odjąć 19% wydatków odliczonych w latach poprzednich (oraz tych, których nie udało się odliczyć i odlicza się je w tym roku): ulga w zasadzie przysługuje więc jednorazowo (zakłada się widocznie, że człowiek raz w życiu kupuje lub buduje sobie dom).

W sprawie "dużej ulgi mieszkaniowej" przysługującej w latach poprzednich patrz tutaj.

Jeżeli nie wykorzystasz ulgi, bo np. zarobisz zbyt mało i nie będziesz miał od czego odliczyć, możesz odliczać nadal w latach następnych, aż odliczysz wszystko.

Poza "dużą ulgą mieszkaniową" znajdują się wydatki na:

- zakup gruntu pod budowę budynku mieszkalnego,
- remont mieszkania lub budynku,
- spłatę dawnych kredytów mieszkaniowych,
- budowę kamienicy.

Warunki odliczeń (kto i co)

Poniosłeś wydatki na:

- budowę budynku mieszkalnego,
- wkład budowlany lub mieszkaniowy do spółdzielni mieszkaniowej,
- zakup nowo wybudowanego budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego w takim budynku od gminy albo od osoby, która wybudowała ten budynek w wykonywaniu działalności gospodarczej,
- nadbudowę lub rozbudowę budynku na cele mieszkalne,
- przebudowę strychu, suszarni albo przystosowanie innego pomieszczenia na cele mieszkalne oraz wykończenie lokalu mieszkalnego w nowo wybudowanym budynku mieszkalnym, do dnia zasiedlenia tego lokalu,

albo:

- systematycznie gromadziłeś oszczędności wyłącznie na jednym rachunku oszczędnościowo-kredytowym i w jednym banku prowadzącym kasę mieszkaniową, według zasad określonych w odrębnych przepisach.

Liczą się tylko wydatki poniesione na własne potrzeby mieszkaniowe, a nie np. dorosłych dzieci.

Na wszystkie wydatki, z wyjątkiem wkładu do spółdzielni mieszkaniowej i gromadzenia oszczędności w kasie mieszkaniowej, trzeba mieć fakturę lub rachunek, wystawione przez firmę płacącą VAT lub dowód odprawy celnej. W przypadku wpłat na wyodrębniony fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej - na podstawie dowodu tej wpłaty.

Wydatki muszą dotyczyć lokali i budynków położonych w Polsce.

Nie liczą się wydatki zwrócone w jakikolwiek sposób.

Uważaj, odliczoną kwotę będziesz musiał zwrócić, jeżeli:

- wycofasz ze spółdzielni wniesiony wkład,
- w całości zmienisz przeznaczenie lokalu lub budynku mieszkalnego na użytkowy,
- po roku, w którym dokonano odliczeń, otrzymał zwrot odliczonych wydatków, z wyjątkiem gdy zwrócone kwoty zostaną zaliczone do przychodów podlegających opodatkowaniu,
- wycofasz oszczędności z kasy mieszkaniowej, z wyjątkiem gdy wycofana kwota została wydatkowana zgodnie z celami systematycznego oszczędzania na rachunku prowadzonym przez tę kasę,
- przeniesiesz uprawnienia do rachunku oszczędnościowo-kredytowego na rzecz osób trzecich, z wyjątkiem dzieci własnych lub przysposobionych

Budowa budynku mieszkalnego

Prawo nie definiuje nigdzie wprost, czym jest i czym nie jest budowa budynku mieszkalnego, ale ponieważ ulga remontowa i ulga na wykończenie są uregulowane osobno, zaś mówi się tu wyraźnie o budynku, bezpiecznie jest uznać, że:

- ulga ta nie przysługuje na budowę obiektów nie będących częścią budynku, jak:
 - ogrodzenie,
 - dojazd,
 - wolno stojący garaż,
 - urządzenie ogrodu;
- ulga ta nie przysługuje na zakup mebli i innego wyposażenia ruchomego.

Z drugiej strony, ponieważ przy uldze na wykończenie mieszkania mówi się wyraźnie, że ma to nastąpić do dnia zasiedlenia, tu zaś nie ma tej klauzuli, znaczy to, że można odliczać wydatki na budowę domu, w którym już się mieszka.

Wykończenie mieszkania, adaptacja strychu, suszarni itp.

Wyraźnie się tu mówi, że odlicza się te wydatki tylko do momentu "zasiedlenia", czyli faktycznego zamieszkania. Praktycznie rzecz biorąc, chodzi tu o datę zameldowania (nie jest rzeczą urzędu skarbowego sprawdzać, czy ktoś faktycznie mieszka tam, gdzie jest zameldowany, zwłaszcza jeśli różnica nie jest rażąca).

zakupu budynku lub lokalu mieszkalnego

Ulga przysługuje tylko w przypadku (łącznie):

- zakupu lokalu nowo wybudowanego (z pierwszej ręki),
- zakupu od gminy lub firmy budowlanej (w tym jednoosobowej), która wybudowała go na sprzedaż (tj. "w ramach wykonywania działalności gospodarczej").

Oznacza to, że ulga ta nie przysługuje m.in. w następujących przypadkach:

- zakupu lokalu, w którym ktoś już był zameldowany,
- wykupu używanego mieszkania służbowego,
- wykupu mieszkania kwaterunkowego (mieszkanie komunalne nie jest zbudowane na sprzedaż, inaczej niż mieszkanie spółdzielcze)
- zakupu lokalu niemieszkalnego (np. garażu),

- zakupu lokalu wybudowanego przez firmę nie zajmującą się działalnością w zakresie budownictwa mieszkaniowego (np. zakup biura do zaadaptowania na mieszkanie),
- zakupu lokalu, który wybudował wprawdzie właściciel firmy budowlanej, ale zbudował go dla siebie (na mieszkanie prywatne albo na biuro).

Przekształcenie mieszkania spółdzielczego z lokatorskiego na własnościowe

W razie przekształcenia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu na spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu (jak to się oficjalnie nazywa), za wydatki poniesione na wkład budowlany (który można odliczyć) uznaje się wydatki stanowiące nadwyżkę ponad kwotę wkładu mieszkaniowego zaliczonego przez spółdzielnię na wkład budowlany.

Oszczędzanie w kasie mieszkaniowej

Kasa mieszkaniowa to jednostka organizacyjna banku, działająca na podstawie Ustawy z dnia 25 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 1995 Nr 133, poz. 654 z późniejszymi zmianami).

Kasy mieszkaniowe prowadzą duże banki, jak Bank Pekao SA, Bank Śląski i Bank Przemysłowo-Handlowy.

Oszczędzanie w kasie mieszkaniowej jest obłożone licznymi rygorami, m.in. jeżeli wycofa się wkład przed upływem trzech lat oszczędzania, bank - jako płatnik - musi zapłacić w Twoim imieniu podatek dochodowy, który wcześniej odliczyłeś.

Oszczędności zgromadzone w kasie mieszkaniowej mogą być wydane tylko na:

- nabycie, budowę, przebudowę, rozbudowę lub nadbudowę domu albo lokalu mieszkalnego, stanowiącego odrębną nieruchomość,
- uzyskanie spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego lub prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej,
- remont kupionego domu lub mieszkania - z wyjątkiem bieżącej konserwacji i odnowienia mieszkania,
- spłatę kredytu bankowego zaciągniętego na wymienione wyżej cele,
- nabycie działki budowlanej lub jej części pod budowę domu jednorodzinnego lub budynku mieszkalnego, w którym jest lub ma być położony lokal mieszkalny kredytobiorcy.

Nie można jednocześnie (w tym samym roku) korzystać z ulgi na oszczędzanie w kasie mieszkaniowej i z premii za oszczędzanie w kasie budowlanej.

Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego)

30% z tego, co odłożono w kasie mieszkaniowej, ale nie więcej niż 6.090 zł, można odliczyć od podatku. Maksymalna kwota odliczeń odpowiada wydatkom równym 20.300 zł.

19% z pozostałych inwestycyjnych wydatków mieszkaniowych, ale nie więcej niż 19.285 zł, można odliczyć od podatku. Maksymalna kwota odliczeń odpowiada wydatkom równym 101.500 zł.

Ale uwaga: w sumie (łącznie z oszczędzaniem w kasie mieszkaniowej) nie można odliczyć więcej niż 19.285 zł minus 19% kwoty odliczeń (od dochodu) na wszystkie inwestycyjne wydatki mieszkaniowe dokonane w latach 1992-1996 minus odliczenia zeszłoroczne.

Ulgę nie wykorzystaną w tym roku z powodu niewystarczających dochodów będzie można wykorzystać w latach następnych (ale tylko w granicach limitu tegorocznego).

Jeżeli oszczędzałeś w kasie mieszkaniowej i pieniądze wydałeś na te cele, musisz zmniejszyć ulgę o kwotę odliczeń dokonanych z tego tytułu. Tak samo się dzieje, jeżeli Twoi rodzice oszczędzali w kasie mieszkaniowej, a następnie Tobie przekazali wkład (rachunek) w kasie.

Małżonkowie mają prawo tylko do wspólnej ulgi (niezależnie od tego, czy żyją razem, czy w separacji); mogą się nią jednak dowolnie podzielić. Tak samo jest z limitem oszczędzania w kasie mieszkaniowej.

Jeżeli przed ślubem korzystaliście z odliczeń na cele, o których mowa, musicie zmniejszyć przysługującą wam kwotę odliczeń o te sumy, które każde z was odliczyło od podatku za r. 1997, a w przypadku wydatków sprzed r. 1997 - o 19% sumy odliczonej od dochodu.

Jeżeli Twoje małżeństwo ustało (z powodu śmierci małżonka lub rozwodu), a w czasie jego trwania korzystałeś z tej ulgi, musisz zmniejszyć możliwą ulgę o Twoją część. Twoja część to 50%, jeżeli byliście opodatkowani razem, lub kwota, którą odliczyłeś sobie, jeżeli byliście opodatkowani osobno.

Jeżeli sprzedałeś mieszkanie i zapłatę wydałeś w ciągu dwóch lat na cele, o których mowa, w związku z czym ta zapłata nie była opodatkowana, teraz musisz zmniejszyć o 10% zapłaty limit przysługujących Ci odliczeń.

Jeżeli otrzymałeś ekwiwalent pieniężny w zamian za rezygnację z kwatery, na mocy ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 86, poz. 433 i z 1996 r. Nr 106, poz. 496), teraz musisz zmniejszyć o 20% ekwiwalentu limit przysługujących Ci odliczeń.

Podstawa prawna (skąd to wiadomo)

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity):

Dz.U. z 1993 r., Nr 90, poz. 416, zm.: Dz.U. z 1993 r. Nr 134, poz. 646; z 1994 r. Nr 43, poz. 163, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602, Nr 126, poz. 626; z 1995 r. Nr 5, poz. 25,

Nr 133, poz. 654; z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 87, poz. 395, Nr 137, poz. 638, Nr 147, poz. 686, Nr 156, poz. 776; z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 30, poz. 164, Nr 71, poz. 449, Nr 85, poz. 538,

Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932, 933 i 934

i Nr 141, poz. 943 i 945):

Art. 27a

1. Podatek dochodowy [...] zmniejsza się na zasadach określonych w ust. 2-17, jeżeli w roku podatkowym podatnik:
 - 1) poniósł wydatki na własne potrzeby mieszkaniowe, przeznaczone na: [...]
 - b) budowę budynku mieszkalnego,
 - c) wkład budowlany lub mieszkaniowy do spółdzielni mieszkaniowej; w razie przekształcenia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu na spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, za wydatki poniesione na wkład budowlany uznaje się wydatki stanowiące nadwyżkę ponad kwotę wkładu mieszkaniowego zaliczonego przez spółdzielnię na wkład budowlany,
 - d) zakup nowo wybudowanego budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego w takim budynku od gminy albo od osoby, która wybudowała ten budynek w wykonywaniu działalności gospodarczej,
 - e) nadbudowę lub rozbudowę budynku na cele mieszkalne,
 - f) przebudowę strychu, suszarni albo przystosowanie innego pomieszczenia na cele mieszkalne oraz wykończenie lokalu mieszkalnego w nowo wybudowanym budynku mieszkalnym, do dnia zasiedlenia tego lokalu, [...]
 - 2) systematycznie gromadził oszczędności wyłącznie na jednym rachunku oszczędnościowo-kredytowym i w jednym banku prowadzącym kasę mieszkaniową, według zasad określonych w odrębnych przepisach, [...]. [...]

2. Podstawę określenia przysługującej kwoty odliczeń od podatku z tytułu wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b)-f) oraz w pkt 2, ustala się na podstawie kwoty stanowiącej iloczyn 70 m² powierzchni użytkowej i wskaźnika przeliczeniowego 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, ustalonego do celów obliczenia premii gwarancyjnej od wkładów na oszczędnościowych książeczkach mieszkaniowych za III kwartał roku poprzedzającego rok podatkowy.
3. Kwota, o którą zmniejsza się podatek, nie może przekroczyć:
 - 1) za rok podatkowy:
 - a) 19% wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b)-f),
 - b) 30% wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, nie więcej jednak niż 6% kwoty, o której mowa w ust. 2, [...]
 - z tym, że w okresie obowiązywania ustawy łączne odliczenia z tytułu wydatków, o których mowa w lit. a) i b), nie mogą przekroczyć 19% kwoty, o której mowa w ust. 2, [...]. [...]
6. Wysokość wydatków na cele określone w ust. 1 ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie, z tym że:
 - 1) wydatki na cele wymienione w ust. 1 pkt 1 lit. b) i d)-[f]) [...] ustala się na podstawie faktury lub rachunku, wystawionych wyłącznie przez podatnika podatku od towarów i usług, nie korzystającego ze zwolnienia od tego podatku, lub dowodu odprawy celnej, a w przypadku wpłat na wyodrębniony fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej - na podstawie dowodu tej wpłaty, [...]
7. Odliczenia stosuje się, jeżeli:
 - 1) wydatki na cele określone w ust. 1 pkt 1 dotyczą gruntu, budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów lub nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie, chyba że zwrócone wydatki zostały zaliczone do przychodów podlegających opodatkowaniu, [...]
7. a. Odliczenia wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, nie stosuje się, jeżeli za rok podatkowy podatnikowi oszczędzającemu w kasie oszczędnościowo-budowlanej, utworzonej na podstawie przepisów określonych w art. 21 ust. 1 pkt 54 [tj.: "przepisów o kasach oszczędnościowo-budowlanych i wspieraniu przez państwo oszczędzania na cele mieszkaniowe"], lub jego małżonkowi dopisano premię mieszkaniową.
8. Wysokość odliczeń od podatku, określona w ust. 3 pkt 1 lit. a)-[b]) [...], dotyczy łącznie obojga małżonków. Jeżeli małżonkowie:
 - 1) podlegają odrębnemu opodatkowaniu - odliczeń dokonuje się zgodnie z wnioskami zawartymi w zeznaniach rocznych bądź od podatku każdego z małżonków, w proporcji wskazanej we wniosku, bądź od podatku jednego z małżonków,
 - 2) przed zawarciem związku małżeńskiego, w okresie obowiązywania ustawy, korzystali z odliczeń od podatku na cele, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, o kwotę dokonanych odliczeń zmniejsza się kwoty odliczeń określone w ust. 3 pkt 1 lit. a) i b) [...],
 - 3) w czasie trwania związku małżeńskiego korzystali, w okresie obowiązywania ustawy, z odliczeń od podatku na cele określone w ust. 1 pkt 1 i 2, a następnie związek małżeński ustał - przysługująca każdemu z nich kwota odliczenia podlega zmniejszeniu o kwotę odliczeń dokonanych w czasie trwania związku małżeńskiego, w wysokości po 50% tych odliczeń, jeżeli byli opodatkowani łącznie, a jeżeli byli opodatkowani odrębnie - w wysokości odliczenia dokonanej przez każdego z nich. [...]

12. Jeżeli podatnik korzystał z odliczeń wymienionych w ust. 1 pkt 2, a oszczędności zgromadzone w banku prowadzącym kasę mieszkaniową wydatkował zgodnie z celami systematycznego oszczędzania na tym rachunku, kwoty określone w ust. 3 pkt 1 lit. a) [...] pomniejsza się o kwoty odliczeń dokonanych z tego tytułu.
13. Jeżeli podatnik skorzystał z odliczeń od dochodu (przychodu) lub podatku z tytułu wydatków poniesionych na cele określone w ust. 1 pkt 1 i 2, a następnie:
 - 1) wycofał ze spółdzielni wniesiony wkład,
 - 2) w całości zmienił przeznaczenie lokalu lub budynku mieszkalnego na użytkowy,
 - 3) po roku, w którym dokonano odliczeń, otrzymał zwrot odliczonych wydatków, z wyjątkiem gdy zwrócone kwoty zostały zaliczone do przychodów podlegających opodatkowaniu,
 - 4) wycofał oszczędności z kasy mieszkaniowej, z wyjątkiem gdy wycofana kwota została wydatkowana zgodnie z celami systematycznego oszczędzania na rachunku prowadzonym przez tę kasę,
 - 5) przeniósł uprawnienia do rachunku oszczędnościowo-kredytowego na rzecz osób trzecich, z wyjątkiem dzieci własnych lub przysposobionych
 - do dochodu (przychodu) lub podatku należnego za rok, w którym zaistniały te okoliczności, dolicza się odpowiednio kwoty poprzednio odliczone z tych tytułów.
14. W razie przeniesienia uprawnień do rachunku oszczędnościowo-kredytowego na rzecz dzieci własnych lub przysposobionych, do rozliczenia kwoty odliczeń przysługujących tym dzieciom przepisy ust. 12 stosuje się odpowiednio.
15. Kwota odliczeń od podatku, ustalona zgodnie z ust. 3 pkt 1 lit. a) i b) [...] przekraczająca kwotę podatku obliczonego zgodnie z art. 27, podlega odliczeniu od podatku obliczonego za lata następne, aż do całkowitego jej odliczenia. [...]
17. Kwotę przysługujących odliczeń od podatku na cele określone w ust. 1 pkt 1 pomniejsza się:
 - 1) o 10% wydatków poniesionych na te cele, pokrytych przychodami zwolnionymi z opodatkowania na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 32 lit. a) i b),
 - 2) o 20% kwoty ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 49 lit. a).
18. Minister Finansów ogłasza, do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok podatkowy, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", wysokość kwoty, o której mowa w ust. 2 [...].

Przywoływany w ust. 17, pkt 1), artykuł 21 ust. 1 pkt 32 lit. a) i b) brzmi:

"32) przychody uzyskane ze sprzedaży nieruchomości i praw majątkowych określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a)-c):

- a) w części wydatkowanej na nabycie w kraju, nie później niż w okresie dwóch lat od dnia sprzedaży, budynku mieszkalnego lub jego części, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, gruntu albo prawa wieczystego użytkowania gruntu pod budowę budynku mieszkalnego, lub na nabycie wynikających z przydziału spółdzielni mieszkaniowej: prawa do jednorodzinnego domu mieszkalnego, prawa do lokalu mieszkalnego w małym domu mieszkalnym oraz na budowę, rozbudowę albo remont lub modernizację własnego budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego,
- b) w całości - jeśli sprzedaż nastąpiła w celu uzyskania, w zamian tych nieruchomości lub praw, spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu albo budynku mieszkalnego lub jego części, zajmowanego na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale lokalu lub budynku, [...]"

Przywoływany tu art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a)-c) brzmi:

"8) sprzedaż lub zamiana [...]:

- a) nieruchomości lub ich części oraz udziału w nieruchomości,
 - b) spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub użytkowego oraz wynikającej z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym,
 - c) prawa wieczystego użytkowania gruntów, [...]
- jeżeli sprzedaż lub zamiana nie następuje w wykonywaniu działalności gospodarczej i została dokonana: w przypadku sprzedaży lub zamiany nieruchomości i praw majątkowych określonych pod lit. a)-c) - przed upływem pięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło nabycie lub wybudowanie, a innych rzeczy - przed upływem pół roku, licząc od końca miesiąca, w którym nastąpiło nabycie; w przypadku zamiany okresy te odnoszą się do osób uzyskujących przychód [...]"

Przywoływany w ust. 17, pkt 2), artykuł 21 ust. 1 pkt 49 lit. a) i b) brzmi:

"49) kwoty wypłacone osobom wymienionym w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 86, poz. 433 i z 1996 r. Nr 106, poz. 496) z tytułu:

a) ekwiwalentu pieniężnego w zamian za rezygnację z kwatery, [...]".

Ustawa z dnia 12 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. Nr 137, poz. 638):

Art. 2.

2. Podatnikom, którzy w zeznaniach za lata 1992-1996 odliczyli od dochodu (przychodu) wydatki na cele określone w następujących przepisach ustawy [o podatku dochodowym od osób fizycznych] w brzmieniu [obowiązującym od 1 stycznia 1997]: [...]
 - 2) w art. 27a w ust. 1 pkt 1 lit. b)-f) oraz w pkt 2 - kwotę przysługującego odliczenia od podatku, ustaloną zgodnie z art. 27a ust. 3 pkt 1 lit. a) i b), zmniejsza się o 19% kwoty wydatków odliczonych w latach 1992-1996.
3. Do kwoty wydatków, o których mowa w ust. 2 odliczonych od dochodu (przychodu) w latach 1992-1996, dolicza się wydatki, które nie znalazły pokrycia w dochodach (przychodach) uzyskanych w tych latach.

Wydatki na remont mieszkania (budynku mieszkalnego)

Opis i komentarz

Ulga ta jest przeznaczona dla osób remontujących lub modernizujących dom mieszkalny lub mieszkanie.

Ulga jest rozłożona na trzy lata (1997-1999 albo 1998-2000): można ją wykorzystać w całości w jednym roku albo rozłożyć na dwa lub trzy lata (widocznie Ustawodawca doszedł do wniosku, że mieszkanie wystarczy odnawiać co trzy lata).

Po pamiętnym wybuchu w gdańskim wieżowcu szczególnie nacisk położono na wydatki na remont instalacji gazowej. Na to nie może nikomu zabraknąć pieniędzy, więc jeśli nawet wyczerpiesz wszystkie limity, dostaniesz specjalną ulgę na remont instalacji gazowej.

Warunki odliczeń (kto i co)

Ponosisz wydatki na:

- remont i modernizację budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego zajmowanego na podstawie tytułu prawnego oraz
- wpłaty na wyodrębniony fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej, utworzonej na podstawie odrębnych przepisów

Wydajesz w r. 1998 co najmniej 245 zł 70 gr (fiskus chce mieć pewność, że robisz porządny remont, a nie wymianę paru kafelków).

Masz fakturę lub rachunek, wystawione przez firmę płacącą VAT, dowód odprawy celnej lub dowód wpłaty na wyodrębniony fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej.

Masz tytuł prawny do zajmowania danego lokalu lub budynku, a więc:

- akt własności,
- decyzję administracyjną (np. przydział lokalu kwaterunkowego),
- umowę użyczenia, najmu (podnajmu) lub dzierżawy (poddzierżawy),
- dowód stwierdzający nabycie w drodze kupna, spadku lub darowizny.

Remont dotyczy lokalu (budynku) położonego w Polsce.

Wydatki nie były zwrócone w żaden sposób.

Uważaj, odliczoną kwotę będziesz musiał zwrócić, jeżeli:

- w całości zmienisz przeznaczenie lokalu lub budynku mieszkalnego na użytkowy,
- po roku, w którym dokonano odliczeń, otrzymał zwrot odliczonych wydatków, z wyjątkiem gdy zwrócone kwoty zostaną zaliczone do przychodów podlegających opodatkowaniu.

Odliczyć można następujące wydatki związane z **robotami budowlanymi**:

- wydatki na zakup materiałów i urządzeń,
- wydatki na zakup usług obejmujących:
 - wykonanie ekspertyzy, opinii, projektu,

- transport materiałów i urządzeń,
- wykonawstwo robót,
- wydatki na najem sprzętu budowlanego,
- opłaty administracyjne i inne opłaty wynikające z odrębnych przepisów (nie należą tu więc opłaty nie wynikające z przepisów),

Oto szczegółowa lista robót, określonych jako roboty budowlane; została ona zaczerpnięta bezpośrednio z rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa, w związku z tym obowiązuje bezwzględnie (nic, co nie jest na tej liście, nie może być odliczone):

Roboty zaliczane do remontu i modernizacji budynku mieszkalnego:

- Remont lub modernizacja przyłączy, elementów przyłączy budynku lub wykonanie nowych przyłączy, obejmujące:
 - przyłącza wodociągowe, hydrofornie,
 - przyłącza kanalizacyjne, bezodpływowe zbiorniki ścieków, urządzenia do oczyszczania ścieków,
 - przyłącza sieci ciepłej, węzły cieplne, kotłownie,
 - przyłącza do linii elektrycznej.
- Wykonanie nowego przyłącza do sieci gazowej.
- Remont i modernizacja fundamentów, łącznie z izolacjami, obejmujące:
 - wzmocnienie fundamentów lub ich zabezpieczenie,
 - izolacje przeciwwodne, przeciwwilgociowe, ciepłe,
 - osuszanie fundamentów.
- Remont lub modernizacja elementów konstrukcyjnych budynku lub ich części, dotyczące:
 - konstrukcji stropów,
 - konstrukcji ścian nośnych i zewnętrznych,
 - konstrukcji i pokrycia dachu,
 - docieplenia stropów i stropodachów,
 - kanałów spalinowych i wentylacyjnych,
 - pozostałych elementów konstrukcyjnych budynku, jak np. słupów, podciągów, schodów, zadaszeń, balkonów, loggi, izolacji przeciwwodnych, dźwiękochłonnych.
- Remont lub modernizacja elewacji budynku, obejmujące:
 - tynki i okładziny zewnętrzne,
 - malowanie elewacji,
 - docieplenie ścian budynku,
 - obróbki blacharskie i elementy odwodnienia budynku.
- Wbudowanie nowych, wymiana lub remont okien oraz drzwi zewnętrznych.
- Przebudowa układu funkcjonalnego budynku, obejmująca:
 - sanitariaty i kuchnie,
 - dźwigi osobowe,
 - wjazdy, podjazdy, zabezpieczenia i wykonanie innych elementów związanych z udostępnieniem i przystosowaniem obiektu oraz pomieszczeń ogólnodostępnych budynku dla osób niepełnosprawnych.

- Remont, modernizacja, wymiana lub wykonanie nowych instalacji budynku, obejmujące rozprowadzanie po budynku instalacji oraz montaż trwale umiejscowionych: wyposażenia, armatury i urządzeń dotyczących:
 - instalacji sanitarnych,
 - instalacji elektrycznych, odgromowych i uziemienia,
 - instalacji klimatyzacyjnych i wentylacyjnych,
 - instalacji przyzywowych (domofony) i alarmowych,
 - przewodów wentylacyjnych, spalinowych i dymowych.
- Wykonanie nowych instalacji gazowych.
- Remont części wspólnej budynku (ciągów komunikacyjnych, piwnic, strychów, zspów, magazynów, pralni, suszarni).

Roboty zaliczane do remontu i modernizacji lokalu mieszkalnego:

- Remont, modernizacja lub wykonanie nowych elementów w lokalu mieszkalnym:
 - ścianek działowych, sufitów, tynków i okładzin wewnętrznych,
 - podłóg i posadzek,
 - okien, świetlików i drzwi,
 - powłok malarskich i tapet,
 - elementów kowalsko-ślusarskich,
 - izolacji przeciwwodnych, przeciwwilgociowych, dźwiękochłonnych i cieplnych,
 - pozostałych elementów (np. pawlaczy, trwale umiejscowionych szaf wnekowych, obudowy wanien, zlewozmywaków, grzejników).
- Remont, modernizacja, wymiana lub wykonanie nowych instalacji w lokalu mieszkalnym, obejmujące rozprowadzenie po lokalu instalacji oraz montaż trwale umiejscowionych: wyposażenia, armatury i urządzeń dotyczących:
 - instalacji sanitarnych,
 - instalacji elektrycznych,
 - instalacji klimatyzacyjnych i wentylacyjnych,
 - instalacji przyzywowych (domofony) i alarmowych,
 - instalacji i urządzeń grzewczych,
 - przewodów wentylacyjnych, spalinowych i dymowych.

Roboty zaliczane do remontu i modernizacji w zakresie instalacji gazowej, urządzeń eksplozymetrycznych lub urządzeń gazowych:

- Roboty zaliczane do remontu i modernizacji **budynku** mieszkalnego w zakresie instalacji gazowej, urządzeń eksplozymetrycznych lub urządzeń gazowych:
 - wymiana lub remont części wspólnej instalacji gazowej (przyłącza, poziomy i piony),
 - przemieszczenie głównego kurka gazowego na zewnątrz budynku,
 - zastąpienie miejscowych instalacji ciepłej wody - z zastosowaniem gazowych grzejników ciepłej wody - instalacją centralnej ciepłej wody,
 - zainstalowanie urządzeń lub systemów służących poprawie bezpieczeństwa użytkowników gazu,
 - wyposażenie instalacji w gazomierze indywidualne.
 - wykonanie instalacji gazu płynnego.

- Roboty zaliczane do remontu i modernizacji **lokalu** mieszkalnego w zakresie instalacji gazowej, urządzeń eksplozymetrycznych lub urządzeń gazowych:
 - remont i wymiana urządzeń gazowych,
 - remont i wymiana instalacji gazowej służącej do rozprowadzania gazu do urządzeń,
 - zainstalowanie, naprawa i wymiana urządzeń eksplozymetrycznych oraz czujników tlenu węgla,
 - zainstalowanie gazomierza.

Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego)

na remont samego lokalu:

19% z tego, ile się wyda w latach 1997-1999 lub 1998-2000, ale nie więcej niż 2047 zł 50 gr, można odliczyć od podatku. Maksymalna kwota odliczeń za całe trzy lata odpowiada wydatkom równym 10.776 zł 32 gr.

Jeżeli wydasz więcej, niż 10.776 zł 32 gr, a remontujesz urządzenia gazowe, wolno ci odliczyć z tego tytułu jeszcze 507 zł 50 gr, co odpowiada wydatkom 2.671 zł 5 gr.

na remont budynku lub lokalu i budynku:

19% z tego, ile się wyda w latach 1997-1999 lub 1998-2000, ale nie więcej niż 2.457 zł, można odliczyć od podatku. Maksymalna kwota odliczeń za całe trzy lata odpowiada wydatkom równym 12.931 zł 58 gr.

Jeżeli wydasz więcej, niż 10.776 zł 32 gr, a remontujesz urządzenia gazowe, wolno ci odliczyć z tego tytułu jeszcze 507 zł 50 gr, co odpowiada wydatkom 2.671 zł 5 gr.

Ulgę nie wykorzystaną w tym roku z powodu niewystarczających dochodów będzie można wykorzystać w latach następnych (ale tylko w granicach limitu tegorocznego).

Ulgę nie wykorzystaną w latach poprzednich z powodu niewystarczających dochodów (ale tylko w ramach ówczesnego limitu) możesz wykorzystać w tym roku, niezależnie od limitu tegorocznego.

Jeżeli oszczędzałeś w kasie mieszkaniowej i pieniądze wydałeś na remont, musisz zmniejszyć ulgę o kwotę odliczeń dokonanych z tego tytułu. Tak samo się dzieje, jeżeli Twoi rodzice oszczędzali w kasie mieszkaniowej, a następnie Tobie przekazali wkład (rachunek) w kasie.

Małżonkowie mają prawo tylko do wspólnej ulgi (niezależnie od tego, czy żyją razem, czy w separacji); mogą się nią jednak dowolnie podzielić.

Jeżeli przed ślubem korzystaliście z odliczeń na te cele, musicie zmniejszyć przysługującą wam kwotę odliczeń o te sumy, które każde z was odliczyło od podatku, a w przypadku wydatków sprzed r. 1997 - o 19% sumy odliczonej od dochodu.

Jeżeli Twoje małżeństwo ustało (z powodu śmierci małżonka lub rozwodu), a w czasie jego trwania korzystałeś z tej ulgi, musisz zmniejszyć możliwą ulgę o Twoją część. Twoja część to 50%, jeżeli byliście opodatkowani razem, lub kwota, którą odliczyłeś sobie, jeżeli byliście opodatkowani osobno.

Jeżeli sprzedałeś mieszkanie i zapłatę wydałeś w ciągu dwóch lat na cele, o których mowa, w związku z czym ta zapłata nie była opodatkowana, teraz musisz zmniejszyć o 10% zapłaty limit przysługujących Ci odliczeń.

Jeżeli otrzymałeś ekwiwalent pieniężny w zamian za rezygnację z kwatery, na mocy ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 86, poz. 433 i z 1996 r. Nr 106, poz. 496), teraz musisz zmniejszyć o 20% ekwiwalentu limit przysługujących Ci odliczeń.

Podstawa prawna (skąd to wiadomo)

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity: Dz.U. z 1993 r., Nr 90, poz. 416, zm.: Dz.U. z 1993 r. Nr 134, poz. 646; z 1994 r. Nr 43, poz. 163, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602, Nr 126, poz. 626; z 1995 r. Nr 5, poz. 25, Nr 133, poz. 654; z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 87, poz. 395, Nr 137, poz. 638, Nr 147, poz. 686, Nr 156, poz. 776; z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 30, poz. 164, Nr 71, poz. 449, Nr 85, poz. 538, Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932, 933 i 934 i Nr 141, poz. 943 i 945):

Art. 27a

1. Podatek dochodowy [...] zmniejsza się na zasadach określonych w ust. 2-17, jeżeli w roku podatkowym podatnik:
 - 1) poniósł wydatki na własne potrzeby mieszkaniowe, przeznaczone na: [...]
 - g) remont i modernizację budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego zajmowanego na podstawie tytułu prawnego oraz wpłaty na wyodrębniony fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej, utworzonej na podstawie odrębnych przepisów, [...]. [...]
3. Kwota, o którą zmniejsza się podatek, nie może przekroczyć: [...]
 - 3) w każdym okresie trzech kolejnych lat, poczynając od dnia 1 stycznia 1997 r. - w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. g) - 19% kwoty poniesionych wydatków, nie więcej jednak niż:
 - a) 3% kwoty, o której mowa w ust. 2, obowiązującej w pierwszym roku każdego okresu trzyletniego - jeżeli wydatki dotyczą budynków mieszkalnych lub wpłat na wyodrębniony fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej,
 - b) 2,5% kwoty, o której mowa w ust. 2, obowiązującej w pierwszym roku każdego okresu trzyletniego - jeżeli wydatki dotyczą lokali mieszkalnych - z tym że w razie zbiegu uprawnień do odliczeń z tytułu wydatków, o których mowa w lit. a) i b), łączna kwota odliczeń nie może przekroczyć kwoty limitu określonego w lit. a).
4. Jeżeli podatnik dokonując remontu lub modernizacji budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego ponosi wydatki na remont lub modernizację instalacji gazowej, urządzeń eksplozymetrycznych lub urządzeń gazowych i w związku z tymi wydatkami przekroczy limity odliczeń określone w ust. 3 pkt 3, wysokość odliczeń podwyższa się o 0,5% kwoty, o której mowa w ust. 2.
5. Zmniejszenie podatku w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, może być dokonane, jeżeli suma wydatków poniesionych w roku podatkowym wynosi co najmniej 0,3% kwoty, o której mowa w ust. 2, obowiązującej w pierwszym roku każdego okresu trzyletniego.
6. Wysokość wydatków na cele określone w ust. 1 ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie, z tym że:
 - 1) wydatki na cele wymienione w ust. 1 pkt 1 lit. [...] g) [...] ustala się na podstawie faktury lub rachunku, wystawionych wyłącznie przez podatnika podatku od towarów i usług, nie korzystającego ze zwolnienia od tego podatku, lub dowodu odprawy celnej, a w przypadku wpłat na wyodrębniony fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej - na podstawie dowodu tej wpłaty, [...].
7. Odliczenia stosuje się, jeżeli:
 - 1) wydatki na cele określone w ust. 1 pkt 1 dotyczą gruntu, budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów lub nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie, chyba

że zwrócone wydatki zostały zaliczone do przychodów podlegających opodatkowaniu, [...].

8. Wysokość odliczeń od podatku, określona w ust. 3 pkt [...] 3, dotyczy łącznie obojga małżonków. Jeżeli małżonkowie:
 - 1) podlegają odrębnemu opodatkowaniu - odliczeń dokonuje się zgodnie z wnioskami zawartymi w zeznaniach rocznych bądź od podatku każdego z małżonków, w proporcji wskazanej we wniosku, bądź od podatku jednego z małżonków,
 - 2) przed zawarciem związku małżeńskiego, w okresie obowiązywania ustawy, korzystali z odliczeń od podatku na cele, o których mowa w ust. 1 pkt 1 [...], o kwotę dokonanych odliczeń zmniejsza się kwoty odliczeń określone w ust. 3 pkt [...] 3,
 - 3) w czasie trwania związku małżeńskiego korzystali, w okresie obowiązywania ustawy, z odliczeń od podatku na cele określone w ust. 1 pkt 1 [...], a następnie związek małżeński ustał - przysługująca każdemu z nich kwota odliczenia podlega zmniejszeniu o kwotę odliczeń dokonanych w czasie trwania związku małżeńskiego, w wysokości po 50% tych odliczeń, jeżeli byli opodatkowani łącznie, a jeżeli byli opodatkowani odrębnie - w wysokości odliczenia dokonanego przez każdego z nich. [...]
12. Jeżeli podatnik korzystał z odliczeń wymienionych w ust. 1 pkt 2, a oszczędności zgromadzone w banku prowadzącym kasę mieszkaniową wydatkował zgodnie z celami systematycznego oszczędzania na tym rachunku, kwoty określone w ust. 3 pkt [...] 3 oraz w ust. 4 pomniejsza się o kwoty odliczeń dokonanych z tego tytułu.
13. Jeżeli podatnik skorzystał z odliczeń od dochodu (przychodu) lub podatku z tytułu wydatków poniesionych na cele określone w ust. 1 pkt 1 [...], a następnie: [...]
 - 2) w całości zmienił przeznaczenie lokalu lub budynku mieszkalnego na użytkowy,
 - 3) po roku, w którym dokonano odliczeń, otrzymał zwrot odliczonych wydatków, z wyjątkiem gdy zwrócone kwoty zostały zaliczone do przychodów podlegających opodatkowaniu, [...]
 - do dochodu (przychodu) lub podatku należnego za rok, w którym zaistniały te okoliczności, dolicza się odpowiednio kwoty poprzednio odliczone z tych tytułów. [...]
15. Kwota odliczeń od podatku, ustalona zgodnie z ust. 3 pkt [...] 3 oraz ust. 4 przekraczająca kwotę podatku obliczonego zgodnie z art. 27, podlega odliczeniu od podatku obliczonego za lata następne, aż do całkowitego jej odliczenia. [...]
17. Kwotę przysługujących odliczeń od podatku na cele określone w ust. 1 pkt 1 pomniejsza się:
 - 1) o 10% wydatków poniesionych na te cele, pokrytych przychodami zwolnionymi z opodatkowania na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 32 lit. a) i b),
 - 2) o 20% kwoty ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 49 lit. a). [...]
19. Minister Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa, w porozumieniu z Ministrem Finansów, określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje wydatków, o których mowa w ust. 3 pkt 3 i w ust. 4.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 21 grudnia 1996 r.
w sprawie określenia rodzajów wydatków na remont i modernizację budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego, o które zmniejsza się podatek dochodowy (Dz.U. Nr 156, poz. 788):

Na podstawie art. 27a ust. 19 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych [...] zarządza się, co następuje:

§ 1.

Za wydatki na remont i modernizację budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego, o których mowa w art. 27a ust. 3 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku

dochodowym od osób fizycznych [...], zwanej dalej ustawą, uważa się wydatki poniesione na:

- 1) zakup materiałów i urządzeń
- 2) zakup usług obejmujących:
 - a) wykonanie ekspertyzy, opinii, projektu,
 - b) transport materiałów i urządzeń,
 - c) wykonawstwo robót,
- 3) najem sprzętu budowlanego,
- 4) opłaty administracyjne i inne opłaty wynikające z odrębnych przepisów, w związku z robotami określonymi w załącznikach do rozporządzenia.[...]

Załączniki:

1. Wykaz robót zaliczanych do remontu i modernizacji budynku mieszkalnego
2. Wykaz robót zaliczanych do remontu i modernizacji lokalu mieszkalnego
3. Wykaz robót zaliczanych do remontu i modernizacji w zakresie instalacji gazowej, urządzeń eksplozymetrycznych lub urządzeń gazowych

Wykaz robót zaliczanych do remontu i modernizacji budynku mieszkalnego

1. Remont lub modernizacja przyłączy, elementów przyłączy budynku lub wykonanie nowych przyłączy, obejmujące:
 - 1) przyłącza wodociągowe, hydrofornie,
 - 2) przyłącza kanalizacyjne, bezodpływowe zbiorniki ścieków, urządzenia do oczyszczania ścieków,
 - 3) przyłącza sieci ciepłej, węzły ciepłne, kotłownie,
 - 4) przyłącza do linii elektrycznej.
2. Wykonanie nowego przyłączy do sieci gazowej.
3. Remont i modernizacja fundamentów, łącznie z izolacjami, obejmujące:
 - 1) wzmocnienie fundamentów lub ich zabezpieczenie,
 - 2) izolacje przeciwwodne, przeciwwilgociowe, ciepłne,
 - 3) osuszanie fundamentów.
4. Remont lub modernizacja elementów konstrukcyjnych budynku lub ich części, dotyczące:
 - 1) konstrukcji stropów,
 - 2) konstrukcji ścian nośnych i zewnętrznych,
 - 3) konstrukcji i pokrycia dachu,
 - 4) docieplenia stropów i stropodachów,
 - 5) kanałów spalinowych i wentylacyjnych,
 - 6) pozostałych elementów konstrukcyjnych budynku, jak np. słupów, podciągów, schodów, zadaszeń, balkonów, loggi, izolacji przeciwwodnych, dźwiękochłonnych.
5. Remont lub modernizacja elewacji budynku, obejmujące:
 - 1) tynki i okładziny zewnętrzne,
 - 2) malowanie elewacji,
 - 3) docieplenie ścian budynku,
 - 4) obróbki blacharskie i elementy odwodnienia budynku.
6. Wbudowanie nowych, wymiana lub remont okien oraz drzwi zewnętrznych.
7. Przebudowa układu funkcjonalnego budynku, obejmująca:
 - 1) sanitariaty i kuchnie,
 - 2) dźwigi osobowe,
 - 3) wjazdy, podjazdy, zabezpieczenia i wykonanie innych elementów związanych z udostępnieniem i przystosowaniem obiektu oraz pomieszczeń ogólnodostępnych budynku dla osób niepełnosprawnych.
8. Remont, modernizacja, wymiana lub wykonanie nowych instalacji budynku, obejmujące rozprowadzanie po budynku instalacji oraz montaż trwale umiejscowionych: wyposażenia, armatury i urządzeń dotyczących:
 - 1) instalacji sanitarnych,
 - 2) instalacji elektrycznych, odgromowych i uziemienia,

- 3) instalacji klimatyzacyjnych i wentylacyjnych,
 - 4) instalacji przyzywowych (domofony) i alarmowych,
 - 5) przewodów wentylacyjnych, spalinowych i dymowych.
9. Wykonanie nowych instalacji gazowych.
10. Remont części wspólnej budynku (ciągów komunikacyjnych, piwnic, strychów, zsyków, magazynów, pralni, suszarni).

Wykaz robót zaliczanych do remontu i modernizacji lokalu mieszkalnego

1. Remont, modernizacja lub wykonanie nowych elementów w lokalu mieszkalnym:
 - 1) ścianek działowych, sufitów, tynków i okładzin wewnętrznych,
 - 2) podłóg i posadzek,
 - 3) okien, świetlików i drzwi,
 - 4) powłok malarskich i tapet,
 - 5) elementów kowalsko-ślusarskich,
 - 6) izolacji przeciwwodnych, przeciwwilgociowych, dźwiękochłonnych i ciepłych,
 - 7) pozostałych elementów (np. pawlaczy, trwale umiejscowionych szaf wnękowych, obudowy wanien, zlewozmywaków, grzejników).
2. Remont, modernizacja, wymiana lub wykonanie nowych instalacji w lokalu mieszkalnym, obejmujące rozprowadzenie po lokalu instalacji oraz montaż trwale umiejscowionych: wyposażenia, armatury i urządzeń dotyczących:
 - 1) instalacji sanitarnych,
 - 2) instalacji elektrycznych,
 - 3) instalacji klimatyzacyjnych i wentylacyjnych,
 - 4) instalacji przyzywowych (domofony) i alarmowych,
 - 5) instalacji i urządzeń grzewczych,
 - 6) przewodów wentylacyjnych, spalinowych i dymowych.

Wykaz robót zaliczanych do remontu i modernizacji w zakresie instalacji gazowej, urządzeń eksplozymetrycznych lub urządzeń gazowych

- I. Wykaz robót zaliczanych do remontu i modernizacji budynku mieszkalnego w zakresie instalacji gazowej, urządzeń eksplozymetrycznych lub urządzeń gazowych:
 - 1) wymiana lub remont części wspólnej instalacji gazowej (przyłącza, poziomy i pion),
 - 2) przemieszczenie głównego kurka gazowego na zewnątrz budynku,
 - 3) zastąpienie miejscowych instalacji ciepłej wody - z zastosowaniem gazowych grzejników ciepłej wody - instalacją centralnej ciepłej wody,
 - 4) zainstalowanie urządzeń lub systemów służących poprawie bezpieczeństwa użytkowników gazu,
 - 5) wyposażenie instalacji w gazomierze indywidualne.
 - 6) wykonanie instalacji gazu płynnego.
- II. Wykaz robót zaliczanych do remontu i modernizacji lokalu mieszkalnego w zakresie instalacji gazowej, urządzeń eksplozymetrycznych lub urządzeń gazowych:
 - 1) remont i wymiana urządzeń gazowych,
 - 2) remont i wymiana instalacji gazowej służącej do rozprowadzania gazu do urządzeń,

- 3) zainstalowanie, naprawa i wymiana urządzeń eksplozymetrycznych oraz czujników tlenu węgla,
- 4) zainstalowanie gazomierza.

Ustawa z dnia 12 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. Nr 137, poz. 638):

Art. 2.

4. Podatnikom, którzy w latach 1992-1996 nabyli prawo do odliczenia od dochodu wydatków poniesionych na cele określone w art. 26 ust. 1 pkt 5 [...] ustawy [o podatku dochodowym od osób fizycznych] w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 1997 r. [tj. m.in. na "remont i modernizację budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego zajmowanego na podstawie tytułu prawnego"], a wydatki te nie znalazły pokrycia w dochodach osiągniętych w tych latach, przysługuje prawo do odliczenia tych wydatków na zasadach określonych w art. 26 ust. 9 ustawy [o podatku dochodowym od osób fizycznych] w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 1997 r. [tj: "Wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 5, 5a i 6, nie znajdujące pokrycia w rocznym dochodzie podatnika, podlegają odliczeniu od dochodów osiągniętych w następnych latach, aż do całkowitego ich odliczenia [...], w granicach określonych w ust. 2-5.", tj. w ramach początkowego limitu.]
5. Zasadę określoną w ust. 4 stosuje się odpowiednio do podatników, którzy w latach 1994-1996 nabyli prawo do odliczenia poniesionych wydatków od przychodów.
6. Przepisy ust. 1-5 stosuje się odpowiednio w sytuacjach, o których mowa w art. 27a ust. 8 ustawy [o podatku dochodowym od osób fizycznych] w brzmieniu [obowiązującym od 1 stycznia 1997].

[art. 27a ust. 8 ustawy brzmi następująco:

Wysokość odliczeń od podatku [...] dotyczy łącznie obojga małżonków. Jeżeli małżonkowie:

- 1) podlegają odrębnemu opodatkowaniu - odliczeń dokonuje się zgodnie z wnioskami zawartymi w zeznaniach rocznych bądź od podatku każdego z małżonków, w proporcji wskazanej we wniosku, bądź od podatku jednego z małżonków,
- 2) przed zawarciem związku małżeńskiego, w okresie obowiązywania ustawy, korzystali z odliczeń od podatku na cele, o których mowa [...], o kwotę dokonanych odliczeń zmniejsza się kwoty odliczeń [...],
- 3) w czasie trwania związku małżeńskiego korzystali, w okresie obowiązywania ustawy, z odliczeń od podatku na cele [o których mowa], a następnie związek małżeński ustał - przysługująca każdemu z nich kwota odliczenia podlega zmniejszeniu o kwotę odliczeń dokonanych w czasie trwania związku małżeńskiego, w wysokości po 50% tych odliczeń, jeżeli byli opodatkowani łącznie, a jeżeli byli opodatkowani odrębnie - w wysokości odliczenia dokonanego przez każdego z nich.]

Spłata zadłużenia z tytułu kredytu zaciągniętego przez spółdzielnie mieszkaniowe do 31 maja 1992

Opis i komentarz

Ulga ta dotyczy spłaty starych kredytów na budownictwo mieszkaniowe, zaciąganych przez spółdzielnie mieszkaniowe do końca maja 1992.

Ulga obowiązuje jeszcze niedługo, bo tylko do r. 1999.

Warunki odliczeń (kto i co)

Budynek lub lokal, którego dotyczył kredyt, jest położony w Polsce

Wydatki nie były odliczone ani zwrócone w jakikolwiek sposób, chyba że od owego zwrotu zapłaciłeś podatek dochodowy.

Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego)

Od dochodu przed opodatkowaniem można odliczyć do 19.285 zł za rok 1998.

Ulgi nie wykorzystaną w tym roku z powodu niewystarczających dochodów będzie można wykorzystać w latach następnych (ale tylko w granicach limitu tegorocznego).

Jeżeli oszczędzałeś w kasie mieszkaniowej i pieniądze wydałeś na te cele, musisz zmniejszyć ulgę

o kwotę odliczeń dokonanych z tego tytułu. Tak samo się dzieje, jeżeli Twoi rodzice oszczędzali

w kasie mieszkaniowej, a następnie Tobie przekazali wkład (rachunek) w kasie.

Małżonkowie mają prawo tylko do wspólnej ulgi (niezależnie od tego, czy żyją razem, czy w separacji); mogą się nią jednak dowolnie podzielić. Tak samo jest z limitem oszczędzania w kasie mieszkaniowej.

Jeżeli przed ślubem korzystaliście z odliczeń na cele, o których mowa, musicie zmniejszyć przysługującą wam kwotę odliczeń o te sumy, które każde z was odliczyło od podatku, a w przypadku wydatków sprzed r. 1997 - o 19% sumy odliczonej od dochodu.

Jeżeli Twoje małżeństwo ustało (z powodu śmierci małżonka lub rozwodu), a w czasie jego trwania korzystałeś z tej ulgi, musisz zmniejszyć możliwą ulgę o Twoją część.

Twoja część to 50%, jeżeli byliście opodatkowani razem, lub kwota, którą odliczyłeś sobie, jeżeli byliście opodatkowani osobno.

Jeżeli sprzedałeś mieszkanie i zapłatę wydałeś w ciągu dwóch lat na cele, o których mowa,

w związku z czym ta zapłata nie była opodatkowana, teraz musisz zmniejszyć o 10% zapłaty limit przysługujących Ci odliczeń.

Jeżeli otrzymałeś ekwiwalent pieniężny w zamian za rezygnację z kwatery, na mocy ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 86, poz. 433 i z 1996 r. Nr 106, poz. 496), teraz musisz zmniejszyć o 20% ekwiwalentu limit przysługujących Ci odliczeń.

Podstawa prawna (skąd to wiadomo)

Ustawa z dnia 12 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. Nr 137, poz. 638):

Art. 3.

Przy ustalaniu podstawy obliczenia podatku, zgodnie z art. 26 ustawy [o podatku dochodowym od osób fizycznych] w brzmieniu [obowiązującym od 1 stycznia 1997], podatnik może w latach 1997-1999 odliczyć od dochodu wydatki poniesione na spłatę zadłużenia z tytułu zaciągniętych przez spółdzielnie mieszkaniowe, do dnia 31 maja

1992 r., kredytów na budownictwo mieszkaniowe. Kwota tych odliczeń w każdym roku podatkowym nie może przekroczyć 19% kwoty stanowiącej iloczyn 70 m² powierzchni użytkowej i wskaźnika przeliczeniowego 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, ustalanego do celów obliczania premii gwarancyjnej od wkładów na oszczędnościowych książeczkach mieszkaniowych za III kwartał roku poprzedzającego rok podatkowy. Przepisy art. 26 ust. 4, art. 27a ust. 7, 8, 12 i 14-17 [...] ustawy [o podatku dochodowym od osób fizycznych] w brzmieniu [obowiązującym od 1 stycznia 1997], stosuje się odpowiednio.

[Owe przepisy, które należy stosować odpowiednio, to:

art. 26

4. Wydatki, o których mowa [...], nie znajdujące pokrycia w rocznym dochodzie podatnika, podlegają odliczeniu od dochodów osiągniętych w następnych latach, aż do całkowitego ich odliczenia [...].

art. 27a

7. Odliczenia stosuje się, jeżeli:

- 1) wydatki [o których mowa] dotyczą gruntu, budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów lub nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie, chyba że zwrócone wydatki zostały zaliczone do przychodów podlegających opodatkowaniu, [...].

8. Wysokość odliczeń od podatku [z tego tytułu] [...] dotyczy łącznie obojga małżonków. Jeżeli małżonkowie:

- 1) podlegają odrębnemu opodatkowaniu - odliczeń dokonuje się zgodnie z wnioskami zawartymi w zeznaniach rocznych bądź od podatku każdego z małżonków, w proporcji wskazanej we wniosku, bądź od podatku jednego z małżonków,

- 2) przed zawarciem związku małżeńskiego, w okresie obowiązywania ustawy, korzystali z odliczeń od podatku na cele [o których mowa] o kwotę dokonanych odliczeń zmniejsza się kwoty odliczeń [...],

- 3) w czasie trwania związku małżeńskiego korzystali, w okresie obowiązywania ustawy, z odliczeń od podatku na cele [o których mowa], a następnie związek małżeński ustał - przysługująca każdemu z nich kwota odliczenia podlega zmniejszeniu o kwotę odliczeń dokonanych w czasie trwania związku małżeńskiego, w wysokości po 50% tych odliczeń, jeżeli byli opodatkowani łącznie, a jeżeli byli opodatkowani odrębnie - w wysokości odliczenia dokonanego przez każdego z nich. [...]

12. Jeżeli podatnik korzystał z odliczeń wymienionych w ust. 1 pkt 2 [czyli w kasie mieszkaniowej], a oszczędności zgromadzone w banku prowadzącym kasę mieszkaniową wydatkował zgodnie z celami systematycznego oszczędzania na tym rachunku, kwoty [o które zmniejsza się podatek] pomniejsza się o kwoty odliczeń dokonanych z tego tytułu. [...]

14. W razie przeniesienia uprawnień do rachunku oszczędnościowo-kredytowego na rzecz dzieci własnych lub przysposobionych, do rozliczenia kwoty odliczeń przysługujących tym dzieciom przepisy ust. 12 stosuje się odpowiednio.

15. Kwota odliczeń od podatku [...] przekraczająca kwotę podatku obliczonego zgodnie z art. 27, podlega odliczeniu od podatku obliczonego za lata następne, aż do całkowitego jej odliczenia.

16. Odliczeń od podatku z tytułu wydatków na cele, o których mowa [...], nie dokonuje się od zryczałtowanego podatku dochodowego, z zastrzeżeniem art. 30 ust. 4 [Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych].

17. Kwotę przysługujących odliczeń od podatku na cele określone w ust. 1 pkt 1 pomniejsza się:

- 1) o 10% wydatków poniesionych na te cele, pokrytych przychodami zwolnionymi z opodatkowania na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 32 lit. a) i b),
 - 2) o 20% kwoty ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 49 lit. a).
18. Minister Finansów ogłasza, do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok podatkowy, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", wysokość kwoty, o której mowa w ust. 2 [...].

Przywoływany w ust. 17, pkt 1), artykuł 21 ust. 1 pkt 32 lit. a) i b) brzmi:

"32) przychody uzyskane ze sprzedaży nieruchomości i praw majątkowych określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a)-c):

- a) w części wydatkowanej na nabycie w kraju, nie później niż w okresie dwóch lat od dnia sprzedaży, budynku mieszkalnego lub jego części, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, gruntu albo prawa wieczystego użytkowania gruntu pod budowę budynku mieszkalnego, lub na nabycie wynikających z przydziału spółdzielni mieszkaniowej: prawa do jednorodzinnego domu mieszkalnego, prawa do lokalu mieszkalnego w małym domu mieszkalnym oraz na budowę, rozbudowę albo remont lub modernizację własnego budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego,
- b) w całości - jeśli sprzedaż nastąpiła w celu uzyskania, w zamian tych nieruchomości lub praw, spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu albo budynku mieszkalnego lub jego części, zajmowanego na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale lokalu lub budynku, [...]"

Przywoływany tu art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a)-c) brzmi:

"8) sprzedaż lub zamiana [...]:

- a) nieruchomości lub ich części oraz udziału w nieruchomości,
 - b) spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub użytkowego oraz wynikającej z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym,
 - c) prawa wieczystego użytkowania gruntów, [...]
- jeżeli sprzedaż lub zamiana nie następuje w wykonywaniu działalności gospodarczej i została dokonana: w przypadku sprzedaży lub zamiany nieruchomości i praw majątkowych określonych pod lit. a)-c) - przed upływem pięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło nabycie lub wybudowanie, a innych rzeczy - przed upływem pół roku, licząc od końca miesiąca, w którym nastąpiło nabycie; w przypadku zamiany okresy te odnoszą się do osób uzyskujących przychód [...]"

Przywoływany w ust. 17, pkt 2), artykuł 21 ust. 1 pkt 49 lit. a) i b) brzmi:

"49) kwoty wypłacone osobom wymienionym w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 86, poz. 433 i z 1996 r.

Nr 106, poz. 496) z tytułu:

- a) ekwiwalentu pieniężnego w zamian za rezygnację z kwatery, [...]"

Budowa domów mieszkalnych z co najmniej 5 lokalami mieszkalnymi na wynajem

Opis i komentarz

Ulga ta dotyczy zasadniczo osób bogatych. Osoby, które nie szastają miliardami starych złotych, mogą jednak skorzystać z niej na spółkę.

Możliwość odliczenia wydatków na budowę kamienic czynszowych (czyli domów z co najmniej pięcioma mieszkaniami na wynajem) może być potraktowana jako szansa zainwestowania dużych oszczędności w dość pewny interes.

Jeżeli zarabiasz dużo (płacisz podatek w najwyższym przedziale skali podatkowej), możesz dowolnie dużo swoich pieniędzy zainwestować w kamienice; będą one zwolnione od podatku, jak darowizny, a mimo tego pozostaną twoją własnością.

Jedynym ograniczeniem w tej uldze jest to, że na jedno mieszkanie nie można odliczyć w r. 1998 więcej niż 101.500 zł. (nie mogą to być więc mieszkania luksusowe). Można za to wybudować tych mieszkań dowolnie dużo.

Ulga ta obowiązuje od początku obowiązywania ustawy o podatku dochodowym (od r. 1992) w postaci niewiele zmienionej.

Warunki odliczeń (kto i co)

Wydatki poniesione na budowę własnego lub stanowiącego współwłasność budynku mieszkalnego wielorodzinnego, z przeznaczeniem znajdujących się w nim co najmniej pięciu lokali mieszkalnych na wynajem, oraz wydatków na zakup działki pod budowę tego budynku.

Mieszkaniami przeznaczonymi na wynajem nie jest:

- mieszkanie wynajmowane przez właściciela ani jednego ze współwłaścicieli,
- mieszkanie wynajmowane przez osoby będące z właścicielem (współwłaścicielem) w następujących związkach rodzinnych:
 - małżonek
 - zstępni (tj. dzieci, wnuki, prawnuki itd.)
 - wstępni (tj. rodzice, dziadkowie, pradziadkowie itd.)
 - pasierb
 - zięć i synowa
 - rodzeństwo,
 - ojczym i macocha
 - teściowie

Ograniczenia ilości lokali (co najmniej 5) i zakazu wynajmowania rodzinie nie dotyczą budynków, których budowa została rozpoczęta przed 1 stycznia 1997 i zaczęto wtedy korzystać z tej ulgi. Dzieje się tak dlatego, że owe ograniczenia zostały wprowadzone dopiero od 1 stycznia 1997, więc - ponieważ prawo nie działa wstecz - nie można odebrać praw nabytych na mocy poprzednio obowiązującego brzmienia ustawy. Warunkiem jest tu korzystanie z tej ulgi wcześniej (samo rozpoczęcie budowy nie wystarczy, jeżeli nie korzystało się z ulgi).

Wydatki muszą być udokumentowane fakturami (rachunkami uproszczonymi) wystawionymi przez firmę płacącą VAT. Nie dotyczy to nabycia działki, które musi być potwierdzone umową kupna zawartą w formie aktu notarialnego.

Dom musi znajdować się w Polsce.

Wydatki nie mogą być zwrócone Ci w żaden sposób.

Uwaga, jeżeli w ciągu dziesięciu lat od wybudowania domu cały dom lub jego część przestanie być przeznaczona na wynajem (np. wprowadzi się tam teść jednego ze współwłaścicieli), należy zwrócić uprzednio odliczone kwoty w części przypadającej na ten lokal. Co więcej; trzeba jeszcze dodać do tego 10% za każdy rok.

Na przykład: w styczniu 1993 budynek został oddany do użytku; odliczono na każde mieszkanie 50.000 zł; w grudniu 2003 roku do jednego z mieszkań wprowadza się teść właściciela; ponieważ nie minęło jeszcze 10 lat od końca 1993 r. (brakuje miesiąca), 55.000 zł (w tym 5.000 za rok 2003) będzie traktowane jak dochód właściciela w roku 2003.

Wysokość i sposób odliczeń (ile i od czego)

Od dochodu można odliczyć wszystko, co się wydało, ale nie więcej niż 101.500 zł razy liczba lokali (przy - stanowiących minimum - pięciu lokalach: 507.500 zł).

Limit ten oblicza się od wejścia w życie ustawy, czyli od roku 1992.

Współwłaściciele nie mogą odliczać tych samych wydatków, ale dzielą się nimi proporcjonalnie do udziału. Jeżeli nie ma dowodów co do udziału poszczególnych współwłaścicieli, dzielą się oni po równo.

Ulgę nie wykorzystaną w tym roku z powodu niewystarczających dochodów będzie można wykorzystać w latach następnych (ale tylko w granicach limitu tegorocznego).

Ulgę nie wykorzystaną w latach poprzednich z powodu niewystarczających dochodów (ale tylko w ramach ówczesnego limitu) możesz wykorzystać w tym roku, niezależnie od limitu tegorocznego.

W poprzednich latach wysokość tej ulgi była następująca:

- r. 1992 - 24.780 zł. 80 gr. (247.800.800 st. zł.)
- r. 1993 - 37.100 zł. (371.000.000 st. zł.)
- r. 1994 - 51.100 zł. (511.000.000 st. zł.)
- r. 1995 - 56.700 zł.
- r. 1996 - 64.400 zł.
- r. 1997 - 81.900 zł.
- r. 1998 - 101.500 zł.

Małżonkowie mają prawo tylko do wspólnej ulgi (niezależnie od tego, czy żyją razem, czy w separacji); mogą się nią jednak dowolnie podzielić.

Jeżeli przed ślubem korzystaliście z odliczeń na te cele, musicie zmniejszyć przysługującą wam kwotę odliczeń o te sumy, które każde z was odliczyło od podatku, a w przypadku wydatków sprzed r. 1997 - o 19% sumy odliczonej od dochodu.

Jeżeli Twoje małżeństwo ustało (z powodu śmierci małżonka lub rozwodu), a w czasie jego trwania korzystałaś z tej ulgi, musisz zmniejszyć możliwą ulgę o Twoją część. Twoja część to 50%, jeżeli byliście opodatkowani razem, lub kwota, którą odliczyłeś sobie, jeżeli byliście opodatkowani osobno.

Podstawa prawna (skąd to wiadomo)

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity: Dz.U. z 1993 r., Nr 90, poz. 416, zm.: Dz.U. z 1993 r. Nr 134, poz. 646; z 1994 r. Nr 43, poz. 163, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602, Nr 126, poz. 626; z 1995 r. Nr 5, poz. 25, Nr 133, poz. 654; z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 87, poz. 395, Nr 137, poz. 638, Nr 147, poz. 686, Nr 156, poz. 776; z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 30, poz. 164, Nr 71, poz. 449, Nr 85, poz. 538, Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932,

933 i 934
i Nr 141, poz. 943 i 945):

Art. 26

1. Podstawę obliczenia podatku, z zastrzeżeniem art. 24 ust. 3 i art. 28-30, stanowi dochód ustalony zgodnie z art. 9, art. 24 ust. 1 i 2 oraz ust. 4-7 lub art. 25, po odliczeniu kwot: [...]
 - 8) wydatków poniesionych w roku podatkowym na budowę własnego lub stanowiącego współwłasność budynku mieszkalnego wielorodzinnego, z przeznaczeniem znajdujących się w nim co najmniej pięciu lokali mieszkalnych na wynajem, oraz wydatków na zakup działki pod budowę tego budynku. Za lokale przeznaczone na wynajem nie uważa się lokali mieszkalnych wynajętych osobom, które w stosunku do właściciela lub chociażby do jednego ze współwłaścicieli zaliczone są do I grupy podatkowej w rozumieniu przepisów ustawy o podatku od spadków i darowizn, [...]. [...]
2. Ogólna kwota odliczeń z tytułu wydatków faktycznie poniesionych na cele określone w ust. 1 pkt 8 w okresie obowiązywania ustawy, nie może przekroczyć kwoty stanowiącej iloczyn 70 m² powierzchni użytkowej i wskaźnika przeliczeniowego 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, ustalonego dla celów obliczania premii gwarancyjnej od wkładów na oszczędnościowych książeczkach mieszkaniowych za III kwartał roku poprzedzającego rok podatkowy, i liczby mieszkań przeznaczonych na wynajem osobom nie zaliczonym do I grupy podatkowej, o której mowa w ust. 1 pkt 8.
3. W przypadku budowy budynku wielorodzinnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 8, stanowiącego współwłasność, kwotę odliczeń przysługującą każdemu ze współwłaścicieli w ogólnej kwocie odliczeń, o której mowa w ust. 2, ustala się proporcjonalnie do udziału we współwłasności; w razie braku dowodu określającego wysokość udziałów współwłaścicieli przyjmuje się, że udziały we współwłasności są równe.
4. Wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 8, nie znajdujące pokrycia w rocznym dochodzie podatnika, podlegają odliczeniu od dochodów osiągniętych w następnych latach, aż do całkowitego ich odliczenia w granicach określonych w ust. 2 i 3. [...]
7. Wysokość wydatków na cele określone w ust. 1 ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie, z tym że odliczenie wydatków na cele określone w ust. 1 pkt 8, z wyjątkiem wydatków na zakup działki, może być dokonane, jeżeli wydatki te zostały udokumentowane fakturami (rachunkami uproszczonymi) wystawionymi wyłącznie przez podatnika podatku od towarów i usług nie korzystającego ze zwolnienia od tego podatku albo dowodem odprawy celnej. W przypadku budowy budynku wielorodzinnego stanowiącego współwłasność, wysokość poniesionych wydatków przypadającą na poszczególnych współwłaścicieli ustala się proporcjonalnie do ich udziału we współwłasności; w razie braku dowodu określającego wysokość udziałów przyjmuje się, że wydatki są równe.
8. Odliczeniu podlegają wydatki na cele określone w ust. 1 pkt 8, jeżeli dotyczą budynków mieszkalnych znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, i wydatki te nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów lub nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie.
9. Kwota odliczeń, o której mowa w ust. 2 i 3, dotyczy wydatków poniesionych na cele określone w ust. 1 pkt 8, łącznie przez oboje małżonków. Przepis art. 27a ust. 8 [patrz niżej] stosuje się odpowiednio.
10. Jeżeli przed upływem dziesięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym otrzymano decyzję właściwego organu o pozwoleniu na użytkowanie budynku lub lokalu, w związku z budową którego dokonano odliczeń na podstawie ust. 1 pkt 8:
 - 1) nastąpiło zbycie budynku, lokalu mieszkalnego, udziału we współwłasności, lub
 - 2) wynajęto budynek albo lokal mieszkalny osobom, które w stosunku do właściciela lub chociażby do jednego ze współwłaścicieli zaliczone są do I grupy podatkowej w rozumieniu przepisów ustawy o podatku od spadków i darowizn, lub

- 3) dokonano zmiany przeznaczenia budynku lub lokalu z mieszkalnego na użytkowy, albo przeznaczono budynek lub lokal mieszkalny na potrzeby właściciela lub współwłaściciela
 - podatnik jest obowiązany wykazać w zeznaniu i doliczyć do dochodów roku podatkowego, w którym zaistniały te okoliczności, uprzednio odliczone kwoty w części przypadającej na ten budynek lub lokal. Kwoty doliczone do dochodu zwiększa się o 10% za każdy rok kalendarzowy brakujący do upływu okresu, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym.
11. Przy obliczaniu liczby lat brakujących do upływu okresu dziesięcioletniego wlicza się rok, w którym nastąpiły zdarzenia wymienione w ust. 10 pkt 1-3.
12. W razie wystąpienia zdarzeń, o których mowa w ust. 10 pkt 1-3, przed otrzymaniem decyzji o pozwoleniu na użytkowanie budynku lub lokalu, z którymi były związane odliczenia, podatnik jest obowiązany zwiększyć dochód o kwotę odliczoną od dochodu w części przypadającej na budynek lub lokale.
[...]

Art. 27a

18. Minister Finansów ogłasza, do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok podatkowy, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", wysokość kwoty, o której mowa [...] w art. 26 w ust. 2.

Przywoływany ustęp 8 artykułu 27a, który stosuje się odpowiednio, brzmi:

8. Wysokość odliczeń od podatku, [...] dotyczy łącznie obojga małżonków. Jeżeli małżonkowie:
 - 1) podlegają odrębnemu opodatkowaniu - odliczeń dokonuje się zgodnie z wnioskami zawartymi w zeznaniach rocznych bądź od podatku każdego z małżonków, w proporcji wskazanej we wniosku, bądź od podatku jednego z małżonków,
 - 2) przed zawarciem związku małżeńskiego, w okresie obowiązywania ustawy, korzystali z odliczeń od podatku na cele, o których mowa [...], o kwotę dokonanych odliczeń zmniejsza się kwoty odliczeń [...],
 - 3) w czasie trwania związku małżeńskiego korzystali, w okresie obowiązywania ustawy, z odliczeń od podatku na cele określone [...], a następnie związek małżeński ustał - przysługująca każdemu z nich kwota odliczenia podlega zmniejszeniu o kwotę odliczeń dokonanych w czasie trwania związku małżeńskiego, w wysokości po 50% tych odliczeń, jeżeli byli opodatkowani łącznie, a jeżeli byli opodatkowani odrębnie - w wysokości odliczenia dokonanego przez każdego z nich. [...]

Ustawa z dnia 12 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. Nr 137, poz. 638):

Art. 2.

1. Jeżeli podatnik w latach 1992-1996 korzystał, na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 6 ustawy [o podatku dochodowym od osób fizycznych] w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 1997 r. [tj: "Podstawę obliczenia podatku, [...] stanowi dochód [...] po odliczeniu kwot: [...] wydatków poniesionych w roku podatkowym na budowę własnego budynku mieszkalnego wielorodzinnego z przeznaczeniem znajdujących się w nim lokali mieszkalnych na wynajem oraz wydatków na zakup działki pod budowę tego budynku"], z odliczenia od dochodu (przychodu) wydatków poniesionych na budowę budynku mieszkalnego, z przeznaczeniem znajdujących się w nim lokali mieszkalnych na wynajem:
 - 1) zachowuje prawo do odliczania wydatków ponoszonych na ten cel po dniu 1 stycznia 1997 r., na zasadach określonych w tej ustawie,

- 2) sprzedaż lub zamiana takiego budynku, jego części lub lokali stanowi źródło przychodów, gdy sprzedaż lub zamiana nastąpiła przed upływem dziesięciu lat licząc od końca roku podatkowego, w którym nastąpiło wybudowanie. [...]
4. Podatnikom, którzy w latach 1992-1996 nabyli prawo do odliczenia od dochodu wydatków poniesionych na cele określone w art. 26 ust. 1 pkt [...] 6 ustawy [o podatku dochodowym od osób fizycznych] w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 1997 r., a wydatki te nie znalazły pokrycia w dochodach osiągniętych w tych latach, przysługuje prawo do odliczenia tych wydatków na zasadach określonych w art. 26 ust. 9 ustawy [o podatku dochodowym od osób fizycznych] w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 1997 r. [tj: "Wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 5, 5a i 6, nie znajdujące pokrycia w rocznym dochodzie podatnika, podlegają odliczeniu od dochodów osiągniętych w następnych latach, aż do całkowitego ich odliczenia [...], w granicach określonych w ust. 2-5.", tj. w ramach początkowego limitu.]
5. Zasadę określoną w ust. 4 stosuje się odpowiednio do podatników, którzy w latach 1994-1996 nabyli prawo do odliczenia poniesionych wydatków od przychodów.
6. Przepisy ust. 1-5 stosuje się odpowiednio w sytuacjach, o których mowa w art. 27a ust. 8 ustawy [o podatku dochodowym od osób fizycznych] w brzmieniu [obowiązującym od 1 stycznia 1997].

[art. 27a ust. 8 ustawy brzmi następująco:

Wysokość odliczeń od podatku [...] dotyczy łącznie obojga małżonków. Jeżeli małżonkowie:

- 1) podlegają odrębnemu opodatkowaniu - odliczeń dokonuje się zgodnie z wnioskami zawartymi w zeznaniach rocznych bądź od podatku każdego z małżonków, w proporcji wskazanej we wniosku, bądź od podatku jednego z małżonków,
- 2) przed zawarciem związku małżeńskiego, w okresie obowiązywania ustawy, korzystali z odliczeń od podatku na cele, o których mowa [...], o kwotę dokonanych odliczeń zmniejsza się kwoty odliczeń [...],
- 3) w czasie trwania związku małżeńskiego korzystali, w okresie obowiązywania ustawy, z odliczeń od podatku na cele [o których mowa], a następnie związek małżeński ustał - przysługująca każdemu z nich kwota odliczenia podlega zmniejszeniu o kwotę odliczeń dokonanych w czasie trwania związku małżeńskiego, w wysokości po 50% tych odliczeń, jeżeli byli opodatkowani łącznie, a jeżeli byli opodatkowani odrębnie - w wysokości odliczenia dokonanego przez każdego z nich.]

Przychód, dochód, koszty, ulgi - co to wszystko znaczy?

Podatek bezpośredni (osobisty) miał różne formy w swej historii. W starożytnych Atenach był dobrowolny, płacony tylko przez najbogatszych (którzy musieli na własny koszt utrzymywać słynne teatry). Później znane było "pogłowne": płacili je wszyscy w takiej samej wysokości ("od głowy").

W niedawnych czasach nie było podatku w ogóle: "ludzie pracy" nie płacili podatku, bo wszyscy byli na utrzymaniu państwa (podobnie jak niewolnicy, którzy też nigdzie nie płacili podatków).

Dzisiaj w Polsce podatki płaci się zależnie od tego, ile ktoś zarobił w ciągu danego roku: bogatsi płacą więcej, a biedniejsi mniej. Uznano, że tak będzie najlepiej.

Żeby stwierdzić, ile kto powinien zapłacić, oblicza się dochód. Dochód to nasz czysty zysk: tyle ile zarobimy na naszej pracy.

Praca nas kosztuje: trzeba na przykład płacić za dojazd do pracy: człowiek bezrobotny może siedzieć w domu. Wydatki niezbędne do zarabiania nazywa się kosztem uzyskania przychodu.

Samym przychodem nazywa się to, co płaci nam pracodawca. To co nam zostaje z przychodu po odjęciu kosztów, to dochód.

Do tej pory wszystko jest proste.

Autorzy ustawy i ci, którzy ją uchwalali w Sejmie (wszystkich razem nazywa się Ustawodawcą, tak jakby to była jedna osoba) doszli jednak do wniosku, że to za proste.

Uchwalili na przykład, że jeżeli ktoś buduje kamienicę albo daje coś na PCK, to powinien płacić mniejszą składkę na wspólne państwo (podatek) - tak jakby zarabiał mniej. Tak jakby budowa kamienicy albo darowizna dla PCK była kosztem, jaki ponosi, żeby zarobić na życie.

Taki sposób zmniejszania płaconych podatków nazywa się ulgą podatkową odliczaną od dochodu.

Innym rodzajem ulgi jest ulga odliczana od podatku. Taka ulga jest właściwie dotacją: jeśli płacisz co miesiąc do kasy mieszkaniowej 700 złotych, to w prezencie dostajesz jeszcze 300 (oficjalnie to się nazywa, że płacisz 1000, a 300 odejmujesz od podatku).

Ulg podatkowe stworzono po to, żebyś wydawał pieniądze na to, czego życzy sobie Rząd. Ta sytuacja jest nienormalna i zapewne będzie się zmieniać: ulg będzie coraz mniej, a my będziemy płacić (miejmy nadzieję) niższe podatki. Będziemy mogli sami decydować, na co chcemy wydawać pieniądze.

Jednak pewne rzeczy, objęte ulgami, kupujemy tak, czy inaczej: mieszkania, książki, komputery... Jeżeli Rząd chce nam do tego dopłacić, to trzeba z tego skorzystać. Przecież władza sama tego chce!

Źródła uzyskania przychodów

Źródło to miejsce, skąd płynie woda. Źródło przychodów, to miejsce (czynność, sytuacja), skąd płyną pieniądze (lub inne przychody).

Pojęcie "źródła przychodów" wymyślono po to, żeby pozbawić ludzi możliwości zmniejszania dochodów poprzez zwiększanie kosztów (firmom wolno to robić).

Jeżeli firma produkująca śrubki i gwoździe zarobi na śrubkach milion złotych, a na gwoździach straci milion złotych, to w sumie wyjdzie na to, że nic nie zarobiła i nie będzie musiała płacić podatku.

Jeżeli Ty na zamianie mieszkania stracisz 1000 złotych, ale zarobisz w swojej firmie 10.000, to nie możesz odjąć tego 1000 od tych 10.000. Dlaczego? bo zamiana mieszkania to jest jedno źródło dochodów, a praca zarobkowa inne.

Po co to wszystko? Jeśli firma będzie przynosiła straty, to zbankrutuje i właściciele nie będą z niej mieli dużego pożytku. Ale człowiek to nie firma i nie każdy żyje dla pieniędzy. Ktoś może na przykład inwestować wszystkie pieniądze w utrzymanie fabryczki gwoździ, którą odziedziczył po dziadku. Nie byłoby dobrze, żeby jego hobby lub sentymenty były opłacane przez innych podatników.

Dlatego Ustawodawca przyjął, że koszty z każdego źródła przychodów oblicza się osobno. Są pewne źródła przychodów (np. emerytury), które nas w ogóle nie kosztują. Od innych jest pewien stały (zryczałtowany) koszt, jak na przykład od pensji (dochodów ze stosunku pracy).

Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych wymienia następujące źródła przychodów (art. 10):

1. Stosunek służbowy, stosunek pracy, w tym również spółdzielczy stosunek pracy, członkostwo w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną, praca nakładcza, emerytura lub renta.
2. Działalność wykonywana osobiście.
3. Pozarolnicza działalność gospodarcza, w tym również wykonywanie wolnego zawodu, z wyjątkiem działalności określonej w pkt 2.
4. Działy specjalne produkcji rolnej.
5. Nieruchomości lub ich części.
6. Najem, podnajem, dzierżawa, poddzierżawa oraz inne umowy o podobnym charakterze, w tym również dzierżawa, poddzierżawa działów specjalnych produkcji rolnej oraz gospodarstwa rolnego lub jego składników na cele nierolnicze albo na prowadzenie działów specjalnych produkcji rolnej.
7. Kapitały pieniężne i prawa majątkowe, w tym sprzedaż i zamiana praw majątkowych innych niż wymienione w pkt 8 lit. a)-c).
8. Sprzedaż lub zamiana, z zastrzeżeniem ust. 2:
 - a. nieruchomości lub ich części oraz udziału w nieruchomości,
 - b. spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub użytkowego oraz wynikającego z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym,
 - c. prawa wieczystego użytkowania gruntów,
 - d. innych rzeczy- jeżeli sprzedaż lub zamiana nie następuje w wykonywaniu działalności gospodarczej i została dokonana: w przypadku sprzedaży lub zamiany nieruchomości i praw majątkowych określonych pod lit. a)-c) - przed upływem pół roku,

licząc od końca miesiąca,
w którym nastąpiło nabycie; w przypadku zamiany okresy te odnoszą się
wyłącznie do osób uzyskujących przychód.

9. Inne źródła.

Oto klasyfikacja źródeł przychodu, jaką można znaleźć w formularzach PIT-30, PIT-31 oraz PIT-34, przeznaczonych dla większości z nas (tj. osób nie prowadzących działalności gospodarczej i nie osiągających dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej, z najmu, dzierżawy lub umów o podobnym charakterze, nie uzyskujących dochodów z zagranicy itd.):

1. Wynagrodzenia ze stosunku pracy, służbowego, spółdzielczego i z pracy nakładczej, a także zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacone przez zakład pracy
2. Emerytury - renty krajowe
3. Zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacane przez organ rentowy
4. Dniówki obrachunkowe i udziały w dochodzie podzielnym rolniczej spółdzielni produkcyjnej (spółdzielni zajmującej się produkcją rolną) oraz zasiłki z ubezpieczenia społecznego
5. Emerytury - renty zagraniczne otrzymywane za pośrednictwem banku
6. Świadczenia wypłacone przez organ zatrudnienia z Funduszu Płacy oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
7. Prawa majątkowe (w tym prawa autorskie i pokrewne)
8. Działalność wykonywana osobiście, wymieniona w art. 13 pkt 2-8 ustawy (w tym umowy o dzieło i zlecenia)
9. Sprzedaż lub zamiana rzeczy oraz zamiana niektórych praw majątkowych
10. Inne źródła, nie wykazane w punktach poprzednich, podlegające łącznemu opodatkowaniu

Nie musisz zgadywać, do jakiej grupy przychodów należą Twoje pieniądze: wystarczy spisać to z formularza PIT, który musi Ci doręczyć ten, kto Ci je zapłacił.

Koszty uzyskania przychodów

Przeciwnie do firm, w przypadku ludzi (tzw. osób fizycznych) koszty uzyskania przychodów są w prawie wszystkich przypadkach ustalone z góry. Ustawa określa, ile na przykład każdy z nas może wydać na dojazdy do pracy, ile kosztuje wykonanie umowy o dzieło, ile zaś napisanie powieści.

1. Wynagrodzenia ze stosunku pracy
2. Prawa majątkowe (w tym prawa autorskie i pokrewne)
3. Działalność wykonywana osobiście (w tym umowy o dzieło i zlecenia)
4. Sprzedaż lub zamiana rzeczy oraz zamiana niektórych praw majątkowych
5. Przychody, od których nie można odliczać żadnych kosztów
6. Tzw. "inne źródła"

Wynagrodzenia ze stosunku pracy

Osoby pracujące w miejscowości zamieszkania lub uzyskujące dodatek za rozłąkę

- zatrudnione w jednym zakładzie pracy: 63 zł 13 gr miesięcznie, czyli 757 zł 56 gr rocznie.
- zatrudnione w więcej niż jednym zakładzie pracy: w każdym po 63 zł 13 gr miesięcznie, ale za cały rok w sumie nie więcej niż 1136 zł 34 gr.

Osoby pracujące w poza miejscowością zamieszkania i nie uzyskujące dodatku za rozłąkę

- zatrudnione w jednym zakładzie pracy: 78 zł 91 gr miesięcznie, czyli 946 zł 92 gr rocznie.
- zatrudnione w więcej niż jednym zakładzie pracy: w każdym po 78 zł 91 gr miesięcznie, ale za cały rok w sumie nie więcej niż 1420 zł 43 gr.

Osoby wydające na bilety okresowe więcej

Jeżeli

- dojeżdżasz do pracy pociągiem, autobusem lub promem,
- przekroczyłeś wypisane wyżej koszty standardowe,
- masz na to dowód w postaci biletów okresowych (np. tygodniowych, miesięcznych, rocznych),

możesz odliczyć całą wydaną w ten sposób kwotę.

Prawa majątkowe (w tym prawa autorskie i pokrewne)

Nad pewnymi dochodami trzeba się szczególnie intensywnie napocić. Wprawdzie poecie wystarczyć może długopis i biały papier, żeby zarobić na życie, jednak uznano, że musi on też wydawać pieniądze na książki, spotkania w kawiarni (lub gdzie indziej) i temu podobne czynności konieczne do pracy twórczej. Dlatego też przyjęto, że koszty uzyskania przychodu z działalności twórczej wynoszą 50%.

Są to następujące przychody:

- z tytułu zapłaty za przeniesienie prawa własności projektu wynalazczego, topografii układu scalonego, znaku towarowego lub wzoru zdobniczego przez pierwszego właściciela,
- z tytułu opłaty licencyjnej za przeniesienie prawa stosowania projektu wynalazczego, topografii układu scalonego, znaku towarowego lub wzoru zdobniczego, otrzymanej w pierwszym roku trwania licencji od pierwszej jednostki, z którą zawarto umowę licencyjną,

- z tytułu korzystania przez twórców z praw autorskich i praw pokrewnych w rozumieniu odrębnych przepisów lub rozporządzenia przez nich tymi prawami.

Działalność wykonywana osobiście (w tym umowy o dzieło i zlecenia)

Trudno jest określić koszty osoby wykonującej umowę zlecenia lub umowę o dzieło. Dlatego zostały one ocenione z góry jako jedna piąta (20%), chyba że umowa zawarta została na napisanie książki, lub wykonanie innej czynności objętej prawami autorskimi.

Ale jeżeli ktoś jest w stanie udowodnić, że praca kosztowała go więcej, może odliczyć sobie pełne koszty.

Jeżeli pracujesz na rzecz kogoś, kto nie jest Twoim pracodawcą, a suma, jaką uzyskasz nie przekracza 93 zł (w r. 1998), kosztów uzyskania przychodu się nie oblicza. Przy wypłacie płatnik ma obowiązek odliczyć 20% podatku (a nie zaliczki) i odprowadzić je do urzędu skarbowego. O tych pieniądzach można już zapomnieć: nie wolno ich potem uwzględniać przy rocznym zeznaniu podatkowym.

Uwaga na marginesie: mówi się "umowa zlecenia", tak jak "umowa kupna-sprzedaży" lub "umowa darowizny", a nie - jak spotyka się nawet w poważnych wydawnictwach - "umowa-zlecenie".

Dochody objęte 20-procentowymi kosztami uzyskania to:

- przychody z osobiście wykonywanej działalności artystycznej, literackiej, naukowej, trenerskiej, oświatowej i publicystycznej, w tym z tytułu udziału w konkursach z dziedziny nauki, kultury i sztuki oraz dziennikarstwa, jak również przychody z uprawiania sportu, stypendia sportowe przyznawane na podstawie odrębnych przepisów oraz przychody sędziów z tytułu prowadzenia zawodów sportowych,
- przychody z działalności polskich arbitrow uczestniczących w procesach arbitrażowych z partnerami zagranicznymi
- wynagrodzenia osób, którym organ władzy lub administracji państwowej albo samorządowej, sąd lub prokurator, na podstawie właściwych przepisów, zlecił wykonanie określonych czynności, a w szczególności wynagrodzenia biegłych w postępowaniu sądowym, dochodzeniowym i administracyjnym oraz płatników i inkasentów należności publicznoprawnych, a także przychody z tytułu udziału w komisjach powoływanych przez organy władzy państwowej albo samorządowej,
- przychody z tytułu osobistego wykonywania usług na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło albo wykonywania wolnego zawodu, uzyskiwane wyłącznie od:
 - osoby prawnej, jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej, lub przedsiębiorcy - jeżeli podatnik wykonuje te usługi wyłącznie dla potrzeb tych podmiotów i tego samego rodzaju usług nie wykonuje na rzecz ludności,
 - właściciela (posiadacza) nieruchomości, w której lokale są wynajmowane, lub działającego w jego imieniu zarządcy albo administratora - jeżeli podatnik wykonuje te usługi wyłącznie dla potrzeb związanych z tą nieruchomością.

Sprzedaż lub zamiana rzeczy oraz zamiana niektórych praw majątkowych

Od tego źródła koszty oblicza się w wysokości faktycznie poniesionej.

Przychody, od których nie można odliczać żadnych kosztów

Pewne przychody traktuje się tak, jakby przychodziły nam za darmo. Nie można od nich odliczyć żadnych kosztów uzyskania. Są to m.in.:

- emerytury,
- renty,
- zasiłki dla bezrobotnych,

- wypłaty dla członków spółdzielni rolniczych.

Tzw. "inne źródła"

Do tej kategorii należą różne przychody, od których koszty oblicza się w sposób dla nich właściwy.

Przychody zwolnione od podatku

Pewne przychody zwolnione są od podatku dochodowego. Ich wyczerpująca lista została podana w art. 21 i 52 Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (i w ustawach ją zmieniających) oraz w §9 Rozporządzenia Ministra Finansów z dn. 24 marca 1995 r. w sprawie wykonania niektórych jej przepisów.

Pozycje wymienione na tych listach pogrupowaliśmy tematycznie na sześć działów:

- Świadczenia socjalne
- Odszkodowania i wypłaty ubezpieczeń
- Wypłaty związane z pracą (np. diety)
- Niektóre dochody z działalności gospodarczej
- Niektóre przychody ze sprzedaży i zamiany
- Inne przychody zwolnione od podatku dochodowego

Przychody zwolnione od podatku

Świadczenia socjalne
Odszkodowania i wypłaty ubezpieczeń
Wypłaty związane z pracą (np. diety)
Niektóre dochody z działalności gospodarczej
Niektóre przychody ze sprzedaży i zamiany
Inne przychody zwolnione od podatku dochodowego

Świadczenia socjalne

- renty przyznane na podstawie odrębnych przepisów o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,
- odprawy pośmiertne i zasiłki pogrzebowe,
- zasiłki (dodatki) rodzinne i pielęgnacyjne, zasiłki wychowawcze oraz zasiłki porodowe,
- jednorazowe zasiłki z tytułu urodzenia dziecka, wypłacane z funduszy związków zawodowych,
- kwoty pomocy finansowej ze środków pomocy społecznej i zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, wypłacane na zmniejszenie wydatków mieszkaniowych według zasad określonych przez właściwego ministra,
- przyznana, na podstawie odrębnych przepisów, pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych oraz jednorazowa pomoc pieniężna na zagospodarowanie, udzielona usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych i wychowankom publicznych lub niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- dodatek energetyczny dla kombatantów,
- świadczenia z pomocy społecznej oraz zapomogi wypłacane ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz funduszy związków

zawodowych w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci,

- otrzymywane zgodnie z odrębnymi przepisami świadczenia na:
 - rehabilitację zawodową, społeczną i leczniczą osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz z zakładowych funduszy rehabilitacji,
 - doraźną lub okresową pomoc dla kombatantów oraz pozostałych po nich członków rodzin ze środków Państwowego Funduszu Kombatantów.
- świadczenie pieniężne przyznane na podstawie ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz. U. Nr 87, poz. 395),
- dotacje, subwencje i dopłaty otrzymane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przez zakłady pracy chronionej na podstawie przepisów o zatrudnianiu i rehabilitacji osób niepełnosprawnych.
- dodatki do rent rodzinnych dla sierot zupełnych,
- stypendia socjalne, dopłaty do zakwaterowania w domach studenckich i internatach oraz do wyżywienia, przyznane na mocy odrębnych przepisów studentom studiów dziennych i uczniom, a także jednorazowe zasiłki (zapomogi) wypłacane tym osobom w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, w tym również jednorazowe zasiłki (zapomogi) ze środków rad rodziców,
- zasiłki chorobowe wypłacane na podstawie odrębnych przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, spółdzielni kółek rolniczych oraz ich rodzin, w części odpowiadającej udziałowi dochodu z tytułu działalności rolniczej, z wyjątkiem polegającej na prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej, w dochodzie podzielnym spółdzielni,
- dodatki z tytułu wzrostu cen podstawowych artykułów żywnościowych, wypłacane na podstawie odrębnych przepisów,
- kwoty jednorazowej pomocy finansowej wypłacanej ofiarom prześladowań hitlerowskich przez Fundację "Polsko-Niemieckie Pojednanie",
- otrzymywane z zagranicy:
 - renty inwalidzkie z tytułu inwalidztwa wojennego,
 - kwoty zaopatrzenia przyznane ofiarom wojny oraz członkom ich rodzin,
 - renty wypadkowe osób, których inwalidztwo powstało w związku z przymusowym pobytem na robotach w III Rzeszy Niemieckiej w latach 1939-1945,pod warunkiem przedstawienia płatnikowi dokumentu instytucji zagranicznej stwierdzającego charakter przyznanego świadczenia,
- renty kombatanckie osób represjonowanych i członków ich rodzin, przyznane na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,
- zapomogi losowe z tytułu indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci, wypłacane z innych źródeł niż ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz funduszy związków zawodowych w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci,
- dopłaty z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i innych źródeł do:
 - zorganizowanego wypoczynku w formie wczasów, kolonii, obozów i zimowisk w tym również połączonego z nauką,
 - pobytu na leczeniu sanatoryjnym, w placówkach leczniczo-sanatoryjnych, rehabilitacyjno-szkoleniowych i leczniczo-opiekuńczych,

- przejazdów związanych z wypoczynkiem i pobytem na leczeniu, o których mowa w dwóch powyższych podpunktach
- dzieci i młodzieży do lat 18,
- świadczenia z pomocy społecznej na inne cele niż wymienione w ustawie,
- wartość świadczeń z tytułu uprawnień do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego i autobusowego, wynikających z ustawy o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego,
- wartość świadczeń z tytułu realizacji uprawnień do ulgowych lub bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej, przysługujących na podstawie odrębnych przepisów,
- wartość świadczeń przysługujących na podstawie odrębnych przepisów dotyczących emerytów, rencistów i kombatanatów oraz niektórych osób będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego z tytułu abonamentowych opłat telewizyjnych i radiowych, telefonicznych jednostek licznikowych oraz abonamentu telefonicznego,
- dodatki mieszkaniowe i ryczałty na zakup opału, przyznane na podstawie przepisów o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych,
- dodatek kombatancki oraz dodatek za tajne nauczanie, przyznawane na podstawie odrębnych przepisów,
- zasiłki na zmniejszenie wydatków na leki i artykuły sanitarne, przyznane na podstawie odrębnych przepisów,
- dodatek do emerytur i rent, przyznany żołnierzom-górnikom na podstawie przepisów o dodatku i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach i zakładach wydobywania rud uranu,
- dochody z tytułu emerytur lub rent otrzymywanych przez osoby, które utraciły wzrok w wyniku działań wojennych w latach 1939-1945 lub eksplozji pozostałych po tej wojnie niewypałów i niewybuchów, pod warunkiem przedłożenia płatnikowi:
 - orzeczenia o uznaniu za inwalidę wzroku I lub II grupy, wydanego przez właściwy organ,
 - dokumentacji leczniczej (szpitalnej) z okresu wypadku, potwierdzającej wypadek, bądź poświadczonego notarialnie oświadczenia dwóch świadków potwierdzających utratę wzroku w wyniku działań wojennych w latach 1939-1945 lub eksplozji niewypałów i niewybuchów pozostałych po tej wojnie,
 - aktualnego zaświadczenia lekarskiego - okulistycznego o urazowym uszkodzeniu wzroku bądź aktualnego zaświadczenia z przeprowadzonej obdukcji sądowo-lekarskiej, potwierdzającego utratę lub uszkodzenie wzroku w wyniku zdarzeń, o których mowa w podpunkcie powyższym, lub
 - ważnej legitymacji Stowarzyszenia Niewidomych Cywilnych Ofiar Wojny lub Związku Ociemniałych Żołnierzy RP,
- kwoty stanowiące zwrot kosztów dojazdu do pracy i zakwaterowania, wypłacane przez rejonowe urzędy pracy na podstawie przepisów o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu,

Odszkodowania i wypłaty ubezpieczeń

- odszkodowania otrzymane na podstawie przepisów prawa administracyjnego, prawa cywilnego i na podstawie innych ustaw, z wyjątkiem:
 - przewidzianych w prawie pracy odszkodowań z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę,

- odpraw wypłacanych na podstawie przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
- kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczeń majątkowych i osobowych,
- świadczenia otrzymywane z tytułu odbywania niezawodowej służby wojskowej lub jej form zastępczych i równorzędnych, z wyjątkiem służby okresowej lub nadterminowej,
- przychody uzyskane z tytułu odszkodowania wypłacanego stosownie do przepisów o wywłaszczeniu nieruchomości lub z tytułu sprzedaży nieruchomości na cele uzasadniające jej wywłaszczenie oraz tytułu sprzedaży nieruchomości w związku z realizacją przez nabywcę prawa pierwokupu, stosownie do przepisów o gospodarce gruntami,
- kwoty rekompensat otrzymanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o zasadach realizacji przedpłat na samochodowy osobowe (Dz. U. Nr 156, poz. 776),
- wartość świadectw rekompensacyjnych otrzymanych na podstawie przepisów o zrekompensowaniu okresowego niepodwyższania płac w sferze budżetowej oraz utraty niektórych wzrostów lub dodatków do emerytur i rent
- krajowe emerytury i renty oraz inne świadczenia z ubezpieczenia społecznego należne za okres do dnia 31 grudnia 1991 r.
- dochody ze sprzedaży świadectw rekompensacyjnych.

Wypłaty związane z pracą (np. diety)

- wartość ubioru służbowego (umundurowania), jeżeli jego używanie należy do obowiązków pracownika, lub ekwiwalentu pieniężnego za ten ubiór,
- wartość otrzymanego ubioru reprezentacyjnego i sportowego członka polskiej reprezentacji olimpijskiej,
- wartość świadczeń rzeczowych wynikających z przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy oraz ekwiwalenty za te świadczenia wypłacane zgodnie z przepisami wydanymi przez Radę Ministrów lub właściwego ministra, a także ekwiwalenty pieniężne za pranie odzieży roboczej, za używanie odzieży i obuwia własnego zamiast roboczego,
- wartość napojów bezalkoholowych oraz posiłków wydawanych pracownikom do spożycia wyłącznie w czasie wykonywania pracy, bez prawa do ekwiwalentu z tego tytułu,
- ekwiwalenty pieniężne za używane przez pracowników przy wykonywaniu pracy narzędzia, materiały lub sprzęt, stanowiące ich własność,
- kwoty otrzymywane przez pracowników z tytułu zwrotu kosztów przeniesienia służbowego oraz zasiłków na zagospodarowanie i osiedlenie w związku z przeniesieniem służbowym, do wysokości 200% wynagrodzenia należnego za miesiąc, w którym nastąpiło przeniesienie,
- diety i inne należności za czas podróży służbowej do wysokości określonej w odrębnych ustawach lub przepisach wydanych przez właściwego ministra,
- diety oraz kwoty stanowiące zwrot kosztów, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich - do wysokości nie przekraczającej miesięcznie trzykrotnego najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,
- dodatek za rozłąkę wypłacany pracownikom czasowo przeniesionym - do wysokości diet za czas podróży służbowej pracowników, określonych w odrębnych ustawach lub przepisach wydanych przez właściwego ministra,
- kwoty strawnego wypłacane załogom pływającym w zamian za bezpłatne wyżywienie do wysokości nie przekraczającej dodatku za rozłąkę, o którym mowa w punkcie poprzednim,

- kwoty otrzymane przez pracowników z tytułu kosztów używania pojazdów samochodowych dla potrzeb zakładu pracy:
 - w celu odbycia podróży służbowej (jazdy zamiejskowe) - do wysokości nie przekraczającej kwoty ustalonej przy zastosowaniu stawek za jeden kilometr przebiegu pojazdu,
 - w jazdach lokalnych - do wysokości miesięcznego ryczałtu pieniężnego albo do wysokości nie przekraczającej stawek za 1 km przebiegu pojazdu,

- określonych w odrębnych przepisach wydanych przez właściwego ministra, obowiązujących w przedsiębiorstwach państwowych; zwolnienie ma zastosowanie, jeżeli przebieg pojazdu, z wyłączeniem wypłat ryczałtu pieniężnego, jest udokumentowany w ewidencji przebiegu pojazdu prowadzonej przez pracownika według obowiązującego wzoru, potwierdzonej przez zakład pracy na koniec każdego miesiąca,
- świadczenia rzeczowe otrzymywane przez emerytów i rencistów od zakładów pracy z tytułu poprzednio łączącego ich z nim stosunku służbowego, stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy od związków zawodowych,
- kwoty wypłacone osobom wymienionym w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 czerwca 1995r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 86, poz. 433 i z 1996 r. Nr 106, poz. 496) z tytułu:
 - ekwiwalentu pieniężnego w zamian za rezygnację z kwatery,
 - świadczenia finansowego na pokrycie kosztów najmu lokalu mieszkalnego, do wysokości nie przekraczającej miesięcznie trzykrotnego najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,
- wypłacane po dniu 1 stycznia 1992 r.:
 - wynagrodzenia i nagrody dla twórców pracowniczych projektów wynalazczych,
 - kwoty stanowiące zwrot udokumentowanych wydatków poniesionych przez twórców pracowniczych projektów wynalazczych przy opracowywaniu i realizacji projektów, zgłoszonych i przyjętych do realizacji przed tym dniem,
- wartość rzeczowych świadczeń okolicznościowych do wysokości nie przekraczającej w roku podatkowym kwoty najniższego wynagrodzenia pracowników obowiązującego w grudniu roku poprzedzającego rok podatkowy, określonego odrębnymi przepisami; rzeczowymi świadczeniami okolicznościowymi są w szczególności paczki świąteczne dla dzieci, bilety na imprezy sportowe i kulturalne,
- wartość posiłków spożywanych w stołówce zakładowej prowadzonej przez zakład pracy lub inną wyspecjalizowaną jednostkę organizacyjną na zlecenie zakładu pracy, z wyjątkiem ekwiwalentu za te posiłki,
- diety i kwoty stanowiące zwrot kosztów, otrzymywane przez członków komisji, działających na podstawie ustawy o samorządzie terytorialnym, nie będących radnymi - do wysokości nie przekraczającej miesięcznie trzykrotnego najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,
- dodatki dewizowe wypłacane na podstawie odrębnych przepisów marynarzom i rybakom zatrudnionym w krajowych przedsiębiorstwach żeglugi i rybołówstwa morskiego - w części nie przekraczającej 25% tych dodatków,
- kwoty diet i kieszonkowego dla gości zagranicznych przybywających do Polski w ramach programów i umów oraz wartość wyżywienia dla tłumaczy (pilotów) towarzyszących tym gościom, z wyjątkiem ekwiwalentów za to wyżywienie,
- równoważniki pieniężne za brak kwatery, wypłacane: funkcjonariuszom Policji i Służby Więziennej, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej oraz strażakom Państwowej Straży Pożarnej - do wysokości nie przekraczającej miesięcznie

trzykrotnego najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,

- uposażenia funkcjonariuszy Organizacji Narodów Zjednoczonych, organizacji wyspecjalizowanych oraz innych międzynarodowych instytucji i organizacji, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem i których statuty przewidują zwolnienie od podatku wypłacanych przez nie uposażeń, jeżeli funkcjonariusze znajdują się w wykazie Ministerstwa Spraw Zagranicznych,
- należności pieniężne wypłacane żołnierzom i pracownikom cywilnym w związku z wyznaczeniem ich do składu osobowego polskiego kontyngentu wojskowego w ramach misji specjalnych organizacji międzynarodowych,
- kwoty częściowego zwrotu czynszu i opłat eksploatacyjnych, dodatki mieszkaniowe oraz jednorazowe zasiłki na zagospodarowanie, wypłacane nauczycielom na podstawie Karty Nauczyciela,
- ekwiwalenty pieniężne otrzymywane przez emerytów i rencistów w zamian świadczeń rzeczowych przysługujących w związku z łączącym ich poprzednio z zakładem pracy stosunkiem służbowym, stosunkiem pracy lub spółdzielczym stosunkiem pracy,
- wartość świadczeń przysługujących od uczelni, na podstawie odrębnych przepisów, studentom kierowanym przez uczelnię na studenckie praktyki zawodowe,
- kwoty ustalone zgodnie z odrębnymi przepisami i wypłacane pracownikom państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej "Poczta Polska" i pracownikom Telekomunikacji Polskiej S.A. za używanie do celów służbowych (produkcyjnych) własnych pojazdów (samochodów osobowych o pojemności skokowej silnika do 900 cm³, motocykli i motorowerów),
- wartość świadczeń przyznanych zgodnie z odrębnymi przepisami przez zakład pracy na podnoszenie kwalifikacji zawodowych i wykształcenia ogólnego pracownika, z wyjątkiem wynagrodzeń otrzymywanych za czas urlopu szkoleniowego oraz za czas zwolnień z części dnia pracy, przysługujących pracownikom podejmującym naukę w szkołach lub podnoszącym kwalifikacje zawodowe w formach pozaszkolnych; zwolnienie stosuje się, jeżeli pracownik przed otrzymaniem świadczenia złoży płatnikowi oświadczenie, iż nie zaliczy ich do następujących wydatków:
 - odpłatne doksztalcanie i doskonalenie zawodowe podatnika,
 - odpłatne kształcenie w szkołach wyższych, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym,
- przychody ze stosunku służbowego otrzymywane w służbie kandydackiej przez funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej,
- wypłacane, za pośrednictwem płatnika, przy emeryturach i rentach zagranicznych podwyżki (zwiększenia) mające charakter dodatków rodzinnych, pod warunkiem przedstawienia płatnikowi dokumentu stwierdzającego wysokość podwyżki,
- świadczenia rzeczowe (w naturze) lub ekwiwalenty pieniężne w zamian tych świadczeń, przysługujące na podstawie odrębnych przepisów członkom rodzin zmarłych pracowników oraz zmarłych emerytów i rencistów,
- dochody uzyskane z tytułu zakupu zakładowych budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych - w wysokości odpowiadającej różnicy między ceną rynkową tych budynków lub lokali a ceną zakupu,
- wynagrodzenia otrzymywane przez członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych z tytułu użytkowania przez spółdzielnie wniesionych wkładów gruntowych,
- odsetki z tytułu nieterminowej wypłaty wynagrodzeń i świadczeń z tytułów:
 - stosunku służbowego,
 - stosunku pracy,
 - członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną,

- pracy nakładczej,
- emerytury lub renty,
- dochód uzyskany przez pracownika z tytułu ulgi w opłacie za energię elektryczną - w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy ceną ustaloną dla innych odbiorców a ceną ustaloną dla pracownika,
- jednorazowe zasiłki na zagospodarowanie, wypłacane nauczycielom akademickim na podstawie przepisów o szkolnictwie wyższym.
- świadczenia otrzymane na podstawie art. 23 ust. 5 i 7 oraz art. 46 ustawy z dnia 9 czerwca 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. Nr 73, poz. 350 i Nr 137, poz. 638 oraz z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 98, poz. 604, Nr 106, poz. 679 i Nr 121, poz. 770),
- wypłacane po dniu 31 grudnia 1991 r. należne za okres do dnia 31 grudnia 1991 r.:
 - przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz z tytułu umów o pracę nakładczą,
 - prowizje, premie, nagrody z zysku (dochodu) oraz nagrody z zakładowego funduszu nagród należne z tytułów, o których mowa w podpunkcie poprzednim,
 - jeżeli przychody te były zwolnione w 1991 r. od podatku od wynagrodzeń na podstawie przepisów płacowych,
- odprawy emerytalno-rentowe, nagrody jubileuszowe i inne jednorazowe wypłaty, do których pracownik nabył prawo w 1992 r. i których podstawę naliczania stanowi wynagrodzenie ustalone według stawek lub kwot obowiązujących do dnia 31 grudnia 1991 r., jeżeli przychody te były zwolnione w 1991 r. od podatku od wynagrodzeń na podstawie przepisów płacowych,
- dieta parlamentarna w granicach określonych w odrębnych przepisach dla diet otrzymywanych z tytułu pełnienia obowiązków obywatelskich.

Niektóre dochody z działalności gospodarczej

- wartość świadczeń ponoszonych przez pracodawcę z tytułu:
 - zakwaterowania pracowników w hotelach pracowniczych oraz kwaterach prywatnych wynajmowanych na cele zbiorowego zakwaterowania,
 - udostępnienia lokalu mieszkalnego pracownikom, w przypadku zatrudnienia poza miejscem ich stałego zamieszkania - do wysokości nie przekraczającej miesięcznie trzykrotnego najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,
- dochody z działalności gospodarczej osób zatrudniających osoby niepełnosprawne, w zakresie i na zasadach określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- dochody z tytułu prowadzenia szkół w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, w części wydatkowanej na cele szkoły w roku podatkowym lub w roku po nim następującym (Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej określił, w drodze rozporządzenia, rodzaje wydatków, które mogą być uznane za poniesione na cele szkoły w rozumieniu tego punktu),
- dochody z tytułu urządzania przez uprawniony podmiot mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej loterii fantowych i gry bingo fantowe na podstawie zezwolenia wydanego na mocy odrębnych przepisów,
- dochody uzyskane z tytułu wynajmu pokoi gościnnych, w budynkach mieszkalnych położonych na terenach wiejskich w gospodarstwie rolnym, osobom przebywającym na wypoczynku oraz dochody uzyskane z tytułu wyżywienia tych osób, jeżeli liczba wynajmowanych pokoi nie przekracza 5,
- przychody otrzymane w związku:
 - ze zwrotem udziałów lub wkładów w spółdzielni albo wkładów w spółce,
 - z umorzeniem udziałów lub akcji w spółce mającej osobowość prawną - w części stanowiącej koszt nabycia, a jeżeli nabycie nastąpiło w drodze spadku lub darowizny - do wysokości wartości z dnia nabycia spadku lub darowizny,
- przychody otrzymane z tytułu zwrotu dopłat wniesionych uprzednio, zgodnie z odrębnymi przepisami, do spółki mającej osobowość prawną - do wysokości wniesionych dopłat,
- dochody ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy lub hodowli, nie stanowiących działów specjalnych produkcji rolnej, przerobionych sposobem przemysłowym, jeżeli przerób polega na kiszzeniu produktów roślinnych lub przetwórstwie mleka albo na uboju zwierząt rzeźnych i obróbce poubojowej tych zwierząt, w tym również na rozbiorze, podziale i klasyfikacji mięsa; zwolnienie nie dotyczy dochodów uzyskiwanych przez osoby, które dokonują sprzedaży towarów i produktów innych niż pochodzące z własnej uprawy lub hodowli,
- dochody ze sprzedaży surowców roślin zielarskich (SWW 4033), jagód, owoców leśnych i grzybów (SWW 4361) i ziół dziko rosnących leśnych (SWW 4362) - ze zboru dokonywanego osobiście albo z udziałem członków najbliższej rodziny;
- kwoty zwracane przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych w związku z wygaśnięciem zezwolenia na utworzenie funduszu inwestycyjnego.

Niektóre przychody ze sprzedaży i zamiany

- przychody uzyskane z tytułu sprzedaży całości lub części nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego; zwolnienie nie dotyczy przychodu uzyskanego ze sprzedaży gruntów, które w związku z tą sprzedażą utraciły charakter rolny lub leśny,
- przychody uzyskane z tytułu sprzedaży prawa wieczystego użytkowania oraz nieruchomości nabytych stosownie do odrębnych przepisów o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości w zamian za mienie pozostawione za granicą,
- przychody uzyskane z tytułu sprzedaży nieruchomości albo prawa wieczystego użytkowania na podstawie przepisów o ochronie i kształtowaniu środowiska,
- przychody uzyskane ze sprzedaży:
 - nieruchomości i ich części oraz udziału w nieruchomości,
 - spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub użytkowego oraz wynikającego z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym,
 - prawa wieczystego użytkowania gruntów

w następującym zakresie:

- w części wydatkowanej na nabycie w kraju, nie później niż w okresie dwóch lat od dnia sprzedaży, budynku mieszkalnego lub jego części, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, gruntu albo prawa wieczystego użytkowania gruntu pod budowę budynku mieszkalnego, lub na nabycie wynikających z przydziału spółdzielni mieszkaniowej: prawa do jednorodzinnego domu mieszkalnego, prawa do lokalu mieszkalnego w małym domu mieszkalnym oraz na budowę, rozbudowę albo remont lub modernizację własnego budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego,
 - w całości - jeśli sprzedaż nastąpiła w celu uzyskania, w zamian tych nieruchomości lub praw, spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu albo budynku mieszkalnego lub jego części, zajmowanego na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale lokalu lub budynku,
 - w całości - jeżeli sprzedaż nastąpiła w wykonaniu lub w związku z wielostronną umową o zamianie tych budynków lub praw do lokali,
 - w całości - jeżeli ich nabycie nastąpiło w drodze spadku lub darowizny,
- przepisy tego punktu nie mają zastosowania, jeżeli:
- budowa i sprzedaż budynków i lokali oraz sprzedaż gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów jest przedmiotem działalności gospodarczej podatnika,
 - przychód ze sprzedaży lub zamiany jest wydatkowany na nabycie gruntu, prawa wieczystego użytkowania gruntu, zakup, budowę, rozbudowę lub remont budynku albo jego części, przeznaczonych na cele rekreacyjne.
- przychody uzyskane z zamiany:
 - budynków mieszkalnych lub ich części oraz udziałów w tych budynkach lub
 - spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego oraz wynikającego z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jedno rodzinnego lub prawa do lokalu mieszkalnego w małym domu mieszkalnym lub

- gruntów lub prawa wieczystego użytkowania gruntów, związanych z budynkami lub prawami wymienionymi w dwóch podpunktach powyższych,

- jeżeli przedmiotem zamiany są wyłącznie nieruchomości i prawa wyżej wymienione;

- przepisy tego punktu nie mają zastosowania, jeżeli:

- budowa i sprzedaż budynków i lokali oraz sprzedaż gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów jest przedmiotem działalności gospodarczej podatnika,
- przychód ze sprzedaży lub zamiany jest wydatkowany na nabycie gruntu, prawa wieczystego użytkowania gruntu, zakup, budowę, rozbudowę lub remont budynku albo jego części, przeznaczonych na cele rekreacyjne.

- przychody z zamiany rzeczy lub praw, innych niż:

- budynków mieszkalnych lub ich części oraz udziałów w tych budynkach lub
- spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego oraz wynikającego z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu mieszkalnego w małym domu mieszkalnym lub
- gruntów lub prawa wieczystego użytkowania gruntów, związanych z budynkami lub prawami wymienionymi w dwóch podpunktach powyższych,

jeżeli z tytułu jednej umowy nie przekraczają kwoty stanowiącej trzykrotność najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,

- dochód uzyskany ze zbycia akcji (udziałów) otrzymanych w drodze spadku albo darowizny - w części odpowiadającej kwocie zapłaconego podatku od spadków i darowizn.
- przychody uzyskane z tytułu sprzedaży całości lub części nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego; zwolnienie nie dotyczy przychodu uzyskanego ze sprzedaży gruntów, które w związku z tą sprzedażą utraciły charakter rolny lub leśny,
- przychody uzyskane z tytułu sprzedaży prawa wieczystego użytkowania oraz nieruchomości nabytych stosownie do odrębnych przepisów o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości w zamian za mienie pozostawione za granicą,
- przychody uzyskane z tytułu sprzedaży nieruchomości albo prawa wieczystego użytkowania na podstawie przepisów o ochronie i kształtowaniu środowiska,
- przychody uzyskane ze sprzedaży:
 - nieruchomości i ich części oraz udziału w nieruchomości,
 - spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub użytkowego oraz wynikającego z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym,
 - prawa wieczystego użytkowania gruntów

w następującym zakresie:

- w części wydatkowanej na nabycie w kraju, nie później niż w okresie dwóch lat od dnia sprzedaży, budynku mieszkalnego lub jego części, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, gruntu albo prawa wieczystego użytkowania gruntu pod budowę budynku mieszkalnego, lub na nabycie wynikających z przydziału spółdzielni mieszkaniowej: prawa do jednorodzinnego domu mieszkalnego, prawa do lokalu mieszkalnego w małym domu mieszkalnym oraz na budowę,

rozbudowę albo remont lub modernizację własnego budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego,

- w całości - jeśli sprzedaż nastąpiła w celu uzyskania, w zamian tych nieruchomości lub praw, spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu albo budynku mieszkalnego lub jego części, zajmowanego na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale lokalu lub budynku,
 - w całości - jeżeli sprzedaż nastąpiła w wykonaniu lub w związku z wielostronną umową o zamianie tych budynków lub praw do lokali,
 - w całości - jeżeli ich nabycie nastąpiło w drodze spadku lub darowizny,
- przepisy tego punktu nie mają zastosowania, jeżeli:
- budowa i sprzedaż budynków i lokali oraz sprzedaż gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów jest przedmiotem działalności gospodarczej podatnika,
 - przychód ze sprzedaży lub zamiany jest wydatkowany na nabycie gruntu, prawa wieczystego użytkowania gruntu, zakup, budowę, rozbudowę lub remont budynku albo jego części, przeznaczonych na cele rekreacyjne.
- przychody uzyskane z zamiany:
 - budynków mieszkalnych lub ich części oraz udziałów w tych budynkach lub
 - spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego oraz wynikającego z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jedno rodzinnego lub prawa do lokalu mieszkalnego w małym domu mieszkalnym lub
 - gruntów lub prawa wieczystego użytkowania gruntów, związanych z budynkami lub prawami wymienionymi w dwóch podpunktach powyższych,
- jeżeli przedmiotem zamiany są wyłącznie nieruchomości i prawa wyżej wymienione;
- przepisy tego punktu nie mają zastosowania, jeżeli:
- budowa i sprzedaż budynków i lokali oraz sprzedaż gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów jest przedmiotem działalności gospodarczej podatnika,
 - przychód ze sprzedaży lub zamiany jest wydatkowany na nabycie gruntu, prawa wieczystego użytkowania gruntu, zakup, budowę, rozbudowę lub remont budynku albo jego części, przeznaczonych na cele rekreacyjne.
- przychody z zamiany rzeczy lub praw, innych niż:
 - budynków mieszkalnych lub ich części oraz udziałów w tych budynkach lub
 - spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego oraz wynikającego z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu mieszkalnego w małym domu mieszkalnym lub
 - gruntów lub prawa wieczystego użytkowania gruntów, związanych z budynkami lub prawami wymienionymi w dwóch podpunktach powyższych,
- jeżeli z tytułu jednej umowy nie przekraczają kwoty stanowiącej trzykrotność najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,
- dochód uzyskany ze zbycia akcji (udziałów) otrzymanych w drodze spadku albo darowizny - w części odpowiadającej kwocie zapłaconego podatku od spadków i darowizn.

Inne przychody zwolnione od podatku dochodowego

- odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa i od obligacji emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz od wkładów oszczędnościowych i środków na rachunkach bankowych, z wyjątkiem rachunków bankowych utrzymywanych w związku z prowadzoną pozarolniczą działalnością gospodarczą lub bezpośrednio w związku z wykonywaniem wolnego zawodu,
- wygrane w grach losowych i zakładach wzajemnych urządzanych i prowadzonych na podstawie przepisów o grach losowych i zakładach wzajemnych przez uprawniony podmiot mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- część dochodów osób fizycznych, mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub których pobyt czasowy w Rzeczypospolitej Polskiej trwa w danym roku podatkowym dłużej niż 183 dni, przebywających czasowo za granicą i uzyskujących dochody ze stosunku pracy lub stypendiów - w wysokości odpowiadającej równowartości diet określonych w odrębnych przepisach obowiązujących w przedsiębiorstwach państwowych w sprawie pokrywania kosztów podróży służbowych poza granicami kraju - obliczonych za okres, w którym była wykonywana praca lub było otrzymywane stypendium,
- część dochodów osób, mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub których pobyt czasowy w Rzeczypospolitej Polskiej trwa w danym roku podatkowym dłużej niż 183 dni, przebywających czasowo za granicą i uzyskujących tam dochody z innych tytułów niż stosunek pracy lub stypendium - w wysokości odpowiadającej równowartości diet, określonych w odrębnych ustawach lub przepisach wydanych przez właściwego ministra w sprawie diet i innych należności z tytułu podróży służbowych poza granicami kraju, obliczonych za okres, w którym osoby te uzyskiwały dochód; zwolnienia nie stosuje się w przypadku uzyskania za ten sam okres dochodu ze stosunku pracy lub stypendium, z którego część zwolniona jest od opodatkowania na podstawie punktu poprzedniego (tj. art. 21 ust. 1 pkt 20 Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych),
- dochody osób fizycznych, podlegających nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w rozumieniu art. 3 Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ze źródeł przychodów znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, tak stanowi,
- stypendia naukowe,
- stypendia za wyniki w nauce i stypendia ministra za osiągnięcia w nauce,
- nagrody wypłacane przez Polski Komitet Olimpijski i Polski Komitet Paraolimpijski za uzyskanie wyników na igrzyskach olimpijskich i paraolimpijskich,
- dochód uzyskany przez podatnika ze sprzedaży świadectwa udziałowego wydanego sprzedającemu zgodnie z przepisami o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji,
- dochód uzyskany przez podatnika ze sprzedaży świadectw udziałowych wymiennalnych na akcje funduszy przemysłowych, wydanych sprzedającemu zgodnie z przepisami o funduszach przemysłowych i ich prywatyzacji w związku z reformą systemu ubezpieczeń społecznych,
- dochody uzyskane z tytułu sprzedaży akcji narodowych funduszy inwestycyjnych, utworzonych na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202) - w skali roku do łącznej wysokości połowy jednomiesięcznego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej,

- przychody członków Ochotniczych Straży Pożarnych, uzyskane z tytułu uczestnictwa w szkoleniach, akcjach ratowniczych i akcjach związanych z likwidowaniem klęsk żywiołowych,
- przychody pochodzące z międzypaństwowych instytucji finansowych lub ze środków przyznanych przez rządy obcych państw na podstawie umów zawartych z tymi instytucjami lub państwami przez Radę Ministrów, właściwego ministra lub agencje rządowe oraz odsetki od tych przychodów lub środków lokowanych na bankowych rachunkach terminowych,
- przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie kosztów zadań w zakresie postępu biologicznego w produkcji roślinnej i zwierzęcej,
- dochody osób fizycznych, podlegających nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w rozumieniu art. 3 Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ze źródeł przychodów położonych w państwie, z którym Rzeczpospolita Polska nie zawarła umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania dochodów, jeżeli podlegają one w tym państwie podatkowi tego samego rodzaju i państwo to postępuje według zasad wzajemności co do takich samych dochodów ze źródeł położonych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej,
 - Jeżeli podatnik podlegający nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w rozumieniu art. 3 Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, oprócz dochodów ze źródeł przychodów położonych w państwie, z którym Rzeczpospolita Polska nie zawarła umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania dochodów, osiąga również inne dochody ze źródeł przychodów położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podatek od tych dochodów ustala się w następujący sposób:
 - do dochodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym dodaje się dochody zwolnione od tego podatku i od sumy tych dochodów oblicza się podatek według zwykłej skali podatkowej,
 - ustala się stopę procentową tego podatku do tak obliczonej sumy dochodów,
 - ustaloną w myśl podpunktu powyższego stopę procentową stosuje się do dochodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym,
- wartość wygranych w konkursach i grach organizowanych i emitowanych (ogłaszanych) przez środki masowego przekazu (prasa, radio i telewizja) oraz konkursach z dziedziny nauki, kultury, sztuki, dziennikarstwa i sportu, a także nagród związanych ze sprzedażą premią - jeżeli jednorazowa wartość tych wygranych i nagród nie przekracza kwoty trzykrotnego najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,
- dochody stanowiące równowartość wydatków na zakwaterowanie, poniesionych przez osoby przebywające czasowo za granicą i uzyskujące tam dochody - jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów - w wysokości stwierdzonej rachunkiem hotelowym (lub równorzędnym dokumentem), do wysokości limitu na koszty hotelu, określonego w odrębnych ustawach lub przepisach wydanych przez właściwego ministra w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, a w razie braku rachunku - w wysokości 25% tego limitu; zwolnienie nie dotyczy osób, którym zapewniono bezpłatne zakwaterowanie,
- przychody uzyskane przez krwiodawców ze sprzedaży pobranych od nich: krwi lub osocza,
- w okresie od dnia 1 stycznia 1993 r. do dnia 31 grudnia 2000 r. dochody:
 - ze sprzedaży obligacji Skarbu Państwa wyemitowanych po dniu 1 stycznia 1989 r. oraz obligacji wyemitowanych po dniu 1 stycznia 1997 r. przez jednostki samorządu terytorialnego, a także akcji dopuszczonych

do obrotu publicznego, nabytych na podstawie publicznej oferty lub na giełdzie papierów wartościowych albo w regulowanym pozagiełdowym wtórnym obrocie publicznym; zwolnienie nie ma zastosowania, jeżeli sprzedaż tych obligacji lub akcji jest przedmiotem działalności gospodarczej,

- ze sprzedaży na giełdzie papierów wartościowych albo w regulowanym pozagiełdowym wtórnym obrocie publicznym świadectw udziałowych wymiennalnych na akcje narodowych funduszy inwestycyjnych, z zastrzeżeniem, nie dotyczy to dochodu uzyskanego przez podatnika, któremu wydano świadectwo udziałowe zgodnie z przepisami o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (w tym przypadku zwolnienie jest bezterminowe); zwolnienie nie ma zastosowania, jeżeli sprzedaż tych świadectw jest przedmiotem działalności gospodarczej,
- z tytułu udziału w dochodach funduszy powierniczych, w tym również z tytułu umorzenia jednostek uczestnictwa w funduszach powierniczych.
- premia mieszkaniowa dopisana do stanu oszczędności na imiennym rachunku docelowego oszczędzania na podstawie przepisów o kasach oszczędnościowo-budowlanych i wspieraniu przez państwo oszczędzania na cele mieszkaniowe,
- część dochodów uzyskanych w roku podatkowym z działalności określonej w art. 10 ust. 1 pkt 3, w której wykorzystuje się odpady wytworzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ustalona w takim stosunku, w jakim za poprzedni rok podatkowy pozostaje wartość wykorzystanych odpadów w ogólnej wartości surowców i odpadów zużytych w procesie produkcji (Minister Finansów, w porozumieniu z Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, określa, w drodze rozporządzenia, rodzaje odpadów, których wykorzystanie uprawnia do zwolnienia, oraz szczegółowe zasady ustalania wartości odpadów wykorzystywanych w procesie produkcji),
- przychody z tytułu udziału w funduszach powierniczych lub inwestycyjnych, w tym również z tytułu umorzenia jednostek uczestnictwa w funduszach powierniczych oraz zbycia certyfikatów inwestycyjnych i jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych,
- przychody z tytułu umorzenia jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych w przypadku likwidacji funduszu inwestycyjnego,
- wypłaty środków z pracowniczego funduszu emerytalnego dokonane na rzecz członka tego funduszu,
- wypłaty środków z otwartego funduszu emerytalnego na rzecz byłego współmałżonka członka tego funduszu, przekazane na rachunek tego współmałżonka w otwartym funduszu emerytalnym,
- dochody uzyskane z tytułu przeniesienia własności świadectw udziałowych funduszu przemysłowego na rzecz otwartych i pracowniczych funduszy emerytalnych lub w zamian za zbycie jednostek uczestnictwa w otwartym albo specjalistycznym funduszu inwestycyjnym, dokonanego zgodnie z przepisami o funduszach przemysłowych i ich prywatyzacji w związku z reformą systemu ubezpieczeń społecznych.

Skala podatkowa

Gdyby podatek dochodowy od osób fizycznych był rozłożony proporcjonalnie, to człowiek zarabiający dwa razy więcej płaciłby dwa razy więcej podatku. Ale tak nie jest.

Przypuśćmy, że mamy trzy osoby: Pracownik, Szef i Bezrobotny. Pracownik zarabia 1.500 zł miesięcznie (brutto, czyli na papierze). Szef zarabia 15.000 zł. Bezrobotny nie ma prawa do zasiłku, ale od czasu do czasu gdzieś popracuje i wychodzi mu razem 150 zł miesięcznie.

Założmy, że nikt z nich nie korzysta z żadnych ulg ani odliczeń, zapomnijmy też o kosztach uzyskania przychodu.

Nasi bohaterowie zapłacą następujące podatki:

- Bezrobotny zapłaci 5 zł 40 gr.
- Pracownik zapłaci 3.083 zł 40 gr.
- Szef zapłaci 63.835 zł 28 gr.

Weźmy za podstawę Pracownika. Gdyby przyjąć, że wszyscy mają równe żóładki, to każdy z nich powinien zapłacić 3.083 zł 40 gr. Gdyby zaś przyjąć, że suma odkładana do wspólnej kasy powinna być proporcjonalna do zarobków, wyszłoby, że Bezrobotny powinien zapłacić 308 zł 34 gr, a Szef 30.834 zł. Tymczasem Bezrobotny nie zapłacił w zasadzie nic, a Szef ponad dwa razy więcej. To się nazywa: "skala podatkowa".

Uwaga: jeżeli Bezrobotny jest mężem bądź żoną Szefa (lub wychowywanym samotnie dzieckiem), mogą rozliczyć się razem. Wtedy dodają swoje dochody, dzielą przez dwa i obliczają podatek wspólnie. W naszym przypadku każde z nich zapłaci po 28.195 zł 28 gr: tak można uciec od skali podatkowej i temu celowi służy rozliczenie wspólne (jako para zaoszczędzą 7450 zł 12 gr).

Wartości skali podatkowej na rok 1998

- Osoby zarabiające rocznie do 1771,58 zł:
 - nic
- Osoby zarabiające rocznie ponad 1771,58 zł do 25.252 zł:
 - 19% podstawy obliczania minus 336,60 zł
- Osoby zarabiające rocznie ponad 25.252 zł do 50.504 zł:
 - 4.461,28 zł plus 30% nadwyżki ponad 25.252 zł
- Osoby zarabiające rocznie ponad 50.504 zł:
 - 12.036,88 zł plus 40% nadwyżki ponad 50.504 zł

Zaliczki

Rząd potrzebuje pieniędzy cały rok. Dlatego nie na rękę by mu było, gdyby ludzie płacili podatek raz do roku. Stąd mamy obowiązek wpłacania co miesiąc zaliczki, równej 1/12 rocznych dochodów (tak, żeby przez rok uzbierało się wszystko).

Jeżeli pracujesz (także na umowie zlecenia lub umowie o dzieło), pobierasz emeryturę czy zasiłek, ten kto Ci płaci (np. zakład pracy lub ZUS) musi odprowadzać zaliczki na podatek dochodowy w Twoim imieniu.

Ten, kto odprowadza za Ciebie zaliczkę, nazywa się płatnikiem.

Sposób obliczania zaliczek jest dokładnie określony w Ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych i od płatnika nic tu nie zależy.

Płatnik ma obowiązek przysłać Ci na odpowiednim formularzu zaświadczenie o Twoich zarobkach i zaliczkach, jakie w Twoim imieniu wpłacił. Dzięki temu raz do roku możesz zrobić po nim poprawkę: dopłacić (jeżeli zapłacił za mało) lub zażądać zwrotu od urzędu skarbowego (jeśli zapłacił za dużo).

Jeżeli okaże się, że masz dopłacić, powinieneś się cieszyć: oznacza to, że dostałeś nieoprocentowany kredyt na kilka lub kilkanaście miesięcy i dopiero teraz musisz go zwrócić.

Najczęściej jednak okazuje się, że to Państwo wzięło od Ciebie darmowy kredyt i teraz dopiero możesz go odebrać.

Procedura obliczania zaliczek od pensji

Zakład pracy (płatnik) ma obowiązek co miesiąc odprowadzać zaliczki na podatek dochodowy.

Już w styczniu trzeba zapłacić odpowiednią część podatku za cały rok, który się dopiero zaczął. Skąd wiadomo, do którego przedziału skali podatkowej będzie należał podatnik? Jak zgadnąć, ile procent pensji powinien zapłacić?

Rozwiązano ten problem następująco:

1. od początku roku do miesiąca, w którym podatnik przestał się mieścić w pierwszym przedziale skali podatkowej, oblicza mu się zaliczki według najniższej stawki,
2. od następnego miesiąca, aż do miesiąca, w którym podatnik przestał się mieścić w drugim przedziale skali podatkowej, oblicza się zaliczki według drugiej stawki,
3. od następnego miesiąca, do końca roku oblicza się zaliczki według trzeciej stawki.

Przypuśćmy, że p. Kowalski w r. 1997 zarabiał 4000 zł miesięcznie. Przypomnijmy, że [skala podatkowa](#) za ten rok wyglądała następująco:

- Osoby zarabiające rocznie do 25.252 zł:
 - 19% podstawy obliczania minus 336,60 zł
- Osoby zarabiające rocznie ponad 25.252 zł do 50.504 zł:
 - 4.461,28 zł plus 30% nadwyżki ponad 25.252 zł
- Osoby zarabiające rocznie ponad 50.504 zł:
 - 12.036,88 zł plus 40% nadwyżki ponad 50.504 zł

(Nie uwzględnia się tego, że osoby nie zarabiające rocznie poniżej 1771 zł nie płacą niczego, co wynika ze sposobu obliczania podatku dla pierwszego progu.)

Jeżeli p. Kowalski miał miesięczne dochody 5.000 zł brutto, to zaliczki od jego pensji pobierane były w następujący sposób:

1. Od stycznia do maja p. Kowalski zarobił 5 razy 5.000 zł, czyli 25.000: mieścił się więc w pierwszym przedziale (mógł przecież rzucić pracę w końcu maja i wtedy jego roczny dochód wyniósłby 25.000 zł). Za każdy z tych miesięcy zaliczka została obliczona jako 19% z 5.000, czyli 950 zł.
2. W czerwcu p. Kowalski zarobił kolejne 5.000, jego łączny dochód wyniósł więc już 30.000 i był już w drugim przedziale skali (powyżej 25.252 zł); jednak ponieważ w pierwszych dniach czerwca p. Kowalski mieścił się jeszcze w pierwszym przedziale skali, za czerwiec zaliczka została pobrana w wysokości 19% z 5.000, czyli 950 zł.
3. Kolejny próg (50.504 zł) p. Kowalski przekroczył na początku listopada; za lipiec, sierpień, wrzesień, październik i listopad pobierano więc od niego miesięcznie 30% pensji, czyli po 1500 zł.
4. Za grudzień zabrano p. Kowalskiemu 40% pensji, czyli 2000 zł.

W pewnych sytuacjach zaliczki mogą być pobierane w mniejszej wysokości. Ma to miejsce np. gdy:

- złożysz oświadczenie, że chcesz się opodatkować razem z niepracującym małżonkiem lub dzieckiem,
- złożysz oświadczenie, że jest to twój jedyny lub główny etat.

Owe oświadczenia składa się na odpowiednich formularzach, które zakład pracy powinien Ci udostępnić.

Biurokracja: formularze i terminy ich składania

Możesz w ogóle nie pamiętać o podatku dochodowym. Jeżeli podpiszesz stosowne zaświadczenie w zakładzie pracy (lub np. w ZUS), że nie pobierasz żadnych innych dochodów podlegających podatkowi dochodowemu i nie chcesz korzystać z żadnych ulg, to płatnik (np. zakład pracy) rozliczy Cię bez Twojego udziału. Ale jeżeli gdyby tak było, zapewne nie zajrzałyś na nasze strony.

Jeżeli:

- nie prowadziłeś pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowanej na ogólnych zasadach,
- nie prowadziłeś działów specjalnych produkcji rolnej,
- nie osiągałeś przychodów z najmu, dzierżawy lub umów o podobnym charakterze,
- nie byłeś obowiązany do samodzielnego rozliczania się z podatku w roku podatkowym z tytułu innych dochodów opodatkowanych na ogólnych zasadach (nie składałeś deklaracji PIT-51, PIT-52),
- nie rozliczałeś osiągniętych dochodów małoletnich dzieci, podlegających łącznemu opodatkowaniu,
- nie uzyskałeś dochodów z zagranicy zwolnionych od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 33 Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz §9 ust. 1 pkt 6 Rozporządzenia wykonawczego Ministra Finansów do tej ustawy,

czyli, wszystkie zaliczki zostały wpłacone w Twoim imieniu przez płatników,

to wypełniasz formularz PIT-30, PIT-31 lub PIT-34.

- PIT-30 jest przeznaczony dla osób rozliczających się samodzielnie,
- PIT-31 dla małżonków, a
- PIT-34 dla osób samotnie wychowujących dziecko.

W przeciwnym razie, jeżeli sam wpłacałeś zaliczki, wypełniasz:

- PIT-32 jeżeli rozliczasz się samodzielnie,
- PIT-33 jeżeli rozliczasz się z małżonkiem, a
- PIT-35 jeżeli samotnie wychowujesz dziecko.

Na wypełnienie któregoś z tych formularzy masz czas do końca kwietnia.

Wspólne rozliczanie się z małżonkiem i z dziećmi

Wspólne rozliczanie się z małżonkiem lub dzieckiem ma służyć temu, by "uciec od skali podatkowej". Objasnienie, dlaczego warto od niej uciekać, znajdziesz na stronie poświęconej skali.

Rozliczać się łącznie można:

- z mężem lub żoną,
- z dzieckiem, jeżeli nie ma się męża ani żony.

Przepis Ustawy jest tak skonstruowany, że rozliczanie się łącznie jest traktowane jako wyjątek. Dlatego należy dokonać pewnych starań, by sobie na nie "zasłużyć".

Poniżej przedstawimy:

1. warunki rozliczania się z małżonkiem,
2. sposób obliczania podatku przy rozliczaniu się z małżonkiem.
3. warunki rozliczania się z dzieckiem, jeżeli nie ma się małżonka,
4. sposób obliczania podatku przy rozliczaniu się z dzieckiem.

Warunki rozliczania się z małżonkiem

Aby rozliczyć się wspólnie z żoną lub mężem, należy spełnić następujące warunki:

- podlegać nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu
 - oboje muszą mieszkać w Polsce przez co najmniej 183 dni w danym roku;
- być we wspólności majątkowej
 - rozdzielność majątkowa (intercyza) wyklucza rozliczenia wspólne;
- być w małżeństwie przez cały rok kalendarzowy
 - ślub musi być zawarty najpóźniej 1 stycznia;
- złożyć stosowne oświadczenie o spełnieniu powyższych warunków
 - składa się je przez podpisy na formularzu PIT.

Sposób obliczania podatku przy rozliczaniu się z małżonkiem

Do wspólnego rozliczania się z małżonkiem służy formularz PIT-31 (lub PIT-33).

Obliczanie podatku polega na tym, że:

1. małżonkowie osobno obliczają swoje dochody (od własnych przychodów odejmując własne koszty),
2. osobno odejmują ulgi odliczane od dochodu,
3. tak wyliczone dochody dodają do siebie (obliczając wspólny dochód)
4. wspólny dochód dzielą przez dwa (wyliczając ile przypada na każde z nich)
5. obliczają podatek, jaki każde z nich powinno zapłacić (będzie on taki sam)
6. dodają swoje podatki (czyli podatek przypadający na jedną osobę mnożą przez dwa)
7. odejmują wszystkie ulgi odliczane od podatku

(punkty 3-6 można wyrazić jednym zdaniem: "od średniej arytmetycznej swoich dochodów obliczają podatek i mnożą go przez dwa").

Jeżeli podatek obliczony w ten sposób będzie większy od sumy zaliczek wpłaconych wcześniej, należy im się zwrot od urzędu skarbowego; w innym przypadku będą musieli dopłacić różnicę.

Warunki rozliczania się z dzieckiem, jeżeli nie ma się małżonka

Aby rozliczyć się wspólnie z dzieckiem, należy spełnić następujące warunki:

- być stanu wolnego, czyli jedną z poniższych osób:
 - panną lub kawalerem,
 - osobą rozwiedzioną,
 - wdową lub wdowcem;
- wychowywać dziecko, czyli być jego:
 - matką lub ojcem,
 - opiekunem prawnym.

Oczywiście, nie na z każdym dzieckiem można się razem rozliczyć; dotyczy to tylko:

- dzieci małoletnich (tj. do 18 roku życia),
- dzieci, na które pobierany był zasiłek pielęgnacyjny (niezależnie od wieku),
- dzieci do ukończenia 25 lat uczące się w szkołach lub studiujące, pod warunkiem jednak że w danym roku kalendarzowym nie uzyskały one dochodów, z wyjątkiem dochodów zwolnionych (wolnych) od podatku dochodowego.

Sposób obliczania podatku przy rozliczaniu się z dzieckiem

Do wspólnego rozliczania się z dzieckiem służy formularz PIT-34 (lub PIT-35).

Obliczanie podatku polega na tym, że:

1. obliczasz swoje dochody (od przychodów odejmując koszty),
2. odejmujesz ulgi odliczane od dochodu,
3. od połowy dochodów obliczasz podatek i mnożysz go razy dwa
4. odejmujesz wszystkie ulgi odliczane od podatku.

Jeżeli podatek obliczony w ten sposób będzie większy od sumy zaliczek wpłaconych wcześniej, należy ci się zwrot od urzędu skarbowego; w innym przypadku będą musieli dopłacić różnicę.

Nie mówi się tu nic o dochodach dziecka, bo ten sposób rozliczania jest dopuszczalny tylko wtedy, gdy dziecko nie osiąga dochodów podlegających podatkowi dochodowemu.

Urzędy podatkowe

Województwo: Warszawa

Miasto	Adres	Numer rachunku	Bank
Warszawa	US Warszawa - Mokotów, 00-793 Warszawa, ul. Kujawska 1	10101010-16548-222- <u>X</u> *	NBP o/okr Warszawa
Warszawa	US Warszawa - Praga, 04-379 Warszawa, ul. Mycielskiego 21	10101010-16564-222- <u>X</u> *	NBP o/okr Warszawa
Warszawa	Pierwszy US Warszawa - Śródmieście 02-013 Warszawa, ul. Lindleya 14	10101010-16580-222- <u>X</u> *	NBP o/okr Warszawa
Warszawa	Drugi US Warszawa Śródmieście 02-013 Warszawa, ul.Lindleya 14	10101010-16593-222- <u>X</u> *	NBP o/okr Warszawa
Warszawa	US Warszawa - Wola, 01-208 Warszawa, ul. Przykopowa 31	10101010-16607-222- <u>X</u> *	NBP o/okr Warszawa
Warszawa	US Warszawa - Targówek, 03-482 Warszawa, ul. Dąbrowszczaków 14	10101010-16577-222- <u>X</u> *	NBP o/okr Warszawa
Warszawa	US Warszawa Wawer, 04-379 Warszawa, ul. Mycielskiego 20	10101010-16636-222- <u>X</u> *	NBP o/okr Warszawa
Warszawa	US Warszawa - Bielany, 01-844 Warszawa, ul. Skalbmierska 5	10101010-16610-222- <u>X</u> *	NBP o/okr Warszawa
Warszawa	US Warszawa - Ursynów, 02-677 Warszawa, ul. Wynalazek 3	10101010-16506-222- <u>X</u> *	NBP o/okr Warszawa
Warszawa	US Warszawa - Bemowo, 02-325 Warszawa, ul. Biało-brzeska 53a	10101010-16551-222- <u>X</u> *	NBP o/okr Warszawa
Grodzisk Mazowiecki	05-825 Grodzisk Mazowiecki, ul. Daleka 11	10101010-16388-222- <u>X</u> *	NBP o/okr Warszawa
Legionowo	05-120 Legionowo, ul. Piłsudskiego 43 c	10101010-16157-222- <u>X</u> *	NBP o/okr Warszawa
Nowy Dwór Mazowiecki	05-100 Nowy Dwór Mazowiecki, ul. Zakroczyńska 30	10101010-16678-222- <u>X</u> *	NBP o/okr Warszawa
Otwock	05-400 Otwock, ul. Matejki 4	10101010-16737-222- <u>X</u> *	NBP o/okr Warszawa
Piaseczno	05-500 Piaseczno, ul. Czajewicza 2/4	10101010-16186-222- <u>X</u> *	NBP o/okr Warszawa
Pruszków	05-800 Pruszków, ul. Staszica 1	10101010-16261-222- <u>X</u> *	NBP o/okr Warszawa
Wołomin	05-200 Wołomin, ul. Ogrodowa 4	10101010-16056-222- <u>X</u> *	NBP o/okr Warszawa

USTAWA z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Rozdział 1. Podmiot i przedmiot opodatkowania

Art. 1. Ustawa reguluje opodatkowanie podatkiem dochodowym dochodów osób fizycznych.

Art. 2.

1. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) przychodów z działalności rolniczej, z wyjątkiem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej,
 - 2) przychodów z gospodarki leśnej w rozumieniu ustawy o lasach,
 - 3) przychodów podlegających przepisom o podatku od spadków i darowizn,
 - 4) przychodów wynikających z czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy.
 - 5) przychodów z tytułu podziału wspólnego majątku małżonków w wyniku ustania lub ograniczenia małżeńskiej wspólności majątkowej.
2. Działalnością rolniczą w rozumieniu ust. 1 pkt 1 jest produkcja roślinna i zwierzęca, w tym również produkcja materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcja warzywnicza gruntowa, szklarniowa i pod folią, produkcja roślin ozdobnych, grzybów uprawnych i sadownicza, hodowla i produkcja materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcja zwierzęca typu przemysłowego fermowego oraz hodowla ryb.
3. Działami specjalnymi produkcji rolnej są: uprawy w szklarni i ogrzewanych tunelach foliowych, uprawy grzybów i ich grzybni, uprawy roślin "in vitro", fermowa hodowla i chów drobiu rzeźnego i nieśnego, wylęgarnie drobiu, hodowla i chów zwierząt futerkowych i laboratoryjnych, hodowla dżdżownic, hodowla entomofagów, hodowla jedwabników, prowadzenie pasiek oraz hodowla i chów innych zwierząt poza gospodarstwem rolnym.
4. Ilekroć w ustawie jest mowa o gospodarstwie rolnym, oznacza to gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym.
5. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, w drodze rozporządzenia, określi:
- 1) okresy przetrzymywania zakupionych zwierząt i roślin, jakie muszą być zachowane, aby przetrzymywanie to uznać za działalność rolniczą w rozumieniu ust. 2,
 - 2) które z wymienionych w ust. 3 rodzajów upraw i hodowli ze względu na ich rozmiary nie stanowią działu specjalnego produkcji rolnej.

Art. 3.

1. Osoby fizyczne, jeżeli mają miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub których czasowy pobyt w Rzeczypospolitej Polskiej trwa w danym roku podatkowym dłużej niż 183 dni, podlegają obowiązkowi podatkowemu od całości swych dochodów bez względu na miejsce położenia źródeł przychodów (nieograniczony obowiązek podatkowy).
2. Obowiązek podatkowy określony w ust. 1 nie dotyczy osób fizycznych przybyłych do Rzeczypospolitej Polskiej na pobyt czasowy w celu podjęcia zatrudnienia w zagranicznych przedsiębiorstwach drobnej wytwórczości, w spółkach utworzonych z udziałem podmiotów zagranicznych oraz oddziałach i przedstawicielstwach przedsiębiorstw i banków zagranicznych.

3. Od podatku dochodowego od dochodu uzyskanego ze źródeł przychodów położonych za granicą wolni są członkowie personelu przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych oraz inne osoby korzystające z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na podstawie umów lub powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych, jak również członkowie ich rodzin pozostający z nimi we wspólnocie domowej, jeżeli nie są obywatelami polskimi i nie mają stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 4. Osoby fizyczne, jeżeli nie mają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsca zamieszkania lub pobytu w rozumieniu art. 3 ust. 1, oraz osoby określone w art. 3 ust. 2 podlegają obowiązkowi podatkowemu tylko od dochodów z pracy wykonywanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie stosunku służbowego lub stosunku pracy, bez względu na miejsce wypłaty wynagrodzenia, oraz od innych dochodów osiąganych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (ograniczony obowiązek podatkowy).

Art. 5. Za terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu ustawy uważa się również znajdującą się poza morzem terytorialnym wyłączną strefę ekonomiczną, w której Rzeczpospolita Polska na podstawie prawa wewnętrznego i zgodnie z prawem międzynarodowym wykonuje prawa odnoszące się do badania i eksploatacji dna morskiego i jego podglebia oraz ich zasobów naturalnych.

Art. 6.

1. Małżonkowie podlegają odrębnemu opodatkowaniu od osiągniętych przez nich dochodów.
2. Małżonkowie podlegający obowiązkowi podatkowemu, o którym mowa w art. 3 ust. 1, między którymi istnieje wspólność majątkowa, pozostający w związku małżeńskim przez cały rok podatkowy, mogą być jednak, na wniosek wyrażony we wspólnym zeznaniu rocznym, opodatkowani łącznie od sumy swoich dochodów ustalonych zgodnie z art. 9 ust. 1, po uprzednim odliczeniu, odrębnie przez każdego z małżonków, kwot określonych w art. 26 i art. 26a; w tym przypadku podatek ustala się na imię obojga małżonków w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy łącznych dochodów małżonków, z tym że do sumy tych dochodów nie wlicza się dochodów (przychodów) opodatkowanych w sposób zryczałtowany.
3. Zasada wyrażona w ust. 2 ma zastosowanie również, jeżeli jeden z małżonków w roku nie uzyskał przychodów ze źródeł, z których dochód jest opodatkowany zgodnie z art. 27, lub osiągnął dochody w wysokości nie powodującej obowiązku uiszczenia podatku.
4. Od osób samotnie wychowujących w roku podatkowym:
 - 1) dzieci małoletnie,
 - 2) dzieci, bez względu na ich wiek, dzieci, na które, zgodnie z odrębnymi przepisami pobierany był zasiłek pielęgnacyjny,
 - 3) dzieci do ukończenia 25 lat uczące się w szkołach, o których mowa w przepisach o systemie oświaty lub w przepisach o szkolnictwie wyższym, jeżeli w roku podatkowym dzieci te nie uzyskały dochodów, z wyjątkiem dochodów zwolnionych (wolnych) od podatku dochodowego - podatek może być ustalony, na wniosek wyrażony w rocznym zeznaniu podatkowym, w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy dochodów; przepisy ust. 2, zdanie po średniku, i ust. 3 stosuje się odpowiednio.
5. Przez osobę samotnie wychowującą dzieci rozumie się rodzica albo opiekuna prawnego stanu wolnego: pannę, kawalera, osobę rozwiedzioną, wdowę oraz wdowca.

Art. 7.

1. Dochody małoletnich dzieci własnych i przysposobionych, z wyjątkiem dochodów z ich pracy, stypendiów oraz dochodów z przedmiotów oddanych im do swobodnego

użytku, dolicza się do dochodów rodziców lub dochodów osób, o których mowa w art. 6 ust. 4, chyba że rodzicom nie przysługuje prawo pobierania pożytków ze źródeł przychodów dzieci.

2. Jeżeli małżonkowie podlegają odrębnemu opodatkowaniu, dochody małoletnich dzieci dolicza się po połowie do dochodu każdego z małżonków.

Art. 8. Dochody z udziału w spółce nie będącej osobą prawną, ze wspólnej własności, wspólnego posiadania lub wspólnego użytkowania źródła przychodów opodatkowuje się osobno u każdej osoby w stosunku do jej udziału. W braku przeciwnego dowodu przyjmuje się, że udziały wspólników w dochodach są równe. Zasady wyrażone w zdaniach poprzednich stosuje się odpowiednio do rozliczenia strat powstałych z tych źródeł.

Art. 9.

1. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem dochodów wymienionych w art. 21 i zwolnionych od podatku na podstawie odrębnych przepisów. Jeżeli podatnik uzyskuje dochody z więcej niż jednego źródła, przedmiotem opodatkowania w danym roku podatkowym jest, z zastrzeżeniem art. 24 ust. 3, art. 28-30, suma dochodów ze wszystkich źródeł przychodów.
2. Dochodem ze źródła przychodów, jeżeli przepisy art. 24 i 25 nie stanowią inaczej, jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania osiągnięta w roku podatkowym. Jeżeli koszty uzyskania przekraczają sumę przychodów, różnica jest stratą ze źródła przychodów.
3. Stratę ze źródła przychodów poniesioną w roku podatkowym, z wyjątkiem straty ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8, oraz strat ze źródeł przychodów, z których dochody są wolne od podatku dochodowego, pokrywa się w równych częściach dochodu uzyskanego z tego źródła w najbliższych, kolejno po sobie następujących trzech latach podatkowych; w przypadku gdy podatnik w tych latach opodatkowany jest w sposób określony w art. 30 ust. 1 pkt 6, odpowiednią część straty odlicza się od przychodu z tego samego źródła.
4. Przepis ust. 3 ma zastosowanie do straty z działów specjalnych produkcji rolnej, jeżeli dochód z działów specjalnych produkcji rolnej przez okres następujących trzech kolejnych lat podatkowych ustalany jest na podstawie ksiąg.

Rozdział 2. Źródła przychodów

Art. 10.

1. Źródłami przychodów są:

- 1) stosunek służbowy, stosunek pracy, w tym również spółdzielczy stosunek pracy, członkostwo w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną, praca nakładcza, emerytura lub renta,
 - 2) działalność wykonywana osobiście,
 - 3) pozarolnicza działalność gospodarcza, w tym również wykonywanie wolnego zawodu, z wyjątkiem działalności określonej w pkt 2,
 - 4) działy specjalne produkcji rolnej,
 - 5) nieruchomości lub ich części,
 - 6) najem, podnajem, dzierżawa, poddzierżawa oraz inne umowy o podobnym charakterze, w tym również dzierżawa, poddzierżawa działów specjalnych produkcji rolnej oraz gospodarstwa rolnego lub jego składników na cele nierolnicze albo na prowadzenie działów specjalnych produkcji rolnej,
 - 7) kapitały pieniężne i prawa majątkowe, w tym sprzedaż i zamiana praw majątkowych innych niż wymienione w pkt 8 lit. a) - c),
 - 8) sprzedaż lub zamiana, z zastrzeżeniem ust. 2:
 - a) nieruchomości lub ich części oraz udziału w nieruchomości,
 - b) spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub użytkowego oraz wynikającego z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym,
 - c) prawa wieczystego użytkowania gruntów,
 - d) innych rzeczy - jeżeli sprzedaż lub zamiana nie następuje w wykonywaniu działalności gospodarczej i została dokonana w przypadku sprzedaży lub zamiany nieruchomości i praw majątkowych określonych pod lit. a) - c), przed upływem pięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło nabycie lub wybudowanie, a innych rzeczy - przed upływem pół roku, licząc od końca miesiąca, w którym nastąpiło nabycie; w przypadku zamiany okresy te odnoszą się wyłącznie do osób uzyskujących przychód,
 - 9) inne źródła.
2. Jeżeli podatnik korzystał na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 8 z odliczenia od dochodu wydatków poniesionych na budowę budynku mieszkalnego z przeznaczeniem znajdujących się w nim lokali mieszkalnych na wynajem, sprzedaż lub zamianę takiego budynku, jego części lub lokali stanowi źródło przychodów, gdy sprzedaż lub zamiana nastąpiła przed upływem dziesięciu lat licząc od końca roku podatkowego, w którym nastąpiło wybudowanie.

Art. 11.

1. Przychodami, z zastrzeżeniem art. 14-16, art. 17 pkt 6, art. 19 i art. 20 ust. 3, są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń.
2. Wartość świadczeń w naturze, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 2 i 3, oblicza się na podstawie przeciętnych cen stosowanych w danej miejscowości w dacie osiągnięcia przychodu w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.
- 2a. Przy ustalaniu wartości innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych przepisy art. 12 ust. 3 i 3a stosuje się odpowiednio.

3. Przychody w walutach obcych przelicza się na złote według kursów z dnia otrzymania lub postawienia do dyspozycji podatnika, ogłaszanych przez bank dewizowy, z którego usług korzystał podatnik, i mających zastosowanie przy kupnie walut. Jeżeli podatnik nie korzysta z usług banku dewizowego, przychody przelicza się na złote według kursu średniego walut obcych z dnia uzyskania przychodów, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski.

Art. 12.

1. Za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za nie wykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.
2. Wartość pieniężną świadczeń w naturze ustala się według zasad określonych w odrębnych przepisach w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne pracowników.
3. Wartość innych nieodpłatnych świadczeń ustala się:
 - 1) jeżeli przedmiotem świadczeń są usługi wchodzące w zakres działalności gospodarczej pracodawcy - według cen stosowanych wobec innych odbiorców niż pracownicy,
 - 2) jeżeli przedmiotem świadczeń są usługi zakupione przez pracodawcę - według cen zakupu,
 - 3) jeżeli przedmiotem świadczenia jest udostępnienie lokalu mieszkalnego - w wysokości równowartości czynszu, jaki przysługiwałby w razie zawarcia umowy najmu tego lokalu,
 - 4) w pozostałych przypadkach - według cen rynkowych stosowanych w danej miejscowości w dacie otrzymania świadczenia.
- 3a. Jeżeli świadczenia są częściowo odpłatne, przychodem podatnika jest różnica pomiędzy wartością tych świadczeń, ustaloną według zasad określonych w ust. 3, a odpłatnością ponoszoną przez podatnika.
4. Za pracownika w rozumieniu ustawy uważa się osobę pozostającą w stosunku służbowym, stosunku pracy, stosunku pracy nakładczej lub spółdzielczym stosunku pracy.
5. Nie wlicza się do przychodu osób wykonujących pracę nakładczą wartości surowców i materiałów pomocniczych dostarczonych przez te osoby oraz zwrotu poniesionych przez nie kosztów z tytułu transportu, zużytej energii, opału, konserwacji maszyn i urządzeń itp., jeżeli osoba, na rzecz której wykonywana jest praca nakładcza, wypłaca należność z tych tytułów w wyodrębnionej pozycji.
6. Za przychód z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną uważa się wszelkie przychody, o których mowa w art. 11, uzyskane przez członka spółdzielni lub jego domownika z tytułu wkładu pracy oraz innych tytułów przewidzianych w statucie spółdzielni, po wyłączeniu z tych przychodów udziałów w dochodzie podzielnym spółdzielni z tytułu działalności rolniczej, z wyjątkiem polegającej na prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.
7. Przez emeryturę lub rentę rozumie się łączną kwotę świadczeń emerytalnych i rentowych wraz ze wzrostami i dodatkami, z wyłączeniem dodatków rodzinnych i pielęgnacyjnych oraz dodatków dla sierot zupełnych do rent rodzinnych.
8. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, określi podstawowe zasady prowadzenia ewidencji w spółdzielniach, o których mowa w ust. 6, dla celów wyodrębnienia dochodu podzielnego z tytułu działalności rolniczej, z wyjątkiem polegającej na prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej.

Art. 13. Za przychody z działalności wykonywanej osobiście, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 , uważa się:

- 1) (skreślony)
- 2) przychody z osobiście wykonywanej działalności artystycznej, literackiej, naukowej, trenerskiej, oświatowej i publicystycznej, w tym z tytułu udziału w konkursach z dziedziny nauki, kultury i sztuki oraz dziennikarstwa, jak również przychody z uprawiania sportu, stypendia sportowe przyznawane na podstawie odrębnych przepisów oraz przychody sędziów z tytułu prowadzenia zawodów sportowych,
- 3) przychody z działalności duchownych, osiągnięte z innego tytułu niż umowa o pracę,
- 4) przychody z działalności polskich arbitrow uczestniczących w procesach arbitrażowych z partnerami zagranicznymi,
- 5) wynagrodzenia otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich, bez względu na sposób powoływania tych osób, nie wyłączając odszkodowania za utracony zarobek,
- 6) wynagrodzenia osób, którym organ władzy lub administracji państwowej albo samorządowej, sąd lub prokurator, na podstawie właściwych przepisów, zlecił wykonanie określonych czynności, a w szczególności wynagrodzenia biegłych w postępowaniu sądowym, dochodzeniowym i administracyjnym oraz płatników i inkasentów należności publicznoprawnych, a także przychody z tytułu udziału w komisjach powoływanych przez organy władzy lub administracji państwowej albo samorządowej,
- 7) wynagrodzenia otrzymywane przez osoby, niezależnie od sposobu ich powoływania, należące do składu zarządów, rad nadzorczych, komisji lub innych organów stanowiących osób prawnych,
- 8) przychody z tytułu osobistego wykonywania usług, na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło albo wykonywania wolnego zawodu, uzyskiwane wyłącznie od:
 - a) osoby prawnej, jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej lub przedsiębiorcy - jeżeli podatnik wykonuje te usługi wyłącznie dla potrzeb tych podmiotów i tego samego rodzaju usług nie wykonuje dla ludności,
 - b) właściciela (posiadacza) nieruchomości, w której lokale są wynajmowane, lub działającego w jego imieniu zarządcy albo administratora - jeżeli podatnik wykonuje te usługi wyłącznie dla potrzeb związanych z tą nieruchomością.

Art. 14.

1. Za przychód z działalności, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 , uważa się kwoty należne, choćby nie zostały faktycznie otrzymane, po wyłączeniu wartości zwróconych towarów, udzielonych bonifikat i skont. U podatników dokonujących sprzedaży towarów i usług opodatkowanych podatkiem od towarów i usług za przychód z tej sprzedaży uważa się przychód pomniejszony o należny podatek od towarów i usług.
 - 1a. Przychody w walutach obcych przelicza się na złote według kursów średnich z dnia uzyskania przychodu ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski. Jeżeli przychody wyrażone są w walutach obcych, a między dniem ich uzyskania i dniem faktycznego otrzymania występują różne kursy walut, przychody te odpowiednio podwyższa się lub obniża o różnice wynikające z zastosowania kursu kupna walut z dnia faktycznego otrzymania przychodów, ustalonego przez bank dewizowy, z którego usług korzystał uzyskujący przychód, oraz zastosowania kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia uzyskania przychodu.
 - 1b. Przychody z tytułu różnic kursowych od własnych środków lub wartości pieniężnych w walutach obcych związanych z działalnością gospodarczą ustala się jako różnicę między wartością tych środków obliczoną przy zastosowaniu kursu kupna walut z dnia faktycznego otrzymania przychodu oraz kursu kupna walut z dnia ich

otrzymania albo kursu sprzedaży z dnia nabycia walut, ogłaszanego odpowiednio przez bank dewizowy, z którego usług korzystał podatnik.

2. Przychodem z działalności gospodarczej są również:

- 1) przychody ze sprzedaży całości lub części składników majątku związanego z wykonywaną działalnością, nie będących nieruchomościami lub prawami, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8 ,
 - 2) dotacje, subwencje, dopłaty i inne nieodpłatne świadczenia otrzymane na pokrycie kosztów albo jako zwrot wydatków, z wyjątkiem gdy przychody te są związane z otrzymaniem, zakupem albo wytworzeniem we własnym zakresie środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, od których, zgodnie z odrębnymi przepisami wydanymi na podstawie art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 15 lutego 1993 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 1993 r. Nr 106, poz. 482 i Nr 134, poz. 646 oraz z 1994 r. Nr 1 poz. 2, Nr 43, poz. 163, Nr 80, poz. 368, Nr 87, poz. 406, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602, Nr 127, poz. 627), dokonuje się odpisów amortyzacyjnych,
 - 3) różnice kursowe,
 - 4) otrzymane kary umowne,
 - 5) odsetki od środków na rachunkach bankowych utrzymywanych w związku z wykonywaną działalnością,
 - 6) wartość umorzonych lub przedawnionych zobowiązań, z zastrzeżeniem ust. 3 pkt 6 , w tym z tytułu zaciągniętych kredytów (pożyczek), z wyjątkiem umorzonych pożyczek z Funduszu Pracy i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
 - 7) wartość zwróconych wierzytelności, które zostały, zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 20 , odpisane jako nieściągalne albo na które utworzono rezerwy zaliczone uprzednio do kosztów uzyskania przychodów,
 - 8) wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń, obliczonych zgodnie z art. 12 ust. 2 , 3 i 3a ,
 - 9) otrzymane wynagrodzenie za obsługę pracowniczego programu emerytalnego uczestnika, w związku ze zwrotem środków pochodzących ze składki dodatkowej
- 2a. W razie zwrotu części wierzytelności, o których mowa w ust. 2 pkt 7, przychód ustala się proporcjonalnie do udziału zwróconej części wierzytelności w jej ogólnej kwocie.

3. Do przychodów, o których mowa w ust. 1 i 2, nie zalicza się:

- 1) pobranych wpłat lub zarachowanych należności na poczet dostaw towarów i usług, które zostaną wykonane w następnych okresach sprawozdawczych, a także otrzymanych pożyczek i kredytów oraz zwróconych pożyczek, z wyjątkiem skapitalizowanych odsetek od tych pożyczek,
- 2) kwot naliczonych, lecz nie otrzymanych odsetek od należności, w tym również od udzielonych pożyczek, a także kwot należnych, lecz nie otrzymanych, z tytułu wolnego zawodu,
- 3) zwróconych, umorzonych lub zaniechanych podatków i opłat stanowiących dochody budżetu państwa albo budżetów gmin, nie zaliczonych do kosztów uzyskania przychodów,
- 3a) zwróconych innych wydatków nie zaliczonych do kosztów uzyskania przychodów,
- 4) odsetek otrzymanych w związku ze zwrotem nadpłaconych zobowiązań podatkowych i innych należności budżetowych, a także oprocentowania zwrotu różnicy podatku od towarów i usług, w rozumieniu odrębnych przepisów,
- 5) przychodów, które w rozumieniu przepisów o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych - zwiększają ten fundusz,
- 6) kwoty stanowiącej równowartość umorzonych zobowiązań, w tym także umorzonych pożyczek (kredytów), jeżeli umorzenie zobowiązań jest związane z bankowym postępowaniem ugodowym w rozumieniu przepisów o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków lub z postępowaniem układowym w rozumieniu przepisów prawa o postępowaniu układowym,

- 7) otrzymanych zwrotów różnicy podatku od towarów i usług oraz zwrotu podatku od towarów i usług, dokonywanych na podstawie odrębnych przepisów.
4. W przypadku najmu lub dzierżawy rzeczy albo praw majątkowych oraz umów o podobnym charakterze do przychodów nie zalicza się części przychodów stanowiącej spłatę określonej w umowie wartości przedmiotu najmu lub dzierżawy, odpowiadającej cenie nabycia lub kosztowi wytworzenia tych rzeczy albo praw majątkowych przez wynajmującego lub wydzierżawiającego, jeżeli rzecz tę lub prawo, zgodnie z odrębnymi przepisami, zalicza się do składników majątku najemcy lub dzierżawcy albo używającego; gdy wysokość kwoty spłaty wartości rzeczy albo praw przypadająca na poszczególne raty płacone przez najemcę lub dzierżawcę albo używającego nie jest określona w umowie, ustala się ją proporcjonalnie do okresu trwania umowy.
 5. Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia, przypadki, w których przedmiot umowy najmu lub dzierżawy rzeczy albo praw majątkowych, albo umowy o podobnym charakterze zalicza się do składników majątku wynajmującego lub wydzierżawiającego bądź najemcy lub dzierżawcy albo używającego.
 6. Minister Finansów może określić, w drodze rozporządzenia, przypadki, w których koszt wytworzenia, o którym mowa w ust. 4, powiększa się o podatek akcyzowy.

Art. 14a. Za przychody uzyskane z wykonywania wolnego zawodu, o których mowa w [art. 13 pkt 8](#) i [art. 14](#), uważa się przychody z osobiście wykonywanej działalności, w szczególności: lekarzy wszystkich specjalności, techników dentystycznych, felczerów, położnych, pielęgniarek, prawników, ekonomistów, inżynierów, architektów, techników budowlanych, geodetów, rzeczników patentowych, tłumaczy oraz księgowych.

Art. 15. Przychód z działów specjalnych produkcji rolnej ustala się według zasad określonych w [art. 14](#), jeżeli podatnik prowadzi księgi wykazujące te przychody. O zamiarze założenia ksiąg podatkowych jest obowiązany zawiadomić właściwy urząd skarbowy przed rozpoczęciem roku podatkowego albo przed rozpoczęciem prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej, jeżeli nastąpiło ono w ciągu roku.

Art. 16.

1. Za przychód z nieruchomości odstąpionych bezpłatnie w całości lub w części do używania innym osobom fizycznym i prawnym oraz jednostkom organizacyjnym nie mającym osobowości prawnej uważa się wartość czynszową, stanowiącą równowartość czynszu, jaki przysługiwałby od tych osób w razie zawarcia umowy najmu lub dzierżawy nieruchomości. Nie jest jednak przychodem wartość czynszowa lokali mieszkalnych udostępnionych osobom pozostającym z podatnikiem w stosunku pracy, dla których stanowi ona nieodpłatne świadczenie określone w [art. 12 ust. 3 pkt 3](#).
2. Jeżeli właściciel nieruchomości używa jej na własne potrzeby lub potrzeby członków rodziny albo oddał bezpłatnie nieruchomość lub jej część do użytku na cele działalności naukowej, naukowo-technicznej, oświatowej, oświatowo-wychowawczej, kulturalnej, w zakresie kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, dobroczynności, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów, kultu religijnego, oraz związkom zawodowym nie ustala się wartości czynszowej tej nieruchomości lub jej części, a wydatki związane z nieruchomością nie stanowią kosztu uzyskania przychodów.

Art. 17. Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się:

- 1) odsetki od pożyczek,
- 2) odsetki od wkładów oszczędnościowych i środków na rachunkach bankowych, z wyjątkiem utrzymywanych w związku z wykonywaną działalnością gospodarczą,
- 3) odsetki (dyskonto) od obligacji i innych papierów wartościowych,

- 4) dywidendy i inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych, których podstawą uzyskania jest tytuł prawny w postaci udziałów (akcji) stanowiących kapitał osób prawnych, w tym również dywidendy z akcji złożonych przez członków pracowniczych funduszy emerytalnych na rachunkach ilościowych, oprocentowanie udziałów członkowskich z nadwyżki bilansowej (dochodu ogólnego) w spółdzielniach, przychody z tytułu podziału majątku likwidowanej spółki (spółdzielni), a także wartość dokonanych na rzecz udziałowców i akcjonariuszy nieodpłatnych lub częściowo odpłatnych świadczeń, ustaloną według zasad określonych w [art. 12 ust. 3 i 3a](#),
- 5) przychody z tytułu udziału w funduszach powierniczych lub inwestycyjnych, w tym również z tytułu umorzenia jednostek uczestnictwa w funduszach powierniczych, odkupienia jednostek uczestnictwa oraz wykupienia certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych, a także z tytułu umorzenia jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych utworzonych na podstawie przepisów o funduszach inwestycyjnych
- 6) należne, choćby nie zostały faktycznie otrzymane, przychody z odpłatnego przeniesienia tytułu własności udziałów w spółkach, akcji oraz innych papierów wartościowych,
- 7) przychody z odpłatnego przeniesienia prawa poboru, w tym również ze zbycia prawa poboru akcji nowej emisji przez pracowniczy fundusz emerytalny w imieniu członka funduszu,
- 8) przychody członków pracowniczych funduszy emerytalnych z tytułu przeniesienia akcji złożonych na rachunkach ilościowych do aktywów tych funduszy.

Art. 18. Za przychód z praw majątkowych uważa się w szczególności rentę, której tytuł prawny stanowi darowizna lub rozporządzenie ostatniej woli, przychody z praw autorskich i praw pokrewnych w rozumieniu odrębnych przepisów, praw do projektów wynalazczych, praw do topografii układów scalonych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych, w tym również ze sprzedaży lub zamiany tych praw.

Art. 19.

1. Przychodem ze sprzedaży nieruchomości i praw majątkowych oraz innych rzeczy, w warunkach określonych w [art. 10 ust. 1 pkt 8](#), jest ich wartość wyrażona w cenie określonej w umowie sprzedaży, pomniejszonej o koszty sprzedaży. Jeżeli jednak cena, bez uzasadnionej przyczyny, znacznie odbiega od wartości rynkowej tych rzeczy lub praw, przychód ten ustala urząd skarbowy w wysokości wartości rynkowej.
- 1a. Przychodem z zamiany rzeczy i praw majątkowych, o których mowa w [art. 10 ust. 1 pkt 8](#) i [art. 18](#), jest nadwyżka między, określonymi w umowie zamiany, wartościami zamienianych rzeczy i praw, uzyskana przez stronę umowy, która zamienia rzecz lub prawo majątkowe o wyższej wartości, pomniejszona o koszty zamiany. Przepis ust. 1 ostatnie zdanie oraz ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.
2. Wartość rynkową nieruchomości i praw majątkowych oraz innych rzeczy określa się na podstawie przeciętnych cen stosowanych w danej miejscowości w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia, oraz w obrocie prawami majątkowymi tego samego rodzaju, z dnia zawarcia umowy sprzedaży.
3. Jeżeli wartość wyrażona w cenie określonej w umowie sprzedaży znacznie odbiega od wartości rynkowej tych rzeczy lub praw, urząd skarbowy wezwie stronę umowy do zmiany tej wartości lub wskazania przyczyn uzasadniających podanie ceny znacznie odbiegającej od wartości rynkowej. W razie nieudzielenia odpowiedzi, niedokonania zmiany wartości lub niewskazania przyczyn, które uzasadniają podanie ceny znacznie odbiegającej od wartości rynkowej, urząd skarbowy ustali wartość z uwzględnieniem opinii biegłych. Jeżeli wartość ustalona w ten sposób odbiega co najmniej o 33% od wartości wyrażonej w cenie, koszty opinii biegłych ponosi sprzedający.

- Art. 20. 1. 1. Za przychody z innych źródeł, o których mowa [w art. 10 ust. 1 pkt 9](#), uważa się w szczególności: kwoty wypłacone po śmierci członka otwartego funduszu emerytalnego wskazanej przez niego osobie lub członkowi jego najbliższej rodziny, w rozumieniu przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego, alimenty, z wyjątkiem alimentów na rzecz dzieci, stypendia, dotacje (subwencje) inne niż wymienione w [art. 14](#), dopłaty, nagrody i inne nieodpłatne świadczenia nie należące do przychodów określonych w art. [art. 12](#), [14](#) i [17](#) oraz przychody nie znajdujące pokrycia w ujawnionych źródłach.
2. Za zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego, o których mowa w ust. 1, uważa się kwoty wypłacanych przez zakład pracy lub organ rentowy zasiłków chorobowych, wyrównawczych, macierzyńskich, opiekuńczych oraz świadczeń rehabilitacyjnych.
3. Wysokość przychodów nie znajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nie ujawnionych ustala się na podstawie poniesionych przez podatnika w roku podatkowym wydatków i wartości zgromadzonego w tym roku mienia, jeżeli wydatki te i wartości nie znajdują pokrycia w mieniu zgromadzonym w roku podatkowym oraz w latach poprzednich, pochodzącym z przychodów opodatkowanych lub wolnych od opodatkowania.

Art. 20a. (skreślony)

Rozdział 3. Zwolnienia przedmiotowe

Art. 21. 1. Wolne od podatku dochodowego są:

- 1) (skreślony)
- 2) renty przyznane na podstawie odrębnych przepisów o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,
- 3) odszkodowania otrzymane na podstawie przepisów prawa administracyjnego, prawa cywilnego i na podstawie innych ustaw, z wyjątkiem:
 - a) przewidzianych w prawie pracy odszkodowań z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę,
 - b) odpraw wypłacanych na podstawie odrębnych przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
 - c) (skreślony)
- 4) kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczeń majątkowych i osobowych,
- 5) odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa i od obligacji emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz od wkładów oszczędnościowych i środków na rachunkach bankowych, z wyjątkiem rachunków bankowych utrzymywanych związku z prowadzoną pozarolniczą działalnością gospodarczą lub bezpośrednio w związku z wykonywaniem wolnego zawodu,
- 5a) kwoty zwracane przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych w związku z wygaśnięciem zezwolenia na utworzenie funduszu inwestycyjnego
- 6) wygrane w grach losowych i zakładach wzajemnych urządzanych i prowadzonych na podstawie przepisów o grach losowych i zakładach wzajemnych przez uprawniony podmiot mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 7) odprawy pośmiertne i zasiłki pogrzebowe,
- 8) zasiłki (dodatki) rodzinne i pielęgnacyjne, zasiłki wychowawcze oraz zasiłki porodowe,
- 9) jednorazowe zasiłki z tytułu urodzenia dziecka, wypłacane z funduszków związków zawodowych,
- 10) wartość ubioru służbowego (umundurowania), jeżeli jego używanie należy do obowiązków pracownika lub ekwiwalentu pieniężnego za ten ubiór,
- 10a) wartość otrzymanego ubioru reprezentacyjnego i sportowego członka polskiej reprezentacji olimpijskiej,
- 11) wartość świadczeń rzeczowych wynikających z przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy oraz ekwiwalenty za te świadczenia wypłacane zgodnie z przepisami wydanymi przez Radę Ministrów lub właściwego ministra, a także ekwiwalenty pieniężne za pranie odzieży roboczej, za używanie odzieży i obuwia własnego zamiast roboczego,
- 12) wartość napojów bezalkoholowych oraz posiłków wydawanych pracownikom do spożycia wyłącznie w czasie wykonywania pracy, bez prawa do ekwiwalentu z tego tytułu,
- 13) ekwiwalenty pieniężne za używane przez pracowników przy wykonywaniu pracy narzędzia, materiały lub sprzęt, stanowiące ich własność,
- 14) kwoty otrzymywane przez pracowników z tytułu zwrotu kosztów przeniesienia służbowego oraz zasiłków na zagospodarowanie i osiedlenie w związku z przeniesieniem służbowym, do wysokości 200% wynagrodzenia należnego za miesiąc, w którym nastąpiło przeniesienie,

- 15) świadczenia otrzymywane z tytułu odbywania niezawodowej służby wojskowej lub jej form zastępczych i równorzędnych, z wyjątkiem służby okresowej lub nadterminowej,
- 16) diety i inne należności za czas podróży służbowej do wysokości określonej w odrębnych ustawach lub przepisach wydanych przez właściwego ministra,
- 17) diety oraz kwoty stanowiące zwrot kosztów, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich - do wysokości nie przekraczającej miesięcznie trzykrotnego najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,
- 18) dodatek za rozłąkę wypłacany pracownikom czasowo przeniesionym - do wysokości diet za czas podróży służbowej pracowników, określonych w odrębnych ustawach lub przepisach wydanych przez właściwego ministra,
- 19) wartość świadczeń ponoszonych przez pracodawcę z tytułu:
 - a) zakwaterowania pracowników w hotelach pracowniczych oraz kwaterach prywatnych wynajmowanych na cele zbiorowego zakwaterowania,
 - b) udostępnienia lokalu mieszkalnego pracownikom, w przypadku zatrudnienia poza miejscem ich stałego zamieszkania - do wysokości nie przekraczającej miesięcznie trzykrotnego najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,
- 20) część dochodów osób, o których mowa w [art. 3 ust. 1](#), przebywających czasowo za granicą i uzyskujących dochody ze stosunku pracy lub stypendiów - w wysokości odpowiadającej równowartości diet określonych w odrębnych przepisach obowiązujących w przedsiębiorstwach państwowych w sprawie pokrywania kosztów podróży służbowych poza granicami kraju - obliczonych za okres, w którym była wykonywana praca lub było otrzymywane stypendium,
- 21) kwoty strawnego wypłacane załogom pływającym w zamian za bezpłatne wyżywienie do wysokości nie przekraczającej dodatku za rozłąkę, o którym mowa w [pkt 18](#),
- 22) kwoty otrzymane przez pracowników z tytułu kosztów używania pojazdów samochodowych dla potrzeb zakładu pracy:
 - a) w celu odbycia podróży służbowej (jazdy zamiejscowe) - do wysokości nie przekraczającej kwoty ustalonej przy zastosowaniu stawek za jeden kilometr przebiegu pojazdu,
 - b) w jazdach lokalnych - do wysokości miesięcznego ryczałtu pieniężnego albo do wysokości nie przekraczającej stawek za 1 km przebiegu pojazdu, - określonych w odrębnych przepisach wydanych przez właściwego ministra, obowiązujących w przedsiębiorstwach państwowych; zwolnienie ma zastosowanie, jeżeli przebieg pojazdu, z wyłączeniem wypłat ryczałtu pieniężnego, jest udokumentowany zgodnie z [art. 23 ust. 5](#),
- 23) kwoty pomocy finansowej ze środków pomocy społecznej i zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, wypłacone na zmniejszenie wydatków mieszkaniowych,
- 24) przyznana, na podstawie odrębnych przepisów, pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych oraz jednorazowa pomoc pieniężna na zagospodarowanie, udzielona usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych i wychowankom publicznych lub niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- 25) dodatek energetyczny dla kombatantów,
- 26) świadczenia z pomocy społecznej oraz zapomogi wypłacane ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz funduszy związków zawodowych w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci,
- 27) otrzymywane zgodnie z odrębnymi przepisami świadczenia na:

- a) rehabilitację zawodową, społeczną i leczniczą osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz z zakładowych funduszy rehabilitacji,
 - b) doraźną lub okresową pomoc dla kombatantów oraz pozostałych po nich członków rodzin ze środków Państwowego Funduszu Kombatantów,
- 28) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży całości lub części nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego; zwolnienie nie dotyczy przychodu uzyskanego ze sprzedaży gruntów, które w związku z tą sprzedażą utraciły charakter rolny lub leśny,
- 29) przychody uzyskane z tytułu odszkodowania wypłacanego stosownie do przepisów o wywłaszczaniu nieruchomości lub z tytułu sprzedaży nieruchomości na cele uzasadniające jej wywłaszczenie oraz z tytułu sprzedaży nieruchomości w związku z realizacją przez nabywcę prawa pierwokupu, stosownie do przepisów o gospodarce gruntami,
- 30) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży prawa wieczystego użytkowania oraz nieruchomości nabytych stosownie do odrębnych przepisów o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości w zamian za mienie pozostawione za granicą,
- 31) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży nieruchomości albo prawa wieczystego użytkowania na podstawie przepisów o ochronie i kształtowaniu środowiska,
- 32) przychody uzyskane ze sprzedaży nieruchomości i praw majątkowych określonych w [art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a\) - c\)](#) :
- a) w części wydatkowanej na nabycie w kraju, nie później niż w okresie dwóch lat od dnia sprzedaży, budynku lub jego części, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, gruntu albo prawa wieczystego użytkowania gruntu pod budowę budynku mieszkalnego, lub na nabycie wynikających z przydziału spółdzielni mieszkaniowej: prawa do jednorodzinnego domu mieszkalnego, prawa do lokalu mieszkalnego w małym domu mieszkalnym oraz na budowę, rozbudowę albo remont lub modernizację własnego budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego,
 - b) w całości - jeżeli sprzedaż nastąpiła w celu uzyskania, w zamian tych nieruchomości lub praw, spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu albo budynku mieszkalnego lub jego części, zajmowanego na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale lokalu lub budynku,
 - c) w całości - jeżeli sprzedaż nastąpiła w wykonaniu lub w związku z wielostronną umową o zamianie tych budynków lub praw do lokali,
 - d) w całości - jeżeli ich nabycie nastąpiło w drodze spadku lub darowizny,
- 32a) przychód uzyskany z zamiany:
- a) budynków mieszkalnych lub ich części oraz udziałów w tych budynkach lub
 - b) spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu oraz wynikającego z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu mieszkalnego w małym domu mieszkalnym lub
 - c) gruntów lub prawa wieczystego użytkowania gruntów, związanych z budynkami lub prawami wymienionymi pod lit. a) i b), - jeżeli przedmiotem zamiany są wyłącznie nieruchomości i prawa wymienione pod lit. a) - c),
- 32b) przychody z zamiany rzeczy lub praw, innych niż wymienione w pkt 32a, jeżeli z tytułu jednej umowy nie przekraczają kwoty stanowiącej trzykrotność najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,
- 33) dochody osób fizycznych, określonych w [art. 3](#) , ze źródeł przychodów znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, tak stanowi,
- 34) (skreślony)

- 35) dochody z działalności gospodarczej osób, zatrudniających osoby niepełnosprawne, w zakresie i na zasadach określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- 36) dochody z tytułu prowadzenia szkół w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, w części, wydatkowanej na cele szkoły w roku podatkowym lub w roku po nim następującym.
- 37) dochody z tytułu urządzania przez uprawniony podmiot mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej loterii fantowych i gry bingo fantowe na podstawie zezwolenia wydanego na mocy odrębnych przepisów,
- 38) świadczenia rzeczowe otrzymywane przez emerytów i rencistów od zakładów pracy z tytułu poprzednio łączącego ich z nim stosunku służbowego, stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy oraz od związków zawodowych,
- 39) stypendia naukowe,
- 40) stypendia za wyniki w nauce i stypendia ministra za osiągnięcia w nauce,
- 40a) nagrody wypłacane przez Polski Komitet Olimpijski i Polski Komitet Paraolimpijski za uzyskanie wyników na igrzyskach olimpijskich i paraolimpijskich,
- 41) dochód uzyskany przez podatnika ze sprzedaży:
 - a) świadectwa udziałowego wydanego sprzedającemu zgodnie z przepisami o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji,
 - b) świadectw udziałowych wymiernych na akcje funduszy przemysłowych, wydanych sprzedającemu zgodnie z przepisami o funduszach przemysłowych i ich prywatyzacji w związku z reformą systemu ubezpieczeń społecznych.
- 42) dochody uzyskane z tytułu sprzedaży akcji narodowych funduszy inwestycyjnych, utworzonych na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202) - w skali roku do łącznej wysokości połowy jednomiesięcznego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej.
- 43) dochody uzyskane z tytułu wynajmu pokoi gościnnych, w budynkach mieszkalnych położonych na terenach wiejskich w gospodarstwie rolnym, osobom przebywającym na wypoczynku oraz dochody uzyskane z tytułu wyżywienia tych osób, jeżeli liczba wynajmowanych pokoi nie przekracza 5,
- 44) przychody członków Ochotniczych Straży Pożarnych, uzyskane z tytułu uczestnictwa w szkoleniach, akcjach ratowniczych i akcjach związanych z likwidowaniem klęsk żywiołowych,
- 45) świadczenie pieniężne przyznane na podstawie ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz. U. 1996 r. Nr 87 poz. 395),
- 46) przychody pochodzące z międzypaństwowych instytucji finansowych lub ze środków przyznanych przez rządy obcych państw na podstawie umów zawartych z tymi instytucjami lub państwami przez Radę Ministrów, właściwego ministra lub agencje rządowe oraz odsetki od tych przychodów lub środków lokowanych na bankowych rachunkach terminowych,
- 47) przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie kosztów zadań w zakresie postępu biologicznego w produkcji roślinnej i zwierzęcej,
- 48) dotacje, subwencje i dopłaty otrzymane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przez zakłady pracy chronionej na podstawie przepisów o zatrudnianiu i rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
- 49) kwoty wypłacone osobom wymienionym w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 86, poz. 433 i z 1996 r. Nr 106, poz. 496) z tytułu:
 - a) ekwiwalentu pieniężnego w zamian za rezygnację z kwatery,
 - b) świadczenia finansowego na pokrycie kosztów najmu lokalu mieszkalnego, do wysokości określonej w [pkt 19 lit. b\)](#).

50) przychody otrzymane w związku:

- a) ze zwrotem udziałów lub wkładów w spółdzielni albo wkładów w spółce,
- b) z umorzeniem udziałów lub akcji w spółce mającej osobowość prawną - w części stanowiącej koszt nabycia, a jeżeli nabycie nastąpiło w drodze spadku lub darowizny - do wysokości wartości z dnia nabycia spadku lub darowizny,

51) przychody otrzymane z tytułu zwrotu dopłat wniesionych uprzednio, zgodnie z odrębnymi przepisami, do spółki mającej osobowość prawną - do wysokości wniesionych dopłat,

52) kwoty rekompensat otrzymanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o zasadach realizacji przedpłat na samochody osobowe (Dz. U. Nr 156, poz. 776).

53) wartość świadczeń rekompensacyjnych otrzymanych na podstawie przepisów o zrekompensowaniu okresowego niepodwyższania płac w sferze budżetowej oraz utraty niektórych wzrostów lub dodatków do emerytur i rent.

54) premia mieszkaniowa dopisana do stanu oszczędności na imiennym rachunku docelowego oszczędzania na podstawie przepisów o kasach oszczędnościowo-budowlanych i wspieraniu przez państwo oszczędzania na cele mieszkaniowe,

55) część dochodów uzyskanych w roku podatkowym z działalności określonej w art. 10 ust. 1 pkt 3, w której wykorzystuje się odpady wytworzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ustalona w takim stosunku, w jakim za poprzedni rok podatkowy pozostaje wartość wykorzystanych odpadów w ogólnej wartości surowców i odpadów zużytych w procesie produkcji.

56) przychody z tytułu udziału w funduszach powierniczych lub inwestycyjnych, w tym również z tytułu umorzenia jednostek uczestnictwa w funduszach powierniczych oraz zbycia certyfikatów inwestycyjnych i jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych,

57) przychody z tytułu umorzenia jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych w przypadku likwidacji funduszu inwestycyjnego,

58) wypłaty środków z pracowniczego funduszu emerytalnego dokonane na rzecz członka tego funduszu,

59) wypłaty środków z otwartego funduszu emerytalnego na rzecz byłego współmałżonka członka tego funduszu, przekazane na rachunek tego współmałżonka w otwartym funduszu emerytalnym,

60) dochody uzyskane z tytułu przeniesienia własności świadczeń udziałowych funduszu przemysłowego na rzecz otwartych i pracowniczych funduszy emerytalnych lub w zamian za nabycie jednostek uczestnictwa w otwartym albo specjalistycznym funduszu inwestycyjnym, dokonanego zgodnie z przepisami o funduszach przemysłowych i ich prywatyzacji w związku z reformą systemu ubezpieczeń społecznych.

2. Przepis [ust. 1 pkt 32](#) i [32a](#) nie mają zastosowania, jeżeli:

- 1) budowa i sprzedaż budynków i lokali oraz sprzedaż gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów jest przedmiotem działalności gospodarczej podatnika,
- 2) przychód ze sprzedaży lub zamiany jest wydatkowany na nabycie gruntu, prawa wieczystego użytkowania gruntu, zakup, budowę, rozbudowę lub remont budynku albo jego części, przeznaczonych na cele rekreacyjne.

3. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje wydatków, które mogą być uznane za poniesione na cele szkoły w rozumieniu [ust. 1 pkt 36](#) .

4. Minister Finansów, w porozumieniu z Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa , określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje odpadów, których wykorzystanie uprawnia do zwolnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 55, oraz szczegółowe zasady ustalania wartości odpadów wykorzystywanych w procesie produkcji.

5. Minister Pracy i Polityki Socjalnej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady udzielania pomocy finansowej z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, podlegającej zwolnieniu od opodatkowania na podstawie ust. 1 pkt 23.

Rozdział 4. Koszty uzyskania przychodów

Art. 22.

1. Kosztami uzyskania przychodów z poszczególnego źródła są wszelkie koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w [art. 23](#). Koszty poniesione w walutach obcych przelicza się na złote według kursów średnich ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski z dnia poniesienia kosztu. Jeżeli koszty wyrażone są w walutach obcych, a między dniem ich zarachowania i dniem zapłaty występują różne kursy walut, koszty te odpowiednio podwyższa się lub obniża o różnice wynikające z zastosowania kursu sprzedaży walut z dnia zapłaty, ustalonego przez bank dewizowy, z którego usług korzystał ponoszący koszt, oraz z zastosowania kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia zarachowania kosztów.
 - 1a. Koszty z tytułu różnic kursowych od własnych środków lub wartości pieniężnych w walutach obcych ustala się jako różnicę między wartością tych środków obliczoną przy zastosowaniu kursu sprzedaży walut z dnia faktycznej zapłaty oraz kursu kupna walut z dnia ich otrzymania albo kursu sprzedaży z dnia nabycia walut, ogłaszanego odpowiednio przez bank dewizowy, z którego usług korzystał podatnik.
 - 1b. Kosztami uzyskania przychodów są również wydatki poniesione przez pracodawcę na zapewnienie prawidłowej realizacji pracowniczego programu emerytalnego w rozumieniu przepisów o pracowniczych programach emerytalnych.
 - 1c. U pracodawców będących akcjonariuszami pracowniczych towarzystw emerytalnych kosztami uzyskania przychodu są także:
 - 1) wydatki na pokrycie kosztów działalności pracowniczych towarzystw emerytalnych,
 - 2) opłaty pobierane przez Urząd Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi, o których mowa w przepisach o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.
2. Koszty uzyskania przychodów z tytułu stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej określa się w wysokości 0,25% kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału skali, o której mowa w [art. 27 ust. 1](#), miesięcznie. Jeżeli podatnik uzyskuje przychody z tych tytułów równocześnie od kilku zakładów pracy, koszty uzyskania za rok podatkowy nie mogą przekroczyć łącznie 4,5% kwoty, o której mowa w zdaniu poprzednim.
 - 2a. Koszty uzyskania przychodów, o których mowa w ust. 2, podwyższa się o 25%, jeżeli miejsce stałego lub czasowego zamieszkania podatnika jest położone poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy, a podatnik nie otrzymuje dodatku za rozłąkę.
3. Jeżeli podatnik ponosi koszty uzyskania przychodów ze źródeł, z których dochód podlega opodatkowaniu, oraz koszty związane z przychodami z innych źródeł, a nie jest możliwe ustalenie kosztów uzyskania przypadających na poszczególne źródła, koszty te ustala się w takim stosunku, w jakim pozostają przychody z tych źródeł w ogólnej kwocie przychodów.
4. Koszty uzyskania przychodów, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6, są potrącane tylko w tym roku podatkowym, w którym zostały poniesione.
5. U podatników prowadzących księgi rachunkowe (handlowe) koszty uzyskania przychodów objętych tymi księgami są potrącane tylko w tym roku podatkowym, którego dotyczą, tj. są potrącalne także koszty uzyskania poniesione w latach poprzedzających rok podatkowy, lecz dotyczące przychodów roku podatkowego oraz określone co do rodzaju i kwoty koszty uzyskania, które zostały zarachowane chociaż ich jeszcze nie poniesiono, jeżeli odnoszą się do przychodów danego roku podatkowego, chyba że zarachowanie ich nie było możliwe; w tym wypadku są one potrącalne w roku, w którym zostały poniesione.
6. Zasada określona w ust. 5 ma zastosowanie również do podatników prowadzących podatkowe księgi przychodów i rozchodów, pod warunkiem że stale w każdym roku

podatkowym księgi te będą prowadzone w sposób umożliwiający wyodrębnienie kosztów uzyskania odnoszących się tylko do tego roku podatkowego.

7. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, określi:

- 1) składniki majątkowe uznawane za środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, sposób ustalania ich wartości początkowej, szczegółowe zasady i stawki amortyzacji, a także tryb i terminy aktualizacji wyceny środków trwałych,
- 2) szczegółowe zasady i tryb:
 - a) zaliczania składników majątkowych do środków trwałych albo wartości niematerialnych i prawnych, a także zmniejszania kosztów uzyskania przychodów, w przypadku gdy składniki te, ze względu na przewidywany okres używania, nie zostały uprzednio zaliczone do tych środków albo wartości,
 - b) naliczania odsetek za okres, w którym składniki majątkowe określone w lit. a) nie były zaliczone do środków trwałych albo wartości niematerialnych i prawnych,
- 3) szczegółowe zasady ewidencjonowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przez podatników nie obowiązanych do prowadzenia ksiąg rachunkowych.

7a. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" wskaźniki przeliczeniowe i określa sposób ich stosowania w aktualizacji wyceny wartości środków trwałych.

8. Kosztem uzyskania przychodów są odpisy z tytułu zużycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (odpisy amortyzacyjne) dokonywane wyłącznie zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ust. 7.

9. Koszty uzyskania niektórych przychodów określa się w następującej wysokości w stosunku do uzyskanego przychodu:

- 1) z tytułu zapłaty za przeniesienie prawa własności projektu wynalazczego, topografii układu scalonego, znaku towarowego lub wzoru zdobniczego przez pierwszego właściciela - 50%,
 - 2) z tytułu opłaty licencyjnej za przeniesienie prawa stosowania projektu wynalazczego, topografii układu scalonego, znaku towarowego lub wzoru zdobniczego, otrzymanej w pierwszym roku trwania licencji od pierwszej jednostki, z którą zawarto umowę licencyjną - 50%,
 - 3) z tytułu korzystania przez twórców z praw autorskich i praw pokrewnych w rozumieniu odrębnych przepisów lub rozporządzania przez nich tymi prawami - 50%,
- 3a) (skreślony)
- 4) z tytułów określonych w art. [13 pkt 2](#) , [4](#) , [6](#) i [8](#) - 20%.

10. Jeżeli podatnik udowodni, że koszty uzyskania przychodów były wyższe niż wynikające z zastosowania normy procentowej określonej w ust. 9, koszty uzyskania przyjmuje się w wysokości kosztów faktycznie poniesionych.

11. Jeżeli roczne koszty uzyskania przychodów, określone w ust. [2](#) i [2a](#) , są niższe od wydatków na dojazd do zakładu lub zakładów pracy środkami transportu autobusowego, kolejowego, promowego lub komunikacji miejskiej, w rocznym rozliczeniu koszty te mogą być przyjęte wysokości wydatków faktycznie poniesionych, udokumentowanych wyłącznie imiennymi biletami okresowymi.

12. Do przychodów, o których mowa w [art. 14](#) i [14a](#) , nie mają zastosowania koszty uzyskania przychodów określone w ust. 9 pkt 3.

Art. 23. 1. Nie uważa się za koszty uzyskania przychodów:

- 1) wydatków na:
 - a) nabycie gruntów lub prawa wieczystego użytkowania gruntów, z wyjątkiem opłat za wieczyste użytkowanie gruntów,

- b) na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, w tym również wchodzących w skład nabytego przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanych części,
 - c) ulepszenie (przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję, adaptację lub modernizację) środków trwałych, które zgodnie z odrębnymi przepisami powiększają wartość tych środków stanowiącą podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych - wydatki te, po ich zaktualizowaniu zgodnie z odrębnymi przepisami, pomniejszone o dokonane odpisy amortyzacyjne, są kosztem uzyskania przychodów przy ustalaniu dochodu ze sprzedaży rzeczy określonych w [art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. d](#)), bez względu na czas ich poniesienia, oraz gdy sprzedaż nieruchomości i praw jest przedmiotem działalności gospodarczej,
- 2) wydatków ponoszonych przez najemcę lub dzierżawcę albo używającego z tytułu najmu lub dzierżawy rzeczy albo praw majątkowych oraz realizacji umów o podobnym charakterze, stanowiących spłatę określonej w umowie wartości przedmiotu najmu lub dzierżawy albo używania, jeżeli rzecz tę lub prawo, zgodnie z odrębnymi przepisami, zalicza się do składników majątku najemcy lub dzierżawcy albo używającego; gdy wysokość kwoty spłaty wartości rzeczy albo praw przypadająca na poszczególne raty płacone przez najemcę lub dzierżawcę albo używającego nie jest określona w umowie, ustala się ją proporcjonalnie do okresu trwania umowy,
 - 3) wydatków poniesionych przez wynajmującego lub wydzierżawiającego na nabycie lub wytworzenie rzeczy albo praw majątkowych stanowiących przedmiot najmu lub dzierżawy albo umów o podobnym charakterze, jeżeli rzecz tę albo prawo zalicza się, zgodnie z odrębnymi przepisami, do składników majątku najemcy lub dzierżawcy albo używającego; jeżeli rzecz albo prawo zalicza się do składników majątku wynajmującego lub wydzierżawiającego, z zastrzeżeniem pkt 1, wydatki te stanowią koszty uzyskania przychodów,
 - 4) odpisów z tytułu zużycia samochodu osobowego lub innego samochodu o dopuszczalnej ładowności nie przekraczającej 500 kilogramów, dokonywanych według zasad określonych w odrębnych przepisach, w części ustalonej od wartości samochodu w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia przewyższającej równowartość 10.000 ECU, przeliczonej na złote według kursów walut obcych ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski z dnia odprawy celnej lub z dnia zakupu w kraju albo z dnia przekazania samochodu do używania i mających zastosowanie przy sprzedaży walut,
 - 5) strat w środkach trwałych i obrotowych, w części pokrytej odpisami amortyzacyjnymi oraz otrzymanym odszkodowaniem z tytułu ubezpieczeń,
 - 6) strat powstałych w wyniku likwidacji nie w pełni umorzonych środków trwałych, jeżeli środki te utraciły przydatność gospodarczą na skutek zmiany rodzaju działalności lub metody jej prowadzenia,
 - 7) odpisów i wpłat na różnego rodzaju fundusze tworzone przez podatnika; kosztem uzyskania przychodów są jednak:
 - a) podstawowe odpisy i wpłaty na te fundusze, jeżeli obowiązek lub możliwość ich tworzenia w ciężar kosztów określają odrębne ustawy,
 - b) odpisy i zwiększenia, które w rozumieniu przepisów o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych obciążają koszty działalności pracodawcy, jeżeli środki pieniężne stanowiące równowartość tych odpisów i zwiększeń zostały wpłacone na rachunek Funduszu,
 - 8) wydatków na:
 - a) spłatę pożyczek (kredytów), z wyjątkiem skapitalizowanych odsetek od tych pożyczek (kredytów),
 - b) spłatę innych zobowiązań, w tym z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń,
 - c) umorzenie kapitałów pozostających w związku z utworzeniem (nabyciem), powiększeniem lub ulepszeniem źródła przychodów,
 - 9) odsetek od własnego kapitału włożonego przez podatnika w źródło przychodów,
 - 10) wartości własnej pracy podatnika, jego małżonka i małoletnich dzieci,

- 11) darowizn i ofiar wszelkiego rodzaju,
- 12) podatku dochodowego, podatku od spadków i darowizn,
- 13) jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w wysokości określonej przez właściwego ministra oraz dodatkowej składki ubezpieczeniowej w przypadku stwierdzenia pogorszenia warunków pracy,
- 14) kosztów egzekucyjnych związanych z niewykonaniem zobowiązań,
- 15) grzywn i kar pieniężnych orzeczonych w postępowaniu karnym, karnym skarbowym, administracyjnym i w sprawach o wykroczenia oraz odsetek od tych grzywn i kar,
- 16) kar, opłat i odszkodowań oraz odsetek od tych zobowiązań z tytułu:
 - a) nieprzestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska,
 - b) niewykonania nakazów właściwych organów nadzoru i kontroli dotyczących uchybień w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 17) wierzytelności odpisanych jako przedawnione,
- 18) odsetek za zwłokę z tytułu nieterminowych wpłat należności budżetowych i innych należności, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926),
- 19) kar umownych i odszkodowań z tytułu wad dostarczonych towarów, wykonanych robót i usług oraz zwłoki w dostarczeniu towaru wolnego od wad albo zwłoki w usunięciu wad towarów albo wykonanych robót i usług,
- 20) wierzytelności odpisanych jako nieściągalne, z wyjątkiem takich wierzytelności nieściągalnych, które uprzednio na podstawie [art. 14](#) zostały zarachowane jako przychody należne i których nieściągalność została uprawdopodobniona,
- 21) rezerw tworzonych na pokrycie wierzytelności, których nieściągalność została uprawdopodobniona, z wyjątkiem rezerw na pokrycie takich wierzytelności, które uprzednio na podstawie [art. 14](#) zostały zarachowane jako przychody należne i których nieściągalność została uprawdopodobniona,
- 22) rezerw innych niż wymienione w pkt 21, jeżeli obowiązek ich tworzenia w ciężar kosztów nie wynika z odrębnych ustaw; nie są jednak kosztem uzyskania przychodów rezerwy utworzone zgodnie z [ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości](#) (Dz. U. Nr 121, poz. 591), inne niż określone jako taki koszt w niniejszej ustawie,
- 23) kosztów reprezentacji i reklamy w części przekraczającej 0,25% przychodu, chyba że reklama jest prowadzona w środkach masowego przekazu lub publicznie w inny sposób,
- 24) kwot, o które, zgodnie z prawem górniczym, została podwyższona podstawowa opłata eksploatacyjna za wydobywanie kopalin,
- 25) kwot dodatkowych, które, zgodnie z przepisami o cenach, podlegają wpłaceniu do budżetu państwa,
- 26) kwot dodatkowych opłat rocznych za niezbudowanie bądź niezagospodarowanie gruntów w określonym terminie, przewidzianym w odrębnych przepisach o gospodarce gruntami,
- 27) udzielonych pożyczek, w tym straconych pożyczek,
- 28) (skreślony)
- 29) wpłat, o których mowa w art. 21 ust. 1 i w art. 23 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776)
- 30) składek na rzecz organizacji, do których przynależność podatnika nie jest obowiązkowa z wyjątkiem składek na rzecz organizacji pracodawców do wysokości określonej przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia,
- 31) kosztów uzyskania przychodów ze źródeł przychodów znajdujących się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej lub za granicą, jeżeli dochody z tych źródeł w ogóle nie podlegają opodatkowaniu albo są zwolnione od podatku dochodowego,

- 32) naliczonych, lecz nie zapłaconych albo umorzonych odsetek od zobowiązań, w tym również od pożyczek (kredytów),
- 33) odsetek, prowizji i różnic kursowych od pożyczek (kredytów) zwiększających koszty inwestycji w okresie realizacji tych inwestycji,
- 34) strat z tytułu sprzedaży wierzytelności, chyba że wierzytelność ta uprzednio na podstawie [art. 14](#) została zarachowana jako przychód należny,
- 35) poniesionych kosztów zaniechanych inwestycji,
- 36) wydatków ponoszonych na rzecz pracowników z tytułu używania przez nich samochodów na potrzeby wykonywanej działalności:
 - a) w celu odbycia podróży służbowej (jazdy zamiejscowe) w wysokości przekraczającej kwotę ustaloną przy zastosowaniu stawek za jeden kilometr przebiegu pojazdu, lub w pełnej wysokości, jeżeli podróż służbowa pracownika nie jest udokumentowana delegacją służbową,
 - b) w jazdach lokalnych - w wysokości przekraczającej wysokość miesięcznego ryczału pieniężnego albo w wysokości przekraczającej stawki za jeden kilometr przebiegu pojazdu, określonych w odrębnych przepisach wydanych przez właściwego ministra, obowiązujących w przedsiębiorstwach państwowych,
- 37) składek na ubezpieczenie społeczne oraz Fundusz Pracy i inne fundusze celowe utworzone na podstawie odrębnych ustaw - od nagród i premii wypłaconych w gotówce lub w papierach wartościowych z dochodu po opodatkowaniu podatkiem dochodowym,
- 38) wydatków na objęcie lub nabycie udziałów albo wkładów w spółdzielni, udziałów w spółce albo akcji oraz innych papierów wartościowych, a także wydatków na nabycie jednostek uczestnictwa w funduszach powierniczych, świadectw udziałowych narodowych funduszy inwestycyjnych oraz certyfikatów inwestycyjnych lub jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych; wydatki takie są jednak kosztem uzyskania przychodu przy ustalaniu dochodu ze zbycia tych udziałów, wkładów, akcji oraz innych papierów wartościowych, a także dochodu ze zbycia świadectw udziałowych narodowych funduszy inwestycyjnych oraz zbycia certyfikatów inwestycyjnych lub jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych albo umorzenia jednostek uczestnictwa w funduszach powierniczych, a także z tytułu umorzenia jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych w przypadku likwidacji funduszu inwestycyjnego,
- 39) (skreślony)
- 40) umorzonych pożyczek, jeżeli ich umorzenie nie jest związane z bankowym postępowaniem ugodowym w rozumieniu przepisów o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków lub z postępowaniem układowym w rozumieniu przepisów prawa o postępowaniu układowym,
- 41) umorzonych wierzytelności, z wyjątkiem tych, które uprzednio na podstawie [art. 14](#) zostały zarachowane jako przychody należne,
- 42) wydatków pracodawcy na działalność socjalną, o której mowa w przepisach o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych; kosztem uzyskania przychodów są jednak świadczenia urlopowe wypłacone zgodnie z przepisami o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych,
- 43) podatku od towarów i usług, z tym że jest kosztem uzyskania przychodów:
 - a) podatek naliczony: - jeżeli podatnik zwolniony jest od podatku od towarów i usług lub nabył towary i usługi w celu wytworzenia albo odprzedaży towarów lub świadczenia usług zwolnionych od podatku od towarów i usług, - w tej części, w której zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym podatnikowi nie przysługuje obniżenie kwoty lub zwrot różnicy podatku od towarów i usług - jeżeli naliczony podatek od towarów i usług nie powiększa wartości środka trwałego,
 - b) podatek należny w przypadku:
 - importu usług, z wyłączeniem usług transportowych,

- przekazania przez podatnika towarów i świadczenia usług na potrzeby reprezentacji i reklamy,

- 44) podatku akcyzowego od nadmiernych ubytków lub zawinionych niedoborów wyrobów,
- 45) odpisów z tytułu zużycia środków trwałych, dokonywanych według zasad określonych w odrębnych przepisach, od tej części ich wartości, która odpowiada poniesionym wydatkom na nabycie lub wytworzenie tych środków we własnym zakresie, odliczonym od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym albo zwróconym podatnikowi w jakiegokolwiek formie,
- 46) poniesionych wydatków zaliczonych do kosztów uzyskania przychodów, z zastrzeżeniem [pkt 36](#), z tytułu używania nie wprowadzonego do ewidencji środków trwałych samochodu osobowego lub innego samochodu o dopuszczalnej ładowności nie przekraczającej 500 kilogramów, w tym także stanowiącego własność osoby prowadzącej działalność gospodarczą, dla potrzeb działalności gospodarczej podatnika - w części przekraczającej kwotę wynikającą z pomnożenia liczby kilometrów faktycznego przebiegu pojazdu oraz stawki za jeden kilometr przebiegu, określonej w odrębnych przepisach wydanych przez właściwego ministra, obowiązującej w przedsiębiorstwach państwowych; w celu ustalenia faktycznego przebiegu samochodu podatnik jest obowiązany do prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu, według określonego wzoru,
- 47) składek na ubezpieczenie samochodu osobowego lub innego samochodu o dopuszczalnej ładowności nie przekraczającej 500 kilogramów w wysokości przekraczającej ich część ustaloną w takiej proporcji, w jakiej pozostaje równowartość 10.000 ECU, przeliczona na złote według kursu sprzedaży walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia zawarcia umowy ubezpieczenia w wartości samochodu przyjętej dla celów ubezpieczenia,
- 48) strat powstałych w wyniku utraty lub likwidacji samochodów oraz kosztów ich remontów powypadkowych, jeżeli samochody nie były objęte ubezpieczeniem dobrowolnym,
- 49) wydatków poniesionych na zakup zużywających się stopniowo rzeczowych składników majątku przedsiębiorstwa, nie zaliczanych zgodnie z odrębnymi przepisami do środków trwałych - w przypadku stwierdzenia, że składniki te nie są wykorzystywane dla celów prowadzonej działalności gospodarczej, lecz służą celom osobistym podatnika, pracowników lub innych osób, albo bez uzasadnienia znajdują się poza siedzibą przedsiębiorstwa.
- 50) opłat sankcyjnych, które zgodnie z odrębnymi przepisami podlegają wpłacie do budżetu państwa lub budżetu gminy,
- 51) kosztów utrzymania zakładowych obiektów socjalnych, w części pokrytej ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
- 52) wartości diet z tytułu podróży służbowych osób prowadzących działalność gospodarczą i osób z nimi współpracujących - w części przekraczającej wysokość diet przysługujących pracownikom, określoną w odrębnych przepisach wydanych przez właściwego ministra,
- 53) wartości akcji lub udziałów w spółce albo wkładów w spółdzielni, objętych lub nabytych w zamian za wkład niepieniężny; w razie zbycia tych udziałów lub akcji albo wkładów, kosztem ich nabycia, ustalonym na dzień objęcia lub nabycia udziałów lub akcji albo wkładów, są zaktualizowane, zgodnie z odrębnymi przepisami wydatki na nabycie albo wytworzenie lub ulepszenie składników majątku stanowiących wkład niepieniężny, pomniejszone o odpisy amortyzacyjne dokonane przed wniesieniem wkładu, zaliczone do kosztów uzyskania przychodów,
- 54) strat (kosztów) powstałych w wyniku utraty dokonanych przedpłat (zaliczek, zadatków) w związku z niewykonaniem umowy,
- 55) nie wypłaconych należności z tytułów określonych w [art. 41 ust. 1](#),
- 56) wydatków (kosztów) związanych z przychodami wolnymi (zwolnionymi) od podatku dochodowego,
- 57) składek opłaconych przez pracodawcę z tytułu zawartych lub odnowionych umów ubezpieczenia na rzecz pracowników, z wyjątkiem umów dotyczących

ryzyka grup 1, 3 i 5 działu I oraz grup 1 i 2 działu II, wymienionych w załączniku do ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 1996 r. Nr 11, poz. 62), jeżeli uprawnionym do otrzymania świadczenia nie jest pracodawca i umowa ubezpieczenia, w okresie pięciu lat licząc od końca roku kalendarzowego, w którym ją zawarto lub odnowiono, wyklucza:

- a) wypłatę kwoty stanowiącej wartość odstąpienia od umowy,
- b) możliwość zaciągania zobowiązań pod zastaw praw wynikających z umowy,
- c) wypłatę z tytułu dożycia wieku oznaczonego w umowie,

58) składek na ubezpieczenie zdrowotne, opłaconych w roku podatkowym przez podatnika zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym

2. Za wierzytelności, o których mowa w [ust. 1 pkt 20](#) , uważa się te wierzytelności, których nieściągalność została udokumentowana:
 - 1) postanowieniem o nieściągalności, uznanym przez wierzyciela jako odpowiadające stanowi faktycznemu, wydanym przez właściwy organ postępowania egzekucyjnego, albo
 - 2) postanowieniem sądu o:
 - a) oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości, gdy majątek masy nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego, lub
 - b) umorzeniu postępowania upadłościowego, gdy zachodzi okoliczność, o której mowa w lit. a), lub
 - c) ukończeniu postępowania upadłościowego, albo
 - 3) protokołem sporządzonym przez podatnika, stwierdzającym, że przewidywane koszty procesowe związane z dochodzeniem wierzytelności byłyby wyższe od jej kwoty - jeżeli uprzednio na tę wierzytelność utworzono rezerwę uznawaną za koszt uzyskania przychodu.
3. Nieściągalność wierzytelności, w przypadku określonym w [ust. 1 pkt 21](#), uznaje się za uprawdopodobnioną, w szczególności gdy:
 - 1) dłużnik został wykreślony z ewidencji działalności gospodarczej, postawiony w stan likwidacji lub została ogłoszona jego upadłość albo
 - 2) na wniosek dłużnika wszczęte zostało postępowanie ugodowe w rozumieniu przepisów o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków lub postępowanie układowe w rozumieniu przepisów o postępowaniu układowym, albo
 - 3) wierzytelność została zasądzona prawomocnym orzeczeniem sądu i skierowana na drogę postępowania egzekucyjnego, albo
 - 4) wierzytelność jest kwestionowana przez dłużnika, na drodze powództwa sądowego.
4. Ilekroć w ust. 1 jest mowa o stawce za jeden kilometr przebiegu pojazdu, rozumie się przez to stawkę określoną dla samochodów osobowych, uwzględniającą odpowiednio pojemność silnika.
5. Przebieg pojazdu, o którym mowa w [ust. 1 pkt 36](#) , powinien być, z wyłączeniem ryczałtu pieniężnego, udokumentowany w ewidencji przebiegu pojazdu prowadzonej przez pracownika według obowiązującego wzoru, potwierdzonej przez podatnika na koniec każdego miesiąca. W razie braku tej ewidencji wydatki ponoszone przez podatnika na rzecz pracowników z tytułu używania przez nich samochodów na potrzeby podatnika nie stanowią kosztu uzyskania przychodów.

Rozdział 5. Szczególne zasady ustalania dochodu

Art. 24.

1. U podatników, którzy zgodnie z obowiązującymi ich zasadami rachunkowości sporządzają sprawozdanie finansowe, za dochód z działalności gospodarczej uważa się dochód wykazany na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg, zmniejszony o dochody wolne od podatku i zwiększony o wydatki nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów, zaliczone uprzednio w ciężar kosztów uzyskania przychodów.
2. U podatników osiągających dochody z działalności gospodarczej i prowadzących księgi przychodów i rozchodów dochodem z działalności jest różnica pomiędzy przychodem w rozumieniu [art. 14](#) a kosztami uzyskania powiększona o różnicę pomiędzy wartością rewanentów końcowego i początkowego towarów handlowych, materiałów (surowców) podstawowych i pomocniczych, półwyrobów, wyrobów gotowych, braków i odpadków, jeżeli wartość rewanentu końcowego jest wyższa niż wartość rewanentu początkowego, lub pomniejszona o różnicę pomiędzy wartością rewanentu początkowego i końcowego, jeżeli wartość rewanentu początkowego jest wyższa. Dochodem lub stratą ze sprzedaży składników majątku trwałego związanego z prowadzoną działalnością jest różnica pomiędzy przychodem uzyskanym ze sprzedaży a ich wartością wykazaną w ewidencji środków trwałych prowadzonej dla celów stosowania odpisów amortyzacyjnych, powiększona o wartość dokonanych odpisów amortyzacyjnych.
3. W razie zawiadomienia urzędu skarbowego o likwidacji działalności gospodarczej, dochód ustala się przy zastosowaniu do wartości ustalonej według cen zakupu pozostałych na dzień likwidacji towarów handlowych, materiałów (surowców) podstawowych i pomocniczych, półwyrobów, wyrobów gotowych, braków i odpadków oraz rzeczowych składników majątku związanego z wykonywaną działalnością, nie będących środkami trwałymi - takiego wskaźnika procentowego, jaki wynika z udziału dochodu w przychodach w okresie ostatnich trzech miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym nastąpiła likwidacja działalności, a jeżeli w tym okresie dochód nie wystąpił - w roku podatkowym poprzedzającym rok, w którym nastąpiła likwidacja. Za datę likwidacji działalności gospodarczej uważa się datę określoną w zawiadomieniu, o którym mowa w zdaniu poprzednim. Nie ustala się dochodu na dzień likwidacji, jeżeli w wyniku zmiany formy prawnej lub połączenia przedsiębiorstw wartość składników majątku objętych rewanentem została wniesiona w formie wkładu lub aportu do nowo powstałego lub istniejącego przedsiębiorcy albo gdy nastąpiła całkowita lub częściowa zmiana branży.
4. Dochodem z działów specjalnych produkcji rolnej jest różnica pomiędzy przychodem z tytułu prowadzenia tych działów a poniesionymi kosztami uzyskania, powiększona o wartość przyrostu stada zwierząt na koniec roku podatkowego w porównaniu ze stanem na początek roku i pomniejszona o wartość ubytków w tym stadzie w ciągu roku podatkowego. Dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, jeżeli podatnik nie prowadzi ksiąg, o których mowa w [art. 15](#), ustala się przy zastosowaniu norm szacunkowych dochodu z określonej powierzchni upraw lub jednostki produkcji zwierzęcej.
5. Dochodem z udziału w zyskach osób prawnych jest dochód faktycznie uzyskany z tego udziału, w tym także: wartość majątku otrzymanego w związku z likwidacją osoby prawnej, dochód przeznaczony na podwyższenie kapitału zakładowego lub akcyjnego, a w spółdzielniach - dochód przeznaczony na podwyższenie funduszu udziałowego oraz dochód stanowiący równowartość kwot przekazanych na ten kapitał (fundusz) z innych kapitałów (funduszy) osoby prawnej oraz dywidendy z akcji złożonych przez członków pracowniczych funduszy emerytalnych na rachunkach ilościowych.
- 5a. Dochodem z tytułu przeniesienia akcji złożonych na rachunku ilościowym członka pracowniczego funduszu emerytalnego do aktywów tego funduszu jest różnica pomiędzy wartością tych akcji w dniu przeniesienia, wycenionych według zasad wyceny aktywów funduszy emerytalnych, a kosztem nabycia tych akcji.

6. Dochodem ze sprzedaży rzeczy określonych w [art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. d](#) , jeżeli przychód ze sprzedaży nie stanowi przychodu z działalności gospodarczej, jest różnica pomiędzy przychodem uzyskanym ze sprzedaży rzeczy a kosztem ich nabycia, zmniejszona o wartość nakładów poczynionych w czasie posiadania rzeczy. Dochodem z zamiany rzeczy i praw majątkowych jest kwota stanowiąca równowartość przychodu, o którym mowa w [art. 19 ust. 1a](#) .
7. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, w drodze rozporządzenia, określa normy szacunkowe dochodu, o którym mowa w ust. 4.

Art. 25.

1. Jeżeli:

- 1) podatnik mający siedzibę (zarząd) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwany dalej "podmiotem krajowym", bierze udział bezpośrednio lub pośrednio w zarządzaniu lub kontroli albo posiada udział w kapitale przedsiębiorstwa położonego za granicą, albo
 - 2) osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania albo siedzibę (zarząd) za granicą, zwana dalej "podmiotem zagranicznym", bierze udział bezpośrednio lub pośrednio w zarządzaniu lub kontroli albo posiada udział w kapitale podmiotu krajowego, albo
 - 3) te same osoby prawne lub fizyczne równocześnie, bezpośrednio lub pośrednio, biorą udział w zarządzaniu lub kontroli albo posiadają udział w kapitale podmiotu krajowego i podmiotu zagranicznego - i jeżeli w wyniku takich powiązań zostaną ustalone lub narzucone warunki różniące się od warunków, które ustaliłyby między sobą niezależne podmioty, i w wyniku tego podmiot nie wykazuje dochodów albo wykazuje dochody niższe od tych, jakich należałoby oczekiwać, gdyby wymienione powiązania nie istniały - dochody danego podmiotu oraz należny podatek określa się bez uwzględnienia warunków wynikających z tych powiązań.
2. Dochody, o których mowa w ust. 1, określa się, w drodze oszacowania, stosując następujące metody:
 - 1) porównywalnej ceny niekontrolowanej,
 - 2) ceny odprzedaży,
 - 3) rozsądnej marży ("koszt plus").
 3. Jeżeli nie jest możliwe zastosowanie metod wymienionych w ust. 2, stosuje się metody zysku transakcyjnego.
 4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio, gdy podmiot krajowy:
 - 1) wykorzystuje swój związek z innym podmiotem krajowym, któremu przysługują ulgi w podatku dochodowym, albo
 - 2) pozostaje w związku gospodarczym z innym podmiotem krajowym i na rzecz tego podmiotu wykonuje świadczenie na warunkach korzystniejszych, odbiegających od ogólnie stosowanych w czasie i miejscu wykonywania świadczenia - i w wyniku tego nie wykazuje dochodów lub wykazuje dochody niższe od tych, jakich należałoby oczekiwać, gdyby wymieniony związek nie istniał lub gdyby wymienione świadczenie nie zostało wykonane.
 5. Związek, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, ma miejsce, gdy między podmiotami lub osobami pełniącymi w nich funkcje zarządzające, nadzorcze albo kontrolne istnieją powiązania o charakterze rodzinnym, kapitałowym, majątkowym lub wynikające ze stosunku pracy. Związek ten ma miejsce także, gdy którakolwiek z wymienionych osób łączy funkcje zarządzające, nadzorcze lub kontrolne w podmiotach, o których mowa w ust. 4 pkt 1.
 6. Przez pojęcie powiązań rodzinnych, o których mowa w ust. 5, rozumie się małżeństwo oraz pokrewieństwo lub powinowactwo do drugiego stopnia.
 7. Przez pojęcie powiązań kapitałowych, o których mowa w ust. 5, rozumie się sytuację, w której jedna z osób lub jeden z kontrahentów posiada lub dysponuje,

bezpośrednio lub pośrednio, prawem głosu wynoszącym co najmniej 5% wszystkich praw głosu.

8. Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb określania dochodów w drodze oszacowania, według metod wymienionych w ust. 2 i 3.

Rozdział 6. Podstawa obliczenia i wysokość podatku

Art. 26.

1. Podstawę obliczenia podatku, z zastrzeżeniem [art. 24 ust. 3](#) i [art. 28-30](#), stanowi dochód ustalony zgodnie z [art. 9](#), [art. 24 ust. 1 i 2](#) oraz [ust. 4-7](#) lub [art. 25](#), po odliczeniu kwot:
 - 1) rent i innych trwałych ciężarów opartych na tytule prawnym, nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów, oraz alimentów, z wyjątkiem alimentów na rzecz dzieci, w wysokości ustalonej w wyroku alimentacyjnym,
 - 2) składek na ubezpieczenie społeczne podatnika i osób z nim współpracujących, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów,
 - 3) składek na rzecz organizacji, do których przynależność podatnika jest obowiązkowa, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów,
 - 4) dokonanych w roku podatkowym zwrotów nienależnie pobranych emerytur i rent oraz zasiłków z ubezpieczenia społecznego, w kwotach uwzględniających podatek dochodowy, jeżeli nie zostały one potrącone przez organ rentowy,
 - 5) dokonanych w roku podatkowym zwrotów nienależnie pobranych świadczeń, które uprzednio zwiększyły dochód podlegający opodatkowaniu, w kwotach uwzględniających pobrany podatek dochodowy, jeżeli zwroty te nie zostały potrącone przez płatnika,
 - 6) wydatków na cele rehabilitacyjne, ponoszonych przez podatnika będącego osobą niepełnosprawną lub podatnika, na którego utrzymaniu są osoby niepełnosprawne,
 - 7) o które, zgodnie z prawem górniczym, została obniżona podstawowa opłata eksploatacyjna za wydobywanie kopalin,
 - 8) wydatków poniesionych w roku podatkowym na budowę własnego lub stanowiącego współwłasność budynku mieszkalnego wielorodzinnego, z przeznaczeniem znajdujących się w nim co najmniej pięciu lokali mieszkalnych na wynajem, oraz wydatków na zakup działki pod budowę tego budynku. Za lokale przeznaczone na wynajem nie uważa się lokali mieszkalnych wynajętych osobom, które w stosunku do właściciela lub chociażby do jednego ze współwłaścicieli zaliczone są do I grupy podatkowej w rozumieniu przepisów ustawy o podatku od spadków i darowizn,
 - 9) darowizn:
 - a) na cele naukowe, naukowo-techniczne, oświatowe, oświatowo-wychowawcze, kulturalne, kultury fizycznej i sportu, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów, a także wspierania inicjatyw społecznych w zakresie budowy dróg i sieci telekomunikacyjnej na wsi oraz zaopatrzenia wsi w wodę - łącznie do wysokości nie przekraczającej 15% dochodu,
 - b) na cele kultu religijnego i na działalność charytatywno-opiekuńczą, bezpieczeństwa publicznego, obrony narodowej, ochrony środowiska, dobroczynne, a także na cele związane z budownictwem mieszkaniowym dla samorządu terytorialnego I na budowę strażnic jednostek ochrony przeciwpożarowej, w rozumieniu przepisów o ochronie przeciwpożarowej, oraz ich wyposażenie i utrzymywanie - łącznie do wysokości nie przekraczającej 10% dochodu.
2. Ogólna kwota odliczeń z tytułu wydatków faktycznie poniesionych na cele określone w [ust. 1 pkt 8](#) w okresie obowiązywania ustawy nie może przekroczyć kwoty stanowiącej iloczyn 70 m² powierzchni użytkowej i wskaźnika przeliczeniowego 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, ustalonego dla celów obliczania premii gwarancyjnej od wkładów na oszczędnościowych książeczkach mieszkaniowych za III kwartał roku poprzedzającego rok podatkowy, i liczby mieszkań przeznaczonych na wynajem osobom nie zaliczonym do I grupy podatkowej, o której mowa w [ust. 1 pkt 8](#).

3. W przypadku budowy budynku wielorodzinnego, o którym mowa w [ust. 1 pkt 8](#) , stanowiącego współwłasność, kwotę odliczeń przysługującą każdemu ze współwłaścicieli w ogólnej kwocie odliczeń, o której mowa w ust. 2, ustala się proporcjonalnie do udziału we współwłasności; w razie braku dowodu określającego wysokość udziałów współwłaścicieli przyjmuje się, że udziały we współwłasności są równe.
4. Wydatki, o których mowa w [ust. 1 pkt 8](#) , nie znajdujące pokrycia w rocznym dochodzie podatnika, podlegają odliczeniu od dochodów osiągniętych w następnych latach, aż do całkowitego ich odliczenia w granicach określonych w ust. 2 i 3.
5. Łączna kwota odliczeń z tytułów określonych w [ust. 1 pkt 9](#) nie może przekroczyć 15% dochodu lub przychodu opodatkowanego zryczałtowanym podatkiem dochodowym na podstawie [art. 30 ust. 1 pkt 6](#), z tym że odliczeniu nie podlegają darowizny poniesione na rzecz:
 - 1) osób fizycznych,
 - 2) osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, prowadzących działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu wyrobów przemysłu elektronicznego, paliwowego, tytoniowego, spirytusowego, winiarskiego, piwowarskiego, a także pozostałych wyrobów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,5%, oraz wyrobów z metali szlachetnych albo z udziałem tych metali, lub handlu tymi wyrobami.
6. Jeżeli przedmiotem darowizny są towary lub usługi opodatkowane podatkiem od towarów i usług, za kwotę darowizny uważa się wartość towaru lub usługi, uwzględniającą należny podatek od towarów i usług.
7. Wysokość wydatków na cele określone w [ust. 1](#) ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie, z tym że odliczenie wydatków na cele określone w [ust. 1 pkt 8](#) , z wyjątkiem wydatków na zakup działki, może być dokonane, jeżeli wydatki te zostały udokumentowane fakturami (rachunkami uproszczonymi) wystawionymi wyłącznie przez podatnika podatku od towarów i usług nie korzystającego ze zwolnienia od tego podatku albo dowodem odprawy celnej. W przypadku budowy budynku wielorodzinnego stanowiącego współwłasność, wysokość poniesionych wydatków przypadająca na poszczególnych współwłaścicieli ustala się proporcjonalnie do ich udziału we współwłasności; w razie braku dowodu określającego wysokość udziałów przyjmuje się, że wydatki są równe.
8. Odliczeniu podlegają wydatki na cele określone w [ust. 1 pkt 8](#) , jeżeli dotyczą budynków mieszkalnych znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, i wydatki te nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów lub nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie.
9. Kwota odliczeń, o której mowa w ust. 2 i 3, dotyczy wydatków poniesionych na cele określone w [ust. 1 pkt 8](#), łącznie przez oboje małżonków. Przepis [art. 27a ust. 8](#) stosuje się odpowiednio.
10. Jeżeli przed upływem dziesięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym otrzymano decyzję właściwego organu o pozwoleniu na użytkowanie budynku lub lokalu, w związku z budową którego dokonano odliczeń na podstawie [ust. 1 pkt 8](#) :
 - 1) nastąpiło zbycie budynku, lokalu mieszkalnego, udziału we współwłasności lub
 - 2) wynajęto budynek albo lokal mieszkalny osobom, które w stosunku do właściciela lub chociażby do jednego ze współwłaścicieli zaliczone są do I grupy podatkowej w rozumieniu przepisów ustawy o podatku od spadków i darowizn, lub
 - 3) dokonano zmiany przeznaczenia budynku lub lokalu z mieszkalnego na użytkowy albo przeznaczono budynek lub lokal mieszkalny na potrzeby właściciela lub współwłaściciela - podatnik jest obowiązany wykazać w zeznaniu i doliczyć do dochodów roku podatkowego, w którym zaistniały te okoliczności, uprzednio odliczone kwoty w części przypadającej na ten budynek lub lokal. Kwoty doliczone do dochodu zwiększa się o 10% za każdy rok kalendarzowy brakujący do upływu okresu, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym.

11. Przy obliczaniu liczby lat brakujących do upływu okresu dziesięcioletniego wlicza się rok, w którym nastąpiły zdarzenia wymienione w ust. 10 pkt 1-3.
12. W razie wystąpienia zdarzeń, o których mowa w ust. 10 pkt 1-3, przed otrzymaniem decyzji o pozwoleniu na użytkowanie budynku lub lokalu, z którymi były związane odliczenia, podatnik jest obowiązany zwiększyć dochód o kwotę odliczoną od dochodu w części przypadającej na budynek lub lokale.
13. Odliczeń wymienionych w ust. 1, z zastrzeżeniem [art. 30 ust. 4](#), nie dokonuje się od dochodów (przychodów) opodatkowanych w sposób zryczałtowany.
14. Minister Finansów, w porozumieniu z Ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, w drodze rozporządzenia, określi rodzaje wydatków, o których mowa w [ust. 1 pkt 6](#), oraz szczegółowe zasady i warunki odliczania ich od dochodu.

Art. 26a.

1. Od podstawy opodatkowania, obliczonej zgodnie z [art. 26 ust. 1](#), odlicza się:
 - 1) w roku podatkowym - wydatki na cele określone w ust. 3, zwane dalej "wydatkami inwestycyjnymi", oraz
 - 2) w następnym roku podatkowym - z zastrzeżeniem [ust. 20 pkt 2](#), kwotę stanowiącą połowę wydatków inwestycyjnych odliczonych od podstawy opodatkowania w poprzednim roku podatkowym, zwaną dalej "premią inwestycyjną".
2. Prawo do odliczeń przysługuje osobom fizycznym, których dochody są ustalane na podstawie ksiąg i opodatkowane przy zastosowaniu skali podatkowej, o której mowa w [art. 27](#):
 - 1) prowadzącym działalność, wymienioną w art. [10 ust. 1 pkt 3 i 4](#), we własnym imieniu i na własny rachunek,
 - 2) osobom fizycznym będącym wspólnikami spółek nie mających osobowości prawnej, prowadzącymi działalność wymienioną w pkt 1, którzy ponieśli wydatki inwestycyjne; w razie braku przeciwnego dowodu przyjmuje się, że udziały wspólników w poniesionym wydatku są równe.
3. Odliczeniu od podstawy opodatkowania podlegają faktycznie poniesione wydatki na:
 - 1) zakup i montaż maszyn lub urządzeń zaliczonych, zgodnie z Klasyfikacją rodzajową środków trwałych Głównego Urzędu Statystycznego, do grupy 3-6 i 8,
 - 2) zakup, budowę, a także na rozbudowę będących własnością podatnika budynków i lokali stanowiących odrębną nieruchomość w tych budynkach oraz budowli zaliczonych, zgodnie z Klasyfikacją rodzajową środków trwałych Głównego Urzędu Statystycznego, do grupy 1 podgrupa 10-13, podgrupa 15 rodzaj 151 i 152 w zakresie budynków aptek, podgrupa 16 rodzaj 166 i 168, podgrupa 18 rodzaj 180 i 182-185 oraz do grupy 2 podgrupa 20-23 i 25-27,
 - 3) zakup środków transportu, z wyjątkiem samochodów osobowych oraz innych samochodów o dopuszczalnej ładowności nie przekraczającej 500 kilogramów,
 - 4) zakup od Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części mienia przedsiębiorstwa, z wyjątkiem wydatków na zakup innych niż grunty składników majątku, od których zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie [art. 22 ust. 7](#) nie dokonuje się odpisów amortyzacyjnych,
 - 5) zakup praw majątkowych uznawanych za wartości niematerialne i prawne, od których dokonuje się odpisów amortyzacyjnych uznawanych za koszt uzyskania przychodów - z wyjątkiem wartości niematerialnych i prawnych związanych z wiedzą w dziedzinie przemysłowej, handlowej, naukowej lub organizacyjnej (know-how),
 - 6) spłatę, określoną w umowie o podobnym charakterze do umowy najmu lub dzierżawy, wartości środków trwałych, o których mowa w pkt 1-4, jeżeli środki te zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie [art. 14 ust. 5](#) zaliczane są do składników majątku najemcy, dzierżawcy albo użytkownika,

- 7) wytworzenie we własnym zakresie i na własny użytek środków trwałych wymienionych w pkt 1 i 2,
 - 8) zakup wykonanych na zamówienie środków trwałych wymienionych w pkt 1 i 2.
4. Za wydatki inwestycyjne podlegające odliczeniu od podstawy opodatkowania uznaje się wydatki faktycznie poniesione w roku podatkowym, nie zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie, pomniejszone o naliczony podatek od towarów i usług oraz o podatek akcyzowy jeżeli podatki te podlegają odliczeniu od należnego podatku od towarów i usług.
5. W przypadku zakupu składników majątku wymienionych w [ust. 3](#) pkt 1-5, za wydatki inwestycyjne, o których mowa w ust. 4, uznaje się wydatki poniesione w roku podatkowym, w którym, z zastrzeżeniem ust. 7, ma miejsce przeniesienie własności tych składników majątku.
6. Faktycznie poniesione wydatki inwestycyjne, podlegające odliczeniu od podstawy opodatkowania, obejmują:
- 1) w razie zakupu - określoną w umowie cenę sprzedaży zapłaconą sprzedawcy oraz wydatki na montaż maszyn i urządzeń, o których mowa w [ust. 3](#) pkt 1,
 - 2) w razie wytworzenia we własnym zakresie środków trwałych wymienionych w [ust. 3](#) pkt 1 - kwoty zapłacone za zużyte do wytworzenia rzeczowe składniki majątku oraz za wykorzystane usługi obce,
 - 3) w razie zakupu środków trwałych wymienionych w [ust. 3 pkt 2](#) [ust. 3](#) , wykonanych na zamówienie - cenę określoną w umowie sprzedaży lub kwotę zapłaconą za zamówione usługi,
 - 4) w razie przyjęcia środków trwałych do odpłatnego korzystania na podstawie umowy o podobnym charakterze do umowy najmu lub dzierżawy - kwotę stanowiącą spłatę wartości tych środków określonej w umowie.
7. W przypadku:
- 1) dokonania przedpłat (zadatków) na poczet wydatków określonych w [ust. 3](#) pkt 1-5 oraz pkt [7 i 8](#) [ust. 3](#) , uznaje się je za wydatki inwestycyjne w roku podatkowym, w którym następuje przeniesienie własności składników majątkowych wymienionych w tych przepisach,
 - 2) zawarcia umowy, o której mowa w [ust. 3 pkt 6](#) [ust. 3](#) , za wydatki inwestycyjne podlegające odliczeniu w danym roku podatkowym uznaje się wydatki związane ze spłatą wartości składników majątkowych, poniesione w tym samym roku,
 - 3) zawarcia w roku podatkowym umowy, w której termin zapłaty ceny przypada w roku następującym po roku podatkowym, w którym rzecz lub prawo zostały wydane - wydatki związane z zapłatą ceny odlicza się od podstawy opodatkowania w roku faktycznego ich poniesienia.
8. Odliczenia wydatków inwestycyjnych, o których mowa w [ust. 3 pkt 1-8](#) , dokonane w roku podatkowym traktuje się w tym roku na równi z odpisami z tytułu zużycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (odpisami amortyzacyjnymi), z tym że:
- 1) odliczenia te nie zmniejszają podstawy do ustalania odpisów amortyzacyjnych według zasad określonych w przepisach wydanych na podstawie [art. 22 ust. 7](#) ,
 - 2) odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, o których mowa w [ust. 3 pkt 1-5](#) oraz [pkt 7 i 8](#) , dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu oddania ich do używania, nie wcześniej jednak niż od pierwszego dnia miesiąca następującego po roku podatkowym, w którym dokonano odliczenia,
 - 3) w przypadku odliczeń wydatków inwestycyjnych, o których mowa w [ust. 3 pkt 6](#) , odpisów amortyzacyjnych dokonuje się począwszy od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środki trwałe oddano do używania,
 - 4) w przypadku odliczeń wydatków inwestycyjnych poniesionych przed rozpoczęciem działalności albo w roku rozpoczęcia działalności, odpisów amortyzacyjnych dokonuje się począwszy od pierwszego dnia miesiąca roku następującego po roku, w którym środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne oddano do używania,

- 5) odpisów amortyzacyjnych, o których mowa w pkt 2-4, dokonuje się do końca tego miesiąca, w którym następuje zrównanie wysokości sumy odpisów amortyzacyjnych oraz kwoty dokonanych odliczeń z ich wartością początkową, określoną w przepisach wydanych na podstawie [art. 22 ust. 7](#),
 - 6) suma odpisów amortyzacyjnych oraz kwoty dokonanych odliczeń nie może przekroczyć wartości początkowej nabytych lub wytworzonych we własnym zakresie lub na zamówienie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.
9. Wydatki inwestycyjne mogą być odliczone od podstawy opodatkowania, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
- 1) w okresie faktycznego poniesienia tych wydatków podatnik nie korzysta z ulg, odliczeń lub zwolnień na podstawie przepisów wymienionych w wykazie, o którym mowa w [ust. 28 pkt 1](#),
 - 2) w roku poprzedzającym rok podatkowy, w którym dokonywane są odliczenia, podatnik osiągnął, z zastrzeżeniem [ust. 10 i 11](#), wskaźnik udziału dochodu ustalonego zgodnie z [art. 24 ust. 1, 2 i 4](#) w przychodach ustalonych zgodnie z [art. 14 i 15](#) - w wysokości nie niższej niż:
 - a) 2% w zakresie zbiórki, skupu i segregacji odpadów
 - b) 3% z działalności w zakresie: przetwórstwa rolnego, budownictwa (w tym mieszkaniowego) i produkcji materiałów budowlanych, żeglugi i rybołówstwa, turystyki i wypoczynku, albo w zakresie produkcji i sprzedaży towarów objętych urzędowymi cenami lub marżami,
 - c) 6% z pozostałych rodzajów działalności,
 - 3) jeżeli podatnik prowadzi różnorodną działalność i przychody z działalności wymienionej w pkt 2 lit. a) lub b) w ogólnej kwocie przychodów stanowią co najmniej 60% - wymagany udział dochodu w przychodach uprawniający do odliczeń wydatków inwestycyjnych nie może być niższy niż odpowiednio 2% lub 3%,
 - 4) przed każdorazowym odliczeniem wydatków inwestycyjnych, dokonywanym w trakcie roku podatkowego i w rocznym rozliczeniu podatku za rok podatkowy, u podatnika nie występują zaległości we wpłatach należnych składek na ubezpieczenie społeczne oraz we wpłatach poszczególnych podatków stanowiących dochód budżetu państwa, przekraczające odrębnie z każdego tytułu (w tym odrębnie w każdym podatku) odpowiednio 3% kwoty należnych składek i należnego podatku; w przypadku podatku od towarów i usług zaległości nie mogą przekroczyć 3% kwoty podatku należnego. Udział zaległości w kwocie składek lub podatku ustala się w stosunku do kwoty należnych wpłat (należnego podatku od towarów i usług) za rok podatkowy (okres rozliczeniowy), którego dotyczy zaległość,
 - 5) wydatki inwestycyjne zostały udokumentowane w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie [ust. 28 pkt 4](#).
10. Podatnik, który rozpoczął działalność w roku podatkowym, może odliczyć poniesione w tym roku wydatki inwestycyjne od podstawy opodatkowania za ten rok i rok po nim następujący, jeżeli odrębnie w każdym z tych lat osiągnie wskaźnik udziału dochodu w przychodach odpowiednio w wysokości określonej w [ust. 9 pkt 2](#); gdy w którymkolwiek z tych lat wymagany wskaźnik nie zostanie osiągnięty, nie jest możliwe dokonanie odliczeń za ten rok.
11. Uzyskanie wskaźników, o których mowa w [ust. 9 pkt 2](#), nie jest wymagane u podatników:
- 1) którzy rozpoczęli działalność w roku podatkowym i do końca tego roku oraz przed rozpoczęciem działalności ponieśli wydatki inwestycyjne w wysokości nie niższej niż równowartość 2.000.000 ECU, przeliczone na złote przy zastosowaniu średniego kursu waluty, ogłaszanego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego, z dnia faktycznego dokonania wydatku; wydatki te można odliczać od podstawy opodatkowania za rok podatkowy, w którym rozpoczęto działalność, oraz w trzech kolejno po sobie następujących latach podatkowych, licząc od końca roku podatkowego, w którym rozpoczęli działalność,

- 2) u których za rok podatkowy udział przychodów z eksportu przekracza 50% ogólnej kwoty przychodów lub przychody z eksportu w roku podatkowym, w którym podatnik nabył prawo do odliczeń, przekraczają równowartość 8.000.000 ECU przeliczoną na złote przy zastosowaniu średniego kursu waluty z dnia uzyskania należnego przychodu, ogłaszanego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego,
 - 3) którzy ponieśli wydatki inwestycyjne na zakup i montaż maszyn lub urządzeń, wymienionych w ust. 3 pkt 1, związanych z wdrożeniem licencji, patentów oraz wyników krajowych prac naukowych i badawczo-rozwojowych,
 - 4) osiągających poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przychody ze sprzedaży produktów połowów i przetworów rybnych (SWW: 234) na rzecz osób zagranicznych w rozumieniu przepisów prawa dewizowego, którzy ponieśli wydatki inwestycyjne na zakup i montaż maszyn lub urządzeń wymienionych w ust. 3 pkt 1 - jeżeli udział przychodów z tej sprzedaży przekracza 50% ogólnej kwoty przychodów w roku podatkowym i sprzedaż ta została udokumentowana: konosamentem, świadectwem pochodzenia, rachunkiem oraz wyciągiem bankowym potwierdzającym wpływ zagranicznych środków płatniczych zgodnie z przepisami prawa dewizowego,
 - 5) którzy ponieśli wydatki inwestycyjne na zakup i montaż maszyn lub urządzeń, wymienionych w [ust. 3 pkt 1](#) , oraz na zakup, budowę, przebudowę, rozbudowę lub odbudowę budynków i budowli będących własnością podatnika, zaliczonych zgodnie z Klasyfikacją rodzajową środków trwałych Głównego Urzędu Statystycznego do grupy 1 podgrupa 10 i 13 oraz do grupy 2 podgrupa 20-23, jeżeli te maszyny, urządzenia, budynki i budowle są związane z wdrażaniem systemu produkcji środków farmaceutycznych lub materiałów medycznych, spełniającego warunki niezbędne do uzyskania koncesji na ich wytwarzanie, zgodne z wymaganiami przyjętymi przez organizacje międzynarodowe, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem,
 - 6) którzy ponieśli wydatki inwestycyjne na zakup i montaż aparatury kontrolno-pomiarowej, niezbędnej do wdrażania systemu jakości zgodnego z normami ISO serii 9000, potwierdzonego certyfikatem wydanym na podstawie odrębnych przepisów,
 - 7) którzy ponieśli wydatki, o których mowa w ust. 3 pkt 1-3 oraz pkt 7 i 8, na cele związane z wykorzystywaniem odpadów określonych w ustawie o odpadach, jeżeli za poprzedni rok podatkowy udział wartości wykorzystanych odpadów w ogólnej wartości surowców i odpadów zużytych w procesie produkcji wyniósł co najmniej 10%; przepis art. 21 ust. 4 stosuje się odpowiednio.
12. Za dzień rozpoczęcia działalności uważa się datę wystawienia pierwszej faktury (rachunku) po dokonaniu, zgodnie z odrębnymi przepisami, wpisu do właściwego rejestru (ewidencji).
13. Kwota wydatków inwestycyjnych odliczonych od podstawy opodatkowania nie może przekroczyć:
- 1) 40% dochodu ze źródeł, o których mowa w [art. 10 ust. 1 pkt 3 i 4](#) - gdy wydatki zostały poniesione na cele wymienione w [ust. 11 pkt 2-7](#) , lub
 - 2) 20% dochodu o którym mowa w pkt 1 - w pozostałych przypadkach.
14. Od 1998 r. kwota wydatków inwestycyjnych odliczonych od podstawy opodatkowania nie może przekroczyć:
- 1) 30% dochodu ze źródeł, o których mowa w [art. 10 ust. 1 pkt 3 i 4](#) - gdy wydatki zostały poniesione na cele wymienione w [ust. 11 pkt 2-7](#) , lub
 - 2) 15% dochodu, o którym mowa w pkt 1, w pozostałych przypadkach.
15. Łączna kwota odliczeń wydatków inwestycyjnych od podstawy opodatkowania nie może za rok podatkowy przekroczyć:
- 1) w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 1997 r. - 40% dochodu ze źródeł wymienionych w [art. 10 ust. 1 pkt 3 i 4](#) ,
 - 2) w okresie od dnia 1 stycznia 1998 r. - 30% dochodu, o którym mowa w pkt 1.

16. Nie odliczone wydatki inwestycyjne, uznane zgodnie z [ust. 5](#) i [7](#) za poniesione w danym roku podatkowym, z wyjątkiem przypadków określonych w [ust. 10](#) i [ust. 11 pkt 1](#), nie mogą być odliczone od podstawy opodatkowania w latach następnych.
17. Nie mogą być odliczone od podstawy opodatkowania wydatki inwestycyjne faktycznie poniesione po upływie okresu korzystania z ulg, odliczeń lub zwolnień przysługujących na podstawie przepisów wymienionych w wykazie, o którym mowa w [ust. 28 pkt 1](#), jeżeli zobowiązania związane z tymi wydatkami zostały zaciągnięte przez podatnika w okresie korzystania z tych ulg, odliczeń lub zwolnień.
18. Premia inwestycyjna, o której mowa w [ust. 1 pkt 2](#), nie może przekroczyć w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 1998 r. - 20% dochodu ze źródeł wymienionych w [art. 10 ust. 1](#) pkt 3 i 4.
19. Premia inwestycyjna, o której mowa w [ust. 1 pkt 2](#), nie może przekroczyć od dnia 1 stycznia 1999 r. - 15% dochodu ze źródeł wymienionych w [art. 10 ust. 1](#) pkt 3 i 4.
20. Premia inwestycyjna:
 - 1) może być wykorzystana, jeżeli podatnik spełni warunki określone w [ust. 9 pkt 1 i 4](#),
 - 2) nie przysługuje w przypadku poniesienia wydatków inwestycyjnych na:
 - a) zakup środków trwałych, o których mowa w [ust. 3 pkt 1-5](#) oraz [pkt 7 i 8](#), jeżeli środki te zostały przez podatnika oddane do odpłatnego korzystania i, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie [art. 14 ust. 5](#), zaliczone są do składników majątku najemcy, dzierżawcy albo używającego,
 - b) zakup gruntów,
 - c) spłatę wartości gruntów, jeżeli grunty te, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie [art. 14 ust. 5](#), zaliczane są do składników majątku najemcy, dzierżawcy albo używającego.
21. Odliczeń, o których mowa w [ust. 1](#), dokonuje się w rozliczeniu podatku za rok podatkowy, w którym podatnik nabył prawo do odliczeń, nie później jednak niż do dnia złożenia, zgodnie z [art. 45](#), zeznania o wysokości dochodu uzyskanego za ten rok; odliczeń można również dokonywać zaliczkowo w trakcie roku podatkowego.
22. Podatnicy tracą prawo do odliczeń, o których mowa w [ust. 1](#), jeżeli przed upływem trzech lat od końca roku podatkowego, w którym skorzystali, a w przypadkach określonych w [ust. 10](#) i w [ust. 11](#) pkt 1 - w którym zakończyli korzystanie z odliczeń:
 - 1) wystąpią u nich za poszczególne lata zaległości we wpłatach składek na ubezpieczenie społeczne oraz we wpłatach poszczególnych podatków stanowiących dochody budżetu państwa, przekraczające odrębnie z każdego tytułu (w tym odrębnie w każdym z podatków) 3% kwot należnych za te lata; w przypadku podatku od towarów i usług zaległości we wpłatach nie mogą przekroczyć 3% kwoty podatku należnego; przepis [ust. 9 pkt 4](#) ostatnie zdanie stosuje się odpowiednio, albo
 - 2) przeniosą w jakiegokolwiek formie własność składników majątkowych, z którymi związane były odliczenia od podstawy opodatkowania, albo
 - 3) ustały okoliczności do zaliczania środków trwałych przyjętych do odpłatnego korzystania na podstawie umów o podobnym charakterze do umów najmu lub dzierżawy do składników majątku podatnika, w rozumieniu przepisów, o których mowa w [ust. 3 pkt 6](#), albo
 - 4) zawiadomią urząd skarbowy o likwidacji działalności gospodarczej lub zostanie ogłoszona ich upadłość, albo
 - 5) otrzymają zwrot wydatków inwestycyjnych w jakiegokolwiek formie; w tym przypadku kwotę odliczeń zmniejsza się proporcjonalnie do udziału kwoty zwróconych wydatków w ich ogólnej kwocie.
23. Podatnicy, o których mowa w [ust. 11 pkt 5](#), tracą prawo do odliczeń, jeżeli przed upływem pięciu lat od końca roku, w którym z nich skorzystali, nie uzyskają koncesji Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej na wytwarzanie środków farmaceutycznych lub materiałów medycznych albo ją utracą.

24. Podatnicy, o których mowa w [ust. 11 pkt 6](#) , tracą prawo do odliczeń, jeżeli przed upływem trzech lat od końca roku, w którym z nich skorzystali, nie uzyskają stosownego certyfikatu albo go utracą.
25. W razie wystąpienia okoliczności, o których mowa w ust. 22-24, podatnicy są obowiązani do zwiększenia podstawy opodatkowania o kwotę dokonanych odliczeń, do których utracili prawo, a w razie poniesienia straty - do jej zmniejszenia o tę kwotę w rozliczeniu podatku (zaliczki) za miesiąc, w którym utracili prawo do odliczeń, a gdy utrata prawa wystąpi w ostatnim miesiącu roku podatkowego - w rocznym rozliczeniu podatku.
26. W rozliczeniu, o którym mowa w ust. 25, uwzględnia się odpowiednio kwotę odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, ustalonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie [art. 22 ust. 7](#) , nie uznana za koszt uzyskania przychodów w związku z odliczeniem wydatków inwestycyjnych od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym.
27. Przepisy ust. 22-25 stosuje się również do premii inwestycyjnej.
28. Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) wykaz przepisów, o których mowa w [ust. 9 pkt 1](#),
 - 2) warunki rezygnacji przez podatnika z niektórych ulg, odliczeń lub zwolnień wymienionych w przepisach, o których mowa w [ust. 9 pkt 1](#) - w celu nabycia prawa do odliczania wydatków inwestycyjnych na podstawie [ust. 1-27](#) ,
 - 3) zakres działalności: eksport towarów i usług, przetwórstwo rolne, budownictwo (w tym mieszkaniowe) i produkcja materiałów budowlanych, żegluga i rybołówstwo , turystyka i wypoczynek oraz zbiórka, skup i segregacja odpadów
 - 4) wymagany sposób udokumentowania wydatków inwestycyjnych.
29. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, wprowadzi odliczenia wydatków inwestycyjnych od podstawy opodatkowania oraz określi zasady i warunki tych odliczeń w gminach zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym oraz województwach lub rejonach administracyjnych (gminach) określonych jako zagrożone recesją I degradacją społeczną w odrębnych przepisach.

Art. 27.

1. Podatek dochodowy, z zastrzeżeniem [art. 28](#) , [29](#) , [30](#) i [44 ust. 4](#) , pobiera się od podstawy jego obliczenia według następującej skali:

TABELA PODATKOWA

Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
ponad	do	
	20,868	20% podstawy obliczenia minus kwota 278 zł 20gr
20,868	41,736	3895 zł 40gr plus 32% nadwyżki ponad 20,868
41,736		10,573 zł 16gr plus 44% nadwyżki ponad 41,736

(TABELA NA 98 wg. Rozp. M.F. z dnia 20.11.97) - dop. IP

Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
ponad	do	
	25 252	19% podstawy obliczenia minus kwota 336 zł 60 gr
25 252	50 504	4461 zł 28 gr + 30% nadwyżki ponad 25 252 zł
50 504		12 036 zł 88 gr + 40% nadwyżki ponad 50 504 zł

- 1a. Od 1998 r. stawki podatku dochodowego 20%, 32% i 44% określone w skali podatkowej, o której mowa w ust. 1, zastępuje się odpowiednio stawkami 19%, 30% i 40%.
2. Jeżeli u podatników którzy, osiągają wyłącznie przychody z tytułu emerytur i rent nie podlegających podwyższeniu stosownie do [art. 55 ust. 6](#), po odliczeniu podatku według skali określonej w ust. 1, pozostaje kwota przychodu niższa niż kwota stanowiąca 20% górnej granicy pierwszego przedziału skali podatkowej określonej w ust. 1, w stosunku rocznym, podatek ustala się tylko w wysokości nadwyżki ponad tę kwotę.
- 2a. Przepisy ust. 2 stosuje się, jeżeli prawo do określonych w nim świadczeń i obowiązek podatkowy istniały w dniu 1 stycznia 1992 r. lub powstały poczynając od świadczeń należnych od tego dnia.
3. Przedziały dochodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem, określone w skali, o której mowa w ust. 1, jak również kwota, o którą zmniejsza się podatek lub zaliczkę, obliczone według pierwszego szczebla tej skali, poczynając od roku podatkowego 1998, podlegają w każdym roku podwyższeniu w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w okresie trzech kwartałów w roku poprzedzającym rok podatkowy w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.
4. Minister Finansów w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok podatkowy ustala, w drodze rozporządzenia, skalę podatku dochodowego na każdy rok podatkowy, z uwzględnieniem zasady wyrażonej w ust. 3, na podstawie komunikatów Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego o wysokości przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w okresie trzech kwartałów roku poprzedzającego rok podatkowy i jego wzrostu w stosunku do tego samego okresu roku ubiegłego, ogłaszanych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".
5. Jeżeli podatnik oprócz dochodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym osiąga również dochody ze źródeł przychodów znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwolnione od podatku na podstawie [art. 21 ust. 1 pkt 33](#), podatek dochodowy ustala się w następujący sposób:
 - 1) do dochodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym dodaje się dochody zwolnione od tego podatku i od sumy tych dochodów oblicza się podatek według skali określonej w ust. 1,
 - 2) ustala się stopę procentową tego podatku do tak obliczonej sumy dochodów,
 - 3) ustaloną w myśl pkt 2 stopę procentową stosuje się do dochodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym.
6. Jeżeli osoby, o których mowa w [art. 3](#), osiągają również dochody ze źródeł przychodów położonych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i dochody te podlegają w obcym państwie opodatkowaniu podatkiem dochodowym, a nie zachodzą okoliczności określone w [art. 21 ust. 1 pkt 33](#) i umowa o zapobieżeniu podwójnemu opodatkowaniu zawarta z tym państwem inaczej nie stanowi, dochody te łączy się z dochodami ze źródeł przychodów położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W tym wypadku od podatku obliczonego od łącznej sumy dochodów odlicza się kwotę równą podatkowi dochodowemu zapłaconemu w obcym państwie. Odliczenie to nie może jednak przekroczyć tej części podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany w państwie obcym.

Art. 27a.

1. Podatek dochodowy od osób, o których mowa w [art. 3 ust. 1](#), obliczony zgodnie z [art. 27](#), zmniejsza się na zasadach określonych w ust. 2-17, jeżeli w roku podatkowym podatnik:
 - 1) poniósł wydatki na własne potrzeby mieszkaniowe, przeznaczone na:

- a) zakup gruntu lub odpłatne przeniesienie prawa wieczystego użytkowania gruntu pod budowę budynku mieszkalnego,
 - b) budowę budynku mieszkalnego,
 - c) wkład budowlany lub mieszkaniowy do spółdzielni mieszkaniowej; w razie przekształcenia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu na spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, za wydatki poniesione na wkład budowlany uznaje się wydatki stanowiące nadwyżkę ponad kwotę wkładu mieszkaniowego zaliczonego przez spółdzielnię na wkład budowlany,
 - d) zakup nowo wybudowanego budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego w takim budynku od gminy albo od osoby, która wybudowała ten budynek w wykonywaniu działalności gospodarczej,
 - e) nadbudowę lub rozbudowę budynku na cele mieszkalne,
 - f) przebudowę strychu, suszarni albo przystosowanie innego pomieszczenia na cele mieszkalne oraz wykończenie lokalu mieszkalnego w nowo wybudowanym budynku mieszkalnym, do dnia zasiedlenia tego lokalu,
 - g) remont i modernizację budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego zajmowanego na podstawie tytułu prawnego oraz wpłaty na wyodrębniony fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej, utworzonej na podstawie odrębnych przepisów,
- 2) systematycznie gromadził oszczędności wyłącznie na jednym rachunku oszczędnościowo-kredytowym i w jednym banku prowadzącym kasę mieszkaniową, według zasad określonych w odrębnych przepisach,
- 3) poniósł wydatki na:
- a) dojazd dzieci własnych i przysposobionych do podstawowych, zawodowych i średnich szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, położonych poza miejscowością stałego lub czasowego zamieszkania dzieci,
 - b) zakup przyrządów i pomocy naukowych, programów komputerowych oraz wydawnictw fachowych bezpośrednio związanych z wykonywanym zawodem i wykonywaną pracą,
 - c) odpłatne kształcenie dzieci własnych i przysposobionych w podstawowych, zawodowych i średnich szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych,
 - d) odpłatne świadczenia zdrowotne, wymienione w przepisach o zakładach opieki zdrowotnej - udzielane przez niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, działające na zasadach określonych w tych przepisach, a także przez lekarzy i lekarzy dentyków, prowadzących praktykę indywidualną zgodnie z przepisami o zawodzie lekarza lub o wykonywaniu praktyki dentyckiej - na rzecz podatnika, a także na rzecz jego małżonka oraz dzieci własnych i przysposobionych, jeżeli małżonek lub dzieci nie uzyskały w roku podatkowym dochodów, z wyjątkiem dochodów zwolnionych (wolnych) od podatku dochodowego,
 - e) odpłatne doksztalcanie i doskonalenie zawodowe podatnika,
 - f) odpłatne kształcenie w szkołach wyższych, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym.
2. Podstawę określenia przysługującej kwoty odliczeń od podatku z tytułu wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b)-f) oraz w pkt 2, ustala się na podstawie kwoty stanowiącej iloczyn 70 m² powierzchni użytkowej i wskaźnika przeliczeniowego 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, ustalonego do celów obliczenia premii gwarancyjnej od wkładów na oszczędnościowych książeczkach mieszkaniowych za III kwartał roku poprzedzającego rok podatkowy.
3. Kwota, o którą zmniejsza się podatek, nie może przekroczyć:
- 1) za rok podatkowy:
 - a) 19% wydatków, o których mowa w [ust. 1 pkt 1](#) lit. b)-f),
 - b) 30% wydatków, o których mowa w [ust. 1 pkt 2](#), nie więcej jednak niż 6% kwoty, o której mowa w ust. 2,
 - c) 19% poniesionych wydatków, o których mowa w [ust. 1 pkt 3](#) lit. a),
 - d) 19% poniesionych wydatków, o których mowa w [ust. 1 pkt 3](#) lit. b), nie więcej jednak niż 19% kwoty stanowiącej trzykrotność najniższego wynagrodzenia pracowników,

określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,

- e) 19% poniesionych wydatków, o których mowa w [ust. 1 pkt 3](#) lit. c), nie więcej jednak niż 3% dochodu stanowiącego górną granicę pierwszego przedziału skali podatkowej, obowiązującej w roku podatkowym, na każde dziecko,
 - f) 19% poniesionych wydatków, o których mowa w [ust. 1 pkt 3](#) lit. d), nie więcej jednak niż 1% kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału skali podatkowej obowiązującej w roku podatkowym,
 - g) 19% poniesionych wydatków, o których mowa w [ust. 1 pkt 3](#) lit. e), jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, nie więcej jednak niż 19% kwoty stanowiącej trzykrotność najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,
 - h) 19% poniesionych wydatków, o których mowa w [ust. 1 pkt 3](#) lit. f), nie więcej jednak niż kwota najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy - z tym że w okresie obowiązywania ustawy łączne odliczenia z tytułu wydatków, o których mowa w lit. a) i b), nie mogą przekroczyć 19% kwoty, o której mowa w [ust. 2](#),
- 2) w okresie obowiązywania ustawy w przypadku, o którym mowa w [ust. 1 pkt 1](#) lit. a) - 19% wydatkowanej kwoty, nie wyższej jednak niż 19% kwoty stanowiącej iloczyn powierzchni 350 m² i ceny nabycia 1 m² gruntu lub określonej w umowie wartości odpłatnie przenieszonego prawa wieczystego użytkowania gruntu,
- 3) w każdym okresie trzech kolejnych lat, poczynając od dnia 1 stycznia 1997 r. - w przypadku, o którym mowa w [ust. 1 pkt 1 lit. g\)](#) - 19% kwoty poniesionych wydatków, nie więcej jednak niż:
- a) 3% kwoty, o której mowa w [ust. 2](#), obowiązującej w pierwszym roku każdego okresu trzyletniego - jeżeli wydatki dotyczą budynków mieszkalnych lub wpłat na wyodrębniony fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej,
 - b) 2,5% kwoty, o której mowa w [ust. 2](#), obowiązującej w pierwszym roku każdego okresu trzyletniego - jeżeli wydatki dotyczą lokali mieszkalnych
- z tym że w razie zbiegu uprawnień do odliczeń z tytułu wydatków, o których mowa w lit. a) i b), łączna kwota odliczeń nie może przekroczyć kwoty limitu określonego w lit. a).
4. Jeżeli podatnik dokonując remontu lub modernizacji budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego ponosi wydatki na remont lub modernizację instalacji gazowej, urządzeń eksplozymetrycznych lub urządzeń gazowych i w związku z tymi wydatkami przekroczy limity odliczeń określone w [ust. 3 pkt 3](#), wysokość odliczeń podwyższa się o 0,5% kwoty, o której mowa w [ust. 2](#).
5. Zmniejszenie podatku w przypadku wymienionym w [ust. 3 pkt 3](#) może być dokonane w roku podatkowym, w którym suma wydatków poniesionych przez podatnika od początku każdego okresu trzyletniego wynosi co najmniej 0,3% kwoty, o której mowa w [ust. 2](#), obowiązującej w pierwszym roku tego okresu.
6. Wysokość wydatków na cele określone w [ust. 1](#) ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie, z tym że:
- 1) wydatki na cele wymienione w [ust. 1 pkt 1](#) lit. b) i d)-g), [pkt 3](#) lit. b), z wyjątkiem wydatków na zakup wydawnictw fachowych, ustala się na podstawie faktury lub rachunku, wystawionych wyłącznie przez podatnika podatku od towarów i usług, nie korzystającego ze zwolnienia od tego podatku, lub dowodu odprawy celnej, a w przypadku wpłat na wyodrębniony fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej - na podstawie dowodu tej wpłaty,
 - 2) wydatki na cele wymienione w [ust. 1 pkt 3](#) lit. a) ustala się na podstawie imiennych biletów okresowych na dojazdy środkami transportu autobusowego, kolejowego lub promowego,
 - 3) wydatki na cele określone w [ust. 1 pkt 3](#) lit. d) ustala się na podstawie faktury lub rachunku, wystawionych przez zakład lub lekarza, o których mowa w tym przepisie, zawierających między innymi imię, nazwisko i adres osoby korzystającej ze świadczenia zdrowotnego, tj. podatnika, jego małżonka lub dziecka.
7. Odliczenia stosuje się, jeżeli:
- 1) wydatki na cele określone w [ust. 1 pkt 1](#) dotyczą gruntu, budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów lub nie zostały zwrócone podatnikowi w

jakiegokolwiek formie, chyba że zwrócone wydatki zostały zaliczone do przychodów podlegających opodatkowaniu,

- 2) wydatki na cele określone w [ust. 1 pkt 3 lit. b\)](#) zostały poniesione przez podatników osiągających przychody określone w [art. 12 ust. 1](#) i [ust. 6](#).
- 7a. Odliczenia wydatków, o których mowa w [ust. 1 pkt 2](#), nie stosuje się, jeżeli za rok podatkowy podatnikowi oszczędzającemu w kasie oszczędnościowo-budowlanej, utworzonej na podstawie przepisów określonych w [art. 21 ust. 1 pkt 54](#), lub jego małżonkowi dopisano premię mieszkaniową.
8. Wysokość odliczeń od podatku, określona w [ust. 3 pkt 1 lit. a\)-c\) i e\)](#) oraz [pkt 2 i 3](#), dotyczy łącznie obojga małżonków. Jeżeli małżonkowie:
- 1) podlegają odrębnemu opodatkowaniu - odliczeń dokonuje się zgodnie z wnioskami zawartymi w zeznaniach rocznych bądź od podatku każdego z małżonków, w proporcji wskazanej we wniosku, bądź od podatku jednego z małżonków,
 - 2) przed zawarciem związku małżeńskiego, w okresie obowiązywania ustawy, korzystali z odliczeń od podatku na cele, o których mowa w [ust. 1 pkt 1 i 2](#), o kwotę dokonanych odliczeń zmniejsza się kwoty odliczeń określone w [ust. 3 pkt 1 lit. a\) i b\)](#) oraz [pkt 2 i 3](#),
 - 3) w czasie trwania związku małżeńskiego korzystali, w okresie obowiązywania ustawy, z odliczeń od podatku na cele określone w [ust. 1 pkt 1 i 2](#), a następnie związek małżeński ustał - przysługująca każdemu z nich kwota odliczenia podlega zmniejszeniu o kwotę odliczeń dokonanych w czasie trwania związku małżeńskiego, w wysokości po 50% tych odliczeń, jeżeli byli opodatkowani łącznie, a jeżeli byli opodatkowani odrębnie - w wysokości odliczenia dokonanego przez każdego z nich.
9. Wysokość odliczeń od podatku określona w [ust. 3 pkt 1 lit. f\)](#) obejmuje wydatki poniesione na świadczenia udzielone na rzecz podatnika, jego małżonka oraz dzieci własnych i przysposobionych, jeżeli małżonek lub dzieci nie uzyskały w roku podatkowym dochodów, z wyjątkiem dochodów zwolnionych (wolnych) od podatku dochodowego. Jeżeli każdy z małżonków osiąga dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym, limit odliczeń, o którym mowa w [ust. 3 pkt 1 lit. f\)](#), przysługuje odrębnie każdemu z małżonków. W ramach limitu przysługującego małżonkom wydatki poniesione na rzecz dzieci własnych i przysposobionych odlicza się od podatku jednego z małżonków lub od podatku obojga, w proporcji określonej przez nich w zeznaniach rocznych.
10. Prawo do odliczeń, o których mowa w [ust. 1 pkt 3 lit. f\)](#), przysługuje podatnikowi, na którego utrzymaniu pozostaje osoba kształcąca się, o ile osoba ta nie ukończyła 25 roku życia i nie uzyskuje dochodów, z wyjątkiem dochodów zwolnionych od podatku dochodowego, a podatnikowi kształcącemu się w szkole wyższej - o ile nie ukończył 35 roku życia.
11. Wysokość odliczeń od podatku, określona w [ust. 3 pkt 1 lit. h\)](#), w przypadku ponoszenia wydatków na kształcenie dziecka własnego lub przysposobionego, przysługuje łącznie obojgu rodzicom. Zasadę wyrażoną w [ostatnim zdaniu ust. 9](#) stosuje się odpowiednio.
12. Jeżeli podatnik korzystał z odliczeń wymienionych w [ust. 1 pkt 2](#), a oszczędności zgromadzone w banku prowadzącym kasę mieszkaniową wydatkował zgodnie z celami systematycznego oszczędzania na tym rachunku, kwoty określone w [ust. 3 pkt 1 lit. a\)](#), [pkt 2 i 3](#) oraz w [ust. 4](#) pomniejsza się o kwoty odliczeń dokonanych z tego tytułu.
13. Jeżeli podatnik skorzystał z odliczeń od dochodu (przychodu) lub podatku z tytułu wydatków poniesionych na cele określone w [ust. 1 pkt 1 i 2](#), a następnie:
- 1) wycofał ze spółdzielni wniesiony wkład,
 - 2) w całości zmienił przeznaczenie lokalu lub budynku mieszkalnego na użytkowy,
 - 3) po roku, w którym dokonano odliczeń, otrzymał zwrot odliczonych wydatków, z wyjątkiem gdy zwrócone kwoty zostały zaliczone do przychodów podlegających opodatkowaniu,
 - 4) wycofał oszczędności z kasy mieszkaniowej, z wyjątkiem gdy wycofana kwota po określonym w umowie o kredyt kontraktowy okresie systematycznego oszczędzania została wydatkowana zgodnie z celami systematycznego oszczędzania na rachunku prowadzonym przez tę kasę,
 - 5) przeniósł uprawnienia do rachunku oszczędnościowo-kredytowego na rzecz osób trzecich, z wyjątkiem dzieci własnych lub przysposobionych - do dochodu (przychodu) lub podatku należnego za rok, w którym zaistniały te okoliczności, dolicza się odpowiednio kwoty poprzednio odliczone z tych tytułów.

14. W razie przeniesienia uprawnień do rachunku oszczędnościowo-kredytowego na rzecz dzieci własnych lub przysposobionych, do rozliczenia kwoty odliczeń przysługujących tym dzieciom przepisy ust. 12 stosuje się odpowiednio.
15. Kwota odliczeń od podatku, ustalona zgodnie z [ust. 3 pkt 1 lit. a\) i b\)](#), [pkt 2 i 3](#) oraz [ust. 4](#), przekraczająca kwotę podatku obliczonego zgodnie z [art. 27](#), podlega odliczeniu od podatku obliczonego za lata następne, aż do całkowitego jej odliczenia.
16. Odliczeń od podatku z tytułu wydatków na cele, o których mowa w [ust. 1](#), nie dokonuje się od zryczałtowanego podatku dochodowego, z zastrzeżeniem [art. 30 ust. 4](#).
17. Kwotę przysługujących odliczeń od podatku na cele określone w [ust. 1 pkt 1 lit a\) - f\)](#) pomniejsza się:
 - 1) o 10% wydatków poniesionych na te cele, pokrytych przychodami zwolnionymi z opodatkowania na podstawie [art. 21 ust. 1 pkt 32 lit. a\) i b\)](#),
 - 2) o 20% kwoty ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w [art. 21 ust. 1 pkt 49 lit. a\)](#),
 - 3) o kwotę premii mieszkaniowej dopisanej w roku podatkowym do stanu oszczędności na imiennym rachunku docelowego oszczędzania na podstawie przepisów wymienionych w [art. 21 ust. 1 pkt 54](#)
18. Minister Finansów ogłasza, do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok podatkowy, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" wysokość kwoty, o której mowa w [ust. 2](#) i w [art. 26 ust. 2](#).
19. Minister właściwy do spraw mieszkalnictwa i rozwoju miast, w porozumieniu z Ministrem Finansów, określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje wydatków, o których mowa w [ust. 3 pkt 3](#) i w [ust. 4](#).
20. Minister Edukacji Narodowej, w porozumieniu z Ministrem Finansów, określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje przyrządów i pomocy naukowych, o których mowa w [ust. 1 pkt 3 lit. b\)](#).
21. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje wydatków, o których mowa w [ust. 1 pkt 3 lit. e\)](#), oraz zasady i warunki odliczania ich od podatku.

Art. 27b.

1. Podatek dochodowy, obliczony zgodnie z [art. 27](#), w pierwszej kolejności ulega obniżeniu o kwotę składek na powszechne ubezpieczenie zdrowotne:
 - 1) opłaconych w roku podatkowym bezpośrednio przez podatnika zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym,
 - 2) pobranych w roku podatkowym przez płatnika zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.
2. Wysokość wydatków na cele określone w [ust. 1](#) ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie.";

Art. 28.

1. Dochodu ze sprzedaży lub zamiany nieruchomości i praw majątkowych określonych w [art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a\)-c\)](#) nie łączy się z dochodami z innych źródeł.
2. Podatek od dochodu, o którym mowa w [ust. 1](#), ustala się w formie ryczałtu w wysokości 10% uzyskanego przychodu. Podatek ten jest płatny bez wezwania w terminie 14 dni od dnia dokonania sprzedaży na rachunek urzędu skarbowego właściwego według miejsca zamieszkania podatnika, chyba że podatnik w tym samym terminie złoży oświadczenie, że przychód uzyskany ze sprzedaży wyda na cele określone w [art. 21 ust. 1 pkt 32 lit. a\)](#).
3. Jeżeli nie zostaną spełnione warunki, o których mowa w [art. 21 ust. 1 pkt 32 lit. a\)](#), podatek jest płatny najpóźniej następnego dnia po upływie terminów określonych w tym przepisie wraz z odsetkami naliczanymi od terminu płatności określonego w [ust. 2](#) do dnia zapłaty w wysokości połowy odsetek za zwłokę pobieranych od zaległości podatkowych.
4. W terminie płatności podatku, podatnik jest obowiązany złożyć deklarację według ustalonego wzoru.

Art. 29.

1. Podatek dochodowy od dochodów uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez osoby, o których mowa w [art. 4](#), z działalności określonej w [art. 13 pkt 2 i 6-8](#) oraz z odsetek, praw autorskich, z praw do projektów wynalazczych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych, w tym również ze sprzedaży tych praw, z należności za udostępnienie tajemnicy receptury lub procesu produkcyjnego, za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego, handlowego lub naukowego a także środka transportu oraz za informacje związane ze zdobytym doświadczeniem w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how) ustala się w formie ryczałtu w wysokości 20% przychodu, chyba że umowa w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu zawarta z krajem będącym miejscem zamieszkania podatnika stanowi inaczej.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do środków transportu - z wyłączeniem samochodów osobowych - bezpośrednio używanych przez płatnika do świadczenia usług transportowych.

Art. 30.

1. Dochodów (przychodów) uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z następujących źródeł przychodów nie łączy się z dochodami (przychodami) z innych źródeł i pobiera się od nich podatek w formie ryczałtu:
 - 1) z odsetek od pożyczek, z wyjątkiem gdy udzielanie pożyczek jest przedmiotem działalności gospodarczej, z dyskonta lub oprocentowania papierów wartościowych, a także z dywidend innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych
 - w wysokości 20% uzyskanego przychodu, chyba że w przypadku opodatkowania dochodów uzyskanych przez osoby, o których mowa w [art. 4](#), umowa w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu zawarta z krajem będącym miejscem zamieszkania podatnika stanowi inaczej,
 - 2) z tytułu wygranych w konkursach i grach, innych niż określone w [art. 21 ust. 1 pkt 6](#), lub nagród związanych ze sprzedażą premią - w wysokości 10% wygranej nagrody,
 - 3) od przychodów określonych w [art. 13 pkt 2 i 5-8](#), jeżeli kwota należności określona w umowie zawartej z osobą nie będącą pracownikiem płatnika nie przekracza 45 zł - wysokości 20% przychodu, (93 zł na rok 1998 - rmf z dnia 20.11.97 dop IP)
 - 4) z wypłacanych emerytom lub rencistom świadczeń pieniężnych z tytułu łączącego ich uprzednio z zakładem pracy stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczego stosunku pracy, a także zapomóg innych niż wymienione w [art. 21 ust. 1 pkt 26](#) - w wysokości 20% przychodu,
 - 5) z wynagrodzeń za udzielanie pomocy Policji, organom kontroli skarbowej, organom Inspekcji Celnej, Straży Granicznej, Wojskowym Służbom Informacyjnym i Żandarmerii Wojskowej lub Urzędowi Ochrony Państwa, wypłacanych z funduszu operacyjnego - w wysokości 20% wynagrodzenia,
 - 6) od przychodów określonych w [art. 14](#), z wyłączeniem przychodów z wykonywania wolnego zawodu, uzyskanych w roku podatkowym - w wysokości nie przekraczającej 12% przychodu w przypadkach:
 - a) rozpoczęcia w roku podatkowym tej działalności samodzielnie lub w formie spółki cywilnej osób fizycznych,
 - b) gdy w roku poprzedzającym rok podatkowy kwota przychodów uzyskanych przez osobę prowadzącą działalność samodzielnie lub suma przychodów wspólników spółki cywilnej, której wspólnikami są wyłącznie osoby fizyczne, nie przekroczyła 160.000 zł, (288 700 zł w 1998r. rmf z dnia 20.11.97 dop. IP)
 - 7) od dochodów z nie ujawnionych źródeł przychodów lub nie znajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach- w wysokości 75% dochodu,
 - 8) od przychodów, które na podstawie odrębnych przepisów podlegają opodatkowaniu w formie ryczałtu - w wysokości określonej w tych przepisach,
 - 9) od kwot wypłacanych po śmierci członka otwartego funduszu emerytalnego wskazanej przez niego osobie lub członkowi jego najbliższej rodziny, w rozumieniu przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, z wyjątkiem wypłat, o których mowa w [art. 21 ust. 1 pkt 59](#) - w wysokości 20% uzyskanego przychodu,

- 10) od dochodu członka pracowniczego funduszu emerytalnego z tytułu przeniesienia akcji złożonych na rachunku ilościowym do aktywów tego funduszu - w wysokości 20% uzyskanego dochodu,
- 11) od przychodów z tytułu zbycia prawa poboru akcji nowej emisji przez pracowniczy fundusz emerytalny w imieniu członka funduszu - w wysokości 20% uzyskanego przychodu.
2. W przypadku, o którym mowa w [ust. 1 pkt 6](#) , do opodatkowania przychodów wspólników spółki cywilnej osób fizycznych stosuje się odpowiednio [art. 8](#) .
3. Zryczałtowany podatek, o którym mowa w [ust. 1](#) pkt 1-6 i 8, pobiera się bez pomniejszania przychodu o koszty uzyskania.
4. Podatnik opodatkowany w sposób określony w [ust. 1 pkt 6](#) może:
 - 1) zrzec się opodatkowania w tej formie i opłacać podatek dochodowy na zasadach ustawy albo, jeżeli spełnia warunki określone w odrębnych przepisach, wybrać inną formę zryczałtowanego opodatkowania,
 - 2) odliczyć od przychodów wydatki określone w [art. 26 ust. 1](#) oraz od zryczałtowanego podatku dochodowego w pierwszej kolejności określone w [art. 27b](#) ust. 1 pkt 1, a następnie wydatki określone w [art. 27a ust. 1](#); w przypadku dokonywania odliczeń stosuje się odpowiednio przepisy [art. 26 ust. 2-12](#), [art. 27a ust. 2-17](#) i [art. 27b](#) ust. 2.
5. Poczynając od roku podatkowego 1996 ulegają corocznie podwyższeniu kwoty określone:
 - 1) w [ust. 1 pkt 3](#) - w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału skali, o której mowa w [art. 27 ust. 1](#) ,
 - 2) w [ust. 1 pkt 6](#) - w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu cen konsumpcyjnych towarów i usług w okresie pierwszych trzech kwartałów roku poprzedzającego rok podatkowy w stosunku do tego samego okresu roku ubiegłego. Przepis [art. 27 ust. 4](#) stosuje się odpowiednio.
6. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia:
 - 1) może obniżyć stawkę podatku, zróżnicować ją dla poszczególnych rodzajów działalności oraz ograniczyć zakres podmiotowy, jak również określić warunki, zasady i tryb poboru podatku od przychodów, o których mowa w [ust. 1 pkt 6](#) ,
 - 2) określi terminy oraz sposób zrzeczenia się przez podatnika opodatkowania w formie ryczałtu, o którym mowa w [ust. 1 pkt 6](#) .
7. W razie nieprowadzenia lub nierzetelnego prowadzenia ewidencji przychodów przez podatnika objętego zryczałtowanym podatkiem dochodowym, o którym mowa w [ust. 1 pkt 6](#) , organ podatkowy określi wartość nie zaewidencjonowanego przychodu w tym również w drodze oszacowania i ustali od tej kwoty podatek w wysokości 20%.

Rozdział 7. Pobór podatku lub zaliczek na podatek przez płatników

Art. 31. Osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, zwane dalej "zakładami pracy", są obowiązane jako płatnicy obliczać i pobierać w ciągu roku zaliczki na podatek dochodowy od osób, które uzyskują od tych zakładów przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczego stosunku pracy, zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacane przez zakłady pracy, a w spółdzielniach pracy - wypłaty z tytułu udziału w nadwyżce bilansowej.

Art. 32.

1. Zaliczki, o których mowa w [art. 31](#), za miesiące od stycznia do grudnia z zastrzeżeniem ust. 1a, wynoszą:

- 1) za miesiące od początku roku do miesiąca włącznie, w którym dochód podatnika uzyskany od początku roku w tym zakładzie pracy przekroczył kwotę stanowiącą górną granicę pierwszego przedziału skali - 20% dochodu uzyskanego w danym miesiącu,
- 2) za miesiące następujące po miesiącu, w którym dochód uzyskany od początku roku przekroczył kwotę, o której mowa w pkt 1 - 32% dochodu uzyskanego w danym miesiącu,
- 3) za miesiące następujące po miesiącu, w którym dochód uzyskany od początku roku przekroczył kwotę stanowiącą górną granicę drugiego przedziału skali - 44% dochodu uzyskanego w danym miesiącu.

1a. Jeżeli podatnik złoży płatnikowi oświadczenie, że za dany rok zamierza opodatkować dochody łącznie z małżonkiem bądź na zasadach określonych w [art. 6 ust. 4](#), a za rok podatkowy przewidywane, określone w oświadczeniu:

- 1) dochody podatnika nie przekroczą górnej granicy pierwszego przedziału skali, a odpowiednio małżonek lub dziecko nie uzyskują żadnych dochodów z wyjątkiem renty rodzinnej - zaliczki za wszystkie miesiące roku podatkowego wynoszą 20% dochodu uzyskanego w danym miesiącu i są dodatkowo pomniejszane za każdy miesiąc o kwotę stanowiącą 1/12 kwoty zmniejszającej podatek, określonej w pierwszym przedziale obowiązującej skali podatkowej,
- 2) dochody podatnika przekroczą górną granicę pierwszego lub drugiego przedziału skali, a odpowiednio małżonek lub dziecko nie uzyskują żadnych dochodów - zaliczki za miesiące od początku roku włącznie do miesiąca, w którym dochód podatnika przekroczył górną granicę drugiego przedziału skali, wynoszą 20%, a za miesiące następujące po tym miesiącu - 32% dochodu uzyskanego w danym miesiącu.

1b. Płatnicy, którym podatnik złożył oświadczenie wymienione w ust. 1a, pobierają zaliczki według zasad określonych w ust. 1a pkt 1 i 2 począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym zostało złożone oświadczenie.

1c. W razie faktycznej zmiany stanu upoważniającego do obniżki zaliczek lub utraty możliwości do opodatkowania dochodów zgodnie z [art. 6](#), podatnik jest zobowiązany poinformować o tym płatnika; w tym przypadku od miesiąca następującego po miesiącu, w którym podatnik przestał spełniać warunki do obniżki zaliczek, zaliczki są pobierane według zasad określonych w ust. 1

1d. Od 1998 r. zaliczki w wysokości 20%, 32% i 44% dochodu, o których mowa w [ust. 1](#) i [1a](#), wynoszą odpowiednio 19%, 30% i 40% dochodu.

2. Za dochód, o którym mowa w [ust. 1](#), uważa się uzyskane w ciągu miesiąca przychody w rozumieniu [art. 12](#), po odliczeniu kosztów uzyskania w wysokości określonej w [art. 22 ust. 2](#) i [2a](#). Jeżeli świadczenia w naturze, świadczenia ponoszone za podatnika lub inne nieodpłatne świadczenia przysługują podatnikowi za okres dłuższy niż miesiąc, przy obliczaniu zaliczek za poszczególne miesiące przyjmuje się ich wartość w wysokości przypadającej na jeden miesiąc. Jeżeli nie jest możliwe określenie, jaka część tych świadczeń przypada za jeden miesiąc, a doliczenie całej wartości w miesiącu ich uzyskania spowodowałoby niewspółmiernie wysoką zaliczkę w stosunku do wypłaty pieniężnej, zakład pracy, na wniosek podatnika, ograniczy pobór zaliczki za dany miesiąc i pobierze pozostałą część zaliczki w następnych miesiącach roku podatkowego.

3. Zaliczkę obliczoną w sposób określony w [ust. 1](#), [1a](#) i 2 zmniejsza się o kwotę stanowiącą 1/12 kwoty zmniejszającej podatek, określonej w pierwszym przedziale obowiązującej skali

podatkowej, jeżeli pracownik przed pierwszą wypłatą wynagrodzenia w roku podatkowym złoży zakładowi pracy oświadczenie według ustalonego wzoru, w którym stwierdzi, że:

- 1) nie otrzymuje emerytury lub renty,
 - 2) nie osiąga dochodów z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną,
 - 3) nie osiąga dochodów, od których jest obowiązany opłacać zaliczki na podstawie [art. 44](#),
 - 4) nie otrzymuje świadczeń pieniężnych od organu zatrudnienia,
 - 5) określa ten zakład pracy jako właściwy do stosowania odliczenia, o którym wyżej mowa, w przypadku gdy równocześnie osiąga od innych zakładów pracy dochody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy lub wykonywania pracy nakładczej.
- 3a. Oświadczenia, o którym mowa w [ust. 3](#), nie składa się, jeżeli stan faktyczny wynikający z oświadczenia złożonego w latach poprzednich nie uległ zmianie.
- 3b. Zaliczkę obliczoną w sposób określony w [ust. 3](#) zmniejsza się o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne, pobranej w tym miesiącu przez zakład pracy zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.
4. Pracownik jest obowiązany zawiadomić zakład pracy o zmianach stanu faktycznego wynikającego z oświadczenia przed wypłatą wynagrodzeń za miesiąc, w którym zaszła zmiana.
5. Zakład pracy może podwyższyć koszty uzyskania przychodów zgodnie z [art. 22 ust. 2a](#), jeżeli pracownik złoży oświadczenie o spełnieniu warunku określonego w tym przepisie; przepisy [ust. 3a](#) i [4](#) stosuje się odpowiednio.

Art. 33.

1. Rolnicze spółdzielnie produkcyjne oraz inne spółdzielnie zajmujące się produkcją rolną są obowiązane jako płatnicy pobierać w ciągu roku zaliczki na podatek dochodowy od dokonywanych na rzecz członków spółdzielni lub ich domowników wypłat z tytułu dniówek obrachunkowych, udziału w dochodzie podzielnym spółdzielni, a także uzyskiwanych od spółdzielni przez te osoby zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego.
2. Zaliczki, o których mowa w [ust. 1](#), za miesiące od stycznia do grudnia ustala się w sposób określony w [art. 32 ust. 1-1d](#) minus kwota obliczona zgodnie z [art. 32 ust. 3](#) miesięcznie.
3. Dla obliczenia zaliczek od wypłat z tytułu dniówek obrachunkowych do opodatkowania przyjmuje się ich część ustaloną w takim stosunku procentowym, w jakim pozostawał w roku poprzedzającym rok podatkowy udział dochodu zwolnionego od podatku dochodowego od osób prawnych, na podstawie [art. 17 ust. 1 pkt 15](#) ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 1993 r. Nr 106, poz. 482), w ogólnej kwocie wypłat z tytułu dniówek obrachunkowych. Jeżeli w roku poprzedzającym rok podatkowy nie wystąpił dochód określony w zdaniu poprzednim, płatnicy, o którym mowa w [ust. 1](#), nie potrącają w roku podatkowym zaliczek na podatek dochodowy.
- 3a. Zaliczkę od dochodów, o których mowa w [ust. 1](#), obliczoną w sposób określony w [ust. 2](#) i [3](#), zmniejsza się o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne, pobranej w tym miesiącu przez spółdzielnię zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym. Kwotę składki zmniejszającej zaliczkę oblicza się w sposób określony w [ust. 3](#).
4. Po zakończeniu roku podatkowego płatnicy, o których mowa w [ust. 1](#), ustalają za ten rok, zgodnie z [ust. 3](#) udział dochodu zwolnionego od podatku dochodowego od osób prawnych w ogólnej kwocie wypłat z tytułu dniówek obrachunkowych i rozliczają podatek zgodnie z [art. 37-40](#).

Art. 34.

1. Organy rentowe są zobowiązane jako płatnicy pobierać zaliczki miesięczne od wypłacanych bezpośrednio przez te organy emerytur i rent oraz zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego.
2. Zaliczki, o których mowa w [ust. 1](#), za miesiące od stycznia do grudnia, ustala się w sposób określony w [art. 32 ust. 1 - 1d](#) odejmując kwotę obliczoną zgodnie z [art. 32 ust. 3](#) miesięcznie.

3. Zaliczka, o której mowa w ust. 1, od zasiłków z ubezpieczenia społecznego wypłaconych bezpośrednio przez organ rentowy wynosi 20% kwoty zasiłków, a od 1998 r. 19% kwoty zasiłków.
4. Zaliczkę obliczoną w sposób określony w ust. 3 zmniejsza się o kwotę obliczoną zgodnie z [art. 32 ust. 3](#), jeżeli:
 - 1) wypłata zasiłków dotyczy okresu pełnego miesiąca kalendarzowego i związana jest z pozostawaniem w stosunku służbowym, w stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczym stosunku pracy oraz
 - 2) łącznie z dokumentacją uzasadniającą wypłatę zasiłków organowi rentowemu złożone zostaje przez zasiłkobiorcę oświadczenie według ustalonego wzoru, w którym stwierdzi, że w okresie zasiłkowym:
 - a) nie otrzymuje emerytury lub renty,
 - b) nie osiąga innych dochodów poza dochodami uzyskiwanymi w zakładzie pracy, w którym ubezpieczenie z tytułu zatrudnienia jest podstawą powstania prawa do zasiłku,
 - c) zakład pracy, o którym mowa pod lit. b), oblicza zaliczki od dochodów pracownika w sposób określony w [art. 32 ust. 3](#),
 - d) nie otrzymuje zasiłku od organu zatrudnienia. Przepis [art. 32 ust. 4](#) stosuje się odpowiednio.
- 4a. Zaliczkę obliczoną w sposób określony w ust. 2 zmniejsza się o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne, pobranej w tym miesiącu przez organ rentowy zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.
5. Organy rentowe, dokonując bezpośrednio wypłaty zasiłków z ubezpieczenia społecznego, związanych z pozostawaniem w stosunku służbowym, stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczym stosunku pracy, obowiązane są w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonały wypłaty zasiłku, przekazać informację według ustalonych wzorów podatkowemu oraz zatrudniającemu go zakładowi pracy o wysokości wypłaconego zasiłku oraz wysokości pobranej zaliczki na podatek.
6. W przypadku wypłaty zasiłków bezpośrednio przez organ rentowy po ustaniu zatrudnienia, zasady określone w [ust. 3 i 4](#) oraz w [art. 32 ust. 3](#) stosuje się odpowiednio.
7. Organy rentowe są obowiązane w terminie do końca lutego, po upływie roku podatkowego, dokonać rocznego obliczenia podatku należnego od podatników uzyskujących dochód z emerytur i rent, pomniejszając - na ich wniosek - ten dochód o wydatki określone w [art. 26 ust. 1 pkt 3 i 4](#), z wyjątkiem:
 - 1) podatników, w stosunku do których ustał obowiązek poboru zaliczek,
 - 2) podatników, którym zaliczki były ustalane w sposób określony w [art. 32 ust. 1-1d](#), chyba że podatek przed końcem roku podatkowego złoży oświadczenie o rezygnacji z zamiaru opodatkowania w sposób określony w [art. 6](#). Organy rentowe sporządzają według ustalonego wzoru obliczenie roczne w trzech egzemplarzach i jeden egzemplarz przesyłają podatnikowi do dnia 15 marca, a drugi w tym samym terminie urzędowi skarbowemu właściwemu według miejsca zamieszkania podatnika.
8. Organy rentowe nie dokonują rocznego obliczenia podatku dla podatników uzyskujących dochód z zasiłków wypłacanych bezpośrednio przez te organy, natomiast sporządzają informację, o której mowa w [art. 39](#), według zasad określonych w ust. 7.
9. Jeżeli podatek poza dochodami uzyskanymi od organu rentowego:
 - 1) nie uzyskał w roku podatkowym innych dochodów, z wyjątkiem określonych w [art. 28 i 30](#),
 - 2) nie korzysta z odliczeń, o których mowa w [art. 26 ust. 1 pkt 1, 2 i 5-9](#) oraz w [art. 27a](#),
 - 3) nie korzysta z możliwości łącznego opodatkowania jego dochodów z dochodami małżonka bądź nie korzysta z możliwości opodatkowania, o którym mowa w [art. 6 ust. 4](#),
 - 4) nie uzyskał dochodów powodujących obliczenie należnego podatku w sposób określony w [art. 27 ust. 5](#).

podatek wynikający z rozliczenia rocznego obniżony o kwotę składek na ubezpieczenie zdrowotne pobranych w roku podatkowym przez organ rentowy zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym jest podatkiem należnym od podatnika za dany rok, chyba że urząd skarbowy wyda decyzję określającą wysokość zobowiązania podatkowego w innej wysokości.

10. Jeżeli podatnik dokonał zwrotu nienależnie pobranych emerytur i rent lub zasiłków z ubezpieczenia społecznego, otrzymanych bezpośrednio z tego organu, a obowiązek poboru zaliczek przez ten organ trwa - organ rentowy odejmuje od dochodu kwoty zwrotów dokonanych w roku podatkowym przy ustalaniu wysokości zaliczek oraz w rocznym obliczeniu dochodu, zamieszczając na tym rozliczeniu odpowiednie informacje.

Art. 35.

1. Do poboru zaliczek miesięcznych jako płatnicy są obowiązane:
- 1) banki, które dokonują wypłaty emerytur i rent z zagranicy - od wypłacanych przez nie emerytur i rent,
 - 2) jednostki organizacyjne uczelni, placówki naukowe, zakłady pracy oraz inne jednostki organizacyjne - od wypłacanych przez nie stypendiów,
 - 3) organy zatrudnienia - od świadczeń wypłacanych z Funduszu Pracy oraz z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
 - 4) areszty śledcze oraz zakłady karne - od należności za pracę przypadającej tymczasowo aresztowanemu oraz skazanym,
 - 5) spółdzielnie - od oprocentowania wkładów pieniężnych członków spółdzielni, zaliczonego w ciężar kosztów spółdzielni,
 - 6) oddziały Wojskowej Agencji Mieszaniowej - od wypłacanych żołnierzom świadczeń pieniężnych wynikających z przepisów ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Za stypendia, o których mowa w ust. 1 pkt 2, uważa się w szczególności stypendia przyznawane uczestnikom studiów doktoranckich, stypendia naukowe, stypendia i inne należności otrzymywane przez osoby kierowane za granicę w celach naukowych, dydaktycznych lub szkoleniowych, stypendia za rozwiązywanie zadań badawczych i wdrożeniowych oraz przyznawane studentom studiów dziennych stypendia za wyniki w nauce i stypendia ministra za osiągnięcia w nauce.
3. Zaliczki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4, za miesiące od stycznia do grudnia ustala się w sposób określony w [art. 32 ust. 1-1d](#), z tym że w przypadku poboru przez banki zaliczek od emerytur i rent z zagranicy stosuje się postanowienia umowy w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu, zawartej z krajem, z którego pochodzą te emerytury lub renty.
- 3a. Podatnik przy odbiorze emerytury lub renty, o której mowa w ust. 3, może wpłacić bankowi ustaloną zaliczkę w złotych. Wpłatę tę uznaje się za zaliczkę potrąconą przez płatnika.
4. Zaliczkę obliczoną w sposób określony w ust. 3 zmniejsza się o kwotę obliczoną zgodnie z [art. 32 ust. 3](#) :
- 1) (skreślony)
 - 2) jeżeli zaliczkę pobierają płatnicy określeni w [ust. 1 pkt 1](#), 2 i 4, a podatnik przed pierwszą wypłatą należności w roku podatkowym lub przed upływem miesiąca, w którym zaczął osiągać takie dochody, złoży płatnikowi oświadczenie według ustalonego wzoru, że nie osiąga równocześnie innych dochodów, z wyjątkiem określonych w [art. 28](#) i [30](#).
5. Zaliczkę od przychodów, o których mowa w [ust. 1 pkt 3](#), pobiera się w wysokości 20% przychodu, pomniejszoną o kwotę obliczoną zgodnie z [art. 32 ust. 3](#).
6. Zaliczkę od przychodów, o których mowa w [ust. 1 pkt 5 i 6](#), pobiera się w wysokości 20% przychodu.
7. Oddziały Wojskowej Agencji Mieszaniowej, dokonujące wypłaty świadczeń, o których mowa w [ust. 1 pkt 6](#), związanych z pozostawaniem w stosunku służbowym, obowiązane są w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonały wypłaty świadczeń, przekazać informację według ustalonego wzoru podatnikowi oraz zatrudniającemu go pracodawcy.
8. Zaliczki, o których mowa w ust. 5 i 6, od 1998 r. wynoszą 19% przychodu.
9. Zaliczkę od dochodów, o których mowa w ust. 1, obliczoną w sposób określony w ust. 3-8, zmniejsza się o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne, pobranej w tym miesiącu przez płatnika zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.

Art. 36. W stosunku do podatników którzy osiągają wyłącznie przychody z tytułu emerytur i rent nie podlegających podwyższeniu stosownie do [art. 55 ust. 6](#) przy ustalaniu zaliczki oraz dokonywaniu obliczenia rocznego stosuje się odpowiednio przepis [art. 27 ust. 2](#), z tym że zaliczkę ustala się w wysokości nadwyżki ponad 1/12 kwoty określonej w tym przepisie.

Art. 37.

1. Jeżeli podatnik, od którego zaliczki miesięczne pobierają płatnicy wymienieni w [art. 31](#), [33](#) lub [35 ust. 1](#) pkt 1, 2, 4 i 5, złoży płatnikowi przed dniem 15 stycznia roku następującego po roku podatkowym oświadczenie sporządzone według ustalonego wzoru, które traktuje się na równi z zeznaniem, że:

1) poza dochodami uzyskanymi od płatnika nie uzyskał innych dochodów, z wyjątkiem:

- a) zasiłków z ubezpieczenia społecznego pozostających w związku z zatrudnieniem u płatnika oraz
- b) dochodów określonych w [art. 28](#) i [30](#),
- c) świadczeń pieniężnych wynikających z przepisów o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, pozostających w związku ze stosunkiem służbowym u płatnika,

2) nie korzysta z odliczeń, o których mowa w [art. 26 ust. 1](#) pkt 1, 2, 4 i 6-9 oraz w [art. 27a](#),

3) nie korzysta z możliwości łącznego opodatkowania jego dochodów z dochodami małżonka bądź nie korzysta z możliwości opodatkowania, o którym mowa w [art. 6 ust. 4](#), płatnik jest obowiązany sporządzić w trzech egzemplarzach według ustalonego wzoru roczne obliczenie podatku na zasadach określonych w [art. 27](#) od dochodu uzyskanego przez podatnika za cały rok.

Podatek wynikający z obliczenia rocznego obniżony przez płatnika o kwotę składek na ubezpieczenie zdrowotne pobranych w roku podatkowym zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym jest podatkiem dochodowym należnym od podatnika za dany rok, chyba że urząd skarbowy wyda decyzję określającą wysokość zobowiązania w podatku dochodowym.

1a. Przy dokonywaniu rocznego obliczenia podatku, o którym mowa w [ust. 1](#), płatnik, na wniosek podatnika:

1) przy ustalaniu dochodu uwzględnia koszty, o których mowa w [art. 22 ust. 11](#),

2) odlicza od dochodu:

- a) wydatki na cele określone w [art. 26 ust. 1 pkt 3](#) - do wysokości wynikającej z przedstawionych przez podatnika dokumentów stwierdzających poniesienie tych wydatków,
- b) zwrócone płatnikowi świadczenia, o których mowa w [art. 26 ust. 1 pkt 5](#) - jeżeli nie zostały one potrącone od dochodu przy poborze zaliczek.

2. W przypadku uzyskania w ciągu roku podatkowego przez pracownika, członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną, o którym mowa w [ust. 1](#), dochodu z tytułu:

- 1) zasiłków z ubezpieczenia społecznego, wypłaconych bezpośrednio przez organ rentowy w związku z zatrudnieniem u płatnika - płatnik przy dokonywaniu rocznego obliczenia podatku, o którym mowa w [ust. 1](#), obowiązany jest uwzględnić uzyskany przez pracownika (członka) dochód z tytułu zasiłków oraz pobrane przez organ rentowy zaliczki na podatek w wysokości wynikającej z otrzymanej, zgodnie z [art. 34 ust. 5](#), informacji tego organu,
- 2) świadczeń pieniężnych wynikających z przepisów ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, wypłacanych przez oddziały Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w związku ze stosunkiem służbowym u płatnika - płatnik przy dokonywaniu rocznego obliczenia podatku, o którym mowa w [ust. 1](#), obowiązany jest uwzględnić uzyskane przez pracownika dochody z tytułu świadczenia pieniężnego oraz pobrane przez oddział Wojskowej Agencji Mieszkaniowej zaliczki na podatek w wysokości wynikającej z otrzymanej zgodnie z [art. 35 ust. 7](#) informacji tego oddziału.

Art. 38.

1. Płatnicy, o których mowa w [art. 31](#), [33](#), [34](#) i [35](#), przekazują, z zastrzeżeniem ust. 2, kwoty pobranych zaliczek na podatek, w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki, na rachunek urzędu skarbowego, właściwego według siedziby płatnika, przesyłając równocześnie deklarację według ustalonego wzoru, która zawiera łączną

sumę wypłat dokonanych w danym miesiącu z tytułów określonych w [art. 31](#) , [art. 33 ust. 1](#) , [art. 34 ust. 1](#) oraz [art. 35 ust. 1](#) , kwotę potrąconego podatku dochodowego oraz kwotę składek na ubezpieczenie zdrowotne pobranych zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, a także kwotę podatku wpłaconego na rachunek urzędu skarbowego; jeśli pomiędzy kwotą potrąconego podatku a kwotą wpłaconego podatku występuje różnica, należy ją wyjaśnić w deklaracji.

2. Płatnicy będący zakładami pracy chronionej lub zakładami aktywności zawodowej kwoty pobranych zaliczek na podatek od przychodów z tytułów określonych w [art. 12](#) oraz od zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego, wypłacanych przez te zakłady, a także różnicę podatku, o której mowa w ust. 3 przekazują:
 - 1) w 10% na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
 - 2) w 90% na zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych.
3. Różnicę pomiędzy podatkiem wynikającym z rocznego obliczenia a sumą zaliczek pobranych za miesiące od stycznia do grudnia pobiera się z dochodu za marzec roku następnego. Różnicę tę, na wniosek podatnika, w przypadku emerytów I rencistów - również z urzędu, pobiera się z dochodu za kwiecień roku następnego. W razie gdy stosunek uzasadniający pobór zaliczek ustał w styczniu lub lutym, różnicę pobiera się z dochodu za miesiąc, za który pobrana została ostatnia zaliczka. Pobraną różnicę płatnicy wpłacają na rachunek urzędu skarbowego łącznie z zaliczkami za te miesiące. Jeżeli obliczenia rocznego wynika nadpłata, zalicza się ją na poczet zaliczki należnej za marzec, a jeżeli po pobraniu tej zaliczki pozostaje nadpłata, zwraca się ją podatnikowi gotówką. Zwrotu nadpłaty w gotówce dokonuje płatnik.
4. Zwrócone nadpłaty w gotówce płatnik potrąca z kwot pobranych zaliczek przekazywanych urzędowi skarbowemu, wykazując je w deklaracji, o której mowa w [ust. 1](#) .
5. Płatnicy dokonują rocznego obliczenia podatku, o którym mowa w [art. 37](#), w terminie do końca lutego po upływie roku podatkowego. Jeden egzemplarz rocznego obliczenia płatnik doręcza podatnikowi do dnia 31 marca, a drugi przekazuje w terminie do dnia 15 kwietnia urzędowi skarbowemu właściwemu według miejsca zamieszkania podatnika, a w przypadku podatników, o których mowa w [art. 4](#) - do urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania osób zagranicznych.

Art. 39.

1. Płatnicy, o których mowa w [art. 31](#) , [33](#) , [34](#) i [35](#) , są obowiązani w terminie do dnia 15 marca roku następującego po roku podatkowym sporządzić w trzech egzemplarzach według ustalonego wzoru informację dla podatników, którym nie dokonano rocznego obliczenia podatku, wskazującą wysokość uzyskanych przez nich dochodów oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne pobranych w roku podatkowym przez płatnika, a także należnego i pobranego podatku. Jeden egzemplarz informacji płatnik doręcza podatnikowi do dnia 31 marca, a drugi przekazuje w terminie do dnia 15 kwietnia urzędowi skarbowemu właściwemu według miejsca zamieszkania podatnika, a w przypadku podatników, o których mowa w [art. 4](#) - do urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania osób zagranicznych.
2. Jeżeli obowiązek poboru przez płatników, o których mowa w [art. 31](#) , [33](#) , [34](#) i [35](#) , zaliczek na podatek ustał w ciągu roku, płatnicy ci są zobowiązani sporządzić informację określoną w ust. 1 i przekazać ją podatnikowi oraz urzędowi skarbowemu właściwemu według miejsca zamieszkania podatnika lub urzędowi skarbowemu właściwemu w sprawach opodatkowania osób zagranicznych, w terminie do dnia 15 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrana została ostatnia zaliczka.
3. (skreślony)
4. (skreślony)

Art. 40. Podatnicy, o których mowa w [art. 31](#) , [33](#) , [34](#) i [35](#) , jeżeli osiągają inne dochody, od których płatnicy nie mają obowiązku poboru zaliczek na podatek, są obowiązani wpłacić zaliczki na podatek należny od tych dochodów według zasad określonych w [art. 44](#) .

Art. 41.

1. Osoby fizyczne będące przedsiębiorcami oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, które dokonują wypłaty należności osobom określonym w [art. 3](#) z tytułu działalności określonej w [art. 13 pkt 2 i 5-8](#), z praw autorskich i praw pokrewnych w rozumieniu odrębnych przepisów oraz praw do projektów wynalazczych, topografii układów scalonych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych, w tym również z tytułu zakupu tych praw, są obowiązane jako płatnicy pobierać, z zastrzeżeniem [ust. 4](#), zaliczki na podatek dochodowy w wysokości 20% należności pomniejszonej o koszty uzyskania przychodów w wysokości określonej w [art. 22 ust. 9](#).
 - 1a. Zaliczkę od dochodów, o których mowa w ust. 1, obliczoną w sposób określony w tym przepisie, zmniejsza się o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne, pobranej przez płatnika, o której mowa w ust. 1, zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym
 2. Płatnicy nie są obowiązani do poboru zaliczek od wypłaconych należności z tytułu umów o dzieło lub umów zlecenia, o których mowa w [art. 13 pkt 2 i 8](#), jeżeli podatnik złoży oświadczenie, że wykonywane przez niego usługi wchodzą w zakres prowadzonej działalności gospodarczej, o której mowa w [art. 10 ust. 1 pkt 3](#).
 3. (skreślony)
 - 3a. Banki prowadzące kasy mieszkaniowe są obowiązane pobierać, jako płatnicy, zaliczki na podatek dochodowy w przypadkach, o których mowa w [art. 27a ust. 13 pkt 4 i 5](#), w wysokości 20% wycofanej kwoty, nie wyższej jednak od 20% kwoty określonej zgodnie z [art. 27a ust. 2](#), chyba że osoba wycofująca oszczędności złoży oświadczenie, że wycofane oszczędności nie były odliczone od podatku osoby wycofującej ani od podatku rodziców, albo że wycofane oszczędności po określonym w umowie o kredyt kontraktowy okresie systematycznego oszczędzania zostaną wydatkowane zgodnie z celami systematycznego oszczędzania na rachunku prowadzonym przez kasę mieszkaniową.
 4. Płatnicy wymienieni w [ust. 1](#) są obowiązani pobierać zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat z tytułu:
 - 1) dochodów, o których mowa w [art. 29](#), wypłacanych osobom określonym w [art. 4](#),
 - 2) dochodów, o których mowa w [art. 30 ust. 1 pkt 1-4](#) oraz w [pkt 8](#), jeżeli tak stanowią odrębne przepisy.
 - 4a. Otwarte fundusze emerytalne są obowiązane, jako płatnicy, pobierać zryczałtowany podatek dochodowy od wypłat, o których mowa w [art. 30 ust. 1 pkt 9](#).
 - 4b. Pracownicze fundusze emerytalne są obowiązane, jako płatnicy, pobierać zryczałtowany podatek dochodowy od:
 - a) dochodów, o których mowa w [art. 30 ust. 1 pkt 10](#)
 - b) przychodów, o których mowa w [art. 30 ust. 1 pkt 11](#)
 5. W razie przeznaczenia dochodu na powiększenie kapitału zakładowego lub akcyjnego płatnicy, o których mowa ust. 4, pobierają zryczałtowany podatek dochodowy w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu rejestrowego o dokonaniu wpisu o podwyższeniu kapitału zakładowego lub akcyjnego.
 - 5a. W latach 1995-1997 spółdzielnie nie pobierają zryczałtowanego podatku dochodowego według zasad określonych w ust. 5; spółdzielnie pobierają jednak zryczałtowany podatek, w razie zwrotu kwot przekazanych w tych latach, z dochodu uzyskanego przez spółdzielnie, a przeznaczonego na powiększenie udziałów.
 6. Jednostki organizacyjne Policji, kontroli skarbowej, Straży Granicznej, Wojskowych Służb Informacyjnych i Żandarmerii Wojskowej lub Urzędu Ochrony Państwa są obowiązane, jako płatnicy, pobierać zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat z tytułów określonych w [art. 30 ust. 1 pkt 5](#).
 7. Jeżeli przedmiotem wygranych lub nagród w konkursach są rzeczy, podatnik jest obowiązany wpłacić płatnikowi kwotę należnego podatku zryczałtowanego przed wydaniem rzeczy.
- Art. 41a. Płatnicy, o których mowa w [art. 41 ust. 1](#), na wniosek podatnika, obliczają i pobierają w ciągu roku wyższe zaliczki na podatek dochodowy niż obliczone w wysokości określonej w tym przepisie.

Art. 41b. Jeżeli podatnik dokonał zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, które uprzednio zwiększyły dochód podlegający opodatkowaniu, przy ustalaniu wysokości podatku (zaliczek)

płatnicy, o których mowa w art. [31](#) , [33](#) , [35](#) i [41](#) , odejmują od dochodu kwotę dokonanych zwrotów, łącznie z pobranym podatkiem (zaliczką).

Art. 42.

1. Płatnicy, o których mowa w [art. 41](#) , przekazują kwoty pobranego podatku (zaliczek) w terminie do dnia 7 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano:
 - 1) zaliczkę na podatek dochodowy - na rachunek urzędu skarbowego właściwego według miejsca zamieszkania podatnika,
 - 2) zryczałtowany podatek, o którym mowa w [art. 41 ust. 4-6](#) - na rachunek urzędu skarbowego właściwego dla siedziby płatnika, a w przypadku podatników określonych w [art. 4](#) - na rachunek urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania osób zagranicznych.
2. W terminie przekazania kwoty pobranego podatku (zaliczek) płatnicy są obowiązani przesłać:
 - 1) urzędowi skarbowemu, o których mowa w ust. 1 pkt 1, - imienne informacje sporządzone według ustalonego wzoru,
 - 2) urzędowi skarbowemu, o których mowa w ust. 1 pkt 2 - zbiorcze deklaracje według ustalonego wzoru.
3. W terminie do dnia 15 marca roku następującego po roku podatkowym płatnicy są obowiązani przesłać podatnikom, o których mowa w [art. 41 ust. 1](#) i [ust. 3a](#), oraz urzędowi skarbowemu właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania podatnika imienne informacje o wysokości dochodu i składek na ubezpieczenie zdrowotne pobranych w roku podatkowym przez płatnika, a także o pobranych zaliczkach na podatek, sporządzone według ustalonego wzoru. W razie zaprzestania przez płatnika prowadzenia działalności przed terminem, o którym mowa w zdaniu pierwszym, jest on obowiązany przesłać tę informację w terminie do dnia zaprzestania działalności.

Art. 43.

1. Podatnicy, którzy osiągają dochody z działów specjalnych produkcji rolnej, są obowiązani składać w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok podatkowy właściwemu urzędowi skarbowemu deklaracje według ustalonego wzoru o rodzajach i rozmiarach zamierzonej produkcji w roku następnym.
2. Jeżeli dochód z działów specjalnych produkcji rolnej jest ustalany na podstawie ksiąg, podatnicy składają ponadto właściwemu urzędowi skarbowemu w terminie określonym w ust. 1 deklarację o wysokości przewidywanego dochodu w roku następnym.
3. Podatnicy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani zawiadomić właściwy urząd skarbowy w terminie 7 dni o:
 - 1) zaistnieniu zmian w prowadzonej produkcji w stosunku do podanej w deklaracji,
 - 2) zaprzestaniu lub rozpoczęciu w ciągu roku eksploatacji obiektów umożliwiających całoroczny cykl produkcji,
 - 3) rozpoczęciu w ciągu roku podatkowego prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej; w tym wypadku podatnicy ci składają deklaracje, o których mowa w ust. 1, o rodzajach i rozmiarach zamierzonej produkcji w tym roku.
4. Podatnicy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani wpłacać do kasy lub na rachunek właściwego urzędu skarbowego zaliczki miesięczne w wysokości ustalonej decyzją tego urzędu skarbowego obniżone o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne opłaconej w tym miesiącu zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, w terminach określonych w [art. 44 ust. 6](#) .
5. Jeżeli podatnicy, o których mowa w [ust. 1](#) , osiągają poza dochodem z działów specjalnych produkcji rolnej inne dochody, od dochodów tych opłacają zaliczki według zasad określonych w [art. 44](#) , bez łączenia tych dochodów z dochodem z działów specjalnych produkcji rolnej.

Art. 44.

1. Podatnicy osiągający dochody:
 - 1) z działalności gospodarczej lub z samodzielnie wykonywanej działalności, o której mowa w [art. 13 pkt 1](#) ,

- 2) (skreślony)
 - 3) ze stosunku pracy otrzymywane z zagranicy,
 - 4) z emerytur i rent otrzymywanych z zagranicy bez pośrednictwa banków wymienionych w [art. 35 ust. 1 pkt 1](#),
 - 5) z najmu lub dzierżawy są obowiązani bez wezwania wpłacać w ciągu roku podatkowego zaliczki na podatek dochodowy według zasad określonych w ust. 3.
2. Dochodem z działalności gospodarczej stanowiącym podstawę obliczenia zaliczki u podatników prowadzących podatkowe księgi przychodów i rozchodów jest różnica pomiędzy wynikającym z tych ksiąg przychodem i kosztami jego uzyskania. Jeżeli jednak podatnik na koniec miesiąca sporządza remanent towarów, surowców i materiałów pomocniczych lub urząd skarbowy zarządzi sporządzenie takiego remanentu, dochód ustala się według zasad określonych w [art. 24 ust. 2](#). Remanent towarów, surowców i materiałów pomocniczych należy sporządzić co najmniej na ostatni dzień każdego kwartału.
3. Podatnicy, o których mowa w [ust. 1](#), są obowiązani wpłacać zaliczki miesięczne. Wysokość zaliczek za miesiące do listopada roku podatkowego ustala się w następujący sposób:
- 1) obowiązek wpłacania zaliczki powstaje, poczynając od miesiąca, w którym dochody te przekroczyły kwotę powodującą obowiązek zapłacenia podatku,
 - 2) zaliczkę za ten miesiąc stanowi podatek obliczony od tego dochodu według zasad określonych w [art. 26](#), [art. 26a](#) i [27](#),
 - 3) zaliczkę za dalsze miesiące ustala się w wysokości różnicy pomiędzy podatkiem należnym od dochodu osiągniętego od początku roku a sumą zaliczek za miesiące poprzedzające.
- 3a. Podatnicy uzyskujący dochody z działalności, o której mowa w [art. 13 pkt 2 i 8](#), jeżeli otrzymują te dochody bez pośrednictwa płatników, są obowiązani wpłacać zaliczki miesięczne w wysokości 20% dochodu za miesiące, w których uzyskali ten dochód, w terminie do dnia 20 następnego miesiąca za miesiąc poprzedni, a za grudzień - w terminie złożenia zeznania podatkowego. W terminach płatności zaliczek podatnicy są obowiązani składać urzędowo deklaracje, według ustalonego wzoru, o wysokości dochodu uzyskanego w danym miesiącu.
- 3b. Zaliczki, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 3 oraz w ust. 3a, zmniejsza się o kwotę składek na ubezpieczenie zdrowotne opłaconych bezpośrednio w tych miesiącach przez podatnika zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.
4. Podatek od dochodu, o którym mowa w [art. 24 ust. 3](#), ustala się w formie ryczałtu w wysokości 10% tego dochodu. Podatek jest płatny w terminie płatności zaliczki za ostatni miesiąc prowadzenia działalności. W tym przypadku podatnik jest obowiązany dołączyć do deklaracji, o której mowa w ust. 6, spis pozostałych na dzień likwidacji towarów handlowych, materiałów (surowców) podstawowych i pomocniczych, półwyrobów, wyrobów gotowych, braków i odpadków oraz rzeczowych składników majątku związanego z wykonywaną działalnością, nie będących środkami trwałymi, wycenionych według cen zakupu.
5. Jeżeli podatnik uprawdopodobni, że zaliczki obliczone według zasad określonych w przepisach poprzedzających byłyby niewspółmiernie wysokie w stosunku do podatku należnego od przewidywanego na dany rok dochodu, urząd skarbowy na wniosek podatnika może odpowiednio ograniczyć wysokość tych zaliczek.
6. Zaliczki miesięczne, od przychodów wymienionych w [ust. 1 pkt 1 i 5](#), za okres od stycznia do listopada uiszczą się w terminie do dnia 20 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni. Zaliczkę za grudzień, w wysokości należnej za listopad, uiszczą się w terminie do dnia 20 grudnia. W terminach płatności zaliczek za miesiące od stycznia do listopada podatnicy są obowiązani składać urzędowo deklaracje według ustalonego wzoru o wysokości dochodu osiągniętego od początku roku.
- 6a. Zaliczki miesięczne, od przychodów wymienionych w [ust. 1 pkt 3 i 4](#), za okres od stycznia do listopada uiszczą się w terminie do dnia 20 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni, a za grudzień - w terminie złożenia zeznania podatkowego. W terminach płatności zaliczek od stycznia do listopada podatnicy są obowiązani składać urzędowo deklaracje, według ustalonego wzoru, o wysokości dochodu osiągniętego od początku roku.
7. Podatnicy czasowo przebywający za granicą, którzy osiągają dochody ze źródeł przychodów położonych za granicą, jeżeli te dochody nie są zwolnione od podatku w Polsce, są obowiązani wpłacić zaliczkę na podatek od tych dochodów w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym wrócili do kraju.
8. Podatnicy osiągający dochody ze sprzedaży udziałów, akcji, obligacji lub innych papierów wartościowych, z zastrzeżeniem [art. 52 pkt 1 lit. a\)](#), są obowiązani wpłacać zaliczki na podatek

dochodowy w wysokości 21% uzyskanego dochodu z tej sprzedaży w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym uzyskali dochód, i w tym terminie składać urzędowi skarbowemu deklarację według ustalonego wzoru o wysokości uzyskanego dochodu.

9. Zaliczki, o których mowa w ust. 8, od 1998 r. wynoszą 19% uzyskanego dochodu.

Art. 44a. Spółdzielnie mieszkaniowe są obowiązane sporządzić za rok kalendarzowy, w dwóch egzemplarzach, według ustalonego wzoru, imienne informacje o wysokości wycofanego wkładu budowlanego lub mieszkaniowego i przesłać je, w terminie do dnia 28 lutego roku następującego po roku podatkowym:

- 1) osobom, które wycofały ze spółdzielni wkład budowlany lub mieszkaniowy wniesiony do spółdzielni od dnia 1 stycznia 1992 r.,
- 2) urzędowi skarbowemu właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania osoby wycofującej wkład.

Art. 44b. Kasy oszczędnościowo-budowlane są obowiązane sporządzić w dwóch egzemplarzach, według ustalonego wzoru, imienne informacje o wysokości premii mieszkaniowej dopisanej do stanu oszczędności na imiennym rachunku docelowego oszczędzania i przesłać je w terminie do dnia 28 lutego roku następującego po roku podatkowym, w którym dopisano premię mieszkaniową:

- 1) osobom, do których rachunku dopisano premię mieszkaniową,
- 2) urzędowi skarbowemu właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania osoby, o której mowa w pkt 1."

Rozdział 8 . Zeznania podatkowe

Art. 45.

1. Podatnicy są obowiązani składać urzędowi skarbowemu zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym według ustalonego wzoru w terminie do dnia 30 kwietnia następnego roku.
2. Obowiązek złożenia zeznania nie dotyczy podatników wymienionych w [art. 37](#) .
3. Zeznaniem, o którym mowa w ust. 1, nie obejmuje się dochodów wymienionych w [art. 24 ust. 3](#) , z wyjątkiem dochodu z likwidacji działalności gospodarczej, dokonanej w grudniu roku podatkowego, i [art. 28-30](#) .
- 3a. W przypadkach:
 - 1) określonych w [art. 27a ust. 13](#) ,
 - 2) odliczenia od podatku wydatków poniesionych na zakup gruntu lub odpłatne przeniesienie prawa wieczystego użytkowania gruntu, a następnie zbycia tego gruntu lub prawa - podatnik jest obowiązany wykazać i doliczyć kwoty uprzednio odliczone do podatku należnego za rok podatkowy, w którym wystąpiły te okoliczności.
4. Podatnicy, na których ciąży obowiązek złożenia zeznania, są obowiązani w terminie określonym w ust. 1 wpłacić różnicę pomiędzy podatkiem należnym od dochodu wynikającego z zeznania a sumą należnych za dany rok zaliczek, w tym również sumą zaliczek pobranych przez płatników.
5. Podatnicy prowadzący księgi rachunkowe (handlowe) dołączają do zeznania sprawozdanie finansowe.
6. Podatek dochodowy wynikający z zeznania jest podatkiem należnym za dany rok, chyba że urząd skarbowy wyda decyzję, w której ustali inną wysokość podatku. W razie niezłożenia zeznania o wysokości osiągniętego dochodu, urząd skarbowy wyda decyzję ustalającą wysokość zobowiązania w podatku dochodowym.
7. Podatnicy, o których mowa w [art. 4](#) , jeżeli osiągają dochody ze źródeł przychodów położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez pośrednictwa płatników lub za pośrednictwem płatników nie obowiązanych do dokonania rocznego obliczenia podatku, jeżeli zamierzają opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed terminem, o którym mowa w [ust. 1](#) , są obowiązani złożyć zeznanie za rok podatkowy urzędowi skarbowemu właściwemu w sprawach opodatkowania osób zagranicznych przed opuszczeniem terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zakończeniem prowadzenia na tym terytorium działalności.

Art. 45a. Minister Finansów ze względu na ochronę tajemnicy państwowej może uregulować odrębnie tryb poboru podatku dochodowego oraz tryb składania informacji i zeznań podatkowych niż określony w [art. 38](#), [39](#), [41](#), [42](#) i [45](#).

Rozdział 9. Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 46. W ustawie z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym (Dz. U. z 1989 r. Nr 27, poz. 147 i Nr 74, poz. 443 oraz z 1991 r. Nr 9, poz. 30, Nr 35, poz. 155 i Nr 60, poz. 253) w art. 9 w ust. 1 pkt 22 otrzymuje brzmienie: "22) przychody podatników zatrudniających osoby niepełnosprawne w zakresie i na zasadach określonych w odrębnej ustawie o zatrudnieniu i rehabilitacji osób niepełnosprawnych,"

Art. 47. W ustawie z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki uspołecznionej (Dz. U. z 1987 r. Nr 12, poz. 77, z 1989 r. Nr 3, poz. 12, Nr 35, poz. 192 i Nr 74, poz. 443, z 1990 r. Nr 21, poz. 126 oraz z 1991 r. Nr 9, poz. 30) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 23 skreśla się,
- 2) w art. 26 skreśla się pkt 6.

Art. 48. W ustawie z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267, z 1984 r. Nr 52, poz. 268 i 270, z 1986 r. Nr 1, poz. 1, z 1989 r. Nr 35, poz. 190 i 192, z 1990 r. Nr 10, poz. 58 i 61, Nr 36, poz. 206, Nr 66, poz. 390 i Nr 87, poz. 506 oraz z 1991 r. Nr 7, poz. 24) w art. 107 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 1 po wyrazach "Organ rentowy" dodaje się wyrazy "- po odliczeniu należnego podatku dochodowego -",
- 2) w ust. 3 po wyrazach "Świadczenia alimentacyjne" dodaje się wyrazy "- po odliczeniu należnego podatku dochodowego -".

Art. 49. W ustawie z dnia 24 października 1986 r. o zakładowych funduszach socjalnym i mieszkaniowym w jednostkach gospodarki uspołecznionej (Dz. U. z 1990 r. Nr 58, poz. 343) w art. 4 i w art. 7 dodaje się ust. 2a w brzmieniu: "2a. W 1992 r. podstawę odpisów, o których mowa w ust. 2, zwiększa się o 20%."

Art. 50. W ustawie z dnia 31 stycznia 1989 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 1991 r. Nr 49, poz. 216) w art. 9 w ust. 1 pkt 11 otrzymuje brzmienie: "11) dochody podatników zatrudniających osoby niepełnosprawne w zakresie i na zasadach określonych w odrębnej ustawie o zatrudnieniu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych,".

Art. 51. W ustawie z dnia 9 maja 1991 r. o zatrudnieniu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 46, poz. 201) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 7 otrzymuje brzmienie: "Art. 7 Wpłaty o których mowa w art. 4 ust. 1 i art. 6 ust. 2, nie stanowią kosztu uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym.";
- 2) w art. 8:
 - a) w ust. 1 wyrazy "art. 4 i art. 6 ust. 2" zastępuje się wyrazami "art. 4, art. 6 ust. 2, art. 17 ust. 3 i art. 20 ust. 3 pkt 1",
 - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie: "2. Zakłady pracy dokonują wpłat, o których mowa w art. 4 ust. 1, art. 6 ust. 2, art. 17 ust. 1 i w art. 20 ust. 3, w terminie do dnia 20 następnego miesiąca po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności powodujące powstanie obowiązku wpłat, składając równocześnie Zarządowi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych deklarację według ustalonego wzoru.",
 - c) dodaje się ust. 3 w brzmieniu: "3. Od decyzji Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dotyczących wpłat, o których mowa w art. 4 ust. 1, art. 6 ust. 2, art. 17 ust. 3 i art. 20 ust. 3 pkt 1, zakładom pracy przysługuje odwołanie do Ministra Pracy i Polityki Socjalnej.";
- 3) w art. 17 w ust. 1 wyrazy "w podatku dochodowym, podatku od płac lub od wynagrodzeń" zastępuje się wyrazami "w podatku dochodowym i w podatku od płac";

- 4) w art. 20 dotychczasowy ust. 4 oznacza się jako ust. 5 i dodaje nowy ust. 4 w brzmieniu: "4. Termin przekazania środków, o których mowa w ust. 3 oraz w art. 17 ust. 3, ustala się na 20 dzień każdego miesiąca następującego po miesiącu, za który przysługują zwolnienia podatkowe.";
- 5) w art. 22 ust. 4 otrzymuje brzmienie: "4. Minister Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z Ministrami Finansów oraz Zdrowia i Opieki Społecznej, w drodze rozporządzenia, określa zasady wykorzystywania środków funduszu rehabilitacji oraz tryb ustalania zakładowego regulaminu wykorzystywania tych środków."

Rozdział 10. Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 52. Zwalnia się od podatku dochodowego:

- 1) w okresie od dnia 1 stycznia 1993 r. do dnia 31 grudnia 2000 r. dochody:
 - a) ze sprzedaży obligacji Skarbu Państwa wyemitowanych po dniu 1 stycznia 1989 r. oraz obligacji wyemitowanych po dniu 1 stycznia 1997 r. przez jednostki samorządu terytorialnego, a także akcji dopuszczonych do obrotu publicznego, nabytych na podstawie publicznej oferty lub na giełdzie papierów wartościowych albo w regulowanym pozagiełdowym wtórnym obrocie publicznym; zwolnienie nie ma zastosowania, jeżeli sprzedaż tych obligacji lub akcji jest przedmiotem działalności gospodarczej,
 - b) ze sprzedaży na giełdzie papierów wartościowych albo w regulowanym pozagiełdowym wtórnym obrocie publicznym świadectw udziałowych wymienialnych na akcje narodowych funduszy inwestycyjnych oraz świadectw udziałowych wymienialnych na akcje funduszy przemysłowych, z zastrzeżeniem [art. 21 ust. 1 pkt 41](#) ; zwolnienie nie ma zastosowania, jeżeli sprzedaż tych świadectw jest przedmiotem działalności gospodarczej,
 - c) skreślony
- 2) wypłacane po dniu 31 grudnia 1991 r. należne za okres do 31 grudnia 1991 r.:
 - a) przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz z tytułu umów o pracę nakładczą,
 - b) prowizje, premie, nagrody z zysku (dochodu) oraz nagrody z zakładowego funduszu nagród należne z tytułów, o których mowa pod lit. a), - jeżeli przychody te były zwolnione w 1991 r. od podatku od wynagrodzeń na podstawie przepisów płacowych;
- 3) odprawy emerytalno-rentowe, nagrody jubileuszowe i inne jednorazowe wypłaty, do których pracownik nabył prawo w 1992 r. i o których podstawę naliczania stanowi wynagrodzenie ustalone według stawek lub kwot obowiązujących do 31 grudnia 1991 r., jeżeli przychody te były zwolnione w 1991 r. od podatku od wynagrodzeń na podstawie przepisów płacowych;
- 4) krajowe emerytury i renty oraz inne świadczenia z ubezpieczenia społecznego należne za okres do dnia 31 grudnia 1991 r.
- 5) dochody ze sprzedaży świadectw rekompensacyjnych

Art. 53. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, może zwolnić od podatku dochodowego całkowicie lub częściowo inne rodzaje dochodów niż wymienione w [art. 21 ust. 1](#) i określić warunki tego zwolnienia.

Art. 54.

1. Z dniem 1 stycznia 1992 r. tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 4 lutego 1949 r. o podatku od wynagrodzeń (Dz. U. Nr 7, poz. 41, z 1956 r. Nr 44, poz. 201, z 1959 r. Nr 11, poz. 69 i z 1963 r. Nr 57, poz. 309),
- 2) ustawa z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki uspołecznionej (Dz. U. z 1987 r. Nr 12, poz. 77, z 1989 r. Nr 3, poz. 12, Nr 35, poz. 192 i Nr 74, poz. 443, z 1990 r. Nr 21, poz. 126 oraz z 1991 r. Nr 9, poz. 30) - w części dotyczącej podatku od płac,
- 3) ustawa z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku wyrównawczym (Dz. U. Nr 42, poz. 188, z 1984 r. Nr 52, poz. 268, z 1988 r. Nr 34, poz. 254, z 1989 r. Nr 35, poz. 35, poz. 192 i z 1991 r. Nr 78, poz. 345),
- 4) ustawa z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym (Dz. U. z 1989 r. Nr 27, poz. 147, Nr 74, poz. 443 oraz z 1991 r. Nr 9, poz. 30, Nr 35, poz. 155 i Nr 60, poz. 253),
- 5) ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. Nr 52, poz. 268, z 1986 r. Nr 46, poz. 225, z 1988 r. Nr 1, poz. 1, z 1989 r. Nr 7, poz. 45, Nr 10, poz. 53, Nr 35, poz. 192 i Nr 74, poz. 443, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 oraz z 1991 r. Nr 7, poz. 24) - w zakresie dotyczącym podatku rolnego od dochodów osób fizycznych z działów specjalnych produkcji rolnej,

- 6) art. 27 ustawy z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym (Dz. U. Nr 60, poz. 253),
- 7) przepisy ustaw szczególnych, w części zawierającej przedmiotowe lub podmiotowe zwolnienie osób fizycznych od podatków, o których mowa w pkt 1-5, albo obniżki tych podatków.

2. Przepisy:

- 1) ustaw wymienionych w [ust. 1 pkt 1 i 3-7](#) mają zastosowanie przy opodatkowaniu dochodów osiągniętych do dnia 31 grudnia 1991 r.
- 2) ustawy wymienionej w [ust. 1 pkt 2](#) mają zastosowanie przy opodatkowaniu wynagrodzeń obciążających koszty działalności jednostek gospodarczych do dnia 31 grudnia 1991 r.
3. Ulgi mieszkaniowe i inwestycyjne przyznane na podstawie ustawy wymienionej w [ust. 1 pkt 3](#) oraz ulgi inwestycyjne przyznane na podstawie ustawy wymienionej w [ust. 1 pkt 4 i 5](#), nie wyczerpane w okresie do dnia 1 stycznia 1992 r., stosuje się odpowiednio do dochodu i podatku dochodowego pobieranego na podstawie niniejszej ustawy.
4. (skreślony)
5. Okresowe zwolnienia od podatku dochodowego na podstawie art. 10 oraz art. 22 pkt 1 ustawy wymienionej w [ust. 1 pkt 4](#) pozostają w mocy do czasu ich wygaśnięcia.
6. U podatników, którzy na podstawie ustawy wymienionej w [ust. 1 pkt 3](#) gromadzili dochody na specjalnym rachunku bankowym, kwoty podjęte z tego rachunku po dniu 1 stycznia 1992 r. traktuje się jako dochód podlegający opodatkowaniu w rozumieniu ustawy, z tym jednak że w 1992 r. zwalnia się od podatku dochodowego takie kwoty do wysokości nie przekraczającej kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału w skali określonej w [art. 27 ust. 1](#). W tym wypadku, jeżeli podatnik osiąga również inne dochody, z wyjątkiem określonych w [art. 28](#), [30](#) i [art. 41 ust. 3](#), dla ustalenia obowiązku podatkowego i wysokości podatku należnego od tych dochodów łączy się je z kwotą pobraną ze specjalnego rachunku bankowego.

Art. 55.

1. Zakłady pracy podwyższą pracownikom wynagrodzenie należne za styczeń 1992 r., przeliczając je w taki sposób, aby po potrąceniu podatku dochodowego od tego wynagrodzenia nie było ono niższe niż wynagrodzenia za ten miesiąc przed przeliczeniem, z zastrzeżeniem ust. 2-5. W wypadku gdy wynagrodzenie należne za styczeń 1992 r. zostanie wypłacone przed dniem 1 stycznia tego roku, zakład pracy podwyższa wynagrodzenie należne za luty 1992 r.
2. Za wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, uważa się należne ze stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz z tytułu umowy o pracę nakładczą wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, wynikające z obowiązujących w zakładzie pracy przepisów o wynagradzaniu.
3. Wynagrodzenie pracownika po przeliczeniu, o którym mowa w ust. 1, nie może być wyższe niż 125% wynagrodzenia przed przeliczeniem.
4. Składniki wynagrodzenia wypłacane za okresy dłuższe niż jeden miesiąc, przysługujące pracownikowi po dniu 31 grudnia 1991 r., z wyjątkiem wymienionych w ust. 5, w wysokości wynikającej z ostatniej ich wypłaty i obliczonej na okres 1 miesiąca, dodaje się do wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, przed jego przeliczeniem.
5. Przy przeliczaniu wynagrodzeń, o których mowa w ust. 1, nie uwzględnia się:
 - 1) odpraw emerytalno-rentowych, nagród jubileuszowych oraz innych jednorazowych wypłat wynagrodzeń i świadczeń związanych z pracą,
 - 2) nagród,
 - 3) wynagrodzeń zwolnionych od podatku dochodowego,
 - 4) składników wynagrodzeń, których wysokość ustalana jest w relacji do najniższego wynagrodzenia ustalonego z uwzględnieniem podatku dochodowego,
 - 5) wynagrodzenia otrzymywane przez pracownika w innym zakładzie pracy oraz dochodów z innych tytułów.
6. Organy rentowe podwyższą należne od dnia 1 stycznia 1992 r. krajowe emerytury i renty, przeliczając je w taki sposób, aby po potrąceniu podatku dochodowego od tych emerytur i rent emerytury i renty nie były niższe niż przed przeliczeniem, a także wskaźniki wysokości

świadczeń oraz wysokości wynagrodzenia nie uległy obniżeniu. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

7. (skreślony)

8. Ilekroć w przepisach o ubezpieczeniu społecznym jest mowa o wynagrodzeniu, uposażeniu, przychodzie, dochodzie, podstawie wymiaru składek, przeciętnym wynagrodzeniu, przewidywanym przeciętnym wynagrodzeniu - należy przez to rozumieć po dniu 31 grudnia 1991 r. kwoty uwzględniające podatek dochodowy, z zastrzeżeniem ust. 9 i 10.
9. Wskaźnik pierwszej w 1992 r. waloryzacji emerytur i rent ustala się dzieląc kwotę przewidywanego na dany kwartał przeciętnego wynagrodzenia bez uwzględnienia zwiększeń wynagrodzenia z tytułu wprowadzenia podatku dochodowego przez kwotę przewidywanego przeciętnego wynagrodzenia stanowiącego podstawę ostatnio przeprowadzonej waloryzacji. Kwotę przewidywanego przeciętnego wynagrodzenia bez uwzględnienia zwiększeń wynagrodzenia z tytułu wprowadzenia podatku dochodowego ogłosi Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w trybie określonym w odrębnej ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.
10. Przy ustalaniu wysokości świadczeń, o które wniosek zgłoszono w okresie kwartału, w którym wskaźnik waloryzacji ustala się w myśl ust. 9, podstawę wymiaru tych świadczeń oblicza się mnożąc kwotę przewidywanego przeciętnego wynagrodzenia w kwartale, w którym przeprowadzono waloryzację, przez wskaźnik wysokości wynagrodzenia.
11. Przy ustalaniu wysokości świadczeń, o które wniosek zgłoszono poczynając od kwartału następnego po kwartale, w którym wskaźnik waloryzacji ustalono w myśl ust. 9, podstawę wymiaru tych świadczeń oblicza się mnożąc kwotę przewidywanego przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim kwartale w rozumieniu ust. 8 przez wskaźnik wysokości wynagrodzenia.
12. Minister Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z Ministrem Finansów określi sposób przeliczenia wynagrodzeń, o których mowa w ust. 1-5, oraz emerytur i rent, o których mowa w ust. 6, i zasiłków z ubezpieczenia społecznego.

Art. 56.

1. W związku z wprowadzeniem podatku dochodowego wysokość zasiłków (dodatków), które były określone od kwoty najniższej emerytury lub przeciętnego wynagrodzenia, ulega ponownemu określeniu. Nowa wysokość tych świadczeń nie może być niższa od kwot tych zasiłków (dodatków) przysługujących w dniu 31 grudnia 1991 r.
2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi wysokość zasiłków (dodatków), o których mowa w ust. 1, w relacji do przeciętnego wynagrodzenia obejmującego podatek dochodowy.

Art. 57.

1. Do czasu wygaśnięcia skutków prawnych umów agencyjnych i umów na warunkach zlecenia, zawartych na podstawie odrębnych przepisów, źródłem przychodów w rozumieniu [art.10](#) jest również działalność wykonywana na podstawie tych umów.
2. Przychód z działalności, o której mowa w ust. 1, ustala się według zasad określonych w [art.14](#) . Przy ustalaniu dochodu odpłatność na rzecz zleceniodawcy wynikająca z umowy na warunkach zlecenia stanowi koszt uzyskania, jeżeli odnosi się do danego roku podatkowego, chociażby jej jeszcze nie poniesiono.
3. Podatnicy, którzy osiągają dochody określone w ust. 1, są obowiązani wpłacać zaliczki miesięczne na podatek oraz składać zeznania roczne według zasad określonych w [art. 44](#) i [45](#) .

Art. 58. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1992 r., z wyjątkiem [art. 46](#) , [47](#) , [50](#) i [51](#) , które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1991 r.

KONIEC USTAWY

Wybrane parametry finansowe - podatek dochodowy od osób fizycznych

Skala podatku dochodowego od osób fizycznych 1995

Podstawa obliczenia podatku		Podatek wynosi
Ponad	do	
	12.400,00	21% minus kwota 165,60
12.400,00	24.800,00	2.438,40 + 33% od nadwyżki ponad 12.400,00
24.800,00		6.530,40 + 45% od nadwyżki ponad 24.800,00

Skala podatku dochodowego od osób fizycznych 1996

Podstawa obliczenia podatku		Podatek wynosi
Ponad	do	
	16.380,00	21% minus kwota 218,40
16.380,00	32.760,00	3.221,40 + 33% od nadwyżki ponad 16.380,00
32.760,00		8.626,80 + 45% od nadwyżki ponad 32.760,00

Skala podatku dochodowego od osób fizycznych 1997

Podstawa obliczenia podatku		Podatek wynosi
Ponad	do	
	20.868,00	20% podstawy minus kwota 278,20
od 20.868,00	41.736,00	3895,40 + 32% nadwyżki ponad 20.868,00
	ponad 41.736,00	10.573,16 gr + 44% nadwyżki ponad 41.736,00

Skala podatku dochodowego od osób fizycznych 1998

Podstawa obliczenia podatku		Podatek wynosi
Ponad	do	
	25.252,00	19% podstawy minus kwota 336,60
25.252,00	50.504,00	4461,28 + 30% nadwyżki ponad 25.252,00
	50.504,00	12.036,88 + 40% nadwyżki ponad 50.504,00

**Wysokość kwoty przychodu z działalności gospodarczej w poprzednim roku,
po przekroczeniu której traci się możliwość opodatkowania zryczałtowanego
od przychodów ewidencjonowanych**

1996	250.000,- zł
1997	288.700,- zł

kwota graniczna przychodów warunkująca opodatkowanie ryczałtowe (20% od przychodów) dla przychodów z osobiście wykonywanej działalności artystycznej, literackiej, naukowej, trenerskiej, oświatowej i publicystycznej (art. 30 ust. 1 pkt 3 updf)

1996	77,- zł
1997	93,- zł

kwota przychodów netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy powodująca konieczność stosowania się do przepisów ustawy o rachunkowości

400 000 ECU

koszt uzyskania przychodu pracowników pracujących w miejscu zamieszkania

1997	52,17 zł
1998	63,13 zł

koszt uzyskania przychodu pracowników pracujących poza miejscem zamieszkania (nie otrzymujący dodatku za rozłakę)

1997	65,21 zł
1998	78,91 zł

stawki za kilometr przebiegu pojazdu prywatnego wykorzystywanego dla celów służbowych

za okres	do 900 ccm	powyżej 900 ccm
od 31.01.93 do 26.04.93	1.560	2.500
do 07.09.93	1.668	2.674
do 05.06.94	1.831	2.936
do 04.09.94	1.995	3.197
do 01.01.95	2.140	3.430
do 14.08.95	0,21	0,34
do 14.04.96	0,24	0,38
do 01.07.97	0,27	0,44
do 01.05.98	0,3340	0,5354
do 31.07.98	0,3527	0,5654
aktualnie	0,3601	0,5773

nowe rozporządzenie

Diety krajowe

Za okres	Dieta	Ryczałt noclegowy	Ryczałt za dojazd
od 11.01.93 do 02.01.94	40.000	60.000	8.000
do 01.08.94	47.000	70.500	9.400
do 01.12.94	52.000	78.000	10.400
do 01.01.95	58.000	87.000	11.600
do 01.04.95	5,80	8,70	1,16
do 01.02.96	6,60	9,90	1,32
do 01.07.96	7,40	11,10	1,48
do 01.06.97	8,20	12,30	1,64
do 01.06.98	10,00	15,00	2,00
aktualnie	12.00	18,00	2,40

**Maksymalna kwota odliczeń z tytułu wydatków
mieszkaniowych/
(wynajem) (tzw. duża ulga)**

1996	64400,- zł/(1 lokal)
1997	81900,- zł/(1 lokal)
1998	101500,- zł/(1 lokal)

**maksymalna kwota zmniejszająca podatek z tytułu poniesienia wydatków na
remont budynków mieszkalnych i/lub wpłat na wyodrębniony fundusz
remontowy wspólnot mieszkaniowych**

1997 2457,- zł (lata 1997 - 1999)

**zwiększenie maksymalnej kwoty odliczeń od podatku dochodowego z tytułu
wydatków na remont lub modernizację instalacji gazowej**

1997 409 zł 50 gr (lata 1997 - 1999)

**maksymalna kwota zmniejszająca podatek z tytułu poniesienia wydatków na
remont lokali mieszkalnych**

1997 2047 zł 50 gr (lata 1997 - 1999)

**zwiększenie maksymalnej kwoty odliczeń od podatku dochodowego z tytułu
wydatków na remont lub modernizację instalacji gazowej**

1997 409 zł 50 gr (lata 1997 - 1999)

**minimalna kwota wydatków uprawniająca do skorzystania z ulgi w podatku
dochodowym z tytułu wydatków na remont**

1997 245 zł 70 gr (kwota zakwestionowana przez Rzecznika Praw Obywatelskich)

**maksymalna kwota zmniejszająca podatek dochodowy z tytułu oszczędzania
w kasie mieszkaniowej**

1997	4914,00
1998	6090,00

ulga na zakup pomocy i przyrządów naukowych

1997	210,90
1998	256,50

odpłatne kształcenie w szkołach wyższych

1997	370,00
1998	450,00

odpłatne doksztalcanie i doskonalenie zawodowe

1997	210,90
1998	256,50

wydatki na kształcenie dzieci w szkołach niepublicznych

1997	626,04
1998	757,56

dojazd dzieci do szkół

19% poniesionych i udokumentowanych wydatków

wydatki na świadczenia zdrowotne

1997	208,68
1998	252,52

ulga za wyszkolenie pracownika

szkolenie zakończono wynikiem pozytywnym w okresie	szkolenie do 24 miesiący	szkolenie powyżej 24 miesięcy
od 01.07.97 - do 31.01.98	2700	4500
od 01.02.98	3000	5000

Jeżeli podatnik prowadzi działalność w miejscowości o liczbie mieszkańców do 5000 lub gminie znajdującej się w wykazie gmin szczególnie zagrożonych wysokim bezrobociem strukturalnym ulgę podwyższa się o 20%. Jeżeli w roku podatkowym podatnik zakończył szkolenie więcej niż jednego pracownika, ulgę podwyższa się o kolejne 20%.

kwota przychodów z tytułu jednej umowy z zamiany rzeczy lub innych praw majątkowych (art. 21 ust.1 p. 32b) nie powodująca powstania obowiązku podatkowego z tyt. podatku dochodowego od osób fizycznych

1997	1110,00
1998	1350,00

Zwolniona z podatku dochodowego wartość świadczeń pracodawcy z tytułu udostępnienia lokalu mieszkalnego pracownikom w przypadku zatrudnienia poza miejscem ich stałego zamieszkania

1997	1110,00/m-c
1998	1350,00/m-c

odsetki za zwłokę od należności podatkowych

Okres obowiązywania (od)	Stawka odsetek %
01-03-93	0,19/dzień zwłoki
13-05-94	0,18/dzień zwłoki
21-02-95	0,19/dzień zwłoki
29-05-95	0,16/dzień zwłoki
18-09-95	0,15/dzień zwłoki
08-01-96	0,14/dzień zwłoki
01-01-98	54/ROK
21-05-98	52/ROK
17-07-98	48/ROK

odsetki ustawowe

Okres obowiązywania (od)	Stawka odsetek %
15-08-92 60	60/rok (0,164383562/dzień)
01-05-93 54	54/rok (0,147945205/dzień)
15-12-95 46	46/rok (0,126027397/dzień)
01-01-97 35	35/rok (0,095890411/dzień)
15-04-98 33	33/rok (0,0900411/dzień)

Najniższe wynagrodzenie pracowników w miesiącu grudniu

1996	370,00/m-c
1997	450,00/m-c

wskaźnik przeliczeniowy 1 m.kw. pow. użytkowej budynku mieszkalnego w III kw.

1996	1170,00
1997	1450,00

wskaźnik wzrostu przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej

1996	25,4%
1997	21,0%

wskaźnik wzrostu cen konsumpcyjnych towarów i usług w okresie pierwszych trzech kwartałów (rok poprzedzający/rok wcześniejszy)

III kw 1996/III kw. 1995	20,2%
III kw. 1997/III kw. 1996	15,5%

Dokument opracował ze stron Internetu :

Marek Korpanty

e-mail mkmbi@priv2.onet.pl

marek.korpanty@wlop.mil.pl